

URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE

RYNEK PRACY
W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM W 2013 R.

WROCŁAW 2014

ZESPÓŁ REDAKCYJNY URZĘDU STATYSTYCZNEGO WE WROCŁAWIU

EDITORIAL BOARD OF STATISTICAL OFFICE IN WROCŁAW

PRZEWODNICZĄCY
Małgorzata Wojtkowiak - Jakacka

PRESIDENT

REDAKTOR GŁÓWNY
Danuta Komarowska

EDITOR-IN-CHIEF

CZŁONKOWIE
Beata Bal-Domańska, Sławomir Banaszak, Stanisław Kamiński, Irena Makiej-Borowiecka, Wacław Mazur, Gabriela Okoń, Anna Staniów, Elżbieta Stańczyk, Halina Woźniak, Marta Woźniakiewicz, Małgorzata Wysoczańska

MEMBERS

SEKRETARZ
Agnieszka Ilczuk

SECRETARY

OPRACOWANIE REDAKCYJNE
Aneta Madajczak

EDITORIAL ELABORATION

SKŁAD KOMPUTEROWY I GRAFIKA
Anna Litewka

TYPE SETTING AND GRAPHIC

PROJEKT OKŁADKI
Anna Litewka

COVER DESIGN

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych US

When publishing SO data please indicate source

Publikacja dostępna na CD oraz w Internecie - http://www.wroclaw.stat.gov.pl

Publication available on CD-ROM and on the Internet - http://www.wroclaw.stat.gov.pl

Szanowni Państwo

Oddajemy do Państwa rąk kolejną edycję publikacji charakteryzującej sytuację na rynku pracy w województwie dolnośląskim.

Celem opracowania jest zaprezentowanie szczegółowych informacji o pracujących, bezrobotnych, wynagrodzeniach, a także warunkach pracy i wypadkach przy pracy w 2013 r.

Publikacja składa się z uwag metodycznych, części opisowej i tabelarycznej.

W uwagach metodycznych przedstawiono źródła i zakres danych, stosowane klasyfikacje oraz definicje podstawowych pojęć zawartych w opracowaniu.

Zasadniczą cześć publikacji stanowią tablice statystyczne. Ocenę zmian zachodzących na rynku pracy ułatwi tablica przeglądowa obejmująca lata 2000, 2005 i 2009-2013.

Dla pełniejszego przedstawienia sytuacji na lokalnym rynku pracy podstawowe dane statystyczne przedstawiono w podziale na podregiony, powiaty i gminy, a wybrane zobrazowano na kartogramach. Opracowanie zawiera również informacje w układzie wojewódzkim, które umożliwiają porównanie podstawowych danych w odniesieniu do innych województw oraz Polski.

Tablice przygotowano w formacie MS EXCEL, co ułatwi korzystanie z danych statystycznych przy prowadzeniu analiz.

Wyrażamy przekonanie, że publikacja zainteresuje szerokie grono odbiorców oraz okaże się przydatna dla osób i instytucji zajmujących się analizą i obserwacją zmian zachodzących w społeczno-gospodarczej strukturze województwa.

Dyrektor Urzędu Statystycznego
we Wrocławiu

dr Małgorzata Wojtkowiak-Jakacka

Wrocław, listopad 2014 r.

Dear Readers

We present the next edition of the publication characterizing the situation on the labour market in Dolnośląskie voivodship.

The purpose of the elaboration is to present detailed information on employment, unemployed persons, wages and salaries as well as on work conditions and accidents at work in 2013.

The publication consists of methodological remarks, a description and tabular parts.

The methodological remarks present a source and scope of statistical data, used classification and definitions of basic terms cointained in the publication.

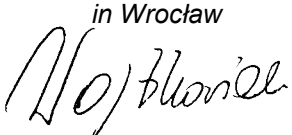
The main part of the publication are statistical tables. The review table, including years 2000, 2005 and 2009-2013, will help estimate the changes which occurred on labour market in the analyzed period.

To better illustrate the situation on local labour market the main data are presented by subregions, powiats and gminas and some illustrated in cartograms. The report also contains information on voivodships, which allows comparison of basic data for other voivodships and Poland.

Tables are prepared in the MS EXCEL format, which will facilitate using the statistical material when conducting analyses.

We believe that the publication will raise the readers' interest and will become useful for individuals and institutions involved in the analysis and observation of changes in the socio-economic structure of the voivodship.

Director of the Statistical Office
in Wrocław

Małgorzata Wójtkowiak-Jakacka, Ph.D.

Wrocław, November 2014

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Tablica *Table*	Strona *Page*
PRZEDMOWA	*PREFACE*	x	3
UWAGI METODYCZNE	*METHODOLOGICAL NOTES*	x	10
OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH	*SYMBOLS*	x	21
WAŻNIEJSZE SKRÓTY	*MAJOR ABBREVIATIONS*	x	22
TABLICE PRZEGLĄDOWE	***REVIEW TABLES***		
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM (2000, 2005, 2009-2013)	*SELECTED DATA ON DOLNOŚLĄSKIE VOIVODSHIP (2000, 2005, 2009-2013)*	I	23
WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2013 R.	*SELECTED DATA ON SUBREGIONS AND POWIATS IN 2013*	II	26
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE NA TLE KRAJU I WOJEWÓDZTW W 2013 R.	*DOLNOŚLĄSKIE VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY AND VOIVODSHIPS IN 2013*	III	28
DZIAŁY	***CHAPTERS***		
I. **PRACUJĄCY. ZATRUDNIENI**	*I.* ***EMPLOYMENT. PAID EMPLOYEES***		
UWAGI ANALITYCZNE	*ANALITYCAL NOTES*	x	36
Pracujący w gospodarce narodowej według płci i sekcji	*Employed persons in national economy by sex and sections*	1	38
Pracujący według statusu zatrudnienia i sekcji	*Employed persons by employment status and sections*	2	39
Pracujący według statusu zatrudnienia oraz form organizacyjno-prawnych	*Employed persons by employment status and organizational and legal forms*	3	40
Pracujący i zatrudnieni według wielkości przedsiębiorstw i sekcji w 2013 r.	*Employed persons and paid employees by the size of entities and sections in 2013*	4	41
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni według sekcji	*Full-time and part-time paid employees by sections*	5	42
Pracujący w porze nocnej, emeryci i renciści, niepełnosprawni oraz cudzoziemcy według sekcji	*Persons working shift hours, retirees and pensioners, disabled persons and foreigners by sections*	6	43
Przyjęcia do pracy pracowników pełnozatrudnionych według źródeł rekrutacji oraz sekcji	*Hires of full-time paid employees by sources of inflow and sections*	7	44
Przyjęcia do pracy pracowników pełnozatrudnionych według wielkości przedsiębiorstw oraz sekcji	*Hires of full-time paid employees by the size of entities and sections*	8	45
Absolwenci szkół podejmujący pracę po raz pierwszy według płci, rodzaju szkoły oraz sekcji	*The graduates of schools starting work for the first time by sex, type of school and sections*	9	46
Zwolnienia z pracy pracowników pełnozatrudnionych według przyczyn i sekcji	*Terminations of full-time paid employees by reasons and sections*	10	47
Zwolnienia z pracy pracowników pełnozatrudnionych w przedsiębiorstwach według liczby pracujących oraz sekcji	*Terminations of full-time paid employees in the entities by number of persons employed and sections*	11	48
Ruch zatrudnionych według sekcji	*Labour turnover by sections*	12	49
Pracujący według płci i sekcji	*Employed persons by sex and sections*	13	50
Pracujący według rodzajów działalności oraz podregionów, powiatów i gmin w 2013 r.	*Employed persons by kind of activity and by subregions, powiats and gminas in 2013*	14	51
Zatrudnieni w gospodarce narodowej w głównym miejscu pracy według sekcji	*Paid employees in national economy in main workplace by sections*	15	62
Przeciętne zatrudnienie według sekcji	*Average paid employment by sections*	16	63
Przeciętne zatrudnienie według rodzajów działalności oraz według podregionów i powiatów	*Average paid employment by kind of activity and by subregions and powiats*	17	64
Miejsca pracy wolne i nowo utworzone według sekcji	*Job vacancies and newly created jobs by sections*	18	65
Wolne miejsca pracy według grup zawodów w 2013 r.	*Job vacancies by groups of occupations in 2013*	19	66

SPIS TREŚCI (cd.) ***CONTENTS*** *(cont.)*

		Tablica *Table*	Strona *Page*
II. **BEZROBOCIE**	*II.* ***UNEMPLOYMENT***		
UWAGI ANALITYCZNE	*ANALITYCAL NOTES*	x	69
Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy według miesięcy	*Unemployed persons registered in labour offices by months*	1/20	72
Podstawowe dane o bezrobotnych zarejestrowanych według podregionów i powiatów	*Basic data on registered unemployed persons by subregions and powiats*	2/21	73
Wybrane kategorie bezrobotnych według podregionów, powiatów i gmin	*Selected categories of unemployed persons by subregions, powiats and gminas*	3/22	75
Napływ i odpływ bezrobotnych według miesięcy	*Inflow to and outflow from unemployment by months*	4/23	82
Bezrobotni nowo zarejestrowani według miesięcy	*Newly registered unemployed persons by months*	5/24	83
Bezrobotni nowo zarejestrowani w urzędach pracy według miesięcy oraz podregionów i powiatów w 2013 r.	*Unemployed persons newly registered in labour offices by months and by subregions and powiats in 2013*	6/25	84
Bezrobotni wyrejestrowani z ewidencji urzędów pracy według przyczyn i miesięcy	*Unemployed persons removed from unemployment rolls by reasons and months*	7/26	88
Bezrobotni, którzy podjęli pracę według miesięcy	*Unemployed persons who received jobs by months*	8/27	89
Bezrobotni wyrejestrowani z ewidencji urzędów pracy według miesięcy oraz podregionów i powiatów w 2013 r.	*Unemployed persons removed from unemployment rolls of labour offices by months and by subregions and powiats in 2013*	9/28	90
Wybrane kategorie bezrobotnych bez prawa do zasiłku według miesięcy	*Selected categories of the unemployed persons not entitled to benefit by months*	10/29	93
Bezrobotni zarejestrowani według wieku i poziomu wykształcenia	*Registered unemployed persons by age and educational level*	11/30	94
Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy	*Registered unemployed persons by duration of unemployment*	12/31	95
Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy	*Registered unemployed persons by total work seniority*	13/32	96
Bezrobotni niepełnosprawni zarejestrowani w urzędach pracy według miesięcy	*Disabled unemployed persons registered in labour offices by months*	14/33	97
Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy według miesięcy	*Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market by months*	15/34	98
Bezrobotni zarejestrowani poprzednio pracujący według sektorów, czasu pozostawania bez pracy oraz rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	*Registered unemployed persons previously in employment by sectors, duration of unemployment and a kind of activity of their last job*	16/35	99
Bezrobotni zarejestrowani poprzednio pracujący według grup zawodów oraz oferty pracy	*Registered unemployed persons previously in employment by previously employed occupational groups and job offers*	17/36	101
Oferty pracy zgłoszone do urzędów pracy	*Job offers notifity in labour offices*	18/37	102
Oferty pracy zgłoszone do urzędów pracy według miesięcy oraz podregionów i powiatów w 2013 r.	*Job offers notifity in labour offices by months and subregions and powiats in 2013*	19/38	103
Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności w 2013 r.	*Registered unemployed persons and job offers by occupations and specialities in 2013*	20/39	107
Wydatki z Funduszu Pracy	*Expenditures of Labour Fund*	21/40	116
Uczestnictwo w wybranych aktywnych programach rynku pracy z uwzględnieniem grup osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	*Participation in selected active labour market programs including with regard groups of unemployed with a specific situation on the labour market*	22/41	116

SPIS TREŚCI (cd.) ***CONTENTS*** *(cont.)*

		Tablica *Table*	Strona *Page*
III. **WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE**	*III.* ***WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS***		
UWAGI ANALITYCZNE	*ANALITYCAL NOTES*	x	117
Wynagrodzenia brutto oraz przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej według sekcji	*Gross wages and salaries and average monthly gross wages and salaries in national economy by sections*	1/42	118
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej według sekcji	*Average monthly gross wages and salaries in national economy by sections*	2/43	119
Wynagrodzenia brutto według form własności	*Gross wages and salaries by forms of ownership*	3/44	120
Wynagrodzenia brutto według sekcji	*Gross wages and salaries by sections*	4/45	121
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto oraz pracownicy otrzymujący w grudniu 2013 r. wynagrodzenia nieprzekraczające minimalnego według form własności i sekcji	*Average monthly gross wages and salaries and employees receiving in December 2013 less than minimum wages and salaries by forms of ownership and sections*	5/46	122
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według rodzajów działalności oraz podregionów i powiatów	*Average monthly gross wages and salaries by kind of activity and by subregions and powiats*	6/47	124
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto	*Gross retirement pay and pension benefits*	7/48	125
IV. ***WARUNKI PRACY***	*IV.* ***WORK CONDITIONS***		
UWAGI ANALITYCZNE	*ANALITYCAL NOTES*	x	126
Zbiorowość objęta badaniem oraz zatrudnieni w warunkach zagrożenia według sekcji	*The population covered by the survey and persons working in hazardous condition by sections*	1/49	128
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń w zakładach objętych badaniem w danej zbiorowości oraz według sektorów własności i sekcji	*Persons working in hazardous condition by groups of agents and intensity of dangers in establishments covered by the survey in the given population and by ownership sectors and sections*	2/50	129
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem w danej zbiorowości oraz według sekcji	*Persons working in hazardous condition by groups of agents and intensity of dangers per 1000 paid employees in establishments covered by the survey in the given population and by sections*	3/51	130
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń oraz podregionów i powiatów	*Persons working in hazardous condition by groups of agents and intensity of dangers and by subregions and powiats*	4/52	131
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia według podregionów i powiatów	*Persons working in hazardous conditions to agents harmful and hazardous to health and by subregions and powiats*	5/53	133
Stanowiska pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego oraz zatrudnieni na tych stanowiskach w 2013 r.	*Workstations for which an occupational risk assessment was done and workers employed on them in 2013*	6/54	135
Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego według podregionów i powiatów	*Paid employees on position for which evaluation of occupational risk was done by subregions and powiats*	7/55	136
Wypadki przy pracy oraz poszkodowani w tych wypadkach według typu, płci i skutków wypadków oraz według sekcji	*Accidents at work and persons injured in the occupational accidents by types, sex, consequences of the accidents and by NACE sections*	8/56	138
Poszkodowani w wypadkach przy pracy oraz liczba dni niezdolności do pracy według skutków wypadków i sekcji	*Persons injured in occupational accidents and the number of days incapacity to work by consequences of the accidents and by sections*	9/57	140
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci i skutków wypadków oraz liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami według podregionów i powiatów	*Persons injured in occupational accidents by sex and consequences of the accidents and the number of days incapacity to work caused by accidents and by subregions and powiats*	10/58	143
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według liczby dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami oraz sekcji	*Persons injured in occupational accidents by the number of days inability to work caused by accidents and by NACE sections*	11/59	145

SPIS TREŚCI (dok.) — ***CONTENTS*** *(cont.)*

		Tablica / *Table*	
IV. ***WARUNKI PRACY*** (dok.)	*IV.* ***WORK CONDITIONS*** *(cont.)*		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według miesiąca, w którym zdarzył się wypadek oraz sekcji w 2013 r.	*Persons injured in occupational accidents by month of the accidents and NACE sections in 2013*	12/60	146
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według statusu zatrudnienia oraz sekcji.	*Persons injured in occupational accidents by employment status and NACE sections*	13/61	147
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wybranych grup wykonywanych zawodów oraz sekcji	*Injured in occupational accidents by selected groups of occupations and NACE sections*	14/62	149
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wydarzeń powodujących uraz oraz sekcji	*Persons injured in occupational accidents by contact-mode of injury and NACE sections*	15/63	151
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według grup umiejscowienia urazu oraz sekcji	*Persons injured in occupational accidents by part of body injured and NACE sections*	16/64	154
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według rodzaju urazu oraz sekcji	*Persons injured in occupational accidents by type of injury and NACE sections*	17/65	156
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według czynności wykonywanych przez poszkodowanego w chwili wypadku oraz sekcji	*Persons injured in occupational accidents by specific physical activity performed by the victim at the moment of accident and NACE sections*	18/66	159
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wieku oraz sekcji	*Persons injured in occupational accidents by age and NACE sections*	19/67	162
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według grup zawodów, płci i wieku	*Persons injured in occupational accidents by groups of occupations, sex and age*	20/68	163
Przyczyny wypadków przy pracy	*Causes of accidents at work*	21/69	165
Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według wydarzeń powodujących urazy	*Occupational accidents on private farms in agriculture by contact - mode of injury*	22/70	165
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według miejsca zdarzenia oraz wydarzeń powodujących urazy w 2013 r.	*Persons injured in occupational accidents by working environment of the accident and by contact-mode of injury in 2013*	23/71	166
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według czynności wykonywanych przez poszkodowanych w chwili wypadku oraz przyczyn wypadku w 2013 r.	*Persons injured in occupational accidents by specific physical activity performed by the victim at the moment of accident and by causes of the occupational accidents in 2013*	24/72	168
Stwierdzone choroby zawodowe	*Occupational diseases*	25/73	170
Świadczenia z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych według sekcji	*Benefits for work in harmful and strenuous conditions by sections*	26/74	171
Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych według sekcji	*Occupational accidents and occupational diseases compensation by sections*	27/75	172
Osoby pobierające renty wypadkowe z tytułu niezdolności do pracy oraz koszt tych rent	*Persons receiving occupational injury benefits due to inability to work and costs of these benefits*	28/76	173
Liczba jednorazowych odszkodowań wypadkowych oraz koszt tych odszkodowań	*The number of one-off injury compensations and cost of these compensations*	29/77	173
Zasiłki chorobowe i świadczenia rehabilitacyjne wypadkowe	*Sick benefits and injury rehabilitation benefits*	30/78	174

SPIS WYKRESÓW

Pracujący absolwenci podejmujący pracę po raz pierwszy według płci i typu szkoły

Pracujący na 1000 ludności w 2013 r.

Struktura pracujących według grup sekcji

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według wykształcenia w 2013 r.

Zarejestrowanych bezrobotni absolwenci szkół wyższych, którzy nie ukończyli 27 lat

Bezrobotni wyrejestrowani z tytułu podjęcia pracy

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej

Emeryci i renciści

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń w 2013 r.

Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w 2013 r.

LIST OF CHARTS

Employed graduates starting work for the first time by sex and type of school

Employed persons per 1000 population in 2013

Structure of the employed persons by groups of sections

The share of registered unemployed persons in the number of working-age population by educational level in 2013

Registered unemployed graduates of tertiary schools who have not completed 27 years

Unemployed persons removed from unemployment rolls who received jobs

Average monthly gross wages and salaries in national economy

Average monthly gross wages and salaries in relation to the national average

Pensioners

Average monthly gross retirement and other pension

Persons working in hazardous conditions by groups of agents and intensity of dangers in 2013

Benefits for occupational accidents and occupational diseases in 2013

UWAGI METODYCZNE

ŹRÓDŁA I ZAKRES DANYCH

1. Prezentowane w niniejszej publikacji dane dotyczą, jeśli nie zaznaczono inaczej, gospodarki narodowej i są prezentowane:

- w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późniejszymi zmianami) zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004. PKD 2007, w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004, wprowadza zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. W efekcie w PKD 2007 wyróżnia się m.in. 21 sekcji i 88 działów, wobec 17 sekcji i 62 działów w PKD 2004. Zmiany te powodują również w niektórych przypadkach brak porównywalności danych przy niezmienionych nazwach poziomów klasyfikacyjnych.

- w układzie **Klasyfikacji Zawodów i Specjalności** wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U2012, poz. 1268 z późniejszymi zmianami). Klasyfikacja oparta jest na Klasyfikacji Zawodów ISCO–08, zalecanej do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy. Klasyfikacja Zawodów i Specjalności jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Grupuje poszczególne zawody (specjalności) w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy (w ramach wielkich grup zawodów wyodrębnia się grupy duże, w ramach dużych – średnie, w ramach średnich – elementarne, a w ramach elementarnych – poszczególne specjalności).

- według **wielkości jednostek**:

a) małe - do 9 osób,
b) średnie - od 10 do 49 osób,
c) duże - powyżej 49 osób.

- według **rodzajów działalności**:

a) „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo";
b) „Przemysł i Budownictwo";
c) „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle", „Transport i gospodarka magazynowa", „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi", „Informacja i komunikacja",
d) „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa", „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości",
e) Pozostałe usługi obejmują: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna", „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca", „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne", „Edukacja", „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna", „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją", „Pozostała działalność usługowa „Organizacje i zespoły eksterytorialne".

Pod pojęciem **„Przemysł"** należy rozumieć sekcje: „Górnictwo i wydobywanie", „Przetwórstwo przemysłowe", „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych" oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją".

2. Dane prezentowane są w układzie **Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS)**, która została opracowana na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS), obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 V 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 VI 2003 r., z późniejszymi zmianami). NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2007 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685), z późniejszymi zmianami. Klasyfikacja ta ma na celu zapewnienie zbierania, opracowywania i udostępniania na obszarze UE porównywalnych danych dla określonych statystyk regionalnych państw członkowskich. Nomenklatura Jednostek

Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) opracowana została w oparciu o istniejący zasadniczy trójstopniowy podział kraju na województwa, powiaty i gminy, przy pomocy którego wyodrębnione zostały także dwa dodatkowe nieadministracyjne poziomy, tj. regiony i podregiony. NTS dzieli Polskę na terytorialne, hierarchicznie powiązane jednostki na 5 poziomach, z czego:

- 3 określono jako poziomy regionalne (regiony, województwa, podregiony),
- 2 określono jako poziomy lokalne (powiaty i miasta na prawach powiatu, gminy).

Regiony (poziom 1) grupują jednostki szczebla wojewódzkiego.

Podregiony (poziom 3) grupują jednostki szczebla powiatowego.

Informacje o województwie, podregionach, powiatach i gminach oraz w podziale na **miasta** i **wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta" rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś" – pozostałe terytorium województwa.

3. Dane w podziale według sekcji i działów PKD, według rodzajów działalności oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

4. Dane prezentowane dla wielkich grup zawodów odpowiadają pierwszemu poziomowi **Klasyfikacji Zawodów i Specjalności.**

5. Informacje prezentowane w działach **Pracujący. Zatrudnieni** oraz **Wynagrodzenia** opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m. in. w zakresie gospodarstw indywidualnych). Wykorzystano sprawozdanie o zatrudnieniu, wynagrodzeniach i czasie pracy (Z–06), sprawozdanie z działalności fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych (SOF–1), sprawozdanie z działalności samorządu gospodarczego i zawodowego oraz organizacji pracodawców (SOF–4) oraz sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw (SP–3). Sprawozdanie Z–06 obejmuje osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej oraz ich jednostki lokalne posiadające numery identyfikacyjne REGON, a także jednostki lokalne osób fizycznych prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne, w których liczba pracujących jest większa od 9. Zakwalifikowania pracujących do poszczególnych sekcji i działów PKD dokonano – zaliczając odpowiednio poszczególne jednostki (przedsiębiorstwa) – na podstawie numerów statystycznych nadanych im w systemie KRUPGN-REGON.

Dane o liczbie pracujących w tablicach: nr 1, 13 i 14 prezentowane są według **faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i faktycznie prowadzonej działalności**. Natomiast w pozostałych tablicach dane prezentowane są **według siedziby** zarządu jednostki.

Informacje zawarte w tablicy 1 obejmują wszystkie podmioty gospodarki narodowej, natomiast w pozostałych tablicach ujęte są te podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostki sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; dane nie obejmują podmiotów sporządzających sprawozdania z działalności: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 3-6 nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

6. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII** w latach 2002 - 2009 wyszacowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, oraz od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

1) w latach 2002-2009 nie zaliczono osób pracujących:
   a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących wyłącznie na własne potrzeby,
   b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących wyłącznie lub głównie na własne potrzeby

2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi wyłącznie lub głównie na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

7. Źródłem informacji o **warunkach pracy** jest roczne badanie na formularzu Z–10, które obejmuje podmioty sprawozdawcze, w których liczba pracujących wynosi 10 i więcej osób bez względu na formę własności oraz formę organizacyjno-prawną, a w ramach podmiotów sprawozdawczych pracowników: pełnozatrudnionych, sezonowych, zatrudnionych dorywczo, niepełnozatrudnionych, dla których głównym miejscem pracy jest jednostka sprawozdawcza oraz uczniów.

Sprawozdawczość o warunkach pracy w 2013 r. wprowadzona została rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2012 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na 2013 r. (Dz.U. 2012, poz. 1391 z późn. zm.).

Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dane:

- ✓ obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: A rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (dział 01 z wyłączeniem grupy 01.7 oraz indywidualnych gospodarstw rolnych, 02 i 03 z wyłączeniem klasy 03.11), B górnictwo i wydobywanie, C przetwórstwo przemysłowe, D wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, E dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, F budownictwo (działy 41—43 z wyłączeniem grupy 41.1), G handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, H transport i gospodarka magazynowa, J informacja i komunikacja (działy 58, 60 do 63 z wyłączeniem grupy 63.9), M działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (działy 72 i 75), N administrowanie i działalność wspierająca (działy 77 i 79 oraz klasa 81.29), P edukacja (podklasa 85.42.B), Q opieka zdrowotna i pomoc społeczna (dział 86), S pozostała działalność usługowa (dział 95).
- ✓ dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych z:
  - uciążliwością pracy,
  - środowiskiem pracy,
  - maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

8. Dane o **wypadkach przy pracy**, poza indywidualnymi gospodarstwami rolnymi, opracowano na podstawie statystycznej karty wypadku przy pracy (formularz Z–KW). Podstawę prawną badania wypadków przy pracy w 2013 r. stanowiło rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2012 r. (Dz.U. 2012, poz. 1391 z późn. zm.) w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na 2013 r.

Badaniem statystycznym objęte są wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego czy na karcie wykazana została niezdolność do pracy, czy nie (z powodu np. hospitalizacji poszkodowanego, czy odmowy przyjęcia zwolnienia lekarskiego).

Poszkodowani w wypadkach przy pracy podawani są łącznie z pracownikami cywilnymi w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony i bezpieczeństwa publicznego.

Dane o wypadkach przy pracy charakteryzują osoby, które uległy wypadkom indywidualnym i zbiorowym.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również zbiorowym.

Wypadki przy pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych rejestrowane były przez oddziały Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Informacje o dniach niezdolności do pracy obejmują łączną kalendarzową liczbę dni niezdolności do pracy spowodowaną wypadkami przy pracy, ustaloną na podstawie zaświadczeń lekarskich.

9. Źródłem informacji o **wolnych, nowo utworzonych oraz zlikwidowanych miejscach pracy** jest badanie popytu na pracę (sprawozdanie Z–05). Od 2007 r. badanie jest prowadzone metodą reprezentacyjną z częstotliwością kwartalną, objęte są nim osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – według jednostek lokalnych, w których liczba zatrudnionych wynosi 1 lub więcej osób.

10. Informacje dotyczące osób **bezrobotnych zarejestrowanych** w powiatowych urzędach pracy, opracowane zostały z uwzględnieniem danych zawartych w sprawozdawczości Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (formularz MPiPS).

PODSTAWOWE POJĘCIA I DEFINICJE

PRACUJĄCY. ZATRUDNIENI

Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód.

Do pracujących zalicza się:

1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór) lub stosunku służbowego;
2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
   a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami w latach 2002-2009, patrz pkt 6 podpunkt 1) na str. 11,
   b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
   c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych);
6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Dane o **zatrudnionych na podstawie stosunku pracy** dotyczą: zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII, osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych.

Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorcy mienia.

Niepełnozatrudnieni są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 XII** podano bez przeliczenia osób niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnione, przy przyjęciu zasady jednorazowego ich ujmowania **w głównym miejscu pracy**.

Przeciętnie zatrudnieni to pracownicy pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni przeliczeni na pełnozatrudnionych.

Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonywanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej wykonanie pracy poza jej terenem.

Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną, umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie. Do agentów nie zalicza się osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowanych w systemie REGON, z którymi przedsiębiorstwo zawiera umowę na wykonanie określonych usług.

W liczbie pracujących ujęto zarówno obywateli polskich pracujących za granicą, jak i cudzoziemców pracujących w Polsce. Za osoby **zatrudnione za granicą**, zaliczone do pracujących, przyjęto osoby wykonujące pracę poza granicami kraju na rzecz krajowych jednostek, w których zostały zatrudnione, np. jako pracownicy polskich przedstawicielstw dyplomatycznych, a także osoby skierowane za granicę w celach szkoleniowych i badawczych.

Cudzoziemcy zaliczeni do pracujących w Polsce to osoby, które zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20.04.2004 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 674 z późniejszymi zmianami) zostały zatrudnione przez zakłady pracy lub osoby fizyczne.

Niepełnosprawni to osoby, w stosunku do których orzeczono niepełnosprawność na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721 z późniejszymi zmianami).

Informacje o osobach wykonujących pracę w **porze nocnej** dotyczą osób, dla których praca nocna wynika z obowiązującego w zakładzie pracy rozkładu czasu pracy, a nie jest świadczona incydentalnie. Do tej kategorii zaliczono wszystkie osoby zgodnie z ewidencją, tzn. nawet jeśli były nieobecne w pracy w danym dniu (np. z powodu urlopu, zwolnienia lekarskiego, delegacji służbowej).

Informacje o **ruchu zatrudnionych** odnoszą się do osób pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy (od 2009 r. – łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Dotyczą one **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby **przyjętych** do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby **zwolnionych** z pracy zaliczono: osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub na emeryturę, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracyi odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitacyjne.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć (zwolnień) pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych, lub które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne w badanym okresie, do liczby zatrudnionych według stanu w dniu 31 XII roku poprzedniego.

Do **korzystających z urlopów wychowawczych** zalicza się osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem, którym zakład pracy udzielił urlopu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 XII 2003 r. (Dz. U. Nr 230, poz. 2291).

Dane o **absolwentach szkół** podejmujących pierwszą pracę dotyczą osób pełnozatrudnionych (od 2009 r. – łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo).

Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

– miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie obsadzone,
– pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
– w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

BEZROBOCIE REJESTROWANE

Dane dotyczące liczby bezrobotnych obejmują osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy, zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami).

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- ✓ ukończyły 18 lat,
- ✓ kobiety nie ukończyły 60 lat, a mężczyźni – 65 lat,
- ✓ nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej nie pobierają świadczenia

lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,

- ✓ nie są właścicielami lub posiadaczami (samoistnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- ✓ nie posiadają wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlegają – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- ✓ nie są tymczasowo aresztowani lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,
- ✓ nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- ✓ nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
- ✓ nie pobierają na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- ✓ nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie, staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. również osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

Do bezrobotnych zarejestrowanych w okresie **do 12 m-cy** od dnia ukończenia nauki zaliczono osoby bezrobotne, które w tym okresie ukończyły (potwierdzoną dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem) naukę w szkole ponadgimnazjalnej (zasadniczej zawodowej i średniej), policealnej, wyższej, szkole specjalnej, dzienne kursy zawodowe trwające co najmniej 24 miesiące lub nabyły uprawnienia do wykonywania zawodu jako osoby niepełnosprawne.

Bezrobotni **do 25 roku życia** – to osoby bezrobotne, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 25 roku życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym nie ukończyły 25 lat.

Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą **do 27 roku życia** – to osoby bezrobotne w okresie do upływu 12 m-cy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Długotrwale bezrobotni - to osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Bezrobotni **powyżej 50 roku życia** – to osoby bezrobotne, które w dniu zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyły co najmniej 50 lat życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym ukończyły co najmniej 50 rok życia.

Bezrobotni **bez kwalifikacji zawodowych** to osoby bezrobotne nieposiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonego dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Od listopada 2005 r. – łącznie z osobami posiadającymi wykształcenie średnie ogólnokształcące.

Bezrobotni **samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia** to osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko w tym wieku, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych. Do grudnia 2007 były to osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia.

Napływ bezrobotnych – oznacza liczbę osób zarejestrowanych w ciągu miesiąca, kwartału lub roku w powiatowych urzędach pracy.

Odpływ bezrobotnych – oznacza liczbę osób, które w ciągu miesiąca, kwartału bądź roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m. in. w związku z podjęciem pracy stałej, sezonowej, interwencyjnej lub robót publicznych, w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy, podjęcia nauki, nabycia praw emerytalnych lub rentowych itd.

Aktywne formy pomocy bezrobotnym – to działania zmierzające do ograniczenia wielkości bezrobocia na danym terenie. Wśród nich wyróżnia się w szczególności:

- ✓ **szkolenia** – oznaczają pozaszkolne zajęcia edukacyjne mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz ogólnych potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia,

- ✓ **staż u pracodawcy** – oznacza nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą,
- ✓ **prace społecznie użyteczne –** oznacza to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej,
- ✓ **prace interwencyjne** – oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy; prace te są częściowo finansowane przez urzędy pracy,
- ✓ **roboty publiczne** – oznaczają zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowywane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków; prace te są częściowo finansowane przez urzędy pracy,
- ✓ **przygotowanie zawodowe dorosłych –** jest to instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończonego egzaminem.

Osoby poprzednio pracujące to osoby, które kiedykolwiek wykonywały pracę na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą oraz inną pracę zarobkową, a także prowadziły pozarolniczą działalność gospodarczą.

Bezrobotni **zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy** (tzn. zwolnieni grupowo) – są to osoby zwolnione zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (Dz.U. Nr 90, poz. 844 z późniejszymi zmianami). Przepisy ustawy stosuje się w razie konieczności rozwiązania przez pracodawcę stosunku pracy (zatrudnienia z pracownikami), wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron, w okresie nie przekraczającym 30 dni. Dotyczy to zakładów pracy, w których następuje zmniejszenie zatrudnienia z przyczyn ekonomicznych lub w związku ze zmianami organizacyjnymi, produkcyjnymi albo technicznymi, a także w przypadku ogłoszenia upadłości lub likwidacji zakładu.

Oferty pracy (wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej) – są to zgłoszone przez pracodawców do powiatowego urzędu pracy co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia i miejsca przygotowania zawodowego na stanowisku pracy oraz przyjęte do realizacji miejsca pracy w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych i stażu, a także w ramach umów zlecenia i umów o dzieło.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopę bezrobocia rejestrowanego podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Dane od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Dane o bezrobotnych oraz pracujących wykorzystywane do obliczenia stopy bezrobocia pochodzą ze źródeł różniących się metodą zbierania, co może powodować pewne nieścisłości, zwłaszcza w przypadku stopy bezrobocia ustalanej dla powiatów. Dla bezrobotnych - miejscem lokalizacji jest ich miejsce zamieszkania lub pobytu, zaś dla pracujących lokalizacja miejsca pracy.

Wskaźnik płynności rynku pracy – jest to stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych w tym okresie.

Wskaźnik płynności bezrobocia – jest to stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w danym okresie sprawozdawczym do liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych w tym okresie.

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Wynagrodzenia osobowe są to świadczenia z tytułu pracy, wypłacane lub wydawane w naturze (odpowiednio przeliczone) pracownikom – należne z tytułu stosunku pracy, osobom wykonującym pracę nakładczą – należne z tytułu umowy o pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego. Obejmują w szczególności:

- ✓ wynagrodzenia zasadnicze wypłacane pracownikom w formie czasowej, akordowej, prowizyjnej i innej,
- ✓ dodatki za staż pracy oraz inne dodatki (dodatkowe wynagrodzenia) za szczególne właściwości pracy, szczególne kwalifikacje lub warunki pracy,
- ✓ premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe,
- ✓ dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych,
- ✓ wynagrodzenia dodatkowe za prace wykonywane w ramach obowiązującego wymiaru czasu pracy, lecz niewynikające z zakresu czynności,
- ✓ wynagrodzenia za czynności przewidziane do wykonania poza normalnymi godzinami pracy w zakładzie lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę,
- ✓ dopłaty (dodatki) wyrównawcze (np. wyrównanie do wysokości kwoty najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników ustalanego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej na podstawie Kodeksu Pracy, przy wykonywaniu pracy zastępczej),
- ✓ wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy, wypłacane za środków pracodawców (wynagrodzenia za urlopy wypoczynkowe i dla poratowania zdrowia, za czas niezdolności do pracy wskutek choroby, za czas przestoju niezawinionego przez pracownika i inne),
- ✓ nagrody jubileuszowe, odprawy rentowe i emerytalne, ekwiwalenty pieniężne za nie wykorzystany urlop wypoczynkowy i inne,
- ✓ uposażenia posłów i senatorów wraz z uposażeniem dodatkowym, odprawy emerytalne, rentowe posłów i senatorów, a także odprawy dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru, z którymi został rozwiązany stosunek pracy w związku z upływem kadencji,
- ✓ świadczenia o charakterze deputatowym (wartość świadczeń w części nie opłaconej przez pracownika) lub ich ekwiwalenty pieniężne (np. deputaty węglowe, energetyczne, środki spożywcze), a także ekwiwalenty za umundurowanie jeżeli obowiązek jego noszenia wynika z obowiązujących ustaw,
- ✓ świadczenia odszkodowawcze (w związku ze skróceniem okresu wypowiedzenia), dodatek wyrównawczy wypłacany pracownikom, których wynagrodzenie uległo obniżeniu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Do wynagrodzeń osobowych nie zalicza się wynagrodzeń z tytułu rozporządzania przez pracowników prawami autorskimi do utworów stworzonych w ramach stosunku pracy.

Przeciętne wynagrodzenia miesięczne (nominalne) przypadające na jednego zatrudnionego obliczono przyjmując:

- ✓ wynagrodzenia osobowe bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą, uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- ✓ wypłaty z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- ✓ dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- ✓ honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887) z późniejszymi zmianami.

Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12 nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów). W wynagrodzeniach osobowych nie uwzględniono wypłat mających charakter jednorazowy lub sporadyczny (np. nagród jubileuszowych, gratyfikacji, odpraw wypłacanych przy przejściu na emeryturę).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez:

- ✓ Zakład Ubezpieczeń Społecznych - ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych - OFE;
- ✓ Ministerstwo Obrony Narodowej w zakresie świadczeń wypłacanych byłym żołnierzom zawodowym i członkom ich rodzin - ze środków budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej;
- ✓ Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom bezpieczeństwa publicznego oraz członkom ich rodzin - ze środków budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;
- ✓ Ministerstwo Sprawiedliwości w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom służby więziennej i członkom ich rodzin - ze środków budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości.

Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

1) pracownicy;
2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;
4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
6) duchowni;
7) żołnierze zawodowi;
8) funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego, tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej oraz b. Urzędu Ochrony Państwa;
9) funkcjonariusze służby więziennej;
10) rolnicy indywidualni;
11) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

Emerytury oraz renty z tytułu nie-zdolności do pracy i renty rodzinne (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt. od 1) do 10).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m. in. z tytułu osiągania przychodów z pracy.

Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez od-powiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

WARUNKI PRACY

Warunki pracy jest to zespół czynników występujących w środowisku pracy wynikających z procesu pracy oraz czynników związanych z wykonywaniem pracy. Na środowisko pracy składają się czynniki: fizyczne (np. oświetlenie, hałas, mikroklimat), chemiczne (np. substancje toksyczne) oraz biologiczne (np. bakterie), występujące na obszarze miejsca pracy (np. w hali fabrycznej, na stanowisku pracy), jak i na obszarze otaczającym zakład pracy.

Przez **zagrożenie szkodliwymi czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy** rozumie się wpływ na pracownika szkodliwych czynników występujących w procesie pracy, których stężenie lub natężenie przekracza obowiązujące NDS (najwyższe dopuszczalne stężenie) i NDN (najwyższe dopuszczalne natężenie), polskie normy lub inne normy higieniczne.

Przez **zagrożenie związane z uciążliwością pracy** rozumie się szkodliwy wpływ na pracownika czynności roboczych wykonywanych, np. w wymuszonej pozycji ciała, w warunkach ciężkiego wysiłku fizycznego lub w warunkach szczególnej uciążliwości.

Substancje chemiczne są to substancje, których oddziaływanie w procesie pracy na organizm człowieka – po przekroczeniu wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDN) – mogą powodować, np.: zatrucie ostre lub przewlekłe prowadzące do zmian w narządach wewnętrznych, ostre uszkodzenie skóry, nieżyt błon śluzowych, dróg oddechowych i spojówek, przewlekłe odczyny alergiczne skóry i błon śluzowych, astmę oskrzelową itp.

Przemysłowe pyły zwłókniające są to pyły, które mogą spowodować zwłóknienie tkanki płucnej. Dotyczy to głównie pyłów zawierających dwutlenek krzemu (krzemionkę) i krzemiany. Do pyłów tych zalicza się np.: kwarc, piasek, talk, azbest, pyły ceramiczne, pyły mineralne (granit, bazalty), włókna szklane.

Przemysłowe pyły rakotwórcze są to pyły, które zostały zaliczone do kategorii pyłów rakotwórczych na podstawie odrębnych przepisów, np. azbest, pyły drewna twardego, włókna ceramiczne.

Inne pyły przemysłowe są to pyły szkodliwe nie będące substancjami toksycznymi i nie zawierające krzemionki i krzemianów. Powstają one w czasie rozdrabniania ciał stałych, niezupełnego spalania się różnych materiałów, w czasie paczkowania, przeładunku materiałów sypkich i pylących przewożonych luzem itp.

Hałas są to dźwięki szkodliwe, które mogą powodować uszkodzenia słuchu i inne zmiany w organizmie lub mogą w istotny sposób utrudniać wykonywanie pracy.

Wibracja są to drgania występujące podczas obsługi ręcznej narzędzi lub urządzeń udarowych (młotki nitownicze, młoty i dłuta pneumatyczne, piły motorowe, wiertarki, ubijaki, perforatory) oraz drgania występujące na stanowiskach pracy na skutek działania maszyn i urządzeń technicznych.

Mikroklimat gorący są to warunki środowiska pracy określone za pomocą wskaźnika obciążenia termicznego WBGT (Wet Bulb Globe Temperature).

Mikroklimat zimny są to warunki środowiska pracy określone za pomocą wskaźnika siły chłodzącej powietrza WCI (Wind — Chill Index).

Nadmierne obciążenie fizyczne jest to zagrożenie występujące podczas wykonywania prac wymagających, w okresie zmiany roboczej, wydatku energetycznego:

- dla mężczyzn około 8374 kJ,
- dla kobiet około 4605 kJ (1 kJ=0,24 kcal).

Niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy – warunki środowiska pracy, w których nie są spełnione, określone normą wymagania dotyczące oświetlenia miejsc pracy.

Maszyny szczególnie niebezpieczne, to przede wszystkim maszyny wymienione w załączniku IV do Dyrektywy 2006/42/WE wprowadzonej ustawą z dnia 21 października 2008 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn (Dz. U. nr 199, poz. 1228).

Osobozagrożenia jest to suma działających na pracownika szkodliwych czynników. Jeżeli na każdego pracownika działa tylko jeden czynnik szkodliwy, wówczas suma osobozagrożeń jest równa liczbie osób narażonych na czynniki szkodliwe.

Świadczenia z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub szczególnie uciążliwych dotyczą:

1) posiłków profilaktycznych w rozumieniu rozporządzenia RM z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz. U. Nr 60 z 1996 r., poz. 279), wydawanych nieodpłatnie w ramach dożywiania specjalnego, pracownikom zatrudnionym stale przy pracach szczególnie szkodliwych dla zdrowia, wykonujących stale ciężkie lub uciążliwe prace na otwartej przestrzeni w okresie zimowym, inne prace narażające organizm na nadmierne ochłodzenie, jak również wykonującym prace w szczególnie trudnych warunkach,
2) napojów w rozumieniu rozporządzenia RM z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz. U. Nr 60 z 1996 r., poz. 279),
3) innych środków odżywczych wydawanych pracownikom na podstawie branżowych układów pracy lub innych przepisów,
4) dodatków pieniężnych wypłacanych pracownikom wykonującym pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych, jeżeli odpowiednie przepisy przewidują możliwość ich wypłacenia,
5) skróconego czasu pracy, tj. krótszego od ustawowego czasu pracy w danej grupie zawodowej,
6) dodatkowych urlopów (płatnych),
7) innych uprawnień, np. możliwość wcześniejszego, niż ogólnie przyjęto, przejścia na emeryturę.

Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych są to należne pracownikom, którzy doznali uszczerbku na zdrowiu wskutek takiego wypadku lub choroby, a także członkom rodzin pracowników zmarłych wskutek takiego wypadku lub choroby, wypłaty:

1) odszkodowań z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu lub śmierci pracownika,
2) odszkodowań za przedmioty utracone lub uszkodzone wskutek wypadku przy pracy,

Ocena ryzyka zawodowego – to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.

Stanowisko pracy – miejsce, w którym pracownik wykonuje czynności zawodowe stale lub okresowo (PN-ISO 4225Ak:1999).

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- ✓ podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- ✓ w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- ✓ w czasie podróży służbowej;
- ✓ podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- ✓ przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za **wypadek przy pracy uważa się również** nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- ✓ uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- ✓ wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- ✓ pełnienia mandatu posła (w kraju lub w Parlamencie Europejskim) lub senatora, pobierającego uposażenie;
- ✓ odbywania - na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- ✓ wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- ✓ wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- ✓ wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- ✓ wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- ✓ odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- ✓ nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

Za **zbiorowy wypadek przy pracy** uważa się wypadek, któremu, w wyniku tego samego zdarzenia w danym zakładzie, uległy co najmniej 2 osoby.

Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie, albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** bezpośrednio je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

Przyczyny wypadku są to wszelkie braki i nieprawidłowości, które bezpośrednio lub pośrednio przyczyniły się do powstania wypadku, związane z czynnikami materialnymi (technicznymi), z ogólną organizacją pracy w zakładzie lub organizacją stanowiska pracy oraz związane z pracownikiem, w tym również z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika.

Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy. Choroby zawodowe podano zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz. U. Nr 132, poz. 1115).

Do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok bieżący.

W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji. Poniżej przedstawiono zestawienie skrótów i pełnych nazw:

skrót	pełna nazwa
sekcje	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów farmaceutycznych	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykl
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło.
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach metodologicznych.
Znak #	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
Przecinek (,)	oznacza liczby prezentujące liczby dziesiętne.
„W tym”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

tys.	= tysiąc	kJ	= kilodżul
mln	= milion	kcal	= kilokaloria
zł	= złoty	tj.	= to jest
ha	= hektar	tzn.	= to znaczy
m-cy	= miesięcy	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
r.	= rok	Nr	= numer
cd.	= ciąg dalszy	pkt	= punkt
dok.	= dokończenie	poz.	= pozycja
p. proc.	= punkty procentowe	ust.	= ustęp
str.	= strona	PKD	= Polska Klasyfikacja Działalności
tabl.	= tablica	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych

* * *

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

TABLICE PRZEGLĄDOWE
REVIEW TABLES

I WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM
SELECTED DATA ON DOLNOŚLĄSKIE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2000	2005	2009	2010	2011	2012	2013
PRACUJĄCY. ZATRUDNIENI *EMPLOYED PERSONS. PAID EMPLOYEES*							
Ludność[a] w tys. ... ***Population[a] in thous.***	**2912,2**	**2888,2**	**2876,6**	**2917,2**	**2916,6**	**2914,4**	**2910,0**
w tym w wieku produkcyjnym ... *of which working age*	1810,8	1894,7	1893,5	1916,3	1903,3	1887,1	1867,3
Pracujący[ab] w gospodarce narodowej w tys. ... ***Employed persons[ab] in national economy in thous.***	**1025,6**	**886,5**	**980,5**	**997,0**	**1011,3**	**1005,4**	**1018,2**
w tym kobiety... *of which women*	485,6	411,9	454,9	465,4	472,9	473,7	484,6
na 1000 ludności ... *per 1000 population*	352	307	341	342	347	345	350
Przyjęcia[c] do pracy... *Hires[c]*	136389	140501	144318	151524	167296	152602	163708
Zwolnienia[c] z pracy ... *Terminations[c]*	149285	124201	153926	140168	160609	154688	145253
Współczynnik przyjęć[c] w % ... *Hires rate[c] in %*	22,5	26,5	23,2	24,7	27,2	24,5	26,8
Współczynnik zwolnień[c] w %... *Terminations rate[c] in %*	24,6	23,1	24,6	22,7	26,0	24,7	23,7
Przeciętne zatrudnienie[d] w gospodarce narodowej w tys. ... ***Average paid employment[d] in national economy in thous.***	**720,1**	**672,0**	**751,5**	**750,1**	**751,9**	**753,8**	**746,2**
w tym: / *of which:*							
Przemysł ... *Industry*	.	214,7	230,4	222,0	221,6	221,4	217,6
na 1000 ludności... *per 1000 population*	.	74	80	76	76	76	75
Budownictwo ... *Construction*	.	35,0	52,3	49,0	50,9	48,0	41,9
na 1000 ludności... *per 1000 population*	.	12	18	17	17	16	14

a Stan w dniu 31 XII. b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe, do 2009 r. na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010). c Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby zarządu jednostki; do 2008 r. – bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. d Bez osób zatrudnionych (uczniów) na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.

a As of 31 XII. b By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on the private farms in agriculture (estimated data, until 2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, while since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010). c Excluding economic entities employing up to 9 persons; by seat of management of unit; to 2008 excluding seasonal and temporary paid employees. d Excluding (apprentices) persons employed on the basis of the employment contract in order to undergo an occupational training.

I WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM (cd.)

SELECTED DATA ON DOLNOŚLĄSKIE VOIVODSHIP *(cd.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2000	2005	2009	2010	2011	2012	2013
	BEZROBOCIE		***UNEMPLOYMENT***				
Bezrobotni zarejestrowani[a] w tys. ***Registered unemployed persons[a] in thous.***	**231,7**	**233,4**	**146,3**	**150,3**	**143,6**	**157,4**	**153,6**
z ogółem: / *of total:*							
kobiety *women*	129,8	125,3	74,3	77,7	76,4	80,3	77,8
zamieszkali w miastach *in urban areas*	150,6	153,8	94,8	97,1	92,3	101,4	98,3
zamieszkali na wsi *in rural areas*	81,0	79,6	51,5	53,2	51,3	56,0	55,3
niepełnosprawni *disabled persons*	4,1	8,8	9,7	10,3	10,3	11,1	11,2
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy *terminated for company reasons*	17,8	8,7	3,9	3,6	4,1	5,6	6,6
bez kwalifikacji zawodowych *without occupational qualifications*	.	57,6	42,1	42,2	45,3	48,2	48,0
poprzednio pracujący *previously employed*	177,5	187,4	123,3	126,9	123,3	136,7	133,4
bez stażu pracy *no work seniority*	54,2	46,0	22,9	23,3	20,3	20,7	20,1
bez prawa do zasiłku *without benefit rights*	180,1	197,4	114,7	121,9	116,0	126,8	128,5
w wieku: / *by age:*							
24 lata i mniej / *and less*	65,1	45,2	27,4	27,1	24,0	25,4	23,1
55 lat i więcej / *and more*	4,0	14,8	17,3	20,4	21,9	25,5	27,9
z wykształceniem: / *by educational level:*							
wyższym *tertiary*	4,9	11,3	12,1	14,3	14,6	16,7	16,7
policealnym i średnim zawodowym *post secondary and secondary vocational*	49,1	51,4	31,0	31,3	30,4	33,2	32,3
średnim ogólnokształcącym *general secondary*	13,5	15,8	13,7	14,6	13,8	14,9	14,8
zasadniczym zawodowym *basic vocational*	83,0	73,7	42,8	42,9	41,3	45,6	44,3
gimnazjalnym i niższym *primary secondary and lower*	81,1	81,1	46,7	47,1	43,5	47,0	45,5
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych programów rynku pracy: *Registered unemployed persons benefitting from active labour market programs:*							
rozpoczynający szkolenie *starting training*	9483	15152	13419	14318	2935	4657	4484
podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych *undertaking employment in intervention works*	8499	4907	1709	1991	1510	1592	1843
podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych *undertaking employment in public works*	4356	4602	4916	5645	1689	2217	2294
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy[a] *Registered unemployed persons per job offer[a]*	488	95	60	49	42	61	45
Stopa bezrobocia rejestrowanego[a] w % *Registered unemployment rate[a] in %*	18,4	20,6	12,8	13,1	12,4	13,5	13,1
Wskaźnik płynności rynku pracy *Liquidity ratio of labour market*	43,2	49,4	32,9	38,7	44,6	40,1	46,9
Wskaźnik płynności bezrobocia *Liquidity ratio of unemployment*	87,7	109,4	87,5	98,4	103,2	93,7	101,8
Udział bezrobotnych wyrejestrowanych z tytułu podjęcia pracy do odpływu ogółem w % *The share of unemployed persons removed from unemployment rolls due to received jobs to the total outflow in%*	42,9	42,4	40,0	39,3	43,2	42,8	46,1

a Stan w dniu 31 XII.

a As of 31 XII.

I WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM (dok.)
SELECTED DATA ON DOLNOŚLĄSKIE VOIVODSHIP *(cd.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2000	2005	2009	2010	2011	2012	2013
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE ***WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS***							
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie[a] brutto w zł ***Average monthly gross wages and salaries[a] in zl***	**1811,21**	**2329,93**	**3295,44**	**3412,37**	**3587,25**	**3709,32**	**3877,43**
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys. ***Average number of retirees and pensioners in thous.***	**694,9**	**671,0**	**687,1**	**680,0**	**668,8**	**658,3**	**650,9**
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł (z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych) ***Average monthly gross retirement and other pension in zl*** *(from non-agricultural social security system)*	**858,70**	**1149,08**	**1514,56**	**1611,66**	**1691,11**	**1782,76**	**1877,72**
w tym emerytura *of which retirement pay*	944,00	1246,17	1587,62	1687,76	1771,58	1862,50	1959,41
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł ***Average monthly gross retirement and other pension of farmers in zl***	**668,00**	**839,18**	**1013,72**	**1060,31**	**1091,32**	**1159,65**	**1226,90**
WARUNKI PRACY ***WORK CONDITIONS***							
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia[bc] ***Persons working in hazardous conditions[bc]***	**67188**	**49316**	**54615**	**50496**	**49881**	**49359**	**45565**
związanego (w %): / *connected with (in%):*							
ze środowiskiem pracy *work environment*	69,0	64,8	59,6	60,2	59,3	55,4	57,9
z uciążliwością pracy *strenuous conditions*	24,0	23,0	28,7	28,6	29,5	33,6	32,5
z czynnikami mechanicznymi *mechanical factors*	7,0	12,1	11,7	11,2	11,2	11,0	9,6
na 1000 zatrudnionych *per 1000 paid employees*	158,6	131,8	132,8	119,4	118,7	118,7	107,2
w tym kobiety *of which women*	33,6	17,7	17,8	15,5	15,9	18,8	14,8
Poszkodowani w wypadkach przy pracy[d] ***Persons injured in the occupational accidents[d]***	**10014**	**8762**	**9313**	**10216**	**10555**	**10232**	**9509**
w tym kobiety *of which women*	2733	2676	3104	3517	3681	3787	3634
w tym w wypadkach: *of which in accidents:*							
lżejszych *lighter*	9864	8649	9226	10124	10448	10146	9426
ciężkich *serious*	108	89	59	58	65	53	55
śmiertelnych *fatal*	42	24	28	34	42	33	28
Liczba odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych *Number of occupational accidents and occupational diseases compensations*	3623	2942	3151	3013	3077	2696	3024
Choroby zawodowe ***Occupational diseases***	**714**	**237**	**284**	**209**	**218**	**199**	**227**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą. b Stan w dniu 31 XII. c Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego. d Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding wages and salaries of persons employed abroad. b As of 31 XII. c Listed only once by predominant factor. d Excluding private farms in agriculture.

II WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W 2013 R.
SELECTED DATA BY SUBREGIONS AND POWIATS IN 2013

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Pracujący[ab] *Employed persons*[ab]					Wskaźnik płynności bezrobocia *Liquidity ratio of unemployment*	Bezrobotni zarejestrowani[a] *Registered unemployed persons*[a]				Stopa bezrobocia rejestrowanego[a] w % *Registered unemployment rate*[a] *in %*	Przeciętne zatrudnienie[b] w tys. *Average paid employment*[b]	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto[b] w zł *Average monthly gross wages and salaries*[b] *in zł*	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia[ae] *Persons working in hazardous conditions*[ae]	Liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego[f] *The number of days incapacity to work per one person injured*[f]
	ogółem *total*	w tym z ogółem (w %) *of which of total (in%)*					ogółem *total*	z ogółem (w %) *of total (in %)*							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *agriculture, forestry and fishing*	przemysł i budownictwo *industry and construction*	handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ c] *trade; repair of motor vehicles*[Δ c]	działalność finansowa i ubezpieczeniowa[d] *financial and insurance activities*[d]			długotrwale bezrobotni *long-term unemployed*	w wieku 24 lata i mniej *24 age and less*	bez prawa do zasiłku *without benefit rights*					
W O J E W Ó D Z T W O *V O I V O D S H I P*	**710196**	**1,1**	**36,5**	**21,9**	**40,5**	**101,8**	**153558**	**50,7**	**15,0**	**83,7**	**13,1**	**647,7**	**3868,86**	**45565**	**37,4**
Podregion jeleniogórski ... ***Subregion***	**106736**	**1,6**	**40,2**	**18,6**	**39,5**	**103,4**	**35444**	**54,3**	**15,4**	**85,1**	**17,8**	**82,9**	**3250,31**	**5552**	**39,9**
Powiaty: Powiats:															
bolesławiecki	17993	1,2	49,9	18,7	30,3	105,6	4000	43,0	17,8	85,5	12,6	14,5	3231,49	828	35,2
jaworski	7487	4,4	38,9	16,3	40,4	104,0	4171	57,1	16,8	82,8	24,3	6,4	3040,71	354	34,7
jeleniogórski	9209	2,7	38,6	23,3	35,4	106,4	3842	57,0	10,2	82,8	19,8	7,6	3128,87	833	39,0
kamiennogórski	7406	1,1	47,5	12,5	38,9	108,0	2997	53,8	13,7	81,5	20,5	6,4	3045,35	690	38,4
lubański	8402	1,7	32,5	20,8	45,1	107,3	3957	56,5	15,6	84,3	21,6	6,9	3034,94	102	47,5
lwówecki	6155	1,8	42,8	15,0	40,4	97,6	4039	55,6	17,4	84,9	26,2	5,5	3104,47	406	41,4
zgorzelecki	20392	1,3	44,4	20,8	33,5	98,6	4666	53,1	16,5	89,3	14,7	12,5	3435,69	1871	48,7
złotoryjski.....	6123	4,8	36,4	14,4	44,3	96,5	4448	59,6	18,9	85,5	28,6	5,3	3574,21	116	47,2
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*															
Jelenia Góra	23569	0,1	31,2	18,7	50,0	106,6	3324	52,0	9,0	88,2	9,3	17,9	3367,22	352	32,8
Podregion legnicko-głogowski ..... ***Subregion***	**117673**	**1,0**	**45,9**	**19,0**	**34,1**	**100,8**	**24077**	**52,2**	**18,0**	**87,1**	**13,1**	**102,6**	**4620,55**	**18108**	**39,8**
Powiaty: Powiats:															
głogowski	18705	1,3	41,0	21,5	36,2	103,4	4558	52,2	18,5	90,2	14,9	10,4	3320,48	3391	38,5
górowski	3903	10,5	26,2	14,9	48,4	98,8	3415	58,0	18,9	84,0	28,3	3,0	3066,83	88	37,2
legnicki	7477	3,2	40,3	23,5	32,9	98,8	3723	55,1	15,9	82,0	21,3	5,6	3179,49	137	35,2
lubiński	25132	0,5	39,8	24,1	35,6	99,6	4184	45,6	22,0	87,4	10,9	37,8	6641,40	5180	37,3
polkowicki	29005	0,5	73,1	11,1	15,3	101,5	3306	53,7	22,7	91,4	8,8	18,1	4050,14	7899	41,4
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*															
Legnica	33451	0,1	33,1	20,0	46,7	101,6	4891	50,8	11,7	87,0	10,3	27,8	3188,81	1413	44,4

a Stan w dniu 31 XII. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą; według faktycznego miejsca pracy. c Ponadto: transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia[Δ], informacja i komunikacja d Ponadto obsługa rynku nieruchomości[Δ] e Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego. f Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób.

a As of 31 XII b Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad; by actual workplace. c Moreover: transportation and storage, accommodation and catering[Δ], information and communication d Moreover real estate activities e Listed only once by predominant factor. f Without persons injured in fatal accidents and without the number of days incapacity to work of this persons.

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Pracujący[ab] *Employed persons*[ab]					Wskaźnik płynności bezrobocia *Liquidity ratio of unemployment*	Bezrobotni zarejestrowani[a] *Registered unemployed persons*[a]				Stopa bezrobocia rejestrowanego[a] w % *Registered unemployment rate*[a] *in %*	Przeciętne zatrudnienie[b] w tys. *Average paid employment*[b]	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto[b] w zł *Average monthly gross wages and salaries*[b] *in zl*	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia[ae] *Persons working in hazardous conditions*[ae]	Liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego[f] *The number of days incapacity to work per one person injured*[f]
	ogółem *total*	w tym z ogółem (w %) *of which of total (in%)*					ogółem *total*	z ogółem (w %) *of total (in %)*							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *agriculture, forestry and fishing*	przemysł i budownictwo *industry and construction*	handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ c] *trade; repair of motor vehicles*[Δ c]	działalność finansowa i ubezpieczeniowa[d] *financial and insurance activities*[d]			długotrwale bezrobotni *long-term unemployed*	w wieku 24 lata i mniej *24 age and less*	bez prawa do zasiłku *without benefit rights*					
Podregion wałbrzyski	**121135**	**1,5**	**41,5**	**17,9**	**39,1**	**102,3**	**46741**	**51,0**	**14,4**	**80,5**	**20,4**	**96,4**	**3383,23**	**7248**	**38,0**
Subregion															
Powiaty: *Powiats:*															
dzierżoniowski	15600	1,2	47,6	16,2	35,0	102,4	6280	46,0	13,6	77,1	20,2	12,9	3156,11	739	36,0
kłodzki	24922	1,9	27,5	20,0	50,5	99,4	15024	56,8	15,5	81,5	27,1	19,6	3200,48	723	36,4
świdnicki	34710	1,6	54,0	15,4	29,0	105,5	8138	44,4	14,2	83,2	13,8	28,0	3394,63	2849	40,7
wałbrzyski	6006	3,8	30,2	22,2	43,8	102,4	4339	52,8	15,3	80,5	29,8	4,0	3138,11	59	37,2
ząbkowicki	10028	3,6	37,1	22,0	37,3	101,8	5260	49,8	16,3	79,5	22,4	7,6	3201,11	426	46,7
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*															
Wałbrzych	29869	0,2	39,0	17,5	43,3	103,0	7700	50,3	11,5	79,4	16,8	24,3	3735,14	2452	34,0
Podregion wrocławski ...	**124055**	**2,4**	**50,7**	**19,1**	**27,8**	**99,8**	**28744**	**49,2**	**18,1**	**85,6**	**12,9**	**106,5**	**3430,83**	**7646**	**34,9**
Subregion															
Powiaty: Powiats:															
milicki	6125	7,7	40,7	12,4	39,2	98,3	2398	52,8	21,9	84,9	18,1	5,8	2935,92	249	41,0
oleśnicki	18917	1,9	50,3	18,8	29,0	100,0	5993	50,6	18,4	87,1	16,0	16,7	3254,89	640	42,6
oławski	22754	0,6	58,8	13,6	27,1	88,8	4456	47,4	18,0	88,1	12,7	16,6	3398,13	808	30,6
strzeliński	6627	5,5	35,3	17,1	42,1	103,3	2670	51,6	17,5	87,7	18,0	5,7	3393,16	200	34,5
średzki	10233	2,2	62,0	14,0	21,7	103,2	2459	49,1	16,8	88,2	13,1	9,3	3602,22	671	46,8
trzebnicki	12639	3,6	41,6	19,6	35,1	99,5	3973	43,0	19,7	84,0	14,4	11,2	3166,96	478	36,7
wołowski	8530	2,3	41,7	13,5	42,5	103,6	3738	58,6	18,8	83,6	21,8	7,5	3554,83	534	38,3
wrocławski	38230	1,9	52,5	26,5	19,1	105,1	3057	41,0	12,8	80,1	5,3	33,6	3638,25	4066	30,3
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu)	**240597**	**0,1**	**20,3**	**28,3**	**51,3**	**101,6**	**18552**	**43,8**	**7,5**	**81,6**	**5,5**	**259,3**	**4129,56**	**7011**	**35,8**
Subregion *(city with powiat status)*															

a Stan w dniu 31 XII. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą; według faktycznego miejsca pracy. c Ponadto: transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia[Δ], informacja i komunikacja d Ponadto obsługa rynku nieruchomości[Δ] e Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego. f Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób.

a As of 31 XII b Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad; by actual workplace. c Moreover: transportation and storage, accommodation and catering[Δ], information and communication d Moreover real estate activities e Listed only once by predominant factor. f Without persons injured in fatal accidents and without the number of days incapacity to work of this persons.

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Polska	**Dolnośląskie**	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
PRACUJĄCY. ZATRUDNIENI *EMPLOYED PERSONS. PAID EMPLOYEES*																	
Ludność[a] w tys. ..... ***Population[a] in thous.***	**38495,7**	**2910,0**	**2092,6**	**2156,2**	**1021,5**	**2513,1**	**3360,6**	**5316,8**	**1004,4**	**2129,3**	**1195,0**	**2295,8**	**4599,4**	**1268,2**	**1446,9**	**3467,0**	**1718,9**
Pracujący[ab] w gospodarce narodowej w tys. ..... ***Employed persons[ab] in national economy in thous.***	**13919,8**	**1018,2**	**677,0**	**799,8**	**320,3**	**925,3**	**1260,0**	**2274,6**	**311,4**	**792,8**	**400,1**	**753,4**	**1638,7**	**454,0**	**419,6**	**1367,2**	**507,5**
2012=100	100,5	101,3	100,2	100,8	100,2	100,1	101,0	100,0	100,8	101,0	100,7	101,7	99,8	99,6	100,4	100,7	100,4
na 1000 ludności ..... *per 1000 population*	362	350	324	371	314	368	375	428	310	372	335	328	356	358	290	394	295
z ogółem: / *of total:*																	
kobiety ..... *of which women*	6653,9	484,6	318,4	392,4	153,9	447,4	616,2	1118,4	146,2	382,0	191,2	360,3	745,0	219,3	200,2	630,4	247,8
w %: / *in %:*																	
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... *agriculture, forestry and fishing*	17,1	8,7	15,8	38,5	11,5	19,4	21,6	13,2	16,2	32,8	31,7	8,8	6,2	33,0	16,7	15,6	9,8
przemysł i budownictwo .... *industry and construction*	26,3	30,5	28,8	17,2	31,0	27,4	23,4	18,9	31,0	24,2	19,7	28,4	35,8	22,2	28,3	30,8	26,6
handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δc] ..... *trade; repair of motor vehicles[Δc]*	24,3	25,2	23,3	17,7	25,4	22,9	24,0	29,2	20,9	17,5	19,6	27,5	25,6	18,5	21,4	25,4	27,7

a Stan w dniu 31 XII. b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010). c Ponadto: transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia[Δ], informacja i komunikacja.

a As of 31 XII. b By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on the private farms in agriculture (estimated data, on the basis of the results of the Agricultural Census 2010). c Moreover: transportation and storage, accommodation and catering[Δ], information and communication.

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Polska	**Dolnośląskie**	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
PRACUJĄCY. ZATRUDNIENI (dok.) *EMPLOYED PERSONS. PAID EMPLOYEES (cont.)*																	
Pracujący[ab] w gospodarce narodowej (dok.) ***Employed persons[ab] in national economy** (cont.)*																	
w %: */ in %:*																	
działalność finansowa i ubezpieczeniowa[c] ..... *financial and insurance activities[c]*	4,0	4,3	4,0	2,6	3,2	3,4	3,2	6,9	2,9	2,0	2,7	5,0	4,0	2,0	3,2	3,2	3,8
pozostałe usługi ..... *other services*	28,2	31,3	28,0	24,0	29,0	26,9	27,7	31,8	29,0	23,5	26,2	30,3	28,4	24,3	30,4	24,9	32,0
Przeciętne zatrudnienie[d] w gospodarce narodowej w tys...... ***Average paid employment[d] in national economy in thous.***	**9566,0**	**746,2**	**432,6**	**387,7**	**211,4**	**563,4**	**784,2**	**2130,6**	**187,0**	**407,0**	**204,8**	**518,4**	**1185,9**	**227,7**	**263,2**	**976,7**	**339,5**
2012=100	98,4	99,0	97,6	99,1	98,3	96,9	98,9	98,4	97,7	98,7	98,7	98,9	97,4	97,5	98,2	99,8	98,8
Zatrudnieni w gospodarce narodowej[ae] w tys. ..... *Paid employees in national economy[ae] in thous.*	10080,2	788,7	456,1	402,4	221,1	597,7	827,4	2249,1	197,2	426,8	214,7	545,3	1241,0	238,4	275,3	1040,6	358,3
w tym kobiety..... *of which women*	4991,3	402,9	224,7	205,6	111,1	306,6	423,8	1120,4	96,3	202,4	111,0	269,1	559,1	118,8	138,9	516,9	183,6

a Stan w dniu 31 XII. b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010). c Ponadto obsługa rynku nieruchomości d Bez osób zatrudnionych (uczniów) na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego. e Według siedziby zarządu jednostki.

a As of 31 XII. b By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on the private farms in agriculture (estimated data, on the basis of the results of the Agricultural Census 2010). c Moreover real estate activities d Excluding (apprentices) persons employed on the basis of the employment contract in order to undergo an occupational training. e By the seat of management unit.

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Polska	**Dolnośląskie**	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
							BEZROBOCIE[a] *UNEMPLOYMENT*[a]										
Bezrobotni zarejestrowani w tys. ..... ***Registered unemployed persons in thous.***	**2157,9**	**153,6**	**150,1**	**134,0**	**59,8**	**151,6**	**164,4**	**283,2**	**51,6**	**154,2**	**70,9**	**114,1**	**208,3**	**90,1**	**115,9**	**144,8**	**111,1**
2012=100	101,0	97,6	100,9	102,2	98,7	100,4	102,0	104,1	99,7	100,3	103,2	99,6	101,4	103,9	102,3	97,9	98,7
Z ogółem w %: / *Of total in %:*																	
kobiety ..... *women*	51,0	50,7	53,9	48,4	52,8	48,8	51,4	47,2	52,4	50,2	45,6	54,9	53,4	48,6	51,7	55,1	52,1
w wieku: / *by age:*																	
24 lata i mniej ..... *and less*	18,6	15,0	19,4	21,1	17,0	16,2	23,3	17,1	18,0	21,2	20,0	18,9	16,1	20,0	19,2	20,8	15,7
55 lat i więcej ..... *and more*	14,1	18,2	12,4	11,2	15,7	16,5	11,5	15,7	16,0	9,9	14,7	14,2	14,9	12,6	13,2	12,7	17,5
długotrwale bezrobotni ..... *long-term unemployed*	53,7	50,7	57,2	59,4	50,2	55,7	51,5	55,4	51,0	58,7	58,0	49,5	50,2	55,1	54,5	47,1	53,4
bez prawa do zasiłku ..... *without benefit rights*	86,2	83,7	84,6	91,8	84,1	86,9	87,3	86,2	85,4	88,3	89,7	84,0	86,5	86,7	83,3	85,1	84,5
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy .... *terminated for company reasons*	5,3	4,3	4,4	4,2	5,4	6,3	7,3	5,9	5,7	3,9	3,6	5,1	6,0	4,8	3,9	7,0	4,0
samotnie wychowujący dziecko do lat 18 ..... *bringing up single-handed at least one child aged 18 and below*	9,4	12,4	11,1	7,7	13,8	9,2	5,8	7,3	10,7	5,4	7,2	11,7	10,4	6,8	11,9	10,4	14,1
niepełnosprawni ..... *disabled persons*	5,4	7,3	4,3	3,8	8,1	7,3	5,1	3,8	5,6	4,2	5,9	6,2	6,2	5,2	5,6	6,3	4,4

a Stan w dniu 31 XII.

a As of 31 XII.

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Polska	**Dolnośląskie**	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
BEZROBOCIE[a] *(dok.)* ***UNEMPLOYMENT[a] (cont.)***																	
Bezrobotni zarejestrowani (dok.) ***Registered unemployed persons** (cont.)*																	
Z ogółem w %: (dok.) *Of total in %: (cont.)*																	
z wykształceniem: *by educational level:*																	
wyższym ..... *tertiary*	12,0	10,8	7,8	15,1	9,3	10,9	13,9	14,0	11,0	13,7	13,9	10,6	12,3	14,9	9,0	11,6	9,5
policealnym i średnim zawodowym ..... *post secondary and secondary vocational*	22,1	21,0	19,4	24,6	21,4	20,4	24,7	22,3	20,3	25,3	23,5	20,3	22,5	25,4	19,3	22,2	18,6
średnim ogólnokształcącym ..... *general secondary*	10,6	9,6	9,8	12,0	9,2	11,4	11,5	11,4	9,9	10,3	11,9	11,3	9,2	10,6	10,8	9,5	10,7
zasadniczym zawodowym .. *basic vocational*	28,1	28,8	31,0	24,9	30,8	25,3	29,3	25,3	29,3	30,3	24,1	29,1	28,3	28,4	27,9	31,4	27,4
gimnazjalnym i niższym ... *primary secondary and lower*	27,3	29,6	32,0	23,4	29,4	32,0	20,6	27,0	29,7	20,4	26,6	28,6	27,7	20,7	33,0	25,3	33,8
bez kwalifikacji zawodowych .. *without occupational qualifications*	29,9	31,3	34,0	28,1	30,6	32,5	23,7	33,2	32,1	25,4	31,7	31,4	29,3	25,8	29,9	27,1	32,0
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..... *Registered unemployed persons per job offer*	70,5	44,9	88,1	119,4	41,7	82,0	79,6	101,2	67,1	115,4	126,1	69,0	37,5	148,7	134,1	45,3	66,0
Stopa bezrobocia rejestrowego w %..... *Registered unemployment rate in %*	**13,4**	**13,1**	**18,2**	**14,4**	**15,7**	**14,1**	**11,5**	**11,1**	**14,2**	**16,3**	**15,1**	**13,2**	**11,3**	**16,6**	**21,6**	**9,6**	**18,0**

a Stan w dniu 31 XII.

a As of 31 XII.

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Polska	**Dolnośląskie**	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
WYNAGRODZIENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE *WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS*																	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto[a] w gospodarce narodowej w zł	**3659,40**	**3654,57**	**3163,57**	**3306,12**	**3114,69**	**3315,58**	**3372,60**	**4514,42**	**3281,48**	**3147,19**	**3258,66**	**3595,98**	**3786,14**	**3165,93**	**3106,89**	**3335,93**	**3298,99**
Average monthly gross wages and salaries[a] in national ecomy in zl																	
2012=100	103,7	104,3	104,3	103,2	102,7	103,8	103,4	103,2	103,4	104,1	103,7	104,1	104,3	103,1	103,7	103,6	103,8
w tym: / *of which:*																	
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *agriculture, forestry and fishing*	3970,49	4190,54	3674,48	4156,71	4104,73	4079,42	3897,98	4295,48	3854,47	4107,50	4669,98	3939,68	4159,60	4511,23	3995,30	3510,55	4060,88
przemysł *industry*	3763,97	4121,72	3172,34	3511,14	3203,20	3481,33	3521,85	4235,92	3301,17	3151,37	3092,82	3652,50	4560,10	3210,70	3011,30	3513,20	3246,02
budownictwo *construction*	2993,01	3114,04	2664,35	2786,26	2280,26	2525,25	2632,18	4083,66	2598,97	2562,98	3065,30	2833,31	2914,58	2546,93	2532,51	2687,25	2519,16
handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *trade; repair of motor vehicles[Δ]*	3003,67	2784,79	2583,44	2384,92	2371,00	2757,81	2613,83	4066,73	2681,44	2388,95	2539,35	2861,23	2692,12	2453,68	2289,62	2855,07	2510,00
transport i gospodarka magazynowa *transportation and storage*	3258,51	2809,80	2428,38	2528,23	2565,23	2636,33	2445,92	3839,38	2621,89	2294,73	2458,16	3697,02	2893,24	2405,13	2348,88	2807,26	3012,85
zakwaterowanie i gastronomia[Δ] *accommodation and catering[Δ]*	2271,27	2352,19	2069,95	1999,45	1911,03	2129,46	2106,84	2740,44	1935,96	1970,75	2115,23	2233,53	1965,95	2063,05	2083,38	2060,62	2237,37
działalność finansowa i ubezpieczeniowa *financial and insurance activities*	6153,77	5999,43	4815,29	4550,60	4023,27	4824,97	5370,72	7521,36	4225,23	4323,83	4807,47	5332,26	5089,88	4434,61	4270,84	5041,51	4673,30
obsługa rynku nieruchomości[Δ] *real estate activities*	3831,30	3644,23	3476,68	3360,09	3438,70	3413,61	3328,69	4733,03	3344,60	3318,22	3442,19	3920,17	3553,88	3336,46	3687,28	3887,09	3658,06

a Bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

a Excluding wages and salaries of persons employed abroad.

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Polska	**Dolnośląskie**	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE (dok.) ***WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS** (cont.)*																	
Przeciętna liczba emerytów i rencistów[a] w tys. ***Average number of retirees and pensioners[a] in thous.***	**8951,8**	**650,9**	**459,0**	**516,2**	**217,0**	**617,8**	**726,9**	**1133,0**	**204,5**	**458,4**	**260,3**	**449,4**	**1153,3**	**302,5**	**294,0**	**748,7**	**358,7**
osoby pobierające świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych *persons receiving benefits from non-agricultural social security system*	7706,1	601,7	381,1	350,7	197,2	513,4	625,5	944,6	177,6	378,1	170,5	410,7	1112,1	234,4	248,2	630,6	330,4
w tym emerytury *of which retirement pay*	5244,0	417,9	246,8	226,2	128,4	369,4	420,1	690,4	127,8	250,3	122,3	277,1	744,5	160,1	159,3	397,1	226,1
rolnicy indywidualni *farmers*	1245,7	49,2	77,9	165,4	19,9	104,4	101,4	188,5	27,0	80,3	89,8	38,8	41,2	68,1	45,8	118,1	28,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł ***Average monthly gross retirement pay and pension from nonagricultural social security system in zl***	**1921,25**	**1877,72**	**1709,33**	**1653,80**	**1690,11**	**1730,12**	**1812,30**	**1915,22**	**1827,00**	**1600,77**	**1682,71**	**1840,80**	**2287,25**	**1675,09**	**1669,55**	**1770,68**	**1793,88**
w tym emerytura *of which retirement pay*	2041,68	1959,41	1849,29	1784,35	1800,77	1836,35	1913,82	2045,40	1907,66	1726,05	1770,49	1949,49	2389,75	1783,89	1805,55	1915,35	1904,20
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych[b] w zł ***Average monthly gross retirement pay and pension of farmers[b] in zl***	**1121,52**	**1226,90**	**1125,86**	**1116,04**	**1261,30**	**1109,24**	**1084,34**	**1082,59**	**1187,16**	**1091,30**	**1086,69**	**1126,00**	**1367,05**	**1094,62**	**1128,17**	**1111,99**	**1204,59**

a Bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

a Excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements. b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Polska	**Dolnośląskie**	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
						WARUNKI PRACY		***WORK CONDITIONS***									
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia[ab]	**497027**	**45565**	**20076**	**22064**	**13105**	**19581**	**31793**	**42411**	**15804**	**22108**	**6025**	**24435**	**125870**	**13143**	**10895**	**63445**	**20707**
Persons working in hazardous conditions[ab]																	
2012=100	98,1	92,3	93,5	110,0	95,0	99,7	98,0	108,8	90,7	97,6	92,8	92,1	96,1	93,4	105,7	106,0	91,7
na 1000 zatrudnionych	93,4	107,2	82,8	117,2	110,7	64,4	68,3	39,6	143,3	90,6	53,8	88,1	180,8	102,8	79,4	100,6	122,8
per 1000 paid employees																	
w tym kobiety	16,0	14,8	18,8	20,8	21,0	18,1	10,4	8,1	38,7	13,9	22,6	13,7	20,4	13,3	15,4	19,7	26,3
of which women																	
Stanowiska pracy, dla których:																	
Positions for which:																	
dokonano oceny ryzyka zawodowego w 2013 r.	1166362	86117	51966	31773	27415	71053	110680	230135	26871	59754	20562	55783	160984	31372	27501	133186	41210
evaluation of occupational risk in 2013 was done																	
wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe.....	567322	35968	21783	17759	12844	28115	58540	110838	16128	29597	9949	26211	92729	16017	12574	54902	23368
occupational risk eliminated or limited																	
Poszkodowani w wypadkach przy pracy[c]	**88267**	**9509**	**4910**	**3541**	**2605**	**5318**	**5565**	**10827**	**2294**	**3274**	**2154**	**5794**	**12051**	**1892**	**3333**	**11109**	**4091**
Persons injured in the occupational accidents[c]																	
2012=100	97,0	92,9	96,5	101,3	91,7	95,6	98,7	100,3	102,5	94,4	102,9	101,6	93,4	93,6	92,1	98,3	102,2
w tym kobiety	32097	3634	1633	1455	850	2031	2246	4348	704	1184	791	2100	3735	646	1289	3835	1616
of which women																	
w tym poszkodowani w wypadkach:																	
of which in accidents:																	
lżejszych.....	87452	9426	4854	3513	2576	5262	5509	10724	2266	3244	2129	5741	11938	1863	3319	11028	4060
lighter																	
ciężkich	538	55	32	15	20	45	42	65	18	22	16	35	74	17	6	54	22
serious																	
śmiertelnych	277	28	24	13	9	11	14	38	10	8	9	18	39	12	8	27	9
fatal																	

a Stan w dniu 31 XII. b Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy. c W ciągu roku; poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie

a As of 31 XII. b Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post. c During the year; excluding private farms in agriculture.

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Polska	**Dolnośląskie**	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
						WARUNKI PRACY (dok.)			***WORK CONDITIONS** (cont.)*								
Poszkodowani w wypadkach przy pracy[ab] (dok.) ***Persons injured in the occupational accidents***[ab] *(cont.)*																	
Poszkodowani ogółem na 1000 pracujących ..... *Persons injured per 1000 employed persons*	7,54	10,19	8,52	7,17	8,99	7,09	5,65	5,47	8,62	6,12	7,81	8,42	7,81	6,15	9,33	9,49	8,73
Wypadki przy pracy[a] **w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** ..... ***Occupational accidents***[a] ***on private farms in agriculture***	**15806**	**561**	**1003**	**2145**	**193**	**1459**	**1307**	**2058**	**189**	**1127**	**1308**	**616**	**316**	**790**	**774**	**1720**	**240**
Liczba jednorazowych odszkodowań wypadkowych[c] ..... ***The number of one-off injury compensation***[c]	**72417**	**7578**	**4228**	**4059**	**2167**	**4069**	**4259**	**6118**	**976**	**3604**	**2161**	**5934**	**8750**	**2187**	**3180**	**10055**	**3092**
Koszt odszkodowań[c] **w tys. zł** ..... ***Cost of compensation***[c] ***in thous. zl***	**314610,8**	**34088,0**	**18249,9**	**18475,5**	**8949,6**	**18089,3**	**19727,1**	**29226,5**	**5023,3**	**13048,0**	**8305,3**	**24832,6**	**44752,3**	**10973,6**	**11263,3**	**37962,1**	**11644,4**

a W ciągu roku. b Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie. c Bez kwot jednorazowych odszkodowań realizowanych na mocy umów międzynarodowych; przyporządkowanie do województwa według siedziby oddziału ZUS dokonującego wypłaty renty dla danego świadczeniobiorcy.

a During the year. b Excluding private farms in agriculture. c Excluding the mount of one-off compensations realized in accordance with international agreements; appointment to the voivodships by the location of the ZUS centre paying benefits for a given recipient.

I. PRACUJĄCY. ZATRUDNIENI

Liczba pracujących w gospodarce narodowej w województwie dolnośląskim **(według faktycznego miejsca pracy, z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie)** według stanu na koniec 2013 r. wyniosła 1018,2 tys. osób i zwiększyła się w porównaniu do 2012 roku o 1,3%. Pod względem liczby pracujących województwo dolnośląskie w 2013 r. zajmowało w kraju 5. lokatę po województwach: mazowieckim, śląskim, wielkopolskim, małopolskim i skupiało 7,3% ogółu pracujących w kraju. Większość pracujących stanowili mężczyźni (533,5 tys., tj. 52,4%). W skali roku liczba pracujących mężczyzn zwiększyła się o 0,3%, a kobiet – o 2,3%.

Największy odsetek pracujących odnotowano w przemyśle, gdzie skupionych było 24,6% ogółu pracujących (w 2012 r. – 24,7%). W przetwórstwie przemysłowym pracowało 203,3 tys. osób (tj. 81,3% pracujących w przemyśle). Znaczącą grupę w województwie dolnośląskim stanowili także pracujący w handlu; naprawach pojazdów samochodowych – 15,5%.

W 2013 r., w porównaniu do 2012 r., największy wzrost pracujących odnotowano w sekcji pozostała działalność usługowa, gdzie liczba pracujących zwiększyła się o 19,4% do poziomu 19,1 tys. osób. Natomiast największy spadek zaobserwowano w budownictwie – o 5,4% do poziomu 60,7 tys. osób.

Wśród 710,2 tys. pracujących **(w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób; według faktycznego miejsca pracy)** w końcu 2013 r. dominowali pracujący w przemyśle, którzy stanowili blisko jedną trzecią ogółu (32,0%). Poza przemysłem stosunkowo wysoki odsetek pracujących wystąpił także w sekcjach handel; naprawa pojazdów samochodowych (12,5%) oraz edukacja (10,8%). W końcu 2013 r. w przemyśle pracowało 227,2 tys. osób, tj. o 1,0% więcej niż przed rokiem. Więcej osób w porównaniu do 2012 r. pracowało również w sekcjach: pozostała działalność usługowa (o 37,5%), administrowanie i działalność wspierająca (o 14,7%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 9,6%), informacja i komunikacja (o 8,1%), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (o 4,5%), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (o 3,5%), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 2,7%), transport i gospodarka magazynowa (o 2,5%), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (o 1,9%), edukacja (o 0,8%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 0,7%), obsługa rynku nieruchomości (o 0,5%) oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (o 0,4%). Spadek liczby pracujących wystąpił w sekcjach budownictwo (o 5,8%) oraz zakwaterowanie i gastronomia (o 1,5%).

Analiza terytorialnego rozmieszczenia pracujących w 2013 r. wykazała, że w połowie gmin (84) liczba pracujących nie przekroczyła 1000 osób. Najmniej osób pracowało w gminie wiejskiej Platerówka – 51, wśród gmin miejskich najniższą liczbę pracujących zanotowano w Wojcieszowie – 356. Najwięcej pracujących wśród gmin o charakterze wiejskim było w Kobierzycach – 18,8 tys. Pracujący we Wrocławiu stanowili 33,9% ogółu pracujących w województwie (o 0,3 p.proc. więcej niż przed rokiem).

W ogólnej populacji pracujących w 2013 r. **(w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób; według siedziby zarządu jednostki)** liczącej 682,5 tys. osób (o 2,3% więcej niż rok wcześniej) w ciągu roku zmniejszyła się jedynie liczba pracujących cudzoziemców – o 4,5%, natomiast wzrosła liczba pracujących:

- emerytów i rencistów – o 5,7%,
- niepełnosprawnych – o 2,9%,
- w porze nocnej – o 2,2%.

W 2013 r. pracujących w porze nocnej było 110,3 tys., z czego ponad połowa (51,1%) w sekcji przemysł. Najwięcej osób niepełnosprawnych, a także emerytów i rencistów oraz cudzoziemców pracowało w sekcji administrowanie i działalność wspierająca (odpowiednio 60,6% z 39,0 tys., 38,5% z 25,6 tys. oraz 20,3% z 2,2 tys.).

W województwie dolnośląskim w 2013 r. w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących 250 osób i więcej pracowało 326,6 tys. osób, w tym w sekcji przemysł – 36,1%, w administrowaniu i działalności wspierającej – 15,0% oraz handlu; naprawach pojazdów samochodowych – 12,0%.

Liczba przyjęć do pracy w 2013 r. wyniosła 163,7 tys. (stanowiła 10,2% przyjęć w kraju) i na przestrzeni roku zwiększyła się o 11,1 tys. (tj. o 7,3%). Ponad połowa przyjęć (56,0%) miała miejsce w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących 250 osób i więcej. Najwięcej przyjęć do pracy odnotowano w sekcji administrowanie

i działalność wspierająca – 49,0 tys., w zakładach przemysłowych – 39,0 tys. oraz w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych – 23,3 tys.

Wśród przyjęć do pracy w 2013 roku ponad połowę (55,3%) stanowiły przyjęcia osób, które wcześniej pracowały zawodowo. Przyjęć osób **podejmujących pracę po raz pierwszy** było 29,6 tys., w tym 77,5% stanowili absolwenci (w 2012 r. – 76,6%).

Udział absolwentów w liczbie przyjętych do pracy ogółem w województwie w 2013 r. wyniósł 14,0% (w kraju 10,3%), w tym największy w sekcji administrowanie i działalność wspierająca – 26,3% oraz informacja i komunikacja – 25,7%. Spośród absolwentów podejmujących pracę po raz pierwszy najwięcej osób ukończyło szkołę wyższą – 31,6%. Największy (powyżej 80%) udział absolwentów z wykształceniem wyższym w ogólnej liczbie przyjętych do pracy odnotowano w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 89,6%, informacja i komunikacja – 84,7%, edukacja – 83,7% oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 81,0%.

Liczba zwolnień z pracy w 2013 r. wyniosła 145,3 tys. (stanowiło to 9,7% liczby zwolnień w kraju) i w skali roku zmniejszyła się o 9,4 tys. (tj. o 6,1%). Z ogólnej liczby zwolnień 64,0 tys. (tj. 44,0%) dotyczyło kobiet.

Najwięcej zwolnień z pracy dokonano w zakładach należących do sekcji: administrowanie i działalność wspierająca (42,9 tys., tj. 29,5% ogółu) oraz przetwórstwo przemysłowe (30,9 tys., tj. 21,3%). Najmniej zwolnień odnotowano w sekcji pozostała działalność usługowa (750 osób, tj. 0,5%).

Zwolnienia w drodze wypowiedzenia umowy o pracę przez samego pracownika stanowiły 9,7% ogółu wobec 14,9% dotyczących rozwiązania umowy o pracę w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy. W województwie dolnośląskim w 2013 roku 3,0 tys. osób (2,1% zwolnionych) przeniesiono na emeryturę.

Współczynnik przyjęć w 2013 r. wyniósł 26,8%, w tym kobiet – 24,0% *(*w kraju odpowiednio 20,2% i 17,4%). Biorąc pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności, najwyższy współczynnik przyjęć do pracy zanotowano w sekcji administrowanie i działalność wspierająca (109,9%), a najniższy – w sekcji edukacja (8,0%).

Współczynnik zwolnień wyniósł 23,7%, w tym kobiet – 20,4% (w kraju odpowiednio 18,9% i 15,6%). W sekcji edukacja odnotowano najniższy współczynnik zwolnień (8,9%), natomiast najwyższy – w sekcji administrowanie i działalność wspierająca (96,4%).

W podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób w końcu 2013 r. było 676,2 tys. **zatrudnionych**, z tego 620,0 tys. (91,7%) osób pracujących w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 56,1 tys. (8,3%) niepełnozatrudnionych. Wśród pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych większość stanowiły kobiety – odpowiednio 50,2% i 67,4%.

Liczba zatrudnionych w 2013 r. była o 2,3% większa niż w 2012 r. W porównaniu do poprzedniego roku wzrost liczby zatrudnionych dotyczył m.in. pozostałej działalności usługowej – o 21,6%, informacji i komunikacji – o 18,1%, administrowania i działalności wspierającej – o 17,7%. Natomiast spadek zatrudnionych odnotowano w budownictwie – o 12,1% oraz obsłudze rynku nieruchomości – o 2,8%.

Przeciętne zatrudnienie (w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez pracujących poza granicami kraju) w 2013 r. wyniosło 647,7 tys. osób i na przestrzeni roku zmniejszyło się o 0,6%.

W ciągu roku przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się m.in. w takich sekcjach jak: budownictwo (o 15,0%), zakwaterowanie i gastronomia (o 7,3%), obsługa rynku nieruchomości (o 2,6%). Natomiast wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano m. in. w sekcjach: pozostała działalność usługowa (o 23,7%), administrowanie i działalność wspierająca (o 12,4%), informacja i komunikacja (o 10,2%).

Analiza terytorialnego rozmieszczenia przeciętnego zatrudnienia w głównym miejscu pracy wskazuje, że zatrudnieni we Wrocławiu stanowili 40,0% ogółu zatrudnionych w województwie. Najmniej przeciętnie zatrudnionych zanotowano w powiatach górowskim i wałbrzyskim – odpowiednio 3,0 tys. i 4,0 tys.

W 2013 r. utworzono 42,7 tys. **nowych miejsc pracy** (o 28,6% więcej niż w 2012 r.). Ponad 60% przypadało na jednostki średnie i duże (o liczbie pracujących większej niż 9 osób). Najwięcej nowych miejsc pracy powstało w sekcjach handel; naprawa pojazdów samochodowych – 10,7 tys. (25,1%) i przemysł – 8,4 tys. (19,7% ogółu).

W końcu 2013 r. pozostało 3,6 tys. wolnych miejsc pracy, w tym najwięcej – 819 (tj. 22,9%) – przeznaczonych było dla specjalistów.

TABL. 1. **PRACUJĄCY[a] W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG PŁCI I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] IN NATIONAL ECONOMY BY SEX AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2011	2012	2013		
			ogółem *total*	mężczyźni *men*	kobiety *women*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**1011328**	**1005395**	**1018172**	**533534**	**484638**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	88400	88205	88433	48157	40276
Przemysł *Industry*	252861	248406	250110	171672	78438
w tym przetwórstwo przemysłowe *of which manufacturing*	204515	200857	203297	132173	71124
Budownictwo *Construction*	68206	64181	60712	53781	6931
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles[Δ]*	161377	159141	157425	72274	85151
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	52091	51990	52461	40296	12165
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] *Accommodation and catering[Δ]*	21450	22648	22099	7516	14583
Informacja i komunikacja *Information and communication*	20552	22505	24226	17108	7118
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	29001	27916	29050	9554	19496
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Real estate activities*	14676	14560	15034	6793	8241
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	40616	43326	45684	21110	24574
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] *Administrative and support service activities*	44608	44403	49703	26434	23269
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*	45666	46019	46171	15767	30404
Edukacja *Education*	80143	80181	80676	18790	61886
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	63786	64242	65915	12390	53525
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	12087	11650	11344	4485	6859
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	15808	16022	19129	7407	11722

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe, na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010).

a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on the private farms in agriculture (estimated data, on the basis of the results of the Agricultural Census 2010).

TABL. 2. **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY EMPLOYMENT STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Grand total*	W tym *Of which*			
			zatrudnieni na podstawie stosunku pracy *paid employees hired on the basis of an employment contracts*		właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin *owners, co-owners including contributing family workers*	członkowie spółdzielni produkcji rolniczej *members of agricultural production co-operatives*
			razem *total*	w tym na umowy okresowe *of which on temporary contracts*		
O G Ó Ł E M	2011	670515	663835	172749	4685	946
T O T A L	2012	667300	661088	165935	4519	836
	2013	**682523**	**676156**	**178417**	**4680**	**825**
w tym: / *of which:*						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*		7769	6836	754	109	824
Przemysł ..... *Industry*		210806	209466	54678	1295	#
w tym przetwórstwo przemysłowe ..... *of which manufacturing*		173913	172608	50857	1260	#
Budownictwo ..... *Construction*		28949	28306	6608	643	-
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles[Δ]*		85199	83892	27008	1263	-
Transport i gospodarka magazynowa ..... *Transportation and storage*		19501	19171	4635	330	-
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] ..... *Accommodation and catering[Δ]*		16529	16319	8031	210	-
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*		11448	11394	2192	38	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... *Financial and insurance activities*		25446	24665	4442	23	-
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] ..... *Real estate activities*		10057	10036	1170	21	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... *Professional, scientific and technical activities*		17651	17457	3538	194	-
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] ..... *Administrative and support service activities*		60920	60818	39308	102	-
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence; compulsory social security*		45964	45964	3073	-	-
Edukacja ..... *Education*		76855	76616	11673	239	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*		53901	53750	9200	151	-
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... *Arts, entertainment and recreation*		9589	9580	1482	9	-
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*		1909	1856	625	53	-

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons; by seat of management of unit.

TABL. 3. **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA ORAZ FORM ORGANIZACYJNO-PRAWNYCH**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY EMPLOYMENT STATUS AND ORGANIZATIONAL AND LEGAL FORMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Grand total*	W tym *Of which*			
			zatrudnieni na podstawie stosunku pracy *paid employees hired on the basis of an employment contracts*		właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin *owners, co-owners including contributing family workers*	członkowie spółdzielni produkcji rolniczej *members of agricultural production co-operatives*
			razem *total*	w tym na umowy okresowe *of which on temporary contracts*		
O G Ó Ł E M	2011	670515	663835	172749	4685	946
T O T A L	2012	667300	661088	165935	4519	836
	2013	**682523**	**676156**	**178417**	**4680**	**825**
w tym: / *of which:*						
Przedsiębiorstwa państwowe *State owned enterprises*		133	133	20	-	-
Spółdzielnie *Co-operatives*		13417	12589	1821	-	#
Spółki akcyjne *Joint stock companies*		103018	102243	26310	-	-
Spółki z o.o. *Limited liability companies*		270049	269534	92406	433	#
Spółki jawne *Unlimited partnerships*		20009	19126	7729	881	-
Spółki cywilne *Civil law partnerships*		10002	9239	2463	763	-
Spółki komandytowe *Limited partnerships*		27376	27307	6162	69	-
Bez szczególnej formy prawnej *Without a specific legal form*		57029	54720	16902	2309	-

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons; by seat of management of unit.

TABL. 4. **PRACUJĄCY I ZATRUDNIENI[1] WEDŁUG WIELKOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW I SEKCJI W 2013 R.**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS AND PAID EMPLOYEES[1] BY THE SIZE OF ENTITIES AND SECTIONS IN 2013
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących *Entities with the number of employed*		
a – liczba przedsiębiorstw *number of entities* b – liczba pracujących *number of employed persons* c – liczba zatrudnionych *number of paid employees*			do 49 *up to*	50-249	250 i więcej *and more*
O G Ó Ł E M	**a**	**13163**	**10914**	**1861**	**388**
T O T A L	**b**	**682523**	**178402**	**177476**	**326645**
	c	**676156**	**173411**	**176924**	**325821**
w tym: / *of which:*					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	a	837	790	#	#
Agriculture, forestry and fishing	b	7769	4219	#	#
	c	6836	3502	#	#
Przemysł	a	2477	1773	539	165
Industry	b	210806	35660	57384	117762
	c	209466	34499	57257	117710
w tym przetwórstwo przemysłowe	a	2161	1561	446	154
of which manufacturing	b	173913	31215	48055	94643
	c	172608	30089	47928	94591
Budownictwo	a	1007	916	80	11
Construction	b	28949	15919	7007	6023
	c	28306	15303	6980	6023
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	a	1853	1637	186	30
Trade; repair of motor vehicles[Δ]	b	85199	28757	17388	39054
	c	83892	27570	17272	39050
Transport i gospodarka magazynowa	a	501	436	54	11
Transportation and storage	b	19501	7561	6134	5806
	c	19171	7247	6120	5804
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	a	387	360	22	5
Accommodation and catering[Δ]	b	16529	5865	2270	8394
	c	16319	5662	2263	8394
Informacja i komunikacja	a	192	148	39	5
Information and communication	b	11448	2788	3576	5084
	c	11394	2741	3569	5084
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	a	217	166	39	12
Financial and insurance activities	b	25446	2479	3481	19486
	c	24665	2456	3481	18728
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	a	669	615	#	#
Real estate activities	b	10057	4943	#	#
	c	10036	4923	#	#
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	a	434	378	46	10
Professional, scientific	b	17651	6248	4745	6658
and technical activities	c	17457	6061	4738	6658
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	a	329	206	75	48
Administrative and support service	b	60920	4223	7688	49009
activities	c	60818	4153	7664	49001
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	a	549	312	207	30
Public administration and defence;	b	45964	7054	21901	17009
compulsory social security	c	45964	7054	21901	17009
Edukacja	a	2384	2070	303	11
Education	b	76855	35345	20858	20652
	c	76616	35106	20858	20652
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	a	809	637	128	44
Human health and social work	b	53901	10792	13103	30006
activities	c	53750	10647	13097	30006
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	a	429	387	#	#
Arts, entertainment and recreation	b	9589	5314	#	#
	c	9580	5305	#	#
Pozostała działalność usługowa	a	84	78	#	#
Other service activities	b	1909	1205	#	#
	c	1856	1152	#	#

1 W głównym miejscu pracy; bez podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.

1 In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons; by seat of management of unit.

TABL. 5. **PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI[a] WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
FULL-TIME AND PART-TIME PAID EMPLOYEES[a] BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Pełnozatrudnieni[b] *Full-time paid employees[b]*		Niepełnozatrudnieni *Part-time paid employees*	
	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*
O G Ó Ł E M 2011	609648	301160	54187	36824
T O T A L 2012	604405	299491	56683	37602
2013	**620012**	**311136**	**56144**	**37868**
w tym: */ of which*				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*	5925	1488	911	673
Przemysł ..... *Industry*	204543	66300	4923	2389
w tym przetwórstwo przemysłowe ..... *of which manufacturing*	168191	61148	4417	2161
Budownictwo ..... *Construction*	27023	3269	1283	410
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles[Δ]*	75812	45476	8080	6853
Transport i gospodarka magazynowa ..... *Transportation and storage*	18545	2714	626	140
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] ..... *Accommodation and catering[Δ]*	9969	7076	6350	4020
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*	11051	3611	343	184
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa .... *Financial and insurance activities*	21937	15575	2728	1914
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] ..... *Real estate activities*	8942	5027	1094	786
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... *Professional, scientific and technical activities*	16256	9771	1201	755
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] ..... *Administrative and support service activities*	51153	23166	9665	6150
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence compulsory social security*	44361	29150	1603	1005
Edukacja ..... *Education*	64564	50784	12052	8686
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*	50169	42085	3581	2682
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... *Arts, entertainment and recreation*	8059	4851	1521	1099
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	1703	793	153	106

a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby zarządu jednostki. b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons; by seat of management of unit. b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 6. **PRACUJĄCY W PORZE NOCNEJ, EMERYCI I RENCIŚCI, NIEPEŁNOSPRAWNI ORAZ CUDZOZIEMCY WEDŁUG SEKCJI**[a]
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING SHIFT HOURS, RETIREES AND PENSIONERS, DISABLED PERSONS AND FOREIGNERS BY SECTIONS[a]
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Osoby pracujące w porze nocnej *Persons working shift hours*		Emeryci i renciści *Retirees and pensioners*		Niepełnosprawni *Disabled persons*		Cudzoziemcy *Foreigners*	
	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*
O G Ó Ł E M 2011	101020	35145	25207	11291	32775	15628	1617	431
T O T A L 2012	108000	38275	24232	10691	37857	17507	2291	547
2013	**110323**	**39405**	**25607**	**10500**	**38960**	**18579**	**2187**	**685**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	173	54	150	53	51	13	11	-
Przemysł *Industry*	56375	12649	3692	1099	5599	2188	420	76
w tym przetwórstwo przemysłowe *of which manufacturing*	40340	12434	3094	972	5232	2049	411	74
Budownictwo *Construction*	437	12	602	95	249	67	24	5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	3402	1512	1530	849	1896	1073	104	68
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	2635	301	389	48	229	65	39	#
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] *Accommodation and catering*[Δ]	#	#	557	303	1241	745	70	19
Informacja i komunikacja *Information and communication*	#	#	100	44	122	49	#	73
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	60	19	332	165	200	132	43	7
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Real estate activities*	268	33	480	293	246	121	7	4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	806	504	450	172	356	169	#	#
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] *Administrative and support service activities*	20621	7420	9863	2625	23593	10113	444	147
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*	2430	189	1026	551	1344	966	7	3
Edukacja *Education*	974	448	3674	2225	722	498	125	42
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	14003	11606	2281	1707	2821	2222	172	#
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	402	187	450	259	216	122	35	11
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	#	-	31	12	75	36	#	#

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons; by seat of management of unit.

TABL. 7. **PRZYJĘCIA DO PRACY[a] PRACOWNIKÓW PEŁNOZATRUDNIONYCH WEDŁUG ŹRÓDEŁ REKRUTACJI ORAZ SEKCJI**
HIRES[a] OF FULL-TIME PAID EMPLOYEES BY SOURCES OF INFLOW AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Grand total*	Z ogółem *Of grand total*				
			podejmujący pracę po raz pierwszy *persons starting work for the first time*		poprzednio pracujący *persons formely employed*	powracający z urlopów wychowawczych *persons returning to work from child-care leaves*	pozostali przyjęci do pracy *other hires*
			razem *total*	w tym absolwenci *of which school leavers*			
O G Ó Ł E M	2011	167296	28233	14136	98091	3312	37660
T O T A L	2012	152602	25063	19203	89943	3109	34487
	2013	**163708**	**29581**	**22911**	**90451**	**2656**	**41020**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*		1166	152	109	646	#	#
Przemysł ..... *Industry*		39025	4706	3457	24949	517	8853
w tym przetwórstwo przemysłowe ..... *of which manufacturing*		35573	4364	3191	22424	492	8293
Budownictwo ..... *Construction*		8508	584	434	5364	15	2545
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles[Δ]*		23339	3171	1518	11731	558	7879
Transport i gospodarka magazynowa ..... *Transportation and storage*		4987	497	302	3518	13	959
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] ..... *Accommodation and catering[Δ]*		3141	609	289	1765	76	691
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*		3608	986	929	2325	16	281
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa .... *Financial and insurance activities*		6292	430	361	2656	429	2777
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] ..... *Real estate activities*		1140	101	77	718	20	301
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... *Professional, scientific and technical activities*		5089	1056	647	2656	113	1264
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] ..... *Administrative and support service activities*		48983	14938	12870	23300	180	10565
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence; compulsory social security*		5629	667	571	3482	288	1192
Edukacja ..... *Education*		5457	596	442	3339	199	1323
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*		5506	927	781	3127	199	1253
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... *Arts, entertainment and recreation*		1061	146	113	667	26	222
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*		777	15	11	208	#	#

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby zarządu jednostki; łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons; by seat of management of unit; including seasonal and temporary employees.

TABL. 8. **PRZYJĘCIA DO PRACY[a] PRACOWNIKÓW PEŁNOZATRUDNIONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH ORAZ SEKCJI**
HIRES[a] OF FULL-TIME PAID EMPLOYEES IN THE ENTITIES BY NUMBER OF PERSONS EMPLOYED AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących *In entities with the number of employed*		
			do 49 *up to*	50-249	250 i więcej *and more*
O G Ó Ł E M	2011	167296	40645	42535	84116
T O T A L	2012	152602	35873	37501	79228
	2013	**163708**	**37013**	**35052**	**91643**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		1166	587	464	115
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł.....		39025	7806	12223	18996
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe		35573	6813	10704	18056
of which manufacturing					
Budownictwo		8508	5095	2342	1071
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]		23339	6193	3929	13217
Trade; repair of motor vehicles[Δ]					
Transport i gospodarka magazynowa		4987	2417	1728	842
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]		3141	1739	726	676
Accommodation and catering[Δ]					
Informacja i komunikacja.....		3608	684	1010	1914
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....		6292	515	618	5159
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]		1140	514	609	17
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		5089	1522	1193	2374
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]		48983	3362	4025	41596
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		5629	1500	2831	1298
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja.....		5457	2693	1282	1482
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....		5506	1544	1305	2657
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....		1061	494	423	144
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa.....		777	348	344	85
Other service activities					

1 W głównym miejscu pracy; bez podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.
1 In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons; by seat of management of unit.

TABL. 9. **ABSOLWENCI[a] SZKÓŁ PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG PŁCI, RODZAJU SZKOŁY ORAZ SEKCJI**
THE GRADUATES[a] OF SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME BY SEX, TYPE OF SCHOOL AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	W tym kobiety *Of which women*	Absolwenci szkół *Graduates of schools*				Udział absolwentów w liczbie przyjętych do pracy ogółem *Share of school leavers in the total number of hires*
				wyższych *tertiary*	policealnych i średnich zawodowych *post-secondary and secondary vocational*	liceów ogólnokształcących *general secondary*	zasadniczych zawodowych *basic vocational*	
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2011	14136	7149	5411	3497	2469	2759	8,4
	2012	19203	8028	6026	4030	2224	6923	12,6
	2013	**22911**	**10026**	**7244**	**5656**	**3180**	**6831**	**14,0**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		109	34	33	54	6	16	9,3
Przemysł *Industry*		3457	1145	886	1077	506	988	8,9
w tym przetwórstwo przemysłowe *of which manufacturing*		3191	1104	801	990	481	919	9,0
Budownictwo *Construction*		434	53	143	109	43	139	5,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]		1518	1000	442	385	314	377	6,5
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		302	94	55	52	54	141	6,1
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] *Accommodation and catering*[Δ]		289	187	86	71	66	66	9,2
Informacja i komunikacja *Information and communication*		929	306	787	#	#	-	25,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*		361	200	219	49	89	4	5,7
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Real estate activities*		77	53	47	14	8	8	6,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		647	384	580	24	39	4	12,7
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] *Administrative and support service activities*		12870	5168	2523	3567	1781	4999	26,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*		571	370	369	87	68	47	10,1
Edukacja *Education*		442	378	370	37	20	15	8,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		781	583	633	81	48	19	14,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*		113	66	65	21	19	8	10,7
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*		11	5	6	#	#	-	1,4

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concern full-time paid employees; including seasonal and temporary employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; by seat of management of unit.

TABL. 10. **ZWOLNIENIA Z PRACY[a] PRACOWNIKÓW PEŁNOZATRUDNIONYCH WEDŁUG PRZYCZYN I SEKCJI**
TERMINATIONS[a] OF FULL-TIME PAID EMPLOYEES BY REASONS AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Zwolnieni w drodze wypowiedzenia przez *Terminated due to dissolution of*		Z tytułu niezdolności do pracy i rehabilitacji *Due to an inability to work or due to rehabilitation*	Przeniesieni na emeryturę *Retired persons*	Na mocy porozumienia stron *By mutual agreement*	Osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze *Persons granted child-care leaves*	Z innych przyczyn *Other reasons*
		pracodawcę *employment*	pracownika *employee*					
O G Ó Ł E M 2011	160609	22809	15165	1625	4008	48251	3667	65084
T O T A L 2012	154688	25656	13996	1634	3678	39918	3419	66387
2013	**145253**	**21604**	**14111**	**1646**	**3036**	**38395**	**2721**	**63740**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1000	111	66	31	56	298	11	427
Agriculture, forestry and fishing								
Przemysł	35613	7008	4137	581	1221	9598	435	12633
Industry								
w tym przetwórstwo przemysłowe	30923	6288	3950	455	568	8758	414	10490
of which manufacturing								
Budownictwo	8864	1561	700	116	181	2921	15	3370
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	19748	4846	2969	92	74	5940	887	4940
Trade; repair of motor vehicles[Δ]								
Transport i gospodarka magazynowa	4245	498	618	47	203	1911	13	955
Transportation and storage								
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	3569	480	494	45	6	1207	52	1285
Accommodation and catering[Δ]								
Informacja i komunikacja	1737	146	721	3	6	632	19	210
Information and communication								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4501	593	913	28	12	1544	366	1045
Financial and insurance activities								
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	1229	333	155	44	50	233	18	396
Real estate activities								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3121	425	797	12	59	903	63	862
Professional, scientific and technical activities								
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	42903	2848	1386	305	113	9355	127	28769
Administrative and support service activities								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5183	219	231	72	407	689	243	3322
Public administration and defence; compulsory social security								
Edukacja	6084	1713	309	95	407	871	224	2465
Education								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5724	648	451	155	203	1535	223	2509
Human health and social work activities								
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	982	129	110	#	#	315	21	353
Arts, entertainment and recreation								
Pozostała działalność usługowa	750	46	54	#	#	443	4	199
Other service activities								

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concern full-time paid employees; including seasonal and temporary employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; by seat of management of unit.

TABL. 11. **ZWOLNIENIA Z PRACY[a] PRACOWNIKÓW PEŁNOZATRUDNIONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH ORAZ SEKCJI**
TERMINATIONS[a] OF FULL-TIME PAID EMPLOYEES IN THE ENTITIES BY NUMBER OF PERSONS EMPLOYED AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących *In entities with the number of employed*		
			do 49 *up to*	50-249	250 i więcej *and more*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2011	160609	43475	38805	78329
	2012	154688	41368	37554	75766
	2013	**145253**	**40226**	**30758**	**74269**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		1000	523	392	85
Przemysł *Industry*		35613	9786	10492	15335
w tym przetwórstwo przemysłowe *of which manufacturing*		30923	7397	9307	14219
Budownictwo *Construction*		8864	5315	2175	1374
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]		19748	6752	3900	9096
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		4245	2123	1314	808
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] *Accommodation and catering*[Δ]		3569	1710	962	897
Informacja i komunikacja *Information and communication*		1737	502	598	637
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*		4501	433	563	3505
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Real estate activities*		1229	647	545	37
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		3121	1234	795	1092
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] *Administrative and support service activities*		42903	3885	3381	35637
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*		5183	1458	2583	1142
Edukacja *Education*		6084	3479	1173	1432
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		5724	1449	1249	3026
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*		982	504	347	131
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*		750	426	289	35

1 W głównym miejscu pracy; bez podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.
1 In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons; by seat of management of unit.

TABL. 12. **RUCH ZATRUDNIONYCH[a] WEDŁUG SEKCJI**
LABOUR TURNOVER[a] BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Przyjęcia *Hires*		Zwolnienia *Terminations*		Współczynnik w % *Rate in %*			
						przyjęć *hire*		zwolnień *termination*	
		ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2011	167296	74305	160609	69603	27,2	24,0	26,0	22,3
	2012	152602	68267	154688	68032	24,5	21,8	24,7	21,6
	2013	**163708**	**74555**	**145253**	**63970**	**26,8**	**24,0**	**23,7**	**20,4**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		1166	399	1000	335	19,9	27,2	17,0	22,4
Przemysł *Industry*		39025	12672	35613	11698	19,1	18,5	17,4	17,2
w tym przetwórstwo przemysłowe *of which manufacturing*		35573	12117	30923	10929	21,3	19,3	18,6	17,5
Budownictwo *Construction*		8508	631	8864	607	30,7	18,8	32,0	18,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]		23339	14998	19748	12529	31,6	33,9	26,1	27,3
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		4987	703	4245	374	27,9	28,9	23,7	15,1
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] *Accommodation and catering*[Δ]		3141	2141	3569	2368	30,1	29,1	34,6	32,5
Informacja i komunikacja *Information and communication*		3608	1164	1737	529	39,0	38,6	18,6	17,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*		6292	4406	4501	3055	30,2	29,1	21,3	19,7
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Real estate activities*		1140	620	1229	580	12,4	12,0	13,4	11,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		5089	2859	3121	1701	34,5	31,6	21,2	18,9
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] *Administrative and support service activities*		48983	21113	42903	18126	109,9	105,6	96,4	90,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*		5629	3095	5183	2598	12,2	9,8	11,2	8,2
Edukacja *Education*		5457	4232	6084	3756	8,0	8,0	8,9	7,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		5506	4422	5724	4654	10,5	10,0	10,9	10,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*		1061	558	982	514	12,9	11,0	12,0	10,3
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*		777	542	750	546	46,2	67,8	44,4	67,9

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.

a Data concern full-time paid employees; including seasonal and temporary employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; by seat of management of unit.

TABL. 13. **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG PŁCI I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY SEX AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Grand total*	Kobiety *Women*	Mężczyźni *Men*	Z ogółem w miastach *Of total in urban areas*	
					razem *total*	w tym kobiety *of which women*
O G Ó Ł E M	2011	703090	342771	360319	589000	294064
T O T A L	2012	695680	341863	353817	582275	293546
	2013	**710196**	**351163**	**359033**	**594801**	**301736**
w tym: / *of which:*						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... *Agriculture, forestry and fishing*		7948	2388	5560	2106	853
Przemysł..... *Industry*		227215	72057	155158	170690	52998
w tym przetwórstwo przemysłowe..... *of which manufacturing*		181699	65052	116647	136019	47139
Budownictwo ..... *Construction*		31720	3988	27732	26055	3491
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles[Δ]*		89163	51686	37477	76388	45691
Transport i gospodarka magazynowa ..... *Transportation and storage*		36611	10090	26521	30812	8954
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] ..... *Accommodation and catering[Δ]*		12493	8605	3888	10858	7405
Informacja i komunikacja..... *Information and communication*		17456	5243	12213	16585	5039
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... *Financial and insurance activities*		22804	16195	6609	22330	15788
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] ..... *Real estate activities*		10328	5880	4448	10127	5762
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... *Professional, scientific and technical activities*		21861	12769	9092	21022	12368
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] ..... *Administrative and support service activities*		43707	20367	23340	41482	19303
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence; compulsory social security*		46171	30404	15767	43284	28689
Edukacja..... *Education*		76982	59722	17260	64559	49132
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... *Human health and social work activities*		53025	44259	8766	47847	39998
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... *Arts, entertainment and recreation*		9856	6131	3725	8655	5194
Pozostała działalność usługowa..... *Other service activities*		2826	1363	1463	1971	1055

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture.

TABL. 14. **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2013 R.**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY KIND OF ACTIVITY AND BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS IN 2013
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	w tym kobiety *of which women*	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	Przemysł i budownictwo *Industry and construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ], transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia[Δ], informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles[Δ], transportation and storage, accommodation and catering[Δ], information and communication*	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości[Δ] oraz pozostałe usługi[b] *Financial and insurance activities, real estate activities and other services[b]*
W O J E W Ó D Z T W O ..... ***V O I V O D S H I P***	**710196**	**351163**	**7948**	**258935**	**155723**	**287590**
Podregion jeleniogórski ..... ***Subregion***	**106736**	**55661**	**1708**	**42959**	**19862**	**42207**
Powiaty: *Powiats:*						
Bolesławiecki	**17993**	**9371**	**208**	**8982**	**3359**	**5444**
gminy miejskie: *urban gminas:*						
Bolesławiec	11357	6628	#	5131	#	4151
gminy miejsko-wiejskie: *urban-rural gminas:*						
Nowogrodziec	3084	1175	21	1995	620	448
gminy wiejskie: *rural gminas:*						
Bolesławiec	988	525	21	505	241	221
Gromadka	845	295	#	493	#	150
Osiecznica.....	933	426	67	418	211	237
Warta Bolesławiecka	786	322	43	440	66	237
Jaworski	**7487**	**3685**	**329**	**2914**	**1221**	**3023**
gminy miejskie: *urban gminas:*						
Jawor	4928	2495	58	2106	780	1984
gminy miejsko-wiejskie: *urban-rural gminas:*						
Bolków	1175	608	115	326	227	507
gminy wiejskie: *rural gminas:*						
Męcinka.....	499	157	31	293	56	119
Mściwojów.....	374	146	82	98	88	106
Paszowice	250	124	#	52	#	155
Wądroże Wielkie	261	155	#	39	#	152

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. b Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna", „Administrowanie i działalność wspierająca Δ", „ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne"; „Edukacja", „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna", „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją" oraz „Pozostała działalność usługowa".

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture. b The term "Other services" refers to the NACE Rev. 2 sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities".

TABL. 14. **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2013 R.** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY KIND OF ACTIVITY AND BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS IN 2013 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	w tym kobiety *of which women*	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	Przemysł i budownictwo *Industry and construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ], transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia[Δ], informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles[Δ], transportation and storage, accommodation and catering[Δ], information and communication*	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości[Δ] oraz pozostałe usługi[b] *Financial and insurance activities, real estate activities and other services[b]*
Podregion jeleniogórski (cd.)						
Subregion (cont.)						
Jeleniogórski	**9209**	**4939**	**250**	**3555**	**2146**	**3258**
gminy miejskie:						
urban gminas:						
Karpacz	1150	776	#	#	576	479
Kowary	1591	860	62	432	484	613
Piechowice	1187	434	#	712	#	219
Szklarska Poręba	1240	792	#	#	344	756
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Janowice Wielkie	1070	741	#	#	49	230
Jeżów Sudecki	426	177	#	237	#	137
Mysłakowice	978	499	#	454	#	346
Podgórzyn	925	434	55	326	194	350
Stara Kamienica	642	226	31	434	49	128
Kamiennogórski	**7406**	**4177**	**81**	**3520**	**925**	**2880**
gminy miejskie:						
urban gminas:						
Kamienna Góra	4495	2615	#	1631	#	2054
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Lubawka	1365	813	17	821	94	433
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Kamienna Góra	1194	600	25	850	51	268
Marciszów	352	149	#	218	#	125
Lubański	**8402**	**4735**	**140**	**2727**	**1748**	**3787**
gminy miejskie:						
urban gminas:						
Lubań	5001	2817	#	1755	#	2392
Świeradów-Zdrój	1012	736	#	34	#	484

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. b Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna", „Administrowanie i działalność wspierająca Δ", „ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne"; „Edukacja", „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna", „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją" oraz „Pozostała działalność usługowa".

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture. b The term "Other services" refers to the NACE Rev. 2 sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities".

TABL. 14. **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2013 R.** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY KIND OF ACTIVITY AND BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS IN 2013 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	w tym kobiety *of which women*	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	Przemysł i budownictwo *Industry and construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych$^{\Delta}$, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia$^{\Delta}$, informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles$^{\Delta}$, transportation and storage, accommodation and catering$^{\Delta}$, information and communication*	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości$^{\Delta}$ oraz pozostałe usługi^{b} *Financial and insurance activities, real estate activities and other services^{b}*
Podregion jeleniogórski (cd.)						
Subregion (cont.)						
Lubański (dok.) ***(cont.)***						
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Leśna	1058	570	#	475	#	316
Olszyna	621	311	#	297	#	226
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Lubań	337	139	49	128	60	100
Platerówka	51	37	#	-	#	47
Siekierczyn	322	125	13	38	49	222
Lwówecki	**6155**	**3123**	**108**	**2633**	**926**	**2488**
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Gryfów Śląski	1926	822	#	1122	#	534
Lubomierz	291	197	#	64	#	197
Lwówek Śląski	2885	1478	53	1168	465	1199
Mirsk	743	414	22	243	138	340
Wleń	310	212	19	36	37	218
Zgorzelecki	**20392**	**9241**	**262**	**9050**	**4242**	**6838**
gminy miejskie:						
urban gminas:						
Zawidów	532	332	#	195	#	122
Zgorzelec	7276	4263	45	1572	1956	3703
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Bogatynia	9104	3005	#	6387	#	2056
Pieńsk	895	409	#	482	#	235
Węgliniec	1098	431	102	152	618	226
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Sulików	338	162	#	142	#	168
Zgorzelec	1149	639	40	120	661	328

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. b Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna", „Administrowanie i działalność wspierająca Δ", „ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne"; „Edukacja", „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna", „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją" oraz „Pozostała działalność usługowa".

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture. b The term "Other services" refers to the NACE Rev. 2 sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities".

TABL. 14. **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2013 R.** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY KIND OF ACTIVITY AND BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS IN 2013 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	w tym kobiety *of which women*	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	Przemysł i budownictwo *Industry and construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ], transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia[Δ], informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles[Δ], transportation and storage, accommodation and catering[Δ], information and communication*	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości[Δ] oraz pozostałe usługi[b] *Financial and insurance activities, real estate activities and other services[b]*
Podregion jeleniogórski (dok.)						
Subregion (cont.)						
Złotoryjski	**6123**	**3375**	**296**	**2229**	**883**	**2715**
gminy miejskie:						
urban gminas:						
Wojcieszów	356	162	#	152	#	184
Złotoryja	3563	2245	58	1162	600	1743
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Świerzawa	682	277	35	375	80	192
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Pielgrzymka	277	156	20	59	40	158
Zagrodno	371	200	128	34	83	126
Złotoryja	874	335	50	447	65	312
Miasto na prawach powiatu:						
City with powiat status:						
Jelenia Góra	23569	13015	#	7349	#	11774
Podregion legnicko-głogowski	**117673**	**49691**	**1210**	**53987**	**22331**	**40145**
Subregion						
Powiaty: *Powiats:*						
Głogowski	**18705**	**8432**	**246**	**7663**	**4021**	**6775**
gminy miejskie:						
urban gminas:						
Głogów	16397	7603	51	6533	3696	6117
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Głogów	436	194	16	193	93	134
Jerzmanowa	1082	204	#	#	#	182
Kotla	382	207	110	54	63	155
Pęcław	89	68	#	-	#	69
Żukowice	319	156	47	110	44	118

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. b Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna", „Administrowanie i działalność wspierająca Δ", „ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne"; „Edukacja", „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna", „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją" oraz „Pozostała działalność usługowa".

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture. b The term "Other services" refers to the NACE Rev. 2 sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities".

TABL. 14. **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2013 R.** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY KIND OF ACTIVITY AND BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS IN 2013 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	w tym kobiety *of which women*	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	Przemysł i budownictwo *Industry and construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ], transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia[Δ], informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles[Δ], transportation and storage, accommodation and catering[Δ], information and communication*	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości[Δ] oraz pozostałe usługi[b] *Financial and insurance activities, real estate activities and other services[b]*
Podregion legnicko-głogowski (cd.) ***Subregion (cont.)***						
Górowski	**3903**	**2137**	**411**	**1022**	**582**	**1888**
gminy miejsko-wiejskie: *urban-rural gminas:*						
Góra	2729	1546	249	702	454	1324
Wąsosz	613	286	76	193	92	252
gminy wiejskie: *rural gminas:*						
Jemielno	148	88	#	#	#	113
Niechlów	413	217	#	#	#	199
Legnicki	**7477**	**3566**	**242**	**3014**	**1760**	**2461**
gminy miejskie: *urban gminas:*						
Chojnów	2391	1197	#	1091	#	956
gminy miejsko-wiejskie: *urban-rural gminas:*						
Prochowice	881	431	10	423	142	306
gminy wiejskie: *rural gminas:*						
Chojnów	668	264	56	305	132	175
Krotoszyce	179	97	13	21	47	98
Kunice	789	241	69	366	169	185
Legnickie Pole	2073	1036	#	#	#	456
Miłkowice	302	147	26	39	117	120
Ruja	194	153	16	#	#	165
Lubiński	**25132**	**11729**	**128**	**10002**	**6053**	**8949**
gminy miejskie: *urban gminas:*						
Lubin	22030	10375	#	8639	#	7921
gminy miejsko-wiejskie: *urban-rural gminas:*						
Ścinawa	753	461	#	199	#	359

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. b Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna", „Administrowanie i działalność wspierająca Δ", „ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne"; „Edukacja", „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna", „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją" oraz „Pozostała działalność usługowa".

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture. b The term "Other services" refers to the NACE Rev. 2 sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities".

TABL. 14. **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2013 R.** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY KIND OF ACTIVITY AND BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS IN 2013 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	w tym kobiety *of which women*	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	Przemysł i budownictwo *Industry and construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych$^{\Delta}$, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia$^{\Delta}$, informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles$^{\Delta}$, transportation and storage, accommodation and catering$^{\Delta}$, information and communication*	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości$^{\Delta}$ oraz pozostałe usługi[b] *Financial and insurance activities, real estate activities and other services[b]*
Podregion legnicko-głogowski (dok.)						
Subregion (cont.)						
Lubiński (dok.) ***(cont.)***						
gminy wiejskie: *rural gminas:*						
Lubin	1051	386	40	526	180	305
Rudna	1298	507	39	638	257	364
Polkowicki	**29005**	**7482**	**152**	**21199**	**3218**	**4436**
gminy miejsko-wiejskie: *urban-rural gminas:*						
Chocianów	1550	719	61	856	159	474
Polkowice	25509	5742	24	19877	2483	3125
Przemków	688	451	39	96	187	366
gminy wiejskie: *rural gminas:*						
Gaworzyce	237	153	#	86	#	111
Grębocice	473	200	#	246	#	210
Radwanice	548	217	9	38	351	150
Miasto na prawach powiatu: *City with powiat status:*						
Legnica	33451	16345	#	11087	#	15636
Podregion wałbrzyski	**121135**	**60780**	**1865**	**50227**	**21641**	**47402**
Subregion						
Powiaty: *Powiats:*						
Dzierżoniowski	**15600**	**7961**	**194**	**7422**	**2525**	**5459**
gminy miejskie: *urban gminas:*						
Bielawa	3473	1921	20	1656	606	1191
Dzierżoniów	8936	4503	#	4284	#	3065
Pieszyce	1035	559	#	507	#	387
Piława Górna	585	307	#	343	#	186
gminy miejsko-wiejskie: *urban-rural gminas:*						
Niemcza	568	267	88	159	64	257

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. b Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna", „Administrowanie i działalność wspierająca Δ", „ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne"; „Edukacja", „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna", „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją" oraz „Pozostała działalność usługowa".

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture. b The term "Other services" refers to the NACE Rev. 2 sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities".

TABL. 14. **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2013 R.** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY KIND OF ACTIVITY AND BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS IN 2013 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	w tym kobiety *of which women*	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	Przemysł i budownictwo *Industry and construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ], transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia[Δ], informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles[Δ], transportation and storage, accommodation and catering[Δ], information and communication*	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości[Δ] oraz pozostałe usługi[b] *Financial and insurance activities, real estate activities and other services[b]*
Podregion wałbrzyski (cd.)						
Subregion (cont.)						
Dzierżoniowski (dok.) ***(cont.)***						
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Dzierżoniów	523	161	17	319	19	168
Łagiewniki	480	243	39	154	82	205
Kłodzki	**24922**	**13774**	**478**	**6863**	**4987**	**12594**
gminy miejskie:						
urban gminas:						
Duszniki-Zdrój	852	518	#	272	#	365
Kłodzko	8758	4759	17	1919	2254	4568
Kudowa-Zdrój	1699	987	#	#	528	782
Nowa Ruda	3092	1644	7	897	604	1584
Polanica-Zdrój	1621	1131	#	372	#	1047
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Bystrzyca Kłodzka	2325	1229	126	671	516	1012
Lądek-Zdrój	1106	691	#	#	180	744
Międzylesie	602	298	67	74	67	394
Radków	1092	487	17	540	91	444
Stronie Śląskie	962	554	#	341	#	413
Szczytna	496	283	#	115	#	276
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Kłodzko	1196	648	49	571	90	486
Lewin Kłodzki	120	67	#	#	#	71
Nowa Ruda	1001	478	#	513	#	408
Świdnicki	**34710**	**16193**	**541**	**18745**	**5362**	**10062**
gminy miejskie:						
urban gminas:						
Świdnica	17768	8583	45	8272	3168	6283
Świebodzice	4297	2106	#	2517	#	1127

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. b Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna", „Administrowanie i działalność wspierająca Δ", „ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne"; „Edukacja", „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna", „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją" oraz „Pozostała działalność usługowa".

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture. b The term "Other services" refers to the NACE Rev. 2 sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities".

TABL. 14. **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2013 R.** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY KIND OF ACTIVITY AND BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS IN 2013 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	w tym kobiety *of which women*	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	Przemysł i budownictwo *Industry and construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych$^{\Delta}$, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia$^{\Delta}$, informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles$^{\Delta}$, transportation and storage, accommodation and catering$^{\Delta}$, information and communication*	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości$^{\Delta}$ oraz pozostałe usługi[b] *Financial and insurance activities, real estate activities and other services[b]*
Podregion wałbrzyski (cd.)						
Subregion (cont.)						
Świdnicki (dok.) ***(cont.)***						
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Jaworzyna Śląska	1731	844	93	991	363	284
Strzegom	4848	1880	79	2954	700	1115
Żarów	3266	1698	#	2619	#	477
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Dobromierz	734	237	37	453	20	224
Marcinowice	497	209	60	228	87	122
Świdnica	1569	636	209	711	219	430
Wałbrzyski	**6006**	**3414**	**229**	**1816**	**1333**	**2628**
gminy miejskie:						
urban gminas:						
Boguszów-Gorce	729	462	#	189	#	364
Jedlina-Zdrój	491	249	#	#	93	196
Szczawno-Zdrój	1766	1255	#	#	681	1016
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Głuszyca	723	475	#	#	102	277
Mieroszów	1065	514	#	584	#	430
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Czarny Bór	528	147	14	269	147	98
Stare Bogaczowice	280	114	163	-	37	80
Walim	424	198	6	175	76	167
Ząbkowicki	**10028**	**5151**	**357**	**3723**	**2211**	**3737**
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Bardo	939	457	#	404	#	381
Ząbkowice Śląskie	4641	2592	34	1780	905	1922
Ziębice	1511	917	93	476	227	715
Złoty Stok	483	275	#	219	#	165

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. b Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna", „Administrowanie i działalność wspierająca Δ", „ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne"; „Edukacja", „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna", „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją" oraz „Pozostała działalność usługowa".

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture. b The term "Other services" refers to the NACE Rev. 2 sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities".

TABL. 14. **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2013 R.** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY KIND OF ACTIVITY AND BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS IN 2013 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	w tym kobiety *of which women*	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	Przemysł i budownictwo *Industry and construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ], transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia[Δ], informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles[Δ], transportation and storage, accommodation and catering[Δ], information and communication*	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości[Δ] oraz pozostałe usługi[b] *Financial and insurance activities, real estate activities and other services[b]*
Podregion wałbrzyski (dok.)						
Subregion (cont.)						
Ząbkowicki (dok.) ***(cont.)***						
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Ciepłowody	233	110	#	73	#	96
Kamieniec Ząbkowicki	1608	510	79	400	801	328
Stoszowice	613	290	36	371	76	130
Miasto na prawach powiatu:						
City with powiat status:						
Wałbrzych	29869	14287	66	11658	5223	12922
Podregion wrocławski	**124055**	**59448**	**2932**	**62947**	**23719**	**34457**
Subregion						
Powiaty: *Powiats:*						
Milicki	**6125**	**2952**	**471**	**2493**	**762**	**2399**
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Milicz	4454	2191	384	1616	538	1916
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Cieszków	390	184	40	180	35	135
Krośnice	1281	577	47	697	189	348
Oleśnicki	**18917**	**9108**	**364**	**9512**	**3548**	**5493**
gminy miejskie:						
urban gminas:						
Oleśnica	7658	3624	47	2920	1785	2906
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Bierutów	1187	667	37	421	344	385
Międzybórz	1358	595	23	1095	47	193
Syców	2936	1398	72	1310	733	821
Twardogóra	3669	1671	58	2929	260	422
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Dobroszyce	772	438	#	262	#	325
Dziadowa Kłoda	289	167	#	62	#	158
Oleśnica	1048	548	71	513	181	283
Oławski	**22754**	**10831**	**127**	**13369**	**3088**	**6170**
gminy miejskie:						
urban gminas:						
Oława	10989	5718	#	5141	#	4128

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. b Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna", „Administrowanie i działalność wspierająca Δ", „ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne"; „Edukacja", „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna", „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją" oraz „Pozostała działalność usługowa".

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture. b The term "Other services" refers to the NACE Rev. 2 sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities".

TABL. 14. **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2013 R.** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY KIND OF ACTIVITY AND BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS IN 2013 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	w tym kobiety *of which women*	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	Przemysł i budownictwo *Industry and construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych$^{\Delta}$, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia$^{\Delta}$, informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles$^{\Delta}$, transportation and storage, accommodation and catering$^{\Delta}$, information and communication*	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości$^{\Delta}$ oraz pozostałe usługi[b] *Financial and insurance activities, real estate activities and other services[b]*
Podregion wrocławski (cd.)						
Subregion (cont.)						
Oławski (dok.) ***(cont.)***						
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Jelcz-Laskowice	8853	3850	15	6674	635	1529
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Domaniów	318	172	#	78	#	177
Oława	2594	1091	95	1476	687	336
Strzeliński	**6627**	**3175**	**364**	**2338**	**1134**	**2791**
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Strzelin	4679	2130	162	1705	726	2086
Wiązów	706	431	42	236	170	258
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Borów	479	238	5	132	195	147
Kondratowice	403	181	101	#	#	152
Przeworno	360	195	54	#	#	148
Średzki	**10233**	**4837**	**228**	**6346**	**1434**	**2225**
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Środa Śląska	5578	2443	66	3417	723	1372
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Kostomłoty	597	269	37	250	105	205
Malczyce	568	253	11	294	89	174
Miękinia	3063	1695	57	2214	462	330
Udanin	427	177	57	171	55	144
Trzebnicki	**12639**	**6817**	**461**	**5260**	**2480**	**4438**
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Oborniki Śląskie	2819	1721	47	1489	353	930
Prusice	946	381	74	271	336	265
Trzebnica	5423	3179	124	2260	847	2192
Żmigród	1591	785	138	486	317	650

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. b Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna", „Administrowanie i działalność wspierająca Δ", „ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne"; „Edukacja", „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna", „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją" oraz „Pozostała działalność usługowa".

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture. b The term "Other services" refers to the NACE Rev. 2 sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities".

TABL. 14 **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN W 2013 R.** (dok.)
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS[a] BY KIND OF ACTIVITY AND BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS IN 2013 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	w tym kobiety *of which women*	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	Przemysł i budownictwo *Industry and construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ], transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia[Δ], informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles[Δ], transportation and storage, accommodation and catering[Δ], information and communication*	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości[Δ] oraz pozostałe usługi[b] *Financial and insurance activities, real estate activities and other services[b]*
Podregion wrocławski (dok.)						
Subregion (cont.)						
Trzebnicki (dok.) ***(cont.)***						
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Wisznia Mała	1018	457	#	451	#	265
Zawonia	842	294	#	303	#	136
Wołowski	**8530**	**4101**	**199**	**3560**	**1148**	**3623**
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Brzeg Dolny	4166	1816	#	2429	#	1154
Wołów	3836	2003	136	939	516	2245
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Wińsko	528	282	#	192	#	224
Wrocławki	**38230**	**17627**	**718**	**20069**	**10125**	**7318**
gminy miejsko-wiejskie:						
urban-rural gminas:						
Kąty Wrocławskie	6414	2538	110	2724	1970	1610
Siechnice	3935	1653	#	1738	#	1227
Sobótka	1628	790	30	718	408	472
gminy wiejskie:						
rural gminas:						
Czernica	938	475	#	428	#	398
Długołęka	4685	1644	65	2101	1778	741
Jordanów Śląski	205	90	15	66	45	79
Kobierzyce	18789	9677	#	11990	#	2162
Mietków	372	149	25	107	103	137
Żórawina	1264	611	101	197	474	492
Podregion Wrocław	**240597**	**125583**	**233**	**48815**	**68170**	**123379**
(miasto na prawach powiatu)						
Subregion						
(city with powiat status)						

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. b Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna", „Administrowanie i działalność wspierająca Δ", „ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne"; „Edukacja", „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna", „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją" oraz „Pozostała działalność usługowa".

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture. b The term "Other services" refers to the NACE Rev. 2 sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities".

TABL. 15. **ZATRUDNIENI W GOSPODARCE NARODOWEJ[a] W GŁÓWNYM MIEJSCU PRACY WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
PAID EMPLOYEES IN NATIONAL ECONOMY[a] IN MAIN WORKPLACE BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2011	781958	389959	391999
	2012	776288	385371	390917
	2013	**788677**	**385765**	**402912**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		9806	7087	2719
Przemysł *Industry*		222258	149640	72618
w tym przetwórstwo przemysłowe *of which manufacturing*		184557	117517	67040
Budownictwo *Construction*		43273	37782	5491
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles[Δ]*		118622	46778	71844
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		26861	22956	3905
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] *Accommodation and catering[Δ]*		22246	7015	15231
Informacja i komunikacja *Information and communication*		13887	8955	4932
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*		26867	7828	19039
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Real estate activities*		12352	5161	7191
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		26749	10179	16570
Administrowanie i działalność wspiera jąca[Δ] *Administrative and support service activities*		63587	32856	30731
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*		45964	15809	30155
Edukacja *Education*		77862	17482	60380
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		57499	9303	48196
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*		10091	3842	6249
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*		10753	3092	7661

a Według siedziby zarządu jednostki.

a By the seat of management of unit.

TABL. 16. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE[a] WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT[a] BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem[b] *Total[b]*		Zatrudnieni poza granicami kraju *Persons employed abroad*
		w liczbach bezwzględnych *in absolute numbers*	w odsetkach *in percent*	
O G Ó Ł E M	2011	645414	100,0	1498
	2012	651491	100,0	988
	2013	**647742**	**100,0**	**1025**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		6065	0,9	#
Przemysł *Industry*		205804	31,8	546
w tym przetwórstwo przemysłowe *of which manufacturing*		168533	26,0	546
Budownictwo *Construction*		28310	4,4	382
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles[Δ]*		78044	12,0	-
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		18626	2,9	-
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] *Accommodation and catering[Δ]*		13317	2,1	-
Informacja i komunikacja *Information and communication*		10322	1,6	#
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*		23173	3,6	-
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Real estate activities*		9448	1,5	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		16302	2,5	#
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] *Administrative and support service activities*		55522	8,6	90
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*		45324	7,0	#
Edukacja *Education*		74010	11,4	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		52707	8,1	-
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*		8992	1,4	-
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*		1777	0,3	-

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Excluding persons employed abroad.

TABL. 17. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE[a] WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT[a] BY KIND OF ACTIVITY AND SUBREGIONS AND POWIATS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	Przemysł i budownictwo *Industry and construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ], transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia[Δ], informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles[Δ], transportation and storage, accommodation and catering[Δ], information and communication*	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości[Δ] oraz pozostałe usługi[b] *Financial and insurance activities, real estate activities and other services[b]*
W O J E W Ó D Z T W O 2011	645414	6057	243118	114488	281751
V O I V O D S H I P 2012	651491	5939	242272	121632	281649
2013	**647742**	**6065**	**234115**	**120309**	**287254**
Podregion jeleniogórski	**82946**	**1401**	**35076**	**10906**	**35563**
Subregion					
Powiaty: / *Powiats*:					
bolesławiecki	14466	137	8320	1855	4154
jaworski	6408	279	2964	568	2598
jeleniogórski	7630	214	3452	1105	2860
kamiennogórski	6384	#	3073	#	2578
lubański	6851	141	2283	1084	3342
lwówecki	5503	#	2437	#	2139
zgorzelecki	12540	236	3856	2220	6228
złotoryjski	5292	231	2071	454	2537
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*					
Jelenia Góra	17872	#	6621	#	9128
Podregion legnicko-głogowski	**102647**	**863**	**49083**	**15956**	**36746**
Subregion					
Powiaty: / *Powiats*:					
głogowski	10432	194	2957	1803	5478
górowski	2966	270	723	309	1664
legnicki	5561	#	2516	#	2276
lubiński	37769	77	25542	4634	7516
polkowicki	18111	147	8999	5674	3291
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*					
Legnica	27809	#	8347	#	16521
Podregion wałbrzyski	**96397**	**1240**	**42512**	**12124**	**40520**
Subregion					
Powiaty: / *Powiats*:					
dzierżoniowski	12883	129	6356	1876	4523
kłodzki	19588	431	5466	2802	10890
świdnicki	28042	334	14947	3269	9491
wałbrzyski	4029	96	1080	558	2296
ząbkowicki	7565	219	3081	1082	3183
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*					
Wałbrzych	24291	32	11584	2537	10138
Podregion wrocławski	**106466**	**2351**	**57828**	**16082**	**30206**
Subregion					
Powiaty: / *Powiats*:					
milicki	5803	386	2756	550	2111
oleśnicki	16668	328	9036	2479	4825
oławski	16646	100	10123	2077	4346
strzeliński	5691	213	2159	748	2571
średzki	9345	206	6117	1064	1958
trzebnicki	11177	419	4902	1980	3877
wołowski	7496	152	3541	631	3171
wrocławski	33641	546	19196	6552	7348
Podregion m. Wrocław	**259287**	**212**	**49616**	**65241**	**144219**
(miasto na prawach powiatu) ***Subregion*** *(city with powiat status)*					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą. b Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna", „Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]", „ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne"; „Edukacja", „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna", „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją" oraz „Pozostała działalność usługowa".

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad. b The term "Other services" refers to the NACE Rev. 2 sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities".

TABL. 18. **MIEJSCA PRACY WOLNE I NOWO UTWORZONE WEDŁUG SEKCJI**
JOB VACANCIES AND NEWLY CREATED JOBS BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Miejsca pracy *Jobs*				
		wolne (stan w dniu 31 XII) *vacancies (as of 31 XII)*			nowo utworzone[a] *vacancies – newly created jobs*[a]	
		ogółem *total*	z ogółem *of total*		ogółem *total*	z ogółem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób *of total in entities employing more than 9 persons*
			nowo utworzone *of total number vacancies – newly created jobs*	w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób *in entities employing more than 9 persons*		
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2011	3598	464	2503	38317	23743
	2012	2687	576	2149	33224	22168
	2013	**3576**	**789**	**2558**	**42735**	**26689**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		13	-	3	291	169
Przemysł *Industry*		874	141	710	8433	6007
w tym przetwórstwo przemysłowe *of which manufacturing*		832	141	668	7803	5576
Budownictwo *Construction*		274	-	100	3958	1959
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]		693	191	543	10719	5266
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		283	5	120	1775	1032
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] *Accommodation and catering*[Δ]		127	16	41	2242	668
Informacja i komunikacja *Information and communication*		169	53	140	1990	1669
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*		185	12	158	794	446
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Real estate activities*		15	-	10	409	235
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*		389	209	251	4532	3175
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] *Administrative and support service activities*		127	56	127	2487	2186
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*		107	14	101	1254	1228
Edukacja *Education*		164	72	153	1783	1502
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*		94	20	67	1139	710
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*		38	-	32	712	382
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*		24	-	2	217	55

a W ciągu roku.
a During the year.

TABL. 19. **WOLNE MIEJSCA PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW W 2013 R.**
Stan w dniu 31 XII
JOB VACANCIES BY GROUPS OF OCCUPATIONS IN 2013
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Z liczby ogółem *Of grand total number*		
			nowo utworzone *newly created jobs*	
		w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób *in entities employing more than 9 persons*	razem *total*	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób *of which in entities employing more than 9 persons*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**3576**	**2558**	**789**	**480**
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy *Managers*	198	174	66	66
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni *chief executives, senior officials and legislators*	23	23	1	1
kierownicy do spraw zarządzania i handlu *administrative and commercial managers*	106	82	46	46
kierownicy do spraw produkcji i usług *production and specialized services managers*	67	67	19	19
kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach *hospitality, retail and other services managers*	2	2	-	-
Specjaliści *Professionals*	819	559	340	158
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych *science and engineering professionals*	128	114	34	34
specjaliści do spraw zdrowia *health professionals*	190	33	155	5
specjaliści nauczania i wychowania *teaching professionals*	80	55	23	9
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania *business and administration professionals*	242	187	79	61
specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych *information and communications technology professionals*	163	157	46	46
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury *legal, social and cultural professionals*	16	13	3	3
Technicy i inny średni personel *Technicians and associate professionals*	302	237	97	46
średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych *science and engineering associated professionals*	37	37	1	1
średni personel do spraw zdrowia *health associate professionals*	2	2	-	-
średni personel do spraw biznesu i administracji *business and administration associate professionals*	229	178	83	32

TABL. 19. **WOLNE MIEJSCA PRACY WEDŁUG ZAWODÓW W 2013 R.** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
JOB VACANCIES BY OCCUPATIONS IN 2013 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Z liczby ogółem *Of grand total number*		
			nowo utworzone *newly created jobs*	
		w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób *in entities employing more than 9 persons*	razem *total*	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób *of which in entities employing more than 9 persons*
Technicy i inny średni personel (dok.)				
Technicians and associate professionals (cont.)				
średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny *legal, social, cultural and related associate professionals*	7	4	-	-
technicy informatycy *information and communication technicians*	27	16	13	13
Pracownicy biurowi *Clerical suport workers*	268	200	64	64
sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni *general and keyboard clerks*	68	68	7	7
pracownicy obsługi klienta *customer services clerks*	148	80	33	33
pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej *numerical and material recording clerks*	15	15	2	2
pozostali pracownicy obsługi biura *other clerical support workers*	37	37	22	22
Pracownicy usług i sprzedawcy *Services and sales workers*	694	631	69	69
pracownicy usług osobistych *personal services workers*	45	45	18	18
sprzedawcy i pokrewni *sales workers*	581	518	7	7
pracownicy opieki osobistej i pokrewni *personal care workers*	1	1	-	-
pracownicy usług ochrony *protective services workers*	67	67	44	44
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy *Craft and related trades workers*	527	277	81	5
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) *building and related trades workers (excluding electricians)*	328	78	76	-
robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni *metal, machinery and related trades workers*	65	65	4	4

TABL. 19. **WOLNE MIEJSCA PRACY WEDŁUG ZAWODÓW W 2013 R.** (dok.)
Stan w dniu 31 XII
JOB VACANCIES BY OCCUPATIONS IN 2013 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Z liczby ogółem *Of grand total number*		
			nowo utworzone *newly created jobs*	
		w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób *in entities employing more than 9 persons*	razem *total*	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób *of which in entities employing more than 9 persons*
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (dok.) *Craft and related trades workers (cont.)*				
rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni *handicraft and printing workers*	5	5	-	-
elektrycy i elektronicy *electrical and electronic trades workers*	6	6	1	1
robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni *food processing, woodworking, garment and other craft and related trades workers*	123	123	-	-
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń *Plant and machine operators and assemblers*	572	360	20	20
operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych *stationary plant and machine operators*	205	129	-	-
monterzy *assemblers*	112	112	20	20
kierowcy i operatorzy pojazdów *drivers and mobile plant operators*	255	119	-	-
Pracownicy przy pracach prostych *Elementary occupations*	196	120	52	52
pomoce domowe i sprzątaczki *cleaners and helpers*	37	31	9	9
robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie *agricultural, forestry and fishery labourers*	1	1	-	-
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie *labourers in mining, construction, manufacturing and transport*	21	16	1	1
pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki *food preparation assistants*	114	71	41	41
ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych *refuse workers and other elementary workers*	23	1	1	1

II. BEZROBOCIE

Po znacznym wzroście bezrobocia w 2012 r. w województwie dolnośląskim, w 2013 r. odnotowano jego spadek. **Liczba zarejestrowanych bezrobotnych** w urzędach pracy w końcu 2013 r. wynosiła 153,6 tys. osób i stanowiła 7,1% bezrobotnych w kraju (o 0,3 p. proc. mniej niż przed rokiem). W porównaniu do poprzedniego roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 2,4% (w kraju odnotowano wzrost o 1,0%; województwo dolnośląskie było jednym z sześciu województw, w których liczba bezrobotnych w ciągu roku zmniejszyła się i tutaj spadek ten był największy).

Podobnie, jak w latach wcześniejszych ponad 35% osób figurujących w ewidencji urzędów pracy to mieszkańcy wsi (w kraju odsetek ten był znacznie większy – 44,2%). Bezrobotne kobiety w 2013 r. stanowiły 50,7% ogólnej liczby bezrobotnych, w porównaniu do 2012 r. udział ten zmniejszył się o 0,3 p. proc. (w kraju udział ten wyniósł 51,0%, a spadek – 0,4 p. proc.).

Spadek liczby bezrobotnych w odniesieniu do roku 2012 zanotowano w 17 powiatach województwa dolnośląskiego, w tym największy w powiecie kamiennogórskim (o 11,7%) oraz Jeleniej Górze (o 9,5%) i powiecie świdnickim (o 9,0%). Największy wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w powiecie oławskim (o 15,4%).

Miarą natężenia bezrobocia jest **wskaźnik liczby bezrobotnych zarejestrowanych na 1000 ludności w wieku produkcyjnym**, który w województwie dolnośląskim w roku 2013 osiągnął wartość 82,2 (w 2012 r. – 83,4). Najmniej bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym zanotowano w powiecie wrocławskim – 36,7 oraz we Wrocławiu – 46,2. W trzynastu powiatach wskaźnik ten przekroczył wartość 100, a najwyższe wartości osiągnął w powiatach: złotoryjskim – 149,2, górowskim – 147,4 i kłodzkim – 142,8.

Wskaźnik płynności rynku pracy w 2013 r. był wyższy niż przed rokiem i wyniósł 46,9 (w 2012 r. – 40,1). W piętnastu powiatach był wyższy od średniej wojewódzkiej, a najwyższe jego wartości zanotowano w powiatach: strzelińskim (56,2), wołowskim (54,5) i głogowskim (52,8). Do powiatów o najniższym wskaźniku można było zaliczyć powiat złotoryjski (39,3) oraz górowski i zgorzelecki (po 42,9).

Analiza terytorialnego rozmieszczenia **liczby bezrobotnych na 1 pracującego** wykazała, że w 137 gminach wskaźnik ten wynosił mniej niż 1,00, co oznacza, że liczba pracujących przewyższała liczbę bezrobotnych, a w 32 – większy niż 1,00. Najbardziej niekorzystna sytuacja na rynku pracy występowała w gminach o charakterze wiejskim – Pęcław (2,52 bezrobotnych na 1 pracującego), Jemielno (2,31) oraz Platerówka (2,16). Spośród gmin miejsko-wiejskich najwyższy wskaźnik zanotowano w Lubomierzu (2,04), natomiast w gminach o charakterze miejskim – w Boguszowie-Gorcach (2,11).

W końcu 2013 r., podobnie jak w latach wcześniejszych, najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby **w wieku** 25 – 34 lata, tj. 41,4 tys. (26,9% ogółu bezrobotnych). Drugą pod względem liczebności grupą były osoby w wieku 35 – 44 lata – 31,0 tys., tj. 20,2% wszystkich bezrobotnych. Liczebność tej pierwszej populacji w ciągu roku zmniejszyła się o 5,3%, natomiast drugiej zwiększyła się o 0,9%. Znaczny wzrost liczby bezrobotnych zanotowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej – o 9,7%. W ciągu roku we wszystkich województwach odnotowano wzrost udziału najstarszej grupy wiekowej – 55 lat i więcej – w ogólnej liczbie bezrobotnych (w dolnośląskim o 2,0 p. proc.) i spadek udziału najmłodszej grupy wiekowej – 24 lata i mniej – (w dolnośląskim o 1,3 p. proc.).

W roku 2013, podobnie jak w latach wcześniejszych, najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby z niskim **poziomem wykształcenia**. Najwięcej było osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w końcu 2013 r. wynosił odpowiednio 29,6% i 28,8%; ich liczba w ciągu roku zmniejszyła się odpowiednio o 3,2% i 2,9%. Najmniejszy spadek bezrobocia w porównaniu do poprzedniego roku odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (o 0,6%).

Biorąc pod uwagę **czas pozostawania bez pracy** można zauważyć, że w ciągu roku najbardziej zmniejszyła się liczba bezrobotnych pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy – o 5,1 tys. (tj. o 15,0%). Najbardziej wzrosła liczba bezrobotnych pozostających bez pracy najdłużej – powyżej 24 miesięcy (o 2,2 tys., tj. o 9,1%). W 2013 r. ponad połowa bezrobotnych pozostawała bez pracy dłużej niż 6 miesięcy.

W porównaniu do roku poprzedniego liczba osób pozostających bez pracy w tym przedziale czasowym zwiększyła się o 6,2%.

Zdecydowana większość bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy (86,9%) to osoby, które **wcześniej pracowały zawodowo**. W końcu 2013 r. zbiorowość ta liczyła 133,4 tys. osób, tj. o 2,4% mniej niż w 2012 r. Liczba bezrobotnych bez stażu pracy w końcu 2013 r. wynosiła 20,1 tys. (o 2,8% mniej niż przed rokiem) i stanowiła 13,1% ogółu.

Biorąc pod uwagę **napływ bezrobotnych w poszczególnych miesiącach** 2013 roku można stwierdzić, że w miesiącach styczeń – luty, lipiec oraz wrzesień – grudzień liczba osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy była wyższa od średniej miesięcznej zanotowanej dla województwa wynoszącej 17859. Występująca sezonowość rynku pracy ma związek z grudniowym wygasaniem umów o pracę na czas określony, końcem prac sezonowych i powracaniem do ewidencji osób bezrobotnych po zakończeniu subsydiowanych programów rynku pracy. Wśród bezrobotnych nowo zarejestrowanych ponad 80% to osoby rejestrujące się po raz kolejny.

Od 2005 r. w oparciu o ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyróżnia się **kategorie osób, których sytuacja na rynku pracy jest szczególnie trudna**. Zaliczone zostały tutaj m.in. następujące kategorie bezrobotnych: osoby do 25 roku życia i powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotni, niepełnosprawni, osoby bez kwalifikacji zawodowych, a także samotnie wychowujące co najmniej 1 dziecko w wieku do 18 lat. Spośród rozpatrywanych kategorii w końcu 2013 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby bez wykształcenia średniego – 89,8 tys. (58,5% ogółu bezrobotnych). W porównaniu do grudnia 2012 r. najbardziej zmniejszyła się liczba bezrobotnych do 25. roku życia – o 9,2%. Wzrosła natomiast najbardziej liczba długotrwale bezrobotnych – o 6,0%.

W grudniu 2013 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 11,2 tys. bezrobotnych **osób niepełnosprawnych** (o 0,9% więcej niż przed rokiem); stanowili oni 7,3% ogólnej liczby bezrobotnych (w odniesieniu do 2012 r. wskaźnik ten zwiększył się o 0,3 p. proc.). Wśród niepełnosprawnych bezrobotnych 44,7% stanowiły kobiety. Prawo do zasiłku posiadało jedynie 1,7 tys. niepełnosprawnych bezrobotnych, tj. 15,4%, podczas gdy w całej zbiorowości osób bezrobotnych odsetek osób posiadających prawo do zasiłku wyniósł 16,3%.

W grudniu 2013 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 128,5 tys. osób bezrobotnych, tj. więcej o 1,4% w porównaniu do analogicznego okresu 2012 r. W grupie osób bez prawa do zasiłku kobiety stanowiły 51,3%, mieszkający na wsi – 36,5%. Zdecydowana większość (84,4%) tej zbiorowości to osoby poprzednio pracujące.

Liczba **bezrobotnych nowo zarejestrowanych** w województwie dolnośląskim w 2013 r. wynosiła 214,3 tys. i była niższa o 1,8% niż rok wcześniej, a bezrobotnych **wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy** było 218,1 tys. osób (o 6,7% więcej niż w 2012 r.). Wśród osób wyłączonych z ewidencji 100,6 tys. osób (tj. 46,1%) podjęło pracę zawodową, z tego 90,0 tys. osób (tj. 89,4%) pracę niesubsydiowaną, a 10,6 tys. (10,6%) subsydiowaną. Spośród osób podejmujących pracę subsydiowaną 1,8 tys. skierowanych zostało do prac interwencyjnych, 2,3 tys. - do robót publicznych, a 3,6 tys. – podjęło działalność gospodarczą w ramach jednorazowo przyznanych środków. Prace w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego rozpoczęło 2,5 tys. osób. W 2013 r. liczba osób, które podjęły pracę ogółem była o 13,0 tys. (tj. o 14,9%) wyższa niż przed rokiem. W porównaniu z 2012 r. znacznie zwiększyła się liczba bezrobotnych wyłączonych z ewidencji z powodu nabycia prawa do emerytury, renty lub świadczeń przedemerytalnych – o 18,5% oraz rozpoczęcia szkolenia lub stażu – o 10,7%. Zmniejszyła się natomiast m.in. liczba bezrobotnych wyłączonych z ewidencji z powodu nie potwierdzenia gotowości do pracy – o 2,2%.

Kolejną grupę o największym udziale wśród bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy stanowiły osoby, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy – 64,6 tys. osób, tj. 29,6% ogółu wyrejestrowanych. Dobrowolnie ze statusu bezrobotnego zrezygnowało 13,4 tys. osób (tj. 6,1% ogółu

wyrejestrowanych), szkolenie lub staż rozpoczęło 19,1 tys. osób (tj. 8,7%), a prawo do emerytury, renty lub świadczeń przedemerytalnych nabyło 4,9 tys. osób (tj. 2,2%).

Wskaźnik płynności bezrobocia dla województwa dolnośląskiego wyniósł 1,02. W powiatach: lubińskim, oleśnickim i trzebnickim przyjął wartość równą 1,0, czyli napływ nowo zarejestrowanych bezrobotnych zrównoważył ich odpływ. W 8 powiatach wyniósł mniej niż 1,0, czyli napływ bezrobotnych był tam większy niż ich odpływ. Najkorzystniejsza sytuacja wystąpiła w powiecie kamiennogórskim (1,08) oraz lubańskim i Jeleniej Górze (po 1,07).

Stopa bezrobocia w woj. dolnośląskim na koniec grudnia 2013 r. wynosiła 13,1% i w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku zmniejszyła się o 0,4 p. proc.

W ciągu 2013 r. spadek stopy bezrobocia rejestrowanego odnotowano w 19 powiatach, w tym największy w kamiennogórskim – o 2,3 p. proc., lubańskim – o 1,5 p. proc. i świdnickim – o 1,5 p. proc. W powiecie kłodzkim i oleśnickim wysokość stopy bezrobocia nie zmieniła się, natomiast w 7 powiatach wzrosła, w tym najbardziej w złotoryjskim – o 1,1 p.proc.

W 2013 r. na **wydatki z funduszu pracy** przeznaczono 603,6 mln zł, tj. o 15,4% więcej niż przed rokiem. Większość środków finansowych – 303,7 mln zł, tj. 50,3% przekazano na zasiłki dla bezrobotnych. Na programy na rzecz promocji zatrudnienia przeznaczono 262,3 mln zł (o 28,9% więcej niż rok wcześniej), w tym 103,1 mln zł (więcej o 44,3%) to stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne.

Wśród bezrobotnych uczestniczących w **aktywnych programach rynku pracy** najwięcej osób skorzystało z usług poradnictwa indywidualnego (1,2% mniej niż rok wcześniej), w tym blisko 50% stanowili długotrwale bezrobotni. Jednak po skorzystaniu z tej formy aktywizacji zawodowej 13,9 tys. osób (tj. 24,7%) podjęło pracę (o 17,7% więcej niż przed rokiem).

Liczba ofert pracy skierowanych przez pracodawców do urzędów pracy w ciągu roku wyniosła łącznie 73,0 tys., tj. o 13,4% więcej niż przed rokiem. Biorąc pod uwagę poszczególne miesiące 2013 r. można zauważyć, że najwięcej ofert pracy zgłoszono w lipcu – 7,3 tys., natomiast najmniej w grudniu – 3,5 tys. W 2013 r. pracodawcy zgłosili 5,4 tys. ofert pracy dla osób niepełnosprawnych (o 3,4% mniej niż w 2012 r.). Przeciętnie na jedną zgłoszoną ofertę pracy w 2013 r. przypadało 3 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (nieco mniej niż przed rokiem). Najmniej nowo zarejestrowanych bezrobotnych na 1 zgłoszoną ofertę pracy przypadało, podobnie jak przed rokiem, w powiecie polkowickim (1,7), natomiast najwięcej w jeleniogórskim (5,9). W końcu 2013 r. spośród bezrobotnych poprzednio pracujących najłatwiej było znaleźć pracę osobom w grupach zawodów „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy" (na jedną ofertę pracy przypadało 19 bezrobotnych) oraz „pracownicy biurowi" (19). Natomiast największy problem ze znalezieniem pracy mieli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (699) oraz osoby bez zawodu (137).

Rozpatrując liczbę bezrobotnych nowo zarejestrowanych oraz liczbę zgłoszonych ofert pracy w ciągu 2013 r. można zauważyć, że dla zdecydowanej większości zawodów występował deficyt ofert pracy, wynosił on 142,3 tys., w tym największy dla: osób bez zawodu 38,0 tys., sprzedawców 12,7 tys., ślusarzy 4,7 tys., murarzy 4,1 tys., techników ekonomistów 4,0 tys., techników mechaników 2,5 tys., krawców 2,5 tys., robotników budowlanych 2,2 tys., mechaników pojazdów samochodowych 2,1 tys., kucharzy 2,1 tys., piekarzy 1,8 tys. i ekonomistów 1,7 tys. Nadwyżkę wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej odnotowano m.in. dla bezrobotnych: robotników gospodarczych 3,2 tys., pracowników ochrony fizycznej bez licencji 1,4 tys., opiekunów osoby starszej 0,5 tys., pracowników ochrony fizycznej I stopnia 0,4 tys., techników prac biurowych 0,3 tys., doradców finansowych 0,2 tys., przedstawicieli handlowych 0,2 tys., telemarketerów 0,2 tys. oraz konserwatorów budynków 0,2 tys.

TABL. 1(20). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W URZĘDACH PRACY WEDŁUG MIESIĘCY**

Stan w końcu miesiąca

UNEMPLOYED PERSONS REGISTERED IN LABOUR OFFICES BY MONTHS

As of the end of month

LATA/ MIESIĄCE *YEARS/ MONTHS*	Ogółem *Grand total*	Z ogółem *Of total*					Stopa bezrobocia rejestrowanego[a] w % *Registered unemployment rate*[a] *in %*
		kobiety *woman*	poprzednio pracujący *previously employed*		zamieszkali na wsi *in rural areas*		
			razem *total*	w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy *of which terminated for company reasons*	razem *total*	w tym posiadający gospodarstwo rolne *unemployed farm owners*	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH / *IN ABSOLUTE NUMBERS*							
2011 XII	143575	76375	123320	4134	51277	338	12,4
2012 XII	157369	80277	136667	5611	55989	422	13,5
2013 I	169003	84463	147412	6202	60570	463	14,3
II	172720	85300	150914	6634	61986	466	14,6
III	171005	83562	149885	6867	61233	458	14,5
IV	166314	81577	146076	6995	59216	439	14,2
V	159057	78969	138927	6966	56613	420	13,6
VI	153416	76933	134169	6816	54376	390	13,2
VII	151099	77099	131604	6786	53521	387	13,0
VIII	149720	77230	130088	6719	52910	382	12,9
IX	148839	76916	128545	6499	52832	383	12,8
X	147975	76571	127918	6363	52719	388	12,8
XI	150886	77612	130649	6472	53851	404	13,0
XII	153558	77794	133440	6634	55275	417	13,1
ANALOGICZNY MIESIĄC POPRZEDNIEGO ROKU = 100 / *CORRESPONDING MONTH OF PREVIOUS YEAR = 100*							
2013 I	109,7	104,9	110,8	141,5	109,8	125,8	x
II	109,0	104,6	110,2	149,3	109,8	120,1	x
III	109,0	104,0	110,1	150,9	110,2	116,5	x
IV	109,4	104,1	110,5	151,1	110,5	118,0	x
V	107,7	102,6	108,5	152,1	109,3	112,0	x
VI	106,8	102,0	107,6	147,8	107,9	103,7	x
VII	106,1	102,4	106,5	148,0	107,2	102,4	x
VIII	104,6	101,1	105,1	147,9	105,6	102,7	x
IX	103,1	100,1	103,5	141,8	104,3	101,3	x
X	101,4	99,5	101,7	135,3	103,1	99,7	x
XI	99,7	98,3	99,8	126,7	101,0	101,5	x
XII	97,6	96,9	97,6	118,2	98,7	98,8	x

a Patrz uwagi metodyczne na str. 16.

a See methodological notes on page 16.

TABL. 2(21). **PODSTAWOWE DANE O BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW**
Stan w dniu 31 XII
BASIC DATA ON REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY SUBREGIONS AND POWIATS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Bezrobotni zarejestrowani *Registerted unemployed persons*						Stopa bezrobocia rejestrowanego[a] w % *Registered unemployment rate[a] in %*	Bezrobotni nowozarejestrowani[b] *Newly registered unemployed persons[b]*	Bezrobotni wyrejestrowani[b] *Persons removed from unemployment rolls[b]*	Oferty pracy *Job offers*
	ogółem *total*	z ogółem *of total*								
		kobiety *women*	zamieszkali na wsi *in rural areas*	dotychczas niepracujący *previously not employed*	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy *terminated for company reasons*	posiadający prawo do zasiłku *possessing benefit rights*				
W O J E W Ó D Z T W O.... 2011	143575	76375	51277	20255	4134	27550	12,4	209675	216382	3427
V O I V O D S H I P 2012	157369	80277	55989	20702	5611	30583	13,5	218256	204462	2562
2013	**153558**	**77794**	**55275**	**20118**	**6634**	**25042**	**13,1**	**214312**	**218123**	**3423**
Podregion jeleniogórski.....	**35444**	**17509**	**15421**	**4614**	**1454**	**5275**	**17,8**	**47660**	**49265**	**669**
Subregion										
Powiaty: *Powiats:*										
bolesławiecki	4000	2069	2137	521	160	580	12,6	6549	6918	325
jaworski	4171	2131	1975	485	85	718	24,3	5337	5550	42
jeleniogórski.....	3842	1818	2184	414	213	661	19,8	4433	4717	19
kamiennogórski.....	2997	1274	1235	227	114	554	20,5	5002	5400	63
lubański	3957	1935	1657	514	151	620	21,6	5097	5468	27
lwówecki	4039	1962	2169	829	153	608	26,2	4435	4328	26
zgorzelecki.....	4666	2559	1721	691	235	497	14,7	6097	6011	52
złotoryjski.....	4448	2232	2343	596	127	644	28,6	5387	5201	7
Miasto na prawach powiatu										
City with powiat status										
Jelenia Góra	3324	1529	x	337	216	393	9,3	5323	5672	108
Podregion legnicko-										
-głogowski.....	**24077**	**13290**	**8375**	**3937**	**869**	**3113**	**13,1**	**34515**	**34791**	**157**
Subregion										
Powiaty: *Powiats:*										
głogowski.....	4558	2717	1365	695	59	448	14,9	6350	6566	-
górowski	3415	1775	2080	586	148	547	28,3	3962	3916	12
legnicki	3723	1943	2306	547	252	672	21,3	5090	5028	11
lubiński	4184	2431	1228	897	183	528	10,9	6521	6495	58
polkowicki	3306	1925	1396	589	94	283	8,8	4475	4542	53
Miasto na prawach powiatu										
City with powiat status										
Legnica.....	4891	2499	x	623	133	635	10,3	8117	8244	23

a Patrz uwagi metodyczne na str. 16. b W ciągu roku.
a See methodological notes on page 16. b During the year.

TABL. 2/21/. **PODSTAWOWE DANE O BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW** (dok.)
Stan w dniu 31 XII
BASIC DATA ON REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY SUBREGIONS AND POWIATS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Bezrobotni zarejestrowani *Registerted unemployed persons*						Stopa bezrobocia rejestrowanego[a] w % *Registered unemployment rate[a] in %*	Bezrobotni nowozarejestrowani[b] *Newly registered unemployed persons[b]*	Bezrobotni wyrejestrowani[b] *Persons removed from unemployment rolls[b]*	Oferty pracy *Job offers*
	ogółem *total*	z ogółem *of total*								
		kobiety *women*	zamieszkali na wsi *in rural areas*	dotychczas niepracujący *previously not employed*	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy *terminated for company reasons*	posiadający prawo do zasiłku *possessing benefit rights*				
Podregion wałbrzyski	**46741**	**22906**	**14239**	**5458**	**1742**	**9100**	**20,4**	**66250**	**67798**	**703**
Subregion										
Powiaty: *Powiats:*										
dzierżoniowski	6280	3067	1219	513	219	1437	20,2	9475	9699	105
kłodzki	15024	7232	5883	2001	519	2781	27,1	16875	16768	104
świdnicki	8138	4042	2748	854	324	1371	13,8	14705	15509	115
wałbrzyski	4339	2108	1432	548	258	845	29,8	6142	6291	34
ząbkowicki	5260	2481	2957	762	213	1079	22,4	8135	8284	143
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*										
Wałbrzych	7700	3976	x	780	209	1587	16,8	10918	11247	202
Podregion wrocławski	**28744**	**14618**	**17240**	**4598**	**1446**	**4139**	**12,9**	**38081**	**38018**	**622**
Subregion										
Powiaty: *Powiats:*										
milicki	2398	1299	1731	284	181	361	18,1	2730	2683	28
oleśnicki	5993	3184	2703	908	367	775	16,0	8197	8193	104
oławski	4456	2098	1742	1258	149	531	12,7	5273	4680	56
strzeliński	2670	1271	1802	353	146	328	18,0	4029	4160	15
średzki	2459	1174	2098	364	115	289	13,1	3361	3469	10
trzebnicki	3973	2072	2573	535	121	635	14,4	6065	6037	45
wołowski	3738	1873	2003	586	148	613	21,8	3961	4104	133
wrocławski	3057	1647	2588	310	219	607	5,3	4465	4692	231
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu)	**18552**	**9471**	**x**	**1511**	**1123**	**3415**	**5,5**	**27806**	**28251**	**1272**
Subregion *(city with powiat status)*										

a Patrz uwagi metodyczne na str. 16. b W ciągu roku.
a See methodological notes on page 16. b During the year.

TABL. 3(22). **WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN**
Stan w dniu 31 XII
SELECTED CATEGORIES OF UNEMPLOYED PERSONS BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Grand total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z liczby ogółem - bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy *Of total - unemployed persons with a specific situation on the labour market*			
					razem *total*	w tym *of which*		
						do 25 roku życia *aged 25 and below*	powyżej 50 roku życia *aged 50 and more*	długotrwale bezrobotni *long-term unemployed*
W O J E W Ó D Z T W O ***V O I V O D S H I P***	2011	143575	67200	76375	130245	23956	40331	69358
	2012	157369	77092	80277	142008	25442	44191	73539
	2013	**153558**	75764	**77794**	**139801**	**23092**	**45500**	**77926**
Podregion jeleniogórski ***Subregion***		**35444**	**17935**	**17509**	**33013**	**5443**	**10595**	**19243**
Powiaty: *Powiats:*								
Bolesławiecki		**4000**	**1931**	**2069**	**3624**	**713**	**1139**	**1720**
gminy miejskie: *urban gminas:*								
Bolesławiec		1694	831	863	1516	226	537	795
gminy miejsko-wiejskie: *urban-rural gminas:*								
Nowogrodziec		595	261	334	536	135	153	222
gminy wiejskie: *rural gminas:*								
Bolesławiec		608	321	287	548	137	165	226
Gromadka		249	117	132	239	53	64	94
Osiecznica		387	173	214	364	77	97	185
Warta Bolesławiecka		467	228	239	421	85	123	198
Jaworski		**4171**	**2040**	**2131**	**3904**	**700**	**1132**	**2381**
gminy miejskie: *urban gminas:*								
Jawor		1554	703	851	1424	232	446	793
gminy miejsko-wiejskie: *urban-rural gminas:*								
Bolków		1392	729	663	1332	233	404	943
gminy wiejskie: *rural gminas:*								
Męcinka		376	201	175	354	72	77	207
Mściwojów		333	162	171	307	68	76	159
Paszowice		285	134	151	266	55	63	154
Wądroże Wielkie		231	111	120	221	40	66	125
Jeleniogórski		**3842**	**2024**	**1818**	**3592**	**390**	**1343**	**2189**
gminy miejskie: *urban gminas:*								
Karpacz		244	123	121	226	17	92	125
Kowary		695	362	333	655	58	239	414
Piechowice		346	174	172	317	43	114	180
Szklarska Poręba		373	227	146	344	38	145	206
gminy wiejskie: *rural gminas:*								
Janowice Wielkie		300	169	131	282	38	99	165
Jeżów Sudecki		370	188	182	340	35	126	213
Mysłakowice		634	337	297	599	65	217	377
Podgórzyn		524	279	245	489	57	190	301
Stara Kamienica		356	165	191	340	39	121	208
Kamiennogórski		**2997**	**1723**	**1274**	**2792**	**412**	**931**	**1613**
gminy miejskie: *urban gminas:*								
Kamienna Góra		1389	833	556	1274	174	443	747
gminy miejsko-wiejskie: *urban-rural gminas:*								
Lubawka		695	390	305	655	93	232	373
gminy wiejskie: *rural gminas:*								
Kamienna Góra		565	308	257	530	98	157	281
Marciszów		348	192	156	333	47	99	212

TABL. 3(22). **WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
SELECTED CATEGORIES OF UNEMPLOYED PERSONS BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z liczby ogółem - bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy *Of total - unemployed persons with a specific situation on the labour market*			
				razem *total*	w tym *of which*		
					do 25 roku życia *aged 25 and below*	powyżej 50 roku życia *aged 50 and more*	długotrwale bezrobotni *long-term unemployed*
Podregion jeleniogórski (dok.) ***Subregion (cont.)***							
Lubański	**3957**	**2022**	**1935**	**3675**	**616**	**1113**	**2235**
gminy miejskie:							
urban gminas:							
Lubań	1295	674	621	1189	163	401	700
Świeradów Zdrój	301	177	124	276	41	88	170
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Leśna	939	474	465	889	154	245	577
Olszyna	497	251	246	458	78	146	269
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Lubań	524	256	268	490	91	128	287
Platerówka	110	41	69	103	29	29	68
Siekierczyn	291	149	142	270	60	76	164
Lwówecki	**4039**	**2077**	**1962**	**3807**	**701**	**1159**	**2247**
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Gryfów Śląski	792	401	391	745	131	236	406
Lubomierz	594	306	288	566	110	173	350
Lwówek Śląski	1411	692	719	1310	279	358	745
Mirsk	842	483	359	801	119	265	481
Wleń	400	195	205	385	62	127	265
Zgorzelecki	**4666**	**2107**	**2559**	**4376**	**772**	**1362**	**2478**
gminy miejskie:							
urban gminas:							
Zawidów	198	82	116	191	38	51	98
Zgorzelec	1458	706	752	1340	192	458	768
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Bogatynia	1161	477	684	1097	211	301	637
Pieńsk	524	247	277	501	91	175	265
Węgliniec	483	231	252	454	93	140	235
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Sulików	387	171	216	372	73	101	225
Zgorzelec	455	193	262	421	74	136	250
Złotoryjski	**4448**	**2216**	**2232**	**4199**	**841**	**1096**	**2652**
gminy miejskie:							
urban gminas:							
Wojcieszów	452	212	240	431	72	122	279
Złotoryja	1357	702	655	1236	222	380	768
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Świerzawa	960	470	490	933	176	235	623
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Pielgrzymka	535	259	276	515	131	112	322
Zagrodno	535	262	273	509	118	102	309
Złotoryja	609	311	298	575	122	145	351
Miasto na prawach powiatu:							
City with powiat status:							
Jelenia Góra	3324	1795	1529	3044	298	1320	1728

TABL. 3(22). **WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
SELECTED CATEGORIES OF UNEMPLOYED PERSONS BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z liczby ogółem - bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy *Of total - unemployed persons with a specific situation on the labour market*			
				razem *total*	w tym *of which*		
					do 25 roku życia *aged 25 and below*	powyżej 50 roku życia *aged 50 and more*	długotrwale bezrobotni *long-term unemployed*
Podregion legnicko-głogowski	**24077**	**10787**	**13290**	**22247**	**4322**	**5985**	**12580**
Subregion							
Powiaty: *Powiats:*							
Głogowski	**4558**	**1841**	**2717**	**4181**	**842**	**1049**	**2378**
gminy miejskie:							
urban gminas:							
Głogów	3193	1287	1906	2883	528	750	1622
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Głogów	331	138	193	307	78	65	188
Jerzmanowa	204	82	122	191	45	44	103
Kotla	316	120	196	303	69	83	186
Pęcław	224	97	127	220	52	48	130
Żukowice	290	117	173	277	70	59	149
Górowski	**3415**	**1640**	**1775**	**3226**	**647**	**716**	**1981**
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Góra	1942	945	997	1834	344	426	1144
Wąsosz	633	293	340	594	131	123	313
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Jemielno	342	178	164	325	69	76	210
Niechlów	498	224	274	473	103	91	314
Legnicki	**3723**	**1780**	**1943**	**3465**	**591**	**1009**	**2051**
gminy miejskie:							
urban gminas:							
Chojnów	1204	588	616	1123	167	368	675
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Prochowice	420	196	224	379	74	105	214
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Chojnów	912	413	499	864	147	233	572
Krotoszyce	137	69	68	126	35	36	64
Kunice	288	134	154	263	49	82	126
Legnickie Pole	184	105	79	172	30	37	84
Miłkowice	405	196	209	375	54	102	220
Ruja	173	79	94	163	35	46	96
Lubiński	**4184**	**1753**	**2431**	**3818**	**922**	**849**	**1908**
gminy miejskie:							
urban gminas:							
Lubin	2644	1081	1563	2370	537	530	1173
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Ścinawa	593	267	326	564	122	151	304
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Lubin	548	242	306	505	150	93	217
Rudna	399	163	236	379	113	75	214

TABL. 3(22). **WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
SELECTED CATEGORIES OF UNEMPLOYED PERSONS BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z liczby ogółem - bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy *Of total - unemployed persons with a specific situation on the labour market*			
				razem *total*	w tym *of which*		
					do 25 roku życia *aged 25 and below*	powyżej 50 roku życia *aged 50 and more*	długotrwale bezrobotni *long-term unemployed*
Podregion legnicko-głogowski (dok.)							
Subregion (cont.)							
Polkowicki	**3306**	**1381**	**1925**	**3116**	**749**	**788**	**1776**
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Chocianów	812	317	495	762	157	219	498
Polkowice	1078	427	651	993	285	180	478
Przemków	620	273	347	601	118	189	360
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Gaworzyce	257	121	136	243	66	59	145
Grębocice	300	133	167	287	72	68	168
Radwanice	239	110	129	230	51	73	127
Miasto na prawach powiatu:							
City with powiat status:							
Legnica	4891	2392	2499	4441	571	1574	2486
Podregion wałbrzyski	**46741**	**23835**	**22906**	**43007**	**6737**	**13821**	**23827**
Subregion							
Powiaty: *Powiats:*							
Dzierżoniowski	**6280**	**3213**	**3067**	**5742**	**853**	**1975**	**2891**
gminy miejskie:							
urban gminas:							
Bielawa	1724	872	852	1592	197	592	802
Dzierżoniów	1986	984	1002	1801	240	642	931
Pieszyce	612	317	295	571	74	211	293
Piława Górna	534	293	241	489	80	151	233
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Niemcza	382	217	165	338	62	95	169
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Dzierżoniów	660	335	325	604	128	175	314
Łagiewniki	382	195	187	347	72	109	149
Kłodzki	**15024**	**7792**	**7232**	**13976**	**2325**	**4170**	**8541**
gminy miejskie:							
urban gminas:							
Duszniki Zdrój	429	235	194	404	62	129	226
Kłodzko	2210	1176	1034	2023	303	604	1261
Kudowa Zdrój	1045	598	447	990	149	327	627
Nowa Ruda	2026	891	1135	1881	289	577	1195
Polanica Zdrój	586	329	257	533	77	177	325
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Bystrzyca Kłodzka	1808	893	915	1679	288	506	1008
Lądek Zdrój	664	384	280	620	106	201	360
Międzylesie	804	399	405	743	134	215	510
Radków	950	486	464	894	186	256	530
Stronie Śląskie	764	431	333	729	131	195	482
Szczytna	680	383	297	625	110	185	334
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Kłodzko	1632	845	787	1515	278	415	843
Lewin Kłodzki	243	148	95	229	33	71	138
Nowa Ruda	1183	594	589	1111	179	312	702

TABL. 3(22). **WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
SELECTED CATEGORIES OF UNEMPLOYED PERSONS BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z liczby ogółem - bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy *Of total - unemployed persons with a specific situation on the labour market*			
				razem *total*	w tym *of which*		
					do 25 roku życia *aged 25 and below*	powyżej 50 roku życia *aged 50 and more*	długotrwale bezrobotni *long-term unemployed*
Podregion wałbrzyski (dok.)							
Subregion (cont.)							
Świdnicki	**8138**	**4096**	**4042**	**7443**	**1159**	**2645**	**3614**
gminy miejskie:							
urban gminas:							
Świdnica	2575	1334	1241	2327	333	879	1092
Świebodzice	1238	651	587	1128	134	430	600
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Jaworzyna Śląska	512	255	257	474	87	149	205
Strzegom	1760	861	899	1607	268	569	801
Żarów	551	276	275	503	81	183	210
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Dobromierz	432	204	228	421	72	123	246
Marcinowice	287	132	155	263	49	86	115
Świdnica	783	383	400	720	135	226	345
Wałbrzyski	**4339**	**2231**	**2108**	**4023**	**663**	**1246**	**2289**
gminy miejskie:							
urban gminas:							
Boguszów-Gorce	1541	749	792	1428	243	448	894
Jedlina Zdrój	276	145	131	247	35	82	97
Szczawno Zdrój	306	180	126	281	33	113	152
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Głuszyca	666	367	299	623	101	195	320
Mieroszów	471	252	219	441	73	125	275
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Czarny Bór	373	197	176	347	75	90	197
Stare Bogaczowice	245	122	123	219	41	59	103
Walim	461	219	242	437	62	134	251
Ząbkowicki	**5260**	**2779**	**2481**	**4778**	**855**	**1504**	**2622**
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Bardo	497	272	225	459	74	149	286
Ząbkowice Śląskie	1491	784	707	1333	255	416	685
Ziębice	1457	792	665	1318	219	411	737
Złoty Stok	531	271	260	495	75	163	316
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Ciepłowody	270	157	113	250	54	74	121
Kamieniec Ząbkowicki	590	287	303	530	107	151	267
Stoszowice	424	216	208	393	71	140	210
Miasto na prawach powiatu:							
City with powiat status:							
Wałbrzych	7700	3724	3976	7045	882	2281	3870

TABL. 3(22). **WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN** (cd.)
Stan w dniu 31 XII
SELECTED CATEGORIES OF UNEMPLOYED PERSONS BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z liczby ogółem - bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy *Of total - unemployed persons with a specific situation on the labour market*			
				razem *total*	w tym *of which*		
					do 25 roku życia *aged 25 and below*	powyżej 50 roku życia *aged 50 and more*	długotrwale bezrobotni *long-term unemployed*
Podregion wrocławski	**28744**	**14126**	**14618**	**25711**	**5190**	**8022**	**14151**
Subregion							
Powiaty: *Powiats:*							
Milicki	**2398**	**1099**	**1299**	**2267**	**526**	**551**	**1265**
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Milicz	1552	702	850	1455	344	352	818
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Cieszków	346	141	205	332	71	83	191
Krośnice	500	256	244	480	111	116	256
Oleśnicki	**5993**	**2809**	**3184**	**5488**	**1105**	**1553**	**3035**
gminy miejskie:							
urban gminas:							
Oleśnica	1812	890	922	1598	259	487	835
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Bierutów	675	341	334	629	117	207	383
Międzybórz	316	142	174	301	68	64	186
Syców	1020	434	586	937	193	267	545
Twardogóra	828	407	421	775	169	224	453
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Dobroszyce	343	160	183	320	65	90	155
Dziadowa Kłoda	305	130	175	283	75	62	157
Oleśnica	694	305	389	645	159	152	321
Oławski	**4456**	**2358**	**2098**	**3480**	**801**	**1248**	**2112**
gminy miejskie:							
urban gminas:							
Oława	1610	849	761	1471	203	471	853
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Jelcz-Laskowice	1679	877	802	916	370	470	645
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Domaniów	294	154	140	273	59	76	148
Oława	873	478	395	820	169	231	466
Strzeliński	**2670**	**1399**	**1271**	**2459**	**468**	**806**	**1377**
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Strzelin	1297	701	596	1179	207	416	677
Wiązów	381	191	190	352	81	99	183
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Borów	232	120	112	208	38	62	115
Kondratowice	370	179	191	355	76	94	209
Przeworno	390	208	182	365	66	135	193

TABL. 3(22). **WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN** (dok.)
Stan w dniu 31 XII
SELECTED CATEGORIES OF UNEMPLOYED PERSONS BY SUBREGIONS, POWIATS AND GMINAS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z liczby ogółem - bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy *Of total - unemployed persons with a specific situation on the labour market*			
				razem *total*	w tym *of which*		
					do 25 roku życia *aged 25 and below*	powyżej 50 roku życia *aged 50 and more*	długotrwale bezrobotni *long-term unemployed*
Podregion wrocławski (dok.) ***(cont.)***							
Subregion							
Średzki	**2459**	**1285**	**1174**	**2266**	**414**	**709**	**1207**
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Środa Śląska	885	469	416	818	138	266	420
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Kostomłoty	365	198	167	341	58	107	178
Malczyce	314	149	165	292	66	83	158
Miękinia	614	328	286	553	100	181	307
Udanin	281	141	140	262	52	72	144
Trzebnicki	**3973**	**1901**	**2072**	**3610**	**784**	**1098**	**1709**
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Oborniki Śląskie	787	396	391	700	133	251	331
Prusice	508	245	263	467	116	122	201
Trzebnica	1042	505	537	937	209	284	457
Żmigród	984	445	539	913	194	276	446
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Wisznia Mała	352	158	194	309	62	89	141
Zawonia	300	152	148	284	70	76	133
Wołowski	**3738**	**1865**	**1873**	**3474**	**702**	**1039**	**2192**
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Brzeg Dolny	1029	496	533	939	155	325	539
Wołów	1909	976	933	1771	368	517	1143
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Wińsko	800	393	407	764	179	197	510
Wrocławski	**3057**	**1410**	**1647**	**2667**	**390**	**1018**	**1254**
gminy miejsko-wiejskie:							
urban-rural gminas:							
Kąty Wrocławskie	437	189	248	383	51	155	178
Sobótka	365	154	211	335	49	129	173
Siechnice	454	208	246	376	58	135	182
gminy wiejskie:							
rural gminas:							
Czernica	320	163	157	276	34	98	134
Długołęka	619	287	332	539	84	212	245
Jordanów Śląski	110	65	45	99	22	33	43
Kobierzyce	407	175	232	350	44	138	164
Mietków	93	51	42	86	16	37	37
Żórawina	252	118	134	223	32	81	98
Podregion Wrocław	**18552**	**9081**	**9471**	**15823**	**1400**	**7077**	**8125**
(miasto na prawach powiatu)							
Subregion *(city with powiat status)*							

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.
S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 4(23). **NAPŁYW I ODPŁYW BEZROBOTNYCH WEDŁUG MIESIĘCY**
W okresie sprawozdawczym
INFLOW TO AND OUTFLOW FROM UNEMPLOYMENT BY MONTHS
In reporting period

LATA/ MIESIĄCE *YEARS/ MONTHS* **A** — analogiczny okres roku poprzedniego = 100 *corresponding period of previous year = 100*	Bezrobotni według stanu w końcu okresu *Unemployed persons as of the end of period*	Napływ *Inflow*	Odpływ *Outflow*	w tym bezrobotni, którzy podjęli pracę *of which unemployed persons who received jobs*	Przyrost/ spadek bezrobocia w stosunku do okresu poprzedniego *Incease/ decrease in unemployment as compared to the previous period*
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH / *IN ABSOLUTE NUMBERS*					
2011 ..... I - XII	143575	209675	216382	93557	-6707
2012 ..... I - XII	157369	218256	204462	87555	13794
2013 ..... I - XII	**153558**	**214312**	**218123**	**100596**	**-3811**
A	**97,6**	**98,2**	**106,7**	**114,9**	**x**
I	169003	25131	13497	6407	11634
II	172720	18644	14927	6308	3717
III	171005	17435	19150	8000	-1715
IV	166314	15938	20629	9000	-4691
V	159057	14031	21288	9546	-7257
VI	153416	14106	19747	8684	-5641
VII	151099	18071	20388	8763	-2317
VIII	149720	15946	17325	7709	-1379
IX	148839	19364	20245	10351	-881
X	147975	19160	20024	9688	-864
XI	150886	18449	15538	7946	2911
XII	153558	18037	15365	8194	2672
ANALOGICZNY MIESIĄC POPRZEDNIEGO ROKU = 100 / *CORRESPONDING MONTH OF PREVIOUS YEAR = 100*					
2013 I	109,7	107,5	104,9	106,5	x
II	109,0	102,0	106,9	106,0	x
III	109,0	104,3	105,2	103,5	x
IV	109,4	110,0	106,3	108,2	x
V	107,7	92,5	109,6	119,1	x
VI	106,8	98,5	107,4	116,9	x
VII	106,1	107,5	113,1	123,3	x
VIII	104,6	96,3	109,1	118,6	x
IX	103,1	94,7	105,7	122,5	x
X	101,4	89,1	100,0	115,5	x
XI	99,7	88,9	101,1	114,4	x
XII	97,6	91,0	111,9	122,3	x

TABL. 5(24). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI WEDŁUG MIESIĘCY**
W okresie sprawozdawczym
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY MONTHS
In reporting period

LATA/ MIESIĄCE *YEARS/ MONTHS* **A** — analogiczny okres roku poprzedniego = 100 *corresponding period of previous year = 100*	Ogółem *Total*	Z ogółem *Of total*				
		kobiety *women*	powracający do rejestracji po raz kolejny *reentrants to unemployment rolls*	osoby dotychczas niepracujące *previously not employed*	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy *terminated for company reasons*	zamieszkali na wsi *in rural areas*
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH / *IN ABSOLUTE NUMBERS*						
2011 I-XII	209675	103448	170904	35950	4908	68396
2012 I-XII	218256	104008	176394	33831	7158	71261
2013 I-XII	**214312**	**102184**	**174257**	**33165**	**9607**	**71549**
A	**98,2**	**98,2**	**98,8**	**98,0**	**134,2**	**100,4**
I	25131	11127	20802	3230	1098	8749
II	18644	8486	15041	2685	899	6108
III	17435	8006	14277	2435	877	5535
IV	15938	7479	12923	2224	837	5098
V	14031	6618	11002	2378	740	4634
VI	14106	6867	11395	2250	710	4549
VII	18071	9444	14518	2990	854	6000
VIII	15946	8219	12924	2774	710	5152
IX	19364	9862	14508	3811	718	6630
X	19160	9292	15291	3200	712	6436
XI	18449	8686	15682	2675	716	6240
XII	18037	8098	15894	2513	736	6418
ANALOGICZNY MIESIĄC POPRZEDNIEGO ROKU = 100 / *CORRESPONDING MONTH OF PREVIOUS YEAR = 100*						
2013 I	107,5	102,9	106,7	112,2	167,1	110,4
II	102,0	103,3	100,8	99,7	225,9	107,0
III	104,3	103,2	103,6	106,7	174,0	108,3
IV	110,0	109,1	108,9	118,3	166,1	109,4
V	92,5	89,5	92,2	92,7	154,2	98,7
VI	98,5	96,9	99,2	98,9	135,2	100,8
VII	107,5	110,7	108,5	105,3	179,4	108,4
VIII	96,3	96,4	97,9	92,8	154,7	97,7
IX	94,7	94,3	95,7	92,3	122,1	95,7
X	89,1	90,5	89,7	87,7	103,9	91,4
XI	88,9	90,8	92,0	91,6	76,3	89,7
XII	91,0	94,9	93,0	92,1	78,0	92,9

TABL. 6(25). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI W URZĘDACH PRACY WEDŁUG MIESIĘCY ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2013 R.**
UNEMPLOYED PERSONS NEWLY REGISTERED IN LABOUR OFFICES BY MONTHS AND BY SUBREGIONS AND POWIATS IN 2013
W miesiącu sprawozdawczym / *In reporting period*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Miesiące *Months*											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	O G Ó Ł E M / *T O T A L*											
W O J E W Ó D Z T W O ***V O I V O D S H I P***	**25131**	**18644**	**17435**	**15938**	**14031**	**14106**	**18071**	**15946**	**19364**	**19160**	**18449**	**18037**
Podregion jeleniogórski ***Subregion***	**5658**	**4072**	**3906**	**3444**	**3096**	**3113**	**3917**	**3511**	**4333**	**4242**	**4034**	**4334**
Powiaty: *Powiats*:												
bolesławiecki	846	597	476	487	435	392	469	478	660	670	535	504
jaworski	649	404	412	323	353	353	424	361	490	428	468	672
jeleniogórski	467	363	413	366	289	278	373	351	361	420	412	340
kamiennogórski	600	385	506	411	318	314	365	340	474	446	462	381
lubański	622	435	428	376	302	305	429	363	450	452	494	441
lwówecki	481	323	342	286	271	289	400	345	425	454	410	409
zgorzelecki	717	633	492	469	428	434	492	494	519	483	473	463
złotoryjski	617	416	411	329	365	405	512	384	497	421	438	592
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Jelenia Góra	659	516	426	397	335	343	453	395	457	468	342	532
Podregion legnicko-głogowski ***Subregion***	**4224**	**3245**	**2716**	**2500**	**2314**	**2163**	**2934**	**2728**	**3071**	**3074**	**2883**	**2663**
Powiaty: *Powiats*:												
głogowski	761	783	549	430	416	361	471	446	504	631	621	377
górowski	482	303	280	280	240	204	355	306	384	374	371	383
legnicki	632	450	371	362	346	328	477	414	430	446	452	382
lubiński	817	601	510	509	490	473	547	509	620	506	476	463
polkowicki	499	348	332	323	274	287	363	366	424	405	364	490
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Legnica	1033	760	674	596	548	510	721	687	709	712	599	568
Podregion wałbrzyski ***Subregion***	**7496**	**5662**	**5423**	**4968**	**4115**	**4338**	**5478**	**4786**	**6060**	**5913**	**5847**	**6164**
Powiaty: *Powiats*:												
dzierżoniowski	1139	823	801	720	670	629	772	611	845	822	812	831
kłodzki	1860	1423	1456	1186	957	1022	1386	1154	1555	1633	1765	1478
świdnicki	1752	1322	1157	1150	895	1026	1216	1071	1310	1193	1181	1432
wałbrzyski	584	485	552	500	401	400	510	438	567	541	582	582
ząbkowicki	977	648	575	541	524	544	632	664	742	723	670	895
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Wałbrzych	1184	961	882	871	668	717	962	848	1041	1001	837	946
Podregion wrocławski ***Subregion***	**4809**	**3166**	**3012**	**2824**	**2495**	**2504**	**3289**	**2771**	**3507**	**3373**	**3167**	**3164**
Powiaty: *Powiats*:												
milicki	373	204	198	165	147	130	222	202	261	281	283	264
oleśnicki	1021	695	600	629	560	579	719	573	784	739	677	621
oławski	658	425	407	417	374	399	459	401	471	474	410	378
strzeliński	561	360	365	287	254	229	365	265	376	307	318	342
średzki	428	280	259	254	200	241	288	230	317	294	238	332
trzebnicki	851	524	497	460	394	372	459	479	554	504	520	451
wołowski	393	266	307	284	238	263	384	277	379	362	319	489
wrocławski	524	412	379	328	328	291	393	344	365	412	402	287
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu) ***Subregion*** *(city with powiat status)*	**2944**	**2499**	**2378**	**2202**	**2011**	**1988**	**2453**	**2150**	**2393**	**2558**	**2518**	**1712**

TABL. 6(25). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI W URZĘDACH PRACY WEDŁUG MIESIĘCY ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2013 R.** (cd.)
UNEMPLOYED PERSONS NEWLY REGISTERED IN LABOUR OFFICES BY MONTHS AND BY SUBREGIONS AND POWIATS IN 2013 (cont.)
W miesiącu sprawozdawczym / *In reporting period*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Miesiące *Months*											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	KOBIETY / *WOMEN*											
WOJEWÓDZTWO ***VOIVODSHIP***	**11127**	**8486**	**8006**	**7479**	**6618**	**6867**	**9444**	**8219**	**9862**	**9292**	**8686**	**8098**
Podregion jeleniogórski ***Subregion***	**2513**	**1863**	**1780**	**1615**	**1490**	**1519**	**2008**	**1783**	**2168**	**2044**	**1854**	**1867**
Powiaty: *Powiats*:												
bolesławiecki	371	277	216	213	218	199	254	253	371	346	266	208
jaworski	268	165	179	161	168	185	229	188	253	213	210	312
jeleniogórski	217	176	178	174	138	126	173	180	181	201	184	134
kamiennogórski	248	153	264	204	140	128	172	145	216	187	184	138
lubański	278	207	199	195	148	151	223	200	219	233	231	200
lwówecki	196	139	146	117	102	126	204	156	202	200	174	166
zgorzelecki	339	294	203	212	217	218	240	239	250	248	236	193
złotoryjski	280	210	211	141	186	224	296	206	255	200	207	288
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Jelenia Góra	316	242	184	198	173	162	217	216	221	216	162	228
Podregion legnicko-głogowski ***Subregion***	**1974**	**1595**	**1293**	**1173**	**1099**	**1077**	**1617**	**1464**	**1614**	**1494**	**1367**	**1245**
Powiaty: *Powiats*:												
głogowski	373	434	274	194	198	186	268	253	273	322	347	163
górowski	185	116	124	120	94	82	201	152	193	164	159	151
legnicki	287	206	159	165	174	158	255	218	215	210	215	172
lubiński	427	304	230	249	235	263	317	282	334	255	214	221
polkowicki	247	167	177	179	126	160	202	207	240	210	175	289
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Legnica	455	368	329	266	272	228	374	352	359	333	257	249
Podregion wałbrzyski ***Subregion***	**3155**	**2530**	**2485**	**2331**	**1920**	**2094**	**2762**	**2382**	**3003**	**2795**	**2708**	**2694**
Powiaty: *Powiats*:												
dzierżoniowski	470	360	347	330	312	323	396	305	430	376	328	340
kłodzki	822	612	705	553	470	493	691	585	773	765	835	631
świdnicki	696	619	521	563	428	498	584	552	645	583	540	601
wałbrzyski	253	223	262	221	176	170	274	230	278	245	275	256
ząbkowicki	402	286	257	252	225	295	314	288	362	357	317	393
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Wałbrzych	512	430	393	412	309	315	503	422	515	469	413	473
Podregion wrocławski ***Subregion***	**2124**	**1406**	**1417**	**1352**	**1157**	**1246**	**1766**	**1465**	**1817**	**1647**	**1449**	**1470**
Powiaty: *Powiats*:												
milicki	143	82	96	84	71	62	130	116	134	135	123	112
oleśnicki	451	306	286	283	265	303	397	283	420	361	337	286
oławski	268	176	187	205	163	189	232	212	231	224	163	171
strzeliński	287	167	183	152	121	94	194	125	199	147	118	158
średzki	167	125	121	113	99	127	150	117	156	143	100	144
trzebnicki	395	227	223	218	187	170	241	266	300	262	274	216
wołowski	175	113	144	142	100	138	211	156	188	165	130	234
wrocławski	238	210	177	155	151	163	211	190	189	210	204	149
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu) ***Subregion*** *(city with powiat status)*	**1361**	**1092**	**1031**	**1008**	**952**	**931**	**1291**	**1125**	**1260**	**1312**	**1308**	**822**

TABL. 6(25). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI W URZĘDACH PRACY WEDŁUG MIESIĘCY ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2013 R.** (cd.)
UNEMPLOYED PERSONS NEWLY REGISTERED IN LABOUR OFFICES BY MONTHS AND BY SUBREGIONS AND POWIATS IN 2013 (cont.)
W miesiącu sprawozdawczym / *In reporting period*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Miesiące *Months*											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	ZAREJESTROWANI PO RAZ PIERWSZY / *REGISTERED FOR THE FIRST TIME*											
WOJEWÓDZTWO ***VOIVODSHIP***	**4329**	**3603**	**3158**	**3015**	**3029**	**2711**	**3553**	**3022**	**4856**	**3869**	**2767**	**2143**
Podregion jeleniogórski ***Subregion***	**830**	**667**	**535**	**542**	**590**	**499**	**678**	**578**	**1094**	**853**	**549**	**408**
Powiaty: *Powiats*:												
bolesławiecki	135	102	63	90	95	60	95	93	168	138	92	76
jaworski	89	53	46	49	67	60	72	58	121	73	56	31
jeleniogórski	95	70	78	60	57	50	78	58	79	94	68	41
kamiennogórski	59	52	40	38	40	37	52	40	90	55	40	28
lubański	77	57	55	56	54	42	66	60	131	86	51	43
lwówecki	66	48	45	41	49	56	73	67	111	90	60	45
zgorzelecki	136	153	89	98	107	98	112	95	164	135	79	61
złotoryjski	55	47	39	56	63	38	45	39	135	59	42	29
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Jelenia Góra	118	85	80	54	58	58	85	68	95	123	61	54
Podregion legnicko-głogowski ***Subregion***	**680**	**593**	**492**	**488**	**584**	**440**	**566**	**544**	**845**	**670**	**444**	**328**
Powiaty: *Powiats*:												
głogowski	139	144	105	76	108	63	100	91	134	124	77	58
górowski	70	43	33	39	59	42	45	52	101	57	52	26
legnicki	78	61	52	74	66	66	80	70	115	91	56	44
lubiński	178	157	144	142	168	132	137	150	217	157	104	84
polkowicki	85	55	57	61	82	68	88	73	132	97	53	47
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Legnica	130	133	101	96	101	69	116	108	146	144	102	69
Podregion wałbrzyski ***Subregion***	**960**	**842**	**670**	**643**	**681**	**639**	**862**	**680**	**1132**	**830**	**605**	**513**
Powiaty: *Powiats*:												
dzierżoniowski	113	99	93	78	100	77	108	74	159	113	84	79
kłodzki	246	241	153	144	154	140	219	177	291	186	177	121
świdnicki	245	195	158	151	144	163	223	139	236	210	123	107
wałbrzyski	82	87	73	74	68	50	79	48	112	89	51	56
ząbkowicki	134	80	60	79	116	105	109	130	156	85	79	47
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Wałbrzych	140	140	133	117	99	104	124	112	178	147	91	103
Podregion wrocławski ***Subregion***	**946**	**706**	**623**	**626**	**597**	**573**	**763**	**605**	**1069**	**766**	**551**	**428**
Powiaty: *Powiats*:												
milicki	63	37	24	26	35	35	47	34	91	60	36	25
oleśnicki	175	147	130	109	123	112	163	118	211	149	109	78
oławski	148	91	76	88	77	82	91	70	145	102	76	63
strzeliński	51	54	43	51	50	44	60	58	73	46	34	30
średzki	93	70	67	71	65	62	69	65	103	78	46	46
trzebnicki	155	103	96	87	84	83	105	109	183	114	78	58
wołowski	84	48	55	65	54	50	94	44	123	72	55	59
wrocławski	177	156	132	129	109	105	134	107	140	145	117	69
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu) ***Subregion*** *(city with powiat status)*	**913**	**795**	**838**	**716**	**577**	**560**	**684**	**615**	**716**	**750**	**618**	**466**

TABL. 6(25). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI W URZĘDACH PRACY WEDŁUG MIESIĘCY ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2013 R.** (dok.)
UNEMPLOYED PERSONS NEWLY REGISTERED IN LABOUR OFFICES BY MONTHS AND BY SUBREGIONS AND POWIATS IN 2013 (cont.)
W miesiącu sprawozdawczym / *In reporting period*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Miesiące *Months*											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	ZAREJESTROWANI PO RAZ KOLEJNY / *REGISTERED AGAIN*											
WOJEWÓDZTWO ***VOIVODSHIP***	**20802**	**15041**	**14277**	**12923**	**11002**	**11395**	**14518**	**12924**	**14508**	**15291**	**15682**	**15894**
Podregion jeleniogórski ***Subregion***	**4828**	**3405**	**3371**	**2902**	**2506**	**2614**	**3239**	**2933**	**3239**	**3389**	**3485**	**3926**
Powiaty: *Powiats*:												
bolesławiecki	711	495	413	397	340	332	374	385	492	532	443	428
jaworski	560	351	366	274	286	293	352	303	369	355	412	641
jeleniogórski	372	293	335	306	232	228	295	293	282	326	344	299
kamiennogórski	541	333	466	373	278	277	313	300	384	391	422	353
lubański	545	378	373	320	248	263	363	303	319	366	443	398
lwówecki	415	275	297	245	222	233	327	278	314	364	350	364
zgorzelecki	581	480	403	371	321	336	380	399	355	348	394	402
złotoryjski	562	369	372	273	302	367	467	345	362	362	396	563
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Jelenia Góra	541	431	346	343	277	285	368	327	362	345	281	478
Podregion legnicko-głogowski ***Subregion***	**3544**	**2652**	**2224**	**2012**	**1730**	**1723**	**2368**	**2184**	**2226**	**2404**	**2439**	**2335**
Powiaty: *Powiats*:												
głogowski	622	639	444	354	308	298	371	355	370	507	544	319
górowski	412	260	247	241	181	162	310	254	283	317	319	357
legnicki	554	389	319	288	280	262	397	344	315	355	396	338
lubiński	639	444	366	367	322	341	410	359	403	349	372	379
polkowicki	414	293	275	262	192	219	275	293	292	308	311	443
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Legnica	903	627	573	500	447	441	605	579	563	568	497	499
Podregion wałbrzyski ***Subregion***	**6536**	**4820**	**4753**	**4325**	**3434**	**3699**	**4616**	**4106**	**4928**	**5083**	**5242**	**5651**
Powiaty: *Powiats*:												
dzierżoniowski	1026	724	708	642	570	552	664	537	686	709	728	752
kłodzki	1614	1182	1303	1042	803	882	1167	977	1264	1447	1588	1357
świdnicki	1507	1127	999	999	751	863	993	932	1074	983	1058	1325
wałbrzyski	502	398	479	426	333	350	431	390	455	452	531	526
ząbkowicki	843	568	515	462	408	439	523	534	586	638	591	848
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Wałbrzych	1044	821	749	754	569	613	838	736	863	854	746	843
Podregion wrocławski ***Subregion***	**3863**	**2460**	**2389**	**2198**	**1898**	**1931**	**2526**	**2166**	**2438**	**2607**	**2616**	**2736**
Powiaty: *Powiats*:												
milicki	310	167	174	139	112	95	175	168	170	221	247	239
oleśnicki	846	548	470	520	437	467	556	455	573	590	568	543
oławski	510	334	331	329	297	317	368	331	326	372	334	315
strzeliński	510	306	322	236	204	185	305	207	303	261	284	312
średzki	335	210	192	183	135	179	219	165	214	216	192	286
trzebnicki	696	421	401	373	310	289	354	370	371	390	442	393
wołowski	309	218	252	219	184	213	290	233	256	290	264	430
wrocławski	347	256	247	199	219	186	259	237	225	267	285	218
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu) ***Subregion*** *(city with powiat status)*	**2031**	**1704**	**1540**	**1486**	**1434**	**1428**	**1769**	**1535**	**1677**	**1808**	**1900**	**1246**

TABL. 7(26). **BEZROBOTNI WYREJESTROWANI Z EWIDENCJI URZĘDÓW PRACY WEDŁUG PRZYCZYN I MIESIĘCY**
W okresie sprawozdawczym
UNEMPLOYED PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS BY REASONS AND MONTHS
In reporting period

LATA/ MIESIĄCE *YEARS/ MONTHS* **A** — analogiczny okres roku poprzedniego = 100 *corresponding period of previous year = 100*	Ogółem *Total*	Z powodu *Because of*: podjęcia pracy *taking up work*	rozpoczęcia szkolenia lub stażu *starting training or traince-ship*	nie potwierdzenia gotowości do pracy *no confir-mation readiness to take a job*	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego *voluntary resignation from the status of unem-ployed*	nabycia prawa do emerytury, renty lub świadczeń przedemerytalnych *acquiring the right to retire-ment pay or disability pension*	innych przyczyn *other reasons*
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH / *IN ABSOLUTE NUMBERS*							
2011 I-XII	216382	93557	11575	75122	13682	3230	19216
2012 I-XII	204462	87555	17212	66055	13472	4098	16070
2013 I-XII	**218123**	**100596**	**19057**	**64610**	**13351**	**4857**	**15652**
A	**106,7**	**114,9**	**110,7**	**97,8**	**99,1**	**118,5**	**97,4**
I	13497	6407	470	4251	1028	439	902
II	14927	6308	1928	4213	964	424	1090
III	19150	8000	3046	5050	1054	429	1571
IV	20629	9000	2837	5240	1268	389	1895
V	21288	9546	2383	6352	1280	352	1375
VI	19747	8684	2093	6075	1289	386	1220
VII	20388	8763	1762	6708	1250	439	1466
VIII	17325	7709	1468	5447	1067	395	1239
IX	20245	10351	1327	5396	1397	452	1322
X	20024	9688	919	6228	1172	469	1548
XI	15538	7946	501	4840	865	325	1061
XII	15365	8194	323	4810	717	358	963
ANALOGICZNY MIESIĄC POPRZEDNIEGO ROKU = 100 / *CORRESPONDING MONTH OF PREVIOUS YEAR = 100*							
2013 I	104,9	106,5	163,2	100,3	100,3	150,3	89,8
II	106,9	106,0	241,6	88,2	96,9	152,0	93,6
III	105,2	103,5	173,3	92,1	92,0	128,1	89,5
IV	106,3	108,2	129,1	94,6	102,7	148,5	102,1
V	109,6	119,1	153,1	97,5	95,5	92,6	85,4
VI	107,4	116,9	116,2	98,6	105,7	114,9	84,7
VII	113,1	123,3	131,8	101,9	104,5	109,2	104,3
VIII	109,1	118,6	121,0	99,7	96,6	111,9	99,8
IX	105,7	122,5	53,4	100,7	106,5	131,4	109,0
X	100,0	115,5	38,8	100,2	99,2	126,8	102,4
XI	101,1	114,4	46,5	98,0	89,8	86,9	98,5
XII	111,9	122,3	97,6	100,6	95,0	96,5	121,7

TABL. 8(27). **BEZROBOTNI, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ WEDŁUG MIESIĘCY**
W okresie sprawozdawczym
UNEMPLOYED PERSONS WHO RECEIVED JOBS BY MONTHS
In reporting period

LATA/ MIESIĄCE *YEARS/ MONTHS* **A** — analogiczny okres roku poprzedniego = 100 *corresponding period of previous year = 100*	Ogółem *Total*	W tym kobiety *Of which women*	Z ogółem *Of total*				
			dotychczas niepracujący *previously not employed*	podejmujący *received*			
				pracę sezonową *seasonal works*	pracę interwencyjną *interwentional works*	roboty publiczne *public works*	własną działalność gospodarczą *own business*
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH / *IN ABSOLUTE NUMBERS*							
2011 I – XII	93557	48314	12391	10085	1510	1689	2312
2012 I – XII	87555	45397	9346	8688	1592	2217	3092
2013 I – XII	**100596**	**51203**	**10680**	**10081**	**1843**	**2225**	**2854**
A	**114,9**	**112,8**	**114,3**	**116,0**	**115,8**	**100,4**	**92,3**
I	6407	3574	758	685	56	59	74
II	6308	3265	620	655	124	75	54
III	8000	4202	770	846	253	241	266
IV	9000	4089	687	877	218	455	351
V	9546	4195	712	914	272	508	385
VI	8684	3973	800	855	124	145	435
VII	8763	4191	839	894	158	138	429
VIII	7709	3849	805	800	154	133	259
IX	10351	5747	1106	1049	158	145	275
X	9688	5165	1210	947	141	141	141
XI	7946	4326	1087	759	97	97	97
XII	8194	4627	1286	800	88	88	88
ANALOGICZNY MIESIĄC POPRZEDNIEGO ROKU = 100 / *CORRESPONDING MONTH OF PREVIOUS YEAR = 100*							
2013 I	106,5	106,7	108,9	92,3	186,7	368,8	493,3
II	106,0	102,4	95,7	102,2	142,5	468,8	225,0
III	103,5	105,8	114,4	106,3	99,6	140,1	231,3
IV	108,2	110,1	101,3	104,8	71,0	89,7	174,6
V	119,1	111,5	109,4	122,4	105,4	161,3	131,0
VI	116,9	107,8	104,2	128,0	112,7	154,3	179,8
VII	123,3	116,3	113,4	131,5	154,9	226,2	124,3
VIII	118,6	118,9	117,9	127,4	194,9	164,2	118,8
IX	122,5	121,5	126,3	129,8	87,8	31,5	115,5
X	115,5	113,0	110,3	108,5	129,4	44,3	36,4
XI	114,4	115,6	126,2	118,0	183,0	77,0	21,7
XII	122,3	120,5	131,9	128,0	382,6	172,5	15,6

TABL. 9(28). **BEZROBOTNI WYREJESTROWANI Z EWIDENCJI URZĘDÓW PRACY WEDŁUG MIESIĘCY ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2013 R.**
UNEMPLOYED PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS OF LABOUR OFFICES BY MONTHS AND BY SUBREGIONS AND POWIATS IN 2013
W miesiącu sprawozdawczym / *In reporting period*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Miesiące *Months*											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	OGÓŁEM / *TOTAL*											
WOJEWÓDZTWO *VOIVODSHIP*	**13497**	**14927**	**19150**	**20629**	**21288**	**19747**	**20388**	**17325**	**20245**	**20024**	**15538**	**15365**
Podregion jeleniogórski ***Subregion***	**3107**	**3436**	**4526**	**4853**	**4607**	**4374**	**4792**	**3990**	**4329**	**4328**	**3529**	**3394**
Powiaty: *Powiats*:												
bolesławiecki	400	534	587	693	649	617	656	526	705	688	471	392
jaworski	279	383	556	545	591	509	488	447	477	518	417	340
jeleniogórski	380	389	397	453	441	396	453	335	409	391	318	355
kamiennogórski	311	283	537	666	467	444	654	452	451	470	355	310
lubański	325	362	459	444	449	552	572	423	459	533	424	466
lwówecki	244	260	359	471	399	365	413	357	435	379	324	322
zgorzelecki	370	318	476	552	641	613	606	498	571	465	483	418
złotoryjski	315	431	505	558	504	461	443	488	407	384	323	382
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Jelenia Góra	483	476	650	471	466	417	507	464	415	500	414	409
Podregion legnicko-głogowski ***Subregion***	**2186**	**2756**	**3042**	**3052**	**3390**	**2930**	**3118**	**2767**	**3372**	**3290**	**2537**	**2351**
Powiaty: *Powiats*:												
głogowski	352	548	592	523	735	533	507	485	703	605	530	453
górowski	191	236	417	388	390	326	384	277	381	401	287	238
legnicki	315	387	424	490	475	426	443	427	523	440	328	350
lubiński	459	543	563	537	593	584	680	539	546	608	395	448
polkowicki	288	403	372	428	362	432	383	408	424	379	344	319
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Legnica	581	639	674	686	835	629	721	631	795	857	653	543
Podregion wałbrzyski ***Subregion***	**3828**	**4014**	**6095**	**6781**	**6960**	**6217**	**6278**	**5230**	**6283**	**6331**	**4708**	**5073**
Powiaty: *Powiats*:												
dzierżoniowski	636	568	830	884	1022	954	881	730	915	894	682	703
kłodzki	994	923	1484	1668	1722	1522	1489	1252	1577	1620	1264	1253
świdnicki	783	995	1431	1560	1602	1524	1501	1236	1391	1389	1015	1082
wałbrzyski	335	384	650	626	617	534	564	530	534	594	449	474
ząbkowicki	400	365	704	868	812	720	857	603	865	837	524	729
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Wałbrzych	680	779	996	1175	1185	963	986	879	1001	997	774	832
Podregion wrocławski ***Subregion***	**2396**	**2637**	**3268**	**3498**	**3613**	**3674**	**3489**	**3045**	**3648**	**3505**	**2670**	**2575**
Powiaty: *Powiats*:												
milicki	151	190	227	266	267	258	235	209	268	248	176	188
oleśnicki	482	571	793	722	731	809	731	672	793	703	625	561
oławski	314	406	323	462	489	438	391	308	397	536	369	247
strzeliński	321	212	444	343	378	403	362	292	455	389	311	250
średzki	185	240	307	366	329	332	319	293	292	278	241	287
trzebnicki	343	444	473	504	522	645	602	507	657	583	387	370
wołowski	267	206	338	401	415	355	398	366	363	365	267	363
wrocławski	333	368	363	434	482	434	451	398	423	403	294	309
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu) ***Subregion*** *(city with powiat status)*	**1980**	**2084**	**2219**	**2445**	**2718**	**2552**	**2711**	**2293**	**2613**	**2570**	**2094**	**1972**

TABL. 9(28). **BEZROBOTNI WYREJESTROWANI Z EWIDENCJI URZĘDÓW PRACY WEDŁUG MIESIĘCY ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2013 R.** (cd.)
UNEMPLOYED PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS OF LABOUR OFFICES BY MONTHS AND BY SUBREGIONS AND POWIATS IN 2013 (cont.)
W miesiącu sprawozdawczym / *In reporting period*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Miesiące *Months*											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	KOBIETY / *WOMEN*											
WOJEWÓDZTWO ***VOIVODSHIP***	**6941**	**7649**	**9744**	**9464**	**9226**	**8903**	**9278**	**8088**	**10176**	**9637**	**7645**	**7916**
Podregion jeleniogórski ***Subregion***	**1494**	**1728**	**2252**	**2165**	**2003**	**1951**	**2161**	**1862**	**2194**	**2031**	**1749**	**1678**
Powiaty: *Powiats*:												
bolesławiecki	200	271	319	289	314	277	309	242	382	333	253	190
jaworski	125	178	264	242	252	208	195	216	250	225	223	172
jeleniogórski	187	224	176	188	195	164	201	161	202	177	154	190
kamiennogórski	141	108	251	311	173	182	276	199	206	196	152	105
lubański	164	184	238	214	219	270	247	178	244	275	206	230
lwówecki	121	135	185	202	160	154	164	169	208	158	168	153
zgorzelecki	176	161	236	267	292	268	309	235	266	242	239	224
złotoryjski	145	216	283	239	214	239	220	244	220	187	146	193
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Jelenia Góra	235	251	300	213	184	189	240	218	216	238	208	221
Podregion legnicko-głogowski ***Subregion***	**1182**	**1463**	**1609**	**1505**	**1525**	**1369**	**1424**	**1331**	**1759**	**1648**	**1289**	**1237**
Powiaty: *Powiats*:												
głogowski	208	293	357	275	405	254	234	233	373	316	284	265
górowski	100	125	175	153	164	141	173	115	182	189	152	117
legnicki	181	181	223	239	196	208	185	202	282	213	137	164
lubiński	245	320	303	281	256	257	343	274	291	327	220	249
polkowicki	157	221	216	241	155	225	188	220	233	195	197	179
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Legnica	291	323	335	316	349	284	301	287	398	408	299	263
Podregion wałbrzyski ***Subregion***	**1944**	**2034**	**3089**	**3033**	**2997**	**2829**	**2811**	**2421**	**3014**	**2948**	**2264**	**2603**
Powiaty: *Powiats*:												
dzierżoniowski	302	294	399	403	418	418	381	336	441	429	309	319
kłodzki	503	472	801	760	749	741	662	537	741	732	614	670
świdnicki	424	492	716	654	668	658	661	613	697	673	493	549
wałbrzyski	160	201	315	287	265	244	257	244	246	255	233	248
ząbkowicki	192	174	350	404	372	303	372	255	394	390	253	366
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Wałbrzych	363	401	508	525	525	465	478	436	495	469	362	451
Podregion wrocławski ***Subregion***	**1264**	**1361**	**1656**	**1618**	**1519**	**1611**	**1618**	**1406**	**1916**	**1722**	**1319**	**1353**
Powiaty: *Powiats*:												
milicki	69	108	130	131	92	113	110	85	162	117	101	105
oleśnicki	259	293	403	310	321	348	346	327	418	348	313	296
oławski	157	191	142	201	191	204	191	145	193	266	171	128
strzeliński	195	102	236	161	161	151	157	133	253	197	141	132
średzki	98	115	142	175	113	167	133	103	139	136	120	155
trzebnicki	181	250	240	230	251	293	278	243	331	287	193	176
wołowski	124	118	176	201	165	153	195	185	176	171	129	201
wrocławski	181	184	187	209	225	182	208	185	244	200	151	160
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu) ***Subregion*** *(city with powiat status)*	**1057**	**1063**	**1138**	**1143**	**1182**	**1143**	**1264**	**1068**	**1293**	**1288**	**1024**	**1045**

TABL. 9(28). **BEZROBOTNI WYREJESTROWANI Z EWIDENCJI URZĘDÓW PRACY WEDŁUG MIESIĘCY ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2013 R.** (dok.)
UNEMPLOYED PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS OF LABOUR OFFICES BY MONTHS AND BY SUBREGIONS AND POWIATS IN 2013 (cont.)
W miesiącu sprawozdawczym / *In reporting period*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Miesiące *Months*											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
BEZROBOTNI, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ / *UNEMPLOYED PERSONS RECEIVED JOB*												
WOJEWÓDZTWO ***VOIVODSHIP***	**6407**	**6308**	**8000**	**9000**	**9546**	**8684**	**8763**	**7709**	**10351**	**9688**	**7946**	**8194**
Podregion jeleniogórski ***Subregion***	**1403**	**1463**	**1678**	**2033**	**1914**	**1877**	**2009**	**1653**	**2177**	**1956**	**1647**	**1688**
Powiaty: *Powiats*:												
bolesławiecki	188	237	241	299	250	256	277	225	303	324	219	172
jaworski	120	136	246	230	258	243	215	191	261	212	211	136
jeleniogórski	160	165	179	184	207	168	186	144	210	181	154	184
kamiennogórski	158	139	137	259	197	186	329	191	229	221	157	154
lubański	166	176	160	225	185	230	202	156	250	222	193	264
lwówecki	130	119	209	225	187	173	173	142	229	178	140	171
zgorzelecki	153	152	177	234	247	283	247	210	269	213	224	208
złotoryjski	154	149	141	197	205	188	163	209	197	165	145	203
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Jelenia Góra	174	190	188	180	178	150	217	185	229	240	204	196
Podregion legnicko-głogowski ***Subregion***	**1043**	**1110**	**1451**	**1418**	**1584**	**1404**	**1447**	**1396**	**1703**	**1623**	**1395**	**1344**
Powiaty: *Powiats*:												
głogowski	192	271	362	243	310	256	250	239	334	311	294	289
górowski	73	84	191	171	187	135	167	104	172	156	128	132
legnicki	165	155	193	250	253	225	227	219	251	250	202	190
lubiński	220	192	261	274	277	287	307	277	299	282	231	254
polkowicki	127	162	137	155	175	169	191	193	242	200	181	203
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Legnica	266	246	307	325	382	332	305	364	405	424	359	276
Podregion wałbrzyski ***Subregion***	**1822**	**1642**	**2522**	**2987**	**3234**	**2724**	**2668**	**2327**	**3139**	**3078**	**2364**	**2734**
Powiaty: *Powiats*:												
dzierżoniowski	299	280	426	460	562	452	425	339	437	448	348	367
kłodzki	456	328	586	734	833	645	697	527	750	841	632	702
świdnicki	387	426	618	719	682	639	650	611	726	652	493	483
wałbrzyski	174	136	215	259	269	253	224	203	265	274	219	255
ząbkowicki	186	154	335	360	406	291	305	242	459	392	277	499
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*												
Wałbrzych	320	318	342	455	482	444	367	405	502	471	395	428
Podregion wrocławski ***Subregion***	**1230**	**1215**	**1363**	**1558**	**1759**	**1638**	**1581**	**1370**	**2042**	**1768**	**1413**	**1353**
Powiaty: *Powiats*:												
milicki	58	85	91	105	125	97	83	77	134	128	99	102
oleśnicki	248	244	282	277	330	377	314	269	432	340	344	289
oławski	146	175	183	220	226	201	218	201	243	255	166	123
strzeliński	219	135	185	176	210	196	203	145	296	219	165	117
średzki	72	120	111	147	175	145	145	110	148	140	114	162
trzebnicki	188	194	195	251	259	251	225	225	364	294	196	172
wołowski	143	102	151	176	225	195	213	162	218	184	163	228
wrocławski	156	160	165	206	209	176	180	181	207	208	166	160
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu) ***Subregion*** *(city with powiat status)*	**909**	**878**	**986**	**1004**	**1055**	**1041**	**1058**	**963**	**1290**	**1263**	**1127**	**1075**

TABL. 10(29). **WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH BEZ PRAWA DO ZASIŁKU WEDŁUG MIESIĘCY**
Stan w końcu miesiąca
SELECTED CATEGORIES OF THE UNEMPLOYED PERSONS NOT ENTITLED TO BENEFIT BY MONTHS
As of the end of month

LATA/ MIESIĄCE *YEARS/ MONTHS*	Ogółem *Grand total*	W tym kobiety *Of which women*	Z liczby ogółem *Of grand total number*			
			poprzednio pracujący *previously employed*		zamieszkali na wsi *in rural areas*	
			razem *total*	w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy *of which terminated for company reasons*	razem *total*	w tym posiadający gospodarstwo rolne *of which unemployed farm owners*
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH / *IN ABSOLUTE NUMBERS*						
2011 XII	116025	61686	95809	1441	42240	245
2012 XII	126786	65099	106119	1742	45798	308
2013 I	135685	68527	114131	1860	49065	328
II	138910	69124	117141	1914	50324	330
III	137755	67763	116666	1972	49886	332
IV	134377	66360	114172	1993	48465	310
V	128797	64401	108701	2063	46532	302
VI	124725	62818	105511	2059	44990	283
VII	123677	63289	104220	2088	44667	284
VIII	123471	63978	103877	2145	44479	288
IX	124228	64523	103974	2157	44936	293
X	124001	64526	103981	2102	44931	295
XI	126617	65588	106421	2218	45941	304
XII	128516	65884	108438	2311	46929	306
ANALOGICZNY MIESIĄC POPRZEDNIEGO ROKU = 100 / *CORRESPONDING MONTH OF PREVIOUS YEAR = 100*						
2013 I	109,7	105,9	111,2	127,5	109,0	127,6
II	109,1	105,5	110,6	129,3	109,2	120,9
III	109,0	104,7	110,5	131,0	109,6	114,5
IV	109,8	105,6	111,3	131,5	110,1	113,1
V	108,3	104,4	109,5	137,9	109,3	109,8
VI	108,0	104,3	109,3	140,2	108,7	102,5
VII	107,9	104,9	108,8	135,9	108,7	100,4
VIII	106,7	103,9	107,8	140,4	107,5	101,4
IX	105,7	103,4	106,9	136,5	106,8	102,8
X	104,8	103,5	105,8	133,8	105,9	100,3
XI	103,3	102,6	104,1	137,1	104,2	105,2
XII	101,4	101,2	102,2	132,7	102,5	99,4

TABL. 11(30). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w końcu kwartału
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL
As of the end of quarter

LATA/KWARTAŁY *YEARS/QUARTERS* **A** — analogiczny okres roku poprzedniego = 100 *corresponding period of previous year = 100*	Ogółem *Total*	W wieku *By age*					Z wykształceniem *By educational level*				
		24 lata i mniej *24 years and less*	25–34	35–44	45–54	55 lat i więcej *55 years and more*	wyższym *tertiary*	średnim *secondary*		zasadniczym (zawodowym) *basic vocational*	gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym *secondary primary and incomplete primary*
								zawodowym[a] *vocational*[a]	ogólnokształcącym *general*		
OGÓŁEM / *TOTAL*											
2011 IV	143575	23956	39909	26534	31292	21884	14637	30384	13831	41273	43450
2012 IV	157369	25442	43722	30688	32046	25471	16727	33150	14887	45580	47025
2013 I	171005	26588	48341	34028	34265	27783	17652	35509	16045	50207	51592
II	153416	22696	43393	30997	30170	26160	15909	32743	15042	44022	45700
III	148839	23059	40823	30117	28812	26028	16167	32364	14698	42162	43448
IV	153558	23092	41383	30960	30184	27939	16653	32312	14804	44270	45519
A	**97,6**	**90,8**	**94,7**	**100,9**	**94,2**	**109,7**	**99,6**	**97,5**	**99,4**	**97,1**	**96,8**
MĘŻCZYŹNI / *MEN*											
2011 IV	67200	9917	15306	11590	15612	14775	4592	11422	4182	23029	23975
2012 IV	77092	11377	17763	14031	16501	17420	5310	13299	4972	26668	26843
2013 I	87443	12677	20991	16156	18318	19301	5785	14922	5795	30386	30555
II	76483	10367	18020	14283	15819	17994	5170	13519	5197	26101	26496
III	71923	10139	16339	13271	14652	17522	5146	12949	4912	24472	24444
IV	75764	10192	17000	14139	15587	18846	5399	13312	4913	26146	25994
A	**98,3**	**89,6**	**95,7**	**100,8**	**94,5**	**108,2**	**101,7**	**100,1**	**98,8**	**98,0**	**96,8**
KOBIETY / *WOMEN*											
2011 IV	76375	14039	24603	14944	15680	7109	10045	18962	9649	18244	19475
2012 IV	80277	14065	25959	16657	15545	8051	11417	19851	9915	18912	20182
2013 I	83562	13911	27350	17872	15947	8482	11867	20587	10250	19821	21037
II	76933	12329	25373	16714	14351	8166	10739	19224	9845	17921	19204
III	76916	12920	24484	16846	14160	8506	11021	19415	9786	17690	19004
IV	77794	12900	24383	16821	14597	9093	11254	19000	9891	18124	19525
A	**96,9**	**91,7**	**93,9**	**101,0**	**93,9**	**112,9**	**98,6**	**95,7**	**99,8**	**95,8**	**96,7**

a Łącznie z policealnym.
a Including post secondary.

TABL. 12(31). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**
Stan w końcu kwartału
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT
As of the end of quarter

LATA/KWARTAŁY *YEARS/QUARTERS* **A** — analogiczny okres roku poprzedniego = 100 *corresponding period of previous year = 100*	Ogółem *Total*	Według czasu pozostawania bez pracy[a] *By duration of unemployment*[a]					
		poniżej 1 miesiąca *month and less*	1 - 3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24 miesięcy *more than 24 months*
OGÓŁEM / *TOTAL*							
2011 IV	143575	14948	29916	25640	26709	26964	19398
2012 IV	157369	16648	33750	27651	29122	25714	24484
2013 I	171005	14829	35485	35000	31513	28108	26070
II	153416	13077	21446	31362	35538	26831	25162
III	148839	17585	23206	21340	34664	26535	25509
IV	153558	14710	28697	25921	29828	27702	26700
A	**97,6**	**88,4**	**85,0**	**93,7**	**102,4**	**107,7**	**109,1**
MĘŻCZYŹNI / *MEN*							
2011 IV	67200	8785	15141	11488	11922	11628	8236
2012 IV	77092	10057	17984	13208	14179	11385	10279
2013 I	87443	8338	19937	19699	15137	13260	11072
II	76483	6740	11204	16886	18243	12726	10684
III	71923	8738	11135	10670	18108	12496	10776
IV	75764	8646	15095	12338	14805	13313	11567
A	**98,3**	**86,0**	**83,9**	**93,4**	**104,4**	**116,9**	**112,5**
KOBIETY / *WOMEN*							
2011 IV	76375	6163	14775	14152	14787	15336	11162
2012 IV	80277	6591	15766	14443	14943	14329	14205
2013 I	83562	6491	15548	15301	16376	14848	14998
II	76933	6337	10242	14476	17295	14105	14478
III	76916	8847	12071	10670	16556	14039	14733
IV	77794	6064	13602	13583	15023	14389	15133
A	**96,9**	**92,0**	**86,3**	**94,0**	**100,5**	**100,4**	**106,5**

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie; np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifed upward e.g., in the interval 3 – 6 remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL.13(33). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG STAŻU PRACY**

Stan w końcu kwartału

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY TOTAL WORK SENIORITY

As of the end of quarter

LATA/KWARTAŁY *YEARS/QUARTERS* **A** — analogiczny okres roku poprzedniego = = 100 *corresponding period of previous year = 100*	Ogółem *Total*	Bez stażu pracy *No work seniority*	Ze stażem pracy[a] *With work seniority*[a]					
			1 rok i mniej *year and less*	1-5	5-10	10-20	20-30	powyżej 30 lat *more than 30 years*
OGÓŁEM / *TOTAL*								
2011 IV	143575	20255	20802	32671	20391	24141	18863	6452
2012 IV	157369	20702	23069	36605	23116	26177	20020	7680
2013 I	171005	21120	25346	40259	25638	28550	21662	8430
II	153416	19247	22476	35431	23235	25973	19399	7655
III	148839	20294	21865	33925	22235	24777	18499	7244
IV	153558	20118	22853	34637	22798	25977	19544	7631
A	**97,6**	**97,2**	**99,1**	**94,6**	**98,6**	**99,2**	**97,6**	**99,4**
MĘŻCZYŹNI / *MEN*								
2011 IV	67200	7649	8454	14413	9415	12044	10906	4319
2012 IV	77092	8357	9804	16971	11060	13688	11972	5240
2013 I	87443	9139	11235	19521	12773	15482	13396	5897
II	76483	8090	9781	16467	11212	13755	11849	5329
III	71923	8228	9229	15360	10361	12744	11044	4957
IV	75764	8067	9697	16124	11000	13744	11801	5331
A	**98,3**	**96,5**	**98,9**	**95,0**	**99,5**	**100,4**	**98,6**	**101,7**
KOBIETY / *WOMEN*								
2011 IV	76375	12606	12348	18258	10976	12097	7957	2133
2012 IV	80277	12345	13265	19634	12056	12489	8048	2440
2013 I	83562	11981	14111	20738	12865	13068	8266	2533
II	76933	11157	12695	18964	12023	12218	7550	2326
III	76916	12066	12636	18565	11874	12033	7455	2287
IV	77794	12051	13156	18513	11798	12233	7743	2300
A	**96,9**	**97,6**	**99,2**	**94,3**	**97,9**	**98,0**	**96,2**	**94,3**

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1-5 uwzględniono osoby, posiadające staż pracy 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

a Intervals were shifed upward e.g., in the interval 1 – 5 persons having experience from 1 year and 1 day to 5 years were included.

TABL. 14(33). **BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI ZAREJESTROWANI W URZĘDACH PRACY WEDŁUG MIESIĘCY**
Stan w końcu miesiąca
DISABLED UNEMPLOYED PERSONS REGISTERED IN LABOUR OFFICES BY MONTHS
As of the end of month

LATA/ MIESIĄCE *YEARS/ MONTHS*	Ogółem *Grand total*	W tym kobiety *Of which women*	Z ogółem z prawem do zasiłku *Of grand total unemployed entitled to benefit*		Oferty pracy dla niepełnosprawnych *Job offers for disabled persons*	
			razem *total*	w tym kobiety *of which women*	razem *total*	w tym niewykorzystane dłużej niż 30 dni *of which not taken for longer than 30 days*
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH / *IN ABSOLUTE NUMBER*						
2011 XII	10271	4985	1755	931	296	138
2012 XII	11066	5084	1936	931	539	233
2013.....I	11634	5279	2021	963	471	152
II	11680	5278	2005	958	520	173
III	11548	5143	1954	927	438	131
IV	11342	5051	1913	902	385	156
V	10955	4935	1865	888	469	184
VI	10690	4790	1829	879	581	199
VII	10630	4818	1774	864	649	256
VIII	10660	4852	1730	847	470	205
IX	10674	4833	1682	817	521	304
X	10683	4807	1684	820	538	174
XI	10929	4914	1674	803	468	306
XII	11168	4991	1724	804	338	161
ANALOGICZNY MIESIĄC POPRZEDNIEGO ROKU = 100 / *CORRESPONDING MONTH OF PREVIOUS YEAR = 100*						
2013.....I	106,6	101,2	99,3	91,6	131,6	337,8
II	104,2	100,0	93,5	88,6	150,7	86,9
III	101,3	96,1	89,7	86,0	115,0	142,4
IV	103,2	97,6	90,7	86,6	121,8	160,8
V	102,3	97,8	90,7	85,3	94,0	134,3
VI	101,8	96,8	91,5	86,3	118,8	108,7
VII	101,6	97,5	90,0	86,3	151,6	241,5
VIII	101,9	97,5	90,1	88,0	76,1	78,5
IX	102,6	98,7	91,0	87,4	105,0	122,1
X	101,9	98,7	90,0	87,6	128,7	141,5
XI	100,7	97,5	87,1	84,3	67,4	143,7
XII	100,9	98,2	89,0	86,4	62,7	69,1

TABL. 15(34). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY[a] WEDŁUG MIESIĘCY**
Stan w końcu miesiąca
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS WITH A SPECIFIC SITUATION ON THE LABOUR MARKET[a] BY MONTHS
As of the end of month

LATA/ MIESIĄCE *YEARS/ MONTHS*	Ogółem *Total*	Z ogółem bezrobotni *Of total unemployed persons*							
		do 25 roku życia *aged 25 and below*	długotrwale bezrobotni *long-term unemployed*	powyżej 50 roku życia *aged 50 and more*	bez kwalifikacji zawodowych *without occupational qualifications*	bez doświadczenia zawodowego *without professional experience*	bez wykształcenia średniego *without secondary education*	samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia *bringing up single-handed at least one child aged 18 and below*	którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia *unemployed who after serving a prision sentencje did not take employment*
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH / *IN ABSOLUTE NUMBER*									
2011..... XII	130245	23956	69358	40331	45271	28746	84723	16477	2975
2012 XII	142008	25442	73539	44191	48237	29473	92605	18219	3558
2013 I	152701	27446	77541	46936	52244	31236	99840	19367	3785
II	155872	27716	78716	47865	53363	31517	102510	19926	3928
III	154209	26588	78220	47615	52617	30499	101799	19927	3973
IV	149913	25182	76822	46615	51227	29473	98740	19698	3922
V	143426	23967	74920	44784	49175	28561	93440	19035	3788
VI	138464	22696	73903	43534	47520	27655	89722	18679	3721
VII	136141	22176	72890	43339	46816	27326	87257	18570	3548
VIII	134955	22050	73176	42948	46616	27384	85704	18494	3448
IX	134828	23059	73469	42589	46777	27992	85610	18575	3442
X	134217	22857	73712	42676	46432	27762	85242	18499	3461
XI	137133	23124	75780	44022	47253	28100	87285	18789	3588
XII	139801	23092	77926	45500	48006	28174	89789	18992	3748
ANALOGICZNY MIESIĄC POPRZEDNIEGO ROKU = 100 / *CORRESPONDING MONTH OF PREVIOUS YEAR = 100*									
2013 I	109,3	106,0	106,6	109,3	108,2	103,0	109,1	110,8	119,9
II	108,5	104,1	106,3	108,6	107,4	101,7	108,2	110,9	118,9
III	108,4	103,6	106,3	108,6	107,3	100,8	108,5	111,9	119,4
IV	109,0	104,7	107,1	109,0	108,2	102,6	108,9	112,2	121,4
V	107,3	102,9	106,8	107,0	106,6	101,2	107,0	110,7	119,5
VI	106,5	103,0	107,2	105,9	105,9	101,4	106,0	110,3	117,6
VII	105,9	101,7	106,9	106,4	106,0	101,6	105,0	110,2	116,0
VIII	104,6	98,9	106,6	106,3	105,0	99,6	103,4	108,6	112,0
IX	103,4	96,0	107,2	106,3	104,4	98,6	102,3	108,7	112,1
X	102,1	95,2	107,1	105,4	103,2	98,4	100,5	107,2	109,0
XI	100,6	93,3	106,9	104,3	101,6	97,8	98,7	105,8	107,5
XII	98,4	90,8	106,0	103,0	99,5	95,6	97,0	104,2	105,3

a Patrz uwagi metodyczne na str. 15.
a See methodological notes on page 15.

TABL.16(35). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI POPRZEDNIO PRACUJĄCY WEDŁUG SEKTORÓW, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY**

Stan w końcu II półrocza

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS PREVIOUSLY IN EMPLOYMENT BY SECTORS, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND A KIND OF ACTIVITY OF THEIR LAST JOB

As of the end of II semiannual

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	Poprzednio pracujący w sektorze[a] *Previously in employment in sector[a]*		Z liczby ogółem *From total number*			
					zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy *terminated for company reasons*	według czasu pozostawania bez pracy[b] *by duration of unemployment[b]*		
			publicznym *public*	prywatnym *private*		1 miesiąc i mniej *month and less*	1 – 12	powyżej 12 miesięcy *more than 12 months*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2011	123320	14098	80773	4134	13107	70388	39825
	2012	136667	13942	90922	5611	14705	78344	43618
	2013	**133440**	**13413**	**93890**	**6634**	**13040**	**72631**	**47769**
w tym: / *of which:*								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		3023	329	2694	127	394	1532	1097
Przemysł *Industry*		27459	1377	26082	1910	2627	14820	10012
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*		719	127	592	65	65	362	292
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		24802	672	24130	1671	2350	13333	9119
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę[Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		334	58	276	86	24	193	117
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		1604	520	1084	88	188	932	484
Budownictwo *Construction*		13110	185	12925	701	1600	6967	4543
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]		20032	195	19837	1183	1659	11408	6965
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		3106	514	2592	369	300	1830	976
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering*[Δ]		4428	66	4362	208	347	2650	1431
Informacja i komunikacja *Information and communication*		850	32	818	103	81	523	246
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*		1767	154	1613	235	167	1017	583

a Bez osób, dla których nie ustalono rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy. b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1 – 12 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 12 miesięcy.

a Excluding persons for which the kind of activities of their last job was not determined. b From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1 – 12 persons remaining unemployed from 1 month and 1 day to 12 months were included.

TABL.16(35). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI POPRZEDNIO PRACUJĄCY WEDŁUG SEKTORÓW, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY** (dok.)
Stan w końcu II półrocza
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS PREVIOUSLY IN EMPLOYMENT BY SECTORS, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND A KIND OF ACTIVITY OF THEIR LAST JOB (cont.)
As of the end of II semiannual

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Poprzednio pracujący w sektorze[a] *Previously in employment in sector[a]*		Z liczby ogółem *From total number*			
				zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy *terminated for company reasons*	według czasu pozostawania bez pracy[b] *by duration of unemployment[b]*		
		publicznym *public*	prywatnym *private*		1 miesiąc i mniej *month and less*	1 – 12	powyżej 12 miesięcy *more than 12 months*
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] ..... *Real estate activities*	1665	676	989	83	122	869	674
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... *Professional, scientific and technical activities*	3746	136	3610	201	370	2214	1162
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*	9228	199	9029	193	1151	5512	2565
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence; compulsory social security*	6450	5252	1198	96	716	3201	2533
Edukacja ..... *Education*	2918	1744	1174	195	215	1629	1074
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... *Human health and social work activities*	3321	1750	1571	196	277	1792	1252
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... *Arts, entertainment and recreation*	1685	637	1048	70	146	989	550
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	4482	166	4316	134	423	2186	1873

a Bez osób, dla których nie ustalono rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy. b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1 – 12 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 12 miesięcy.

a Excluding persons for which the kind of activities of their last job was not determined. b From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1 – 12 persons remaining unemployed from 1 month and 1 day to 12 months were included.

TABL. 17(36). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI POPRZEDNIO PRACUJĄCY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW**[a] **ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w końcu II półrocza
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS PREVIOUSLY IN EMPLOYMENT BY PREVIOUSLY EMPLOYED OCCUPATIONAL GROUPS[a] *AND JOB OFFERS*
As of the end of II semiannual

LATA/GRUPY ZAWODÓW *YEARS/OCCUPATIONAL GROUPS*	Poprzednio pracujący *Previously employed*			Oferty pracy *Job offers*
	ogółem *total*	z ogółem *of total*		
		kobiety *women*	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok *out of job for period longer than 1 year*	
O G Ó Ł E M 2011	123320	63769	39825	3427
T O T A L 2012	136667	67932	43618	2562
2013	**133440**	**65743**	**47769**	**3423**
Oficerowie sił zbrojnych i żołnierze szeregowi *Officers of the armed forces and serial soldiers*	77	-	27	-
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy *Public government representatives,Senior officials and managers*	817	317	244	43
Specjaliści *Professionals*	10554	7206	3348	409
Technicy i inny średni personel *Technicians and associate professionals*	15403	8784	5530	334
Pracownicy biurowi *Clerks*	6173	4261	2079	321
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy *Service workers and shop and market sales workers*	25748	20485	9296	540
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy *Skilled agricultural and fishery workers*	2795	1251	1215	4
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy *Craft and related trades workers*	38319	9448	13994	852
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń *Plant and machine operators and assemblers*	9158	2182	3307	420
Pracownicy przy pracach prostych *Elementary occupations*	13957	6746	5268	424
Bez zawodu *Without occupation*	10439	5063	3461	76

a Patrz uwagi metodyczne na str. 10.
a See methodological notes on page 10.

TABL. 18(37). **OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO URZĘDÓW PRACY**

Stan w końcu miesiaca

JOB OFFERS NOTIFITY IN LABOUR OFFICES

As of the end of month

LATA/ MIESIĄCE *YEARS/ MONTHS* **A** — analogiczny okres roku poprzedniego = 100 *corresponding period of previous year = 100*	Ogółem *Grand total*	Z ogółem *Of total*					
		zatrudnienie lub inna praca zarobkowa *employment or other gainful work*	miejsca aktywizacji zawodowej *places of vocational activation*				dla osób w okresie 12 m-cy od dnia ukończenia nauki *for persons who completed education 12 months ago or less*
			razem *total*	staże *traineeship*	przygotowanie zawodowe dorosłych *adult vocational training*	prace społecznie użyteczne *socially useful work*	
OGÓŁEM / *TOTAL*							
2011 XII	3427	3351	76	61	-	15	4
2012 XII	2562	2489	73	68	-	5	14
2013 I	3926	3231	695	611	-	84	10
II	4092	2801	1291	1158	-	133	-
III	4117	3004	1113	810	-	303	-
IV	4392	3660	732	555	15	162	2
V	4716	4162	554	458	10	86	3
VI	4772	4406	366	295	-	71	3
VII	6187	5753	434	367	1	66	4
VIII	6118	5735	383	303	1	79	8
IX	5182	5015	167	129	1	37	14
X	5323	5218	105	78	1	26	6
XI	4721	4592	129	54	-	75	24
XII	3423	3398	25	11	-	14	2
A	**133,6**	**136,5**	**34,2**	**16,2**	**-**	**280,0**	**14,3**
w tym NIEWYKORZYSTANE DŁUŻEJ NIŻ 30 DNI *of which NOT TAKEN FOR LONGER THAN A 30 DAYS*							
2011 XII	1739	1723	16	1	-	15	4
2012 XII	1242	1229	13	8	-	5	11
2013 I	843	836	7	7	-	-	-
II	1028	1000	28	27	-	1	-
III	1294	1053	241	144	-	97	-
IV	1428	1281	147	61	-	86	-
V	1310	1203	107	44	-	63	-
VI	1257	1163	94	37	-	57	-
VII	1945	1868	77	31	-	46	-
VIII	2069	2019	50	26	1	23	2
IX	2089	2047	42	32	1	9	5
X	1715	1693	22	12	1	9	-
XI	2149	2138	11	7	-	4	-
XII	1772	1768	4	-	-	4	-
A	**142,7**	**143,9**	**30,8**	**-**	**-**	**80,0**	**-**

TABL. 19(38). **OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO URZĘDÓW PRACY WEDŁUG MIESIĘCY ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2013 R.**
W miesiącu sprawozdawczym
JOB OFFERS NOTIFITY IN LABOUR OFFICES BY MONTHS AND SUBREGIONS AND POWIATS IN 2013
In reporting period

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Miesiące *Months*											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	O G Ó Ł E M *I T O T A L*											
W O J E W Ó D Z T W O	**5223**	**6164**	**7177**	**6460**	**6260**	**6545**	**7271**	**7109**	**5690**	**6523**	**5127**	**3456**
V O I V O D S H I P												
Podregion jeleniogórski	**874**	**1438**	**1606**	**1365**	**997**	**1222**	**1401**	**1452**	**1239**	**1097**	**1027**	**777**
Subregion												
Powiaty: *Powiats*:												
bolesławiecki	218	150	340	259	151	206	242	405	217	249	176	110
jaworski	89	142	201	190	113	151	116	94	122	128	147	37
jeleniogórski	35	97	74	77	42	84	82	77	58	37	68	26
kamiennogórski	55	252	129	170	65	169	209	144	122	121	91	48
lubański	60	107	96	74	160	149	138	158	199	168	124	154
lwówecki	79	73	93	119	73	58	86	190	90	85	66	95
zgorzelecki	69	54	249	150	171	172	233	187	125	129	184	123
złotoryjski	121	193	310	194	106	113	125	79	81	51	122	54
Miasto na prawach powiatu: *City with powiat status:*												
Jelenia Góra	148	370	114	132	116	120	170	118	225	129	49	130
Podregion legnicko-głogowski	**1305**	**1181**	**1218**	**1099**	**1368**	**1241**	**1255**	**1390**	**1346**	**1144**	**975**	**727**
Subregion												
Powiaty: *Powiats*:												
głogowski	210	229	288	262	425	204	235	233	237	308	181	246
górowski	63	128	152	130	111	116	61	68	115	106	58	39
legnicki	123	125	130	116	94	71	126	173	84	83	96	41
lubiński	422	277	244	198	318	294	382	286	289	233	206	128
polkowicki	214	184	171	222	211	273	223	373	318	168	212	112
Miasto na prawach powiatu: *City with powiat status:*												
Legnica	273	238	233	171	209	283	228	257	303	246	222	161
Podregion wałbrzyski	**1021**	**1753**	**2402**	**2156**	**2283**	**2228**	**2491**	**2480**	**1695**	**1986**	**1278**	**936**
Subregion												
Powiaty: *Powiats*:												
dzierżoniowski	154	93	183	204	454	253	330	250	181	165	126	120
kłodzki	127	325	592	446	222	263	274	288	272	273	141	187
świdnicki	391	573	699	582	938	681	871	1038	501	567	424	200
wałbrzyski	43	244	166	138	96	138	249	192	128	283	154	63
ząbkowicki	51	159	224	286	145	288	222	214	272	186	78	246
Miasto na prawach powiatu: *City with powiat status:*												
Wałbrzych	255	359	538	500	428	605	545	498	341	512	355	120
Podregion wrocławski	**959**	**986**	**1230**	**1081**	**711**	**940**	**1135**	**776**	**771**	**810**	**715**	**420**
Subregion												
Powiaty: *Powiats*:												
milicki	17	116	79	101	63	68	72	52	64	54	19	18
oleśnicki	164	144	298	157	138	136	255	137	176	132	107	95
oławski	178	159	87	69	59	77	89	62	56	76	43	28
strzeliński	29	61	186	125	39	93	155	99	140	49	80	35
średzki	60	137	64	67	56	66	87	68	39	48	44	16
trzebnicki	73	154	161	179	116	145	117	129	130	166	180	56
wołowski	83	83	175	212	117	155	185	122	70	162	46	113
wrocławski	355	132	180	171	123	200	175	107	96	123	196	59
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu)	**1064**	**806**	**721**	**759**	**901**	**914**	**989**	**1011**	**639**	**1486**	**1132**	**596**
Subregion *(city with powiat status)*												

TABL. 19(38). **OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO URZĘDÓW PRACY WEDŁUG MIESIĘCY ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2013 R. (cd.)**
W miesiącu sprawozdawczym
JOB OFFERS NOTIFITY IN LABOUR OFFICES BY MONTHS AND SUBREGIONS AND POWIATS IN 2013 (cont.)
In reporting period

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Miesiące *Months*											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
ZATRUDNIENIE LUB INNA PRACA ZAROBKOWA / *EMPLOYMENT OR OTHER GAINFUL WORK*												
W O J E W Ó D Z T W O ***V O I V O D S H I P***	**3662**	**2923**	**3605**	**4241**	**4575**	**4869**	**5761**	**5934**	**4910**	**5985**	**4781**	**3282**
Podregion jeleniogórski ***Subregion***	**556**	**390**	**667**	**744**	**611**	**848**	**1016**	**1156**	**1036**	**931**	**860**	**731**
Powiaty: *Powiats*:												
bolesławiecki	169	78	240	187	118	196	213	378	208	245	175	104
jaworski	39	29	108	57	40	91	60	65	87	92	71	36
jeleniogórski	31	50	10	42	28	54	61	56	51	36	65	26
kamiennogórski	46	29	50	136	44	154	149	121	114	116	88	47
lubański	54	37	48	44	111	106	89	113	152	113	88	142
lwówecki	33	23	39	37	31	33	60	163	66	69	57	88
zgorzelecki	69	45	66	103	142	139	199	168	115	126	181	122
złotoryjski	37	30	38	51	17	9	46	31	46	26	91	36
Miasto na prawach powiatu: *City with powiat status:*												
Jelenia Góra	78	69	68	87	80	66	139	61	197	108	44	130
Podregion legnicko-głogowski ***Subregion***	**853**	**645**	**748**	**755**	**968**	**968**	**1041**	**1101**	**1167**	**997**	**925**	**686**
Powiaty: *Powiats*:												
głogowski	210	208	247	145	242	136	209	161	217	279	175	236
górowski	28	79	68	85	58	82	37	32	82	52	56	37
legnicki	61	43	51	66	58	48	86	90	61	67	90	36
lubiński	323	157	149	174	251	258	346	267	281	230	205	119
polkowicki	108	60	115	149	187	186	176	346	289	162	196	105
Miasto na prawach powiatu: *City with powiat status:*												
Legnica	123	98	118	136	172	258	187	205	237	207	203	153
Podregion wałbrzyski ***Subregion***	**818**	**819**	**1237**	**1354**	**1731**	**1606**	**1956**	**2190**	**1435**	**1807**	**1202**	**877**
Powiaty: *Powiats*:												
dzierżoniowski	154	71	125	172	420	202	296	214	181	165	123	117
kłodzki	51	78	219	263	139	128	204	244	189	264	119	183
świdnicki	303	296	453	356	706	560	752	988	494	561	423	197
wałbrzyski	32	112	46	59	42	57	152	115	85	191	134	30
ząbkowicki	35	99	79	135	59	109	79	164	176	137	52	235
Miasto na prawach powiatu: *City with powiat status:*												
Wałbrzych	243	163	315	369	365	550	473	465	310	489	351	115
Podregion wrocławski ***Subregion***	**637**	**467**	**562**	**819**	**510**	**727**	**903**	**628**	**649**	**768**	**668**	**392**
Powiaty: *Powiats*:												
milicki	17	27	31	66	31	47	48	27	50	49	18	18
oleśnicki	60	82	108	117	108	88	170	124	145	119	91	94
oławski	29	41	55	38	42	39	59	48	41	68	37	23
strzeliński	26	42	38	85	30	83	150	66	128	42	60	15
średzki	36	76	27	38	31	50	73	65	37	46	43	16
trzebnicki	55	37	102	138	86	102	87	99	86	163	179	55
wołowski	63	39	66	175	73	130	158	106	66	160	44	112
wrocławski	351	123	135	162	109	188	158	93	96	121	196	59
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu) ***Subregion*** *(city with powiat status)*	**798**	**602**	**391**	**569**	**755**	**720**	**845**	**859**	**623**	**1482**	**1126**	**596**

TABL. 19(38). **OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO URZĘDÓW PRACY WEDŁUG MIESIĘCY ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2013 R. (cd.)**
W miesiącu sprawozdawczym
JOB OFFERS NOTIFITY IN LABOUR OFFICES BY MONTHS AND SUBREGIONS AND POWIATS IN 2013 (cont.)
In reporting period

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Miesiące *Months*											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ / *PLACES OF VOCATIONAL ACTIVATION*												
W O J E W Ó D Z T W O ..... ***V O I V O D S H I P***	**1561**	**3241**	**3572**	**2219**	**1685**	**1676**	**1510**	**1175**	**780**	**538**	**346**	**174**
Podregion jeleniogórski ..... ***Subregion***	**318**	**1048**	**939**	**621**	**386**	**374**	**385**	**296**	**203**	**166**	**167**	**46**
Powiaty: *Powiats*:												
bolesławiecki	49	72	100	72	33	10	29	27	9	4	1	6
jaworski	50	113	93	133	73	60	56	29	35	36	76	1
jeleniogórski	4	47	64	35	14	30	21	21	7	1	3	-
kamiennogórski	9	223	79	34	21	15	60	23	8	5	3	1
lubański	6	70	48	30	49	43	49	45	47	55	36	12
lwówecki	46	50	54	82	42	25	26	27	24	16	9	7
zgorzelecki	-	9	183	47	29	33	34	19	10	3	3	1
złotoryjski	84	163	272	143	89	104	79	48	35	25	31	18
Miasto na prawach powiatu: *City with powiat status:*												
Jelenia Góra	70	301	46	45	36	54	31	57	28	21	5	-
Podregion legnicko-głogowski .... ***Subregion***	**452**	**536**	**470**	**344**	**400**	**273**	**214**	**289**	**179**	**147**	**50**	**41**
Powiaty: *Powiats*:												
głogowski	-	21	41	117	183	68	26	72	20	29	6	10
górowski	35	49	84	45	53	34	24	36	33	54	2	2
legnicki	62	82	79	50	36	23	40	83	23	16	6	5
lubiński	99	120	95	24	67	36	36	19	8	3	1	9
polkowicki	106	124	56	73	24	87	47	27	29	6	16	7
Miasto na prawach powiatu: *City with powiat status:*												
Legnica	150	140	115	35	37	25	41	52	66	39	19	8
Podregion wałbrzyski ..... ***Subregion***	**203**	**934**	**1165**	**802**	**552**	**622**	**535**	**290**	**260**	**179**	**76**	**59**
Powiaty: *Powiats*:												
dzierżoniowski	-	22	58	32	34	51	34	36	-	-	3	3
kłodzki	76	247	373	183	83	135	70	44	83	9	22	4
świdnicki	88	277	246	226	232	121	119	50	7	6	1	3
wałbrzyski	11	132	120	79	54	81	97	77	43	92	20	33
ząbkowicki	16	60	145	151	86	179	143	50	96	49	26	11
Miasto na prawach powiatu: *City with powiat status:*												
Wałbrzych	12	196	223	131	63	55	72	33	31	23	4	5
Podregion wrocławski ..... ***Subregion***	**322**	**519**	**668**	**262**	**201**	**213**	**232**	**148**	**122**	**42**	**47**	**28**
Powiaty: *Powiats*:												
milicki	-	89	48	35	32	21	24	25	14	5	1	-
oleśnicki	104	62	190	40	30	48	85	13	31	13	16	1
oławski	149	118	32	31	17	38	30	14	15	8	6	5
strzeliński	3	19	148	40	9	10	5	33	12	7	20	20
średzki	24	61	37	29	25	16	14	3	2	2	1	-
trzebnicki	18	117	59	41	30	43	30	30	44	3	1	1
wołowski	20	44	109	37	44	25	27	16	4	2	2	1
wrocławski	4	9	45	9	14	12	17	14	-	2	-	-
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu) ..... ***Subregion*** *(city with powiat status)*	**266**	**204**	**330**	**190**	**146**	**194**	**144**	**152**	**16**	**4**	**6**	**-**

TABL. 19(38). **OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO URZĘDÓW PRACY WEDŁUG MIESIĘCY ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2013 R. (dok.)**
W miesiącu sprawozdawczym
JOB OFFERS NOTIFITY IN LABOUR OFFICES BY MONTHS AND SUBREGIONS AND POWIATS IN 2013 (cont.)
In reporting period

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Miesiące *Months*											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH / *FOR DISABLED PERSONS*												
W O J E W Ó D Z T W O ..... ***V O I V O D S H I P***	**538**	**543**	**463**	**433**	**465**	**541**	**577**	**385**	**337**	**523**	**292**	**256**
Podregion jeleniogórski ..... ***Subregion***	**87**	**87**	**111**	**116**	**87**	**92**	**90**	**46**	**88**	**56**	**58**	**52**
Powiaty: *Powiats*:												
bolesławiecki	9	5	4	27	10	20	9	2	5	9	5	5
jaworski	29	23	35	35	29	29	28	2	6	10	3	3
jeleniogórski	1	19	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-
kamiennogórski	3	7	1	3	2	2	1	5	20	4	-	11
lubański	9	5	6	6	16	3	16	7	1	4	5	13
lwówecki	-	-	3	2	-	1	-	1	3	3	3	5
zgorzelecki	9	4	4	4	7	18	4	14	2	7	30	1
złotoryjski	15	4	25	8	1	6	4	3	17	2	5	3
Miasto na prawach powiatu: *City with powiat status:*												
Jelenia Góra	12	20	33	31	22	13	26	12	34	16	7	11
Podregion legnicko-głogowski .... ***Subregion***	**69**	**80**	**90**	**64**	**101**	**109**	**68**	**61**	**70**	**62**	**55**	**47**
Powiaty: *Powiats*:												
głogowski	7	20	9	16	26	22	13	14	12	11	10	3
górowski	2	5	-	1	7	1	1	-	6	4	-	-
legnicki	4	2	3	5	3	2	6	2	-	-	7	-
lubiński	28	28	33	12	34	40	18	10	19	12	7	14
polkowicki	11	1	21	9	15	23	11	17	22	16	17	8
Miasto na prawach powiatu: *City with powiat status:*												
Legnica	17	24	24	21	16	21	19	18	11	19	14	22
Podregion wałbrzyski ..... ***Subregion***	**129**	**72**	**67**	**100**	**123**	**153**	**86**	**97**	**49**	**98**	**47**	**38**
Powiaty: *Powiats*:												
dzierżoniowski	19	3	9	5	59	15	23	13	7	11	5	9
kłodzki	8	9	3	23	11	9	7	19	5	6	8	4
świdnicki	37	45	39	27	22	34	34	30	26	33	14	7
wałbrzyski	2	1	2	1	-	-	1	-	-	-	-	1
ząbkowicki	1	1	-	3	13	-	2	3	-	6	4	1
Miasto na prawach powiatu: *City with powiat status:*												
Wałbrzych	62	13	14	41	18	95	19	32	11	42	16	16
Podregion wrocławski ..... ***Subregion***	**38**	**52**	**62**	**61**	**51**	**40**	**50**	**32**	**27**	**83**	**16**	**29**
Powiaty: *Powiats*:												
milicki	6	2	-	11	2	4	1	4	2	6	-	7
oleśnicki	6	11	8	1	7	2	2	8	1	10	3	4
oławski	2	20	2	-	1	6	5	-	1	15	2	2
strzeliński	4	11	20	4	3	7	16	5	12	12	6	4
średzki	1	4	1	-	6	-	4	1	2	-	-	-
trzebnicki	1	-	12	16	9	5	8	-	5	14	2	1
wołowski	5	4	3	24	23	5	-	7	-	4	1	2
wrocławski	13	-	16	5	-	11	14	7	4	22	2	9
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu) ..... ***Subregion*** *(city with powiat status)*	**215**	**252**	**133**	**92**	**103**	**147**	**283**	**149**	**103**	**224**	**116**	**90**

TABL. 20(39). **BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WEDŁUG WYBRANYCH ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W 2013 R.**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND JOB OFFERS BY SELECTED OCCUPATIONS AND SPECIALITIES IN 2013

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Zarejestrowani bezrobotni *Registered unemployed persons*				Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej[a] *Number of job offers and places of vocational education*[a]	Nadwyżka (+)/deficyt (-) ofert pracy *Surplus (+)/deficit (-) job offers*
	ogółem *grand total*	kobiety *women*	do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki *persons who completed education 12 months ago or less*			
			razem *total*	w tym kobiety *of which women*		
O G Ó Ł E M ... ***T O T A L***	**214312**	**102184**	**19663**	**11449**	**72062**	**-142250**
Oficerowie sił zbrojnych i żołnierze szeregowi ... ***Armed forces occupations***	**140**	**1**	**1**	**1**	**1**	**-139**
w tym żołnierz szeregowy ... *of which ordinary soldier*	130	-	-	-	1	-129
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy ... ***Managers***	**1174**	**465**	**28**	**13**	**615**	**-559**
w tym: / *of which:*						
Dyrektorzy generalni i wykonawczy ... *Managing directors and chief executives*	163	43	3	-	55	-108
Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania ... *Business services and administration managers*	217	125	9	5	106	-111
Kierownicy do spraw sprzedaży, marketingu i rozwoju ... *Sales, marketing and development managers*	159	91	4	3	106	-53
Kierownicy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i dystrybucji ... *Manufacturing, mining, construction and distribution managers*	277	42	2	1	198	-79
Specjaliści ... ***Professionals***	**21489**	**14802**	**4376**	**3117**	**5050**	**-16439**
w tym: / *of which:*						
Fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi ... *Physical and earth science professionals*	415	263	83	47	25	-390
w tym chemik ... *of which chemist*	146	103	28	17	8	-138
Specjaliści nauk biologicznych i pokrewni *Life science professionals*	926	642	234	172	77	-849
w tym: / *of which:*						
biolog ... *biologists*	133	115	30	27	1	-132
inżynier rolnictwa ... *agricultural engineer*	168	90	24	15	2	-166
specjalista ochrony środowiska ... *environmentalist*	269	185	88	61	36	-233
Inżynierowie (z wyłączeniem elektrotechnologii) ... *Engineers professionals (excluding electrotechnology)*	2272	1030	642	361	552	-1720
w tym: / *of which:*						
logistyk ... *logistician*	205	76	73	34	46	-159
specjalista kontroli jakości ... *quality control specialist*	69	41	10	6	106	+37
inżynier budownictwa - budownictwo ogólne ... *civil engineer - general construction*	277	83	55	28	67	-210

a Suma ofert pracy zgłoszonych w ciągu roku została skorygowana o liczbę ofert pracy, które pracodawcy anulowali.

a Total job offers submitted during the year has been adjusted for the number of of job offers that employers canceled.

TABL. 20(39). **BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W 2013 R.** (cd.)
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND JOB OFFERS BY OCCUPATIONS AND SPECIALITIES IN 2013 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Zarejestrowani bezrobotni *Registered unemployed persons*				Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej[a] *Number of job offers and places of vocational education*[a]	Nadwyżka (+)/deficyt (-) ofert pracy *Surplus (+)/deficit (-) job offers*
	ogółem *grand total*	kobiety *women*	do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki *persons who completed education 12 months ago or less*			
			razem *total*	w tym kobiety *of which women*		
Specjaliści (cd.) ***Professionals (cont.)***						
Inżynierowie elektrotechnologii *Electrotechnology engineers*	282	26	53	2	24	-258
w tym inżynier elektronik *of which electronical engineer*	121	16	21	2	8	-113
Architekci, geodeci, projektanci i pokrewni *Architects, planners, surveyors and designers*	703	425	195	137	190	-513
w tym architekt *of which architect*	267	175	75	55	46	-221
Lekarze *Medical doctors*	202	132	9	6	22	-180
Pielęgniarki *Nursing and midwifery professionals*	497	485	16	15	107	-390
Lekarze weterynarii *Veterinarians*	99	82	66	55	62	-37
Inni specjaliści ochrony zdrowia *Other health professionals*	955	776	315	266	236	-719
w tym: / *of which:*						
fizjoterapeuta *physiotherapist*	584	449	192	155	153	-431
kosmetolog *cosmetologist*	204	204	76	76	25	-179
Nauczyciele kształcenia zawodowego *Vocational education teachers*	54	26	2	1	80	+26
Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego) *Secondary education teachers (excluding vocational education teachers)*	1091	717	133	93	344	-747
w tym: / *of which:*						
nauczyciel języka angielskiego *english language teacher*	161	126	37	31	67	-94
nauczyciel języka polskiego *polish language teacher*	200	168	10	8	15	-185
nauczyciel wychowania fizycznego *physical education teacher*	254	105	35	14	11	-243
Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka *Primary school and early childhood teachers*	639	596	113	108	460	-179
w tym nauczyciel nauczania początkowego *of which initial education teacher*	174	167	32	32	45	-129
Inni specjaliści nauczania i wychowania *Other teaching professionals*	1724	1524	377	348	338	-1386
w tym pedagog *of which pedagogue*	1364	1227	308	283	37	-1327

a Suma ofert pracy zgłoszonych w ciągu roku została skorygowana o liczbę ofert pracy, które pracodawcy anulowali.
a Total job offers submitted during the year has been adjusted for the number of of job offers that employers canceled.

TABL. 20(39). **BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W 2013 R.** (cd.)
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND JOB OFFERS BY OCCUPATIONS AND SPECIALITIES IN 2013 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Zarejestrowani bezrobotni *Registered unemployed persons*				Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej[a] *Number of job offers and places of vocational education*[a]	Nadwyżka (+)/deficyt (-) ofert pracy *Surplus (+)/deficit (-) job offers*
	ogółem *grand total*	kobiety *women*	do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki *persons who completed education 12 months ago or less*			
			razem *total*	w tym kobiety *of which women*		
Specjaliści (cd.) ***Professionals (cont.)***						
Specjaliści do spraw finansowych ..... *Finance professionals*	808	648	158	122	487	-321
w tym: / *of which:*						
specjalista do spraw rachunkowości ..... *account professional*	244	218	69	57	30	-214
doradca finansowy ..... *financial adviser*	59	42	8	4	283	+224
specjalista do spraw finansów ..... *finance professional*	258	196	54	37	62	-196
Specjaliści do spraw administracji i zarządzania ..... *Administration professionals*	3566	2538	816	581	476	-3090
w tym: / *of which:*						
specjalista administracji publicznej ..... *public administration professional*	1187	892	264	199	36	-1151
specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych ..... *organization of catering services, hospitality and tourism professional*	613	445	144	103	9	-604
specjalista do spraw rekrutacji pracowników ..... *staff recruitment professional*	20	18	1	1	109	+89
Specjaliści do spraw sprzedaży, marketingu i public relations ..... *Sales, marketing and public relations professionals*	1195	768	75	61	652	-543
w tym specjalista do spraw marketingu i handlu ..... *of which marketing and trading professional*	678	445	19	17	260	-418
Analitycy systemowi i programiści ..... *Software and applications developers and analysts*	326	77	58	6	317	-9
w tym programista aplikacji ..... *of which application programmer*	48	8	8	1	171	+123
Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych ..... *Database and network professionals*	190	44	26	2	92	-98
Specjaliści z dziedziny prawa ..... *Legal professionals*	569	336	131	83	135	-434
w tym prawnik legislator ..... *of which lawyer legislator*	327	201	95	65	39	-288
Specjaliści z dziedzin społecznych i religijnych ..... *Social and religious professionals*	3232	2364	535	392	100	-3132
w tym: / *of which:*						
ekonomista ..... *economists*	1704	1304	217	157	20	-1684
socjolog ..... *sociologist*	220	166	20	18	-	-220
politolog ..... *political scientist*	443	268	63	28	-	-443
psycholog ..... *psychologist*	181	163	84	79	55	-126

a Suma ofert pracy zgłoszonych w ciągu roku została skorygowana o liczbę ofert pracy, które pracodawcy anulowali.

a Total job offers submitted during the year has been adjusted for the number of of job offers that employers canceled.

TABL. 20(39). **BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W 2013 R.** (cd.)
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND JOB OFFERS BY OCCUPATIONS AND SPECIALITIES IN 2013 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Zarejestrowani bezrobotni *Registered unemployed persons*				Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej[a] *Number of job offers and places of vocational education*[a]	Nadwyżka (+)/deficyt (-) ofert pracy *Surplus (+)/deficit (-) job offers*
	ogółem *grand total*	kobiety *women*	do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki *persons who completed education 12 months ago or less*			
			razem *total*	w tym kobiety *of which women*		
Specjaliści (dok.) ***Professionals (cont.)***						
Literaci, dziennikarze i filolodzy *Authors, Journalists and Linguists*	1053	837	247	200	58	-995
w tym: / *of which:*						
dziennikarz *journalist*	228	160	65	48	34	-194
filolog - filologia obcojęzyczna *foreign language philologist*	430	350	117	93	-	-430
filolog - filologia polska *polish language philologist*	289	240	36	34	-	-289
Twórcy i artyści *Creative and performing artists*	272	173	37	22	21	-251
w tym aktor *of which actor*	20	14	4	3	3	-17
Technicy i inny średni personel ***Technicians and associate professionals***	**24142**	**12845**	**1927**	**1045**	**6445**	**-17697**
w tym: / *of which:*						
Technicy nauk fizycznych i technicznych *Physical and engineering science technicians*	8027	1987	401	44	733	-7294
w tym: / *of which:*						
technik budownictwa *construction technician*	1285	256	46	4	41	-1244
technik elektryk *electrical technician*	553	45	34	1	68	-485
technik elektronik *electronic technician*	545	70	45	1	27	-518
technik mechanik *electronic technician*	2573	120	80	3	52	-2521
Technicy nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności *Life science technicians and related associate professionals*	2173	1373	90	66	31	-2142
w tym technik rolnik *of which agricultural technician*	893	544	9	3	1	-892
Technicy medyczni i farmaceutyczni *Medical and pharmaceutical technicians*	416	350	97	88	119	-297
Dietetycy i żywieniowcy *Dieticians and nutritionists*	831	621	81	67	14	-817
w tym technik żywienia i gospodarstwa domowego *of which nutrition and household technician*	769	564	72	58	1	-768
Inny średni personel do spraw zdrowia *Other health associate professionals*	1209	962	166	127	566	-643
w tym: / *of which:*						
technik ochrony środowiska *environmental protection technician*	287	218	27	24	6	-281
opiekunka dziecięca *babysitter*	213	209	27	27	345	+132

a Suma ofert pracy zgłoszonych w ciągu roku została skorygowana o liczbę ofert pracy, które pracodawcy anulowali.

a Total job offers submitted during the year has been adjusted for the number of of job offers that employers canceled.

TABL. 20(39). **BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W 2013 R.** (cd.)
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND JOB OFFERS BY OCCUPATIONS AND SPECIALITIES IN 2013 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Zarejestrowani bezrobotni *Registered unemployed persons*				Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej[a] *Number of job offers and places of vocational education*[a]	Nadwyżka (+)/deficyt (-) ofert pracy *Surplus (+)/deficit (-) job offers*
	ogółem *grand total*	kobiety *women*	do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki *persons who completed education 12 months ago or less*			
			razem *total*	w tym kobiety *of which women*		
Technicy i inny średni personel (dok.) ***Technicians and associate professionals (cont.)***						
Średni personel do spraw finansowych *Financial and mathematical associate professionals*	5242	4370	408	330	589	-4653
w tym: / *of which:*						
księgowy *accountant*	731	706	16	15	473	-258
technik ekonomista *economics technician*	4066	3381	349	283	23	-4043
Agenci i pośrednicy handlowi *Sales and purchasing agents and brokers*	1106	414	54	30	1305	+199
w tym: / *of which:*						
agent ubezpieczeniowy *insurance agent*	59	48	2	1	186	+127
przedstawiciel handlowy *commercial sales representative*	734	260	41	21	951	+217
Pośrednicy usług biznesowych *Business services agents*	431	222	75	34	285	-146
w tym spedytor *of which forwarding agent*	27	8	3	-	139	+112
Pracownicy administracyjni i sekretarze wyspecjalizowani *Administrative and specialised secretaries*	1162	996	77	67	873	-289
w tym technik administracji *of which administrative technician*	902	767	62	53	625	-277
Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru *Regulatory government associate professionals*	98	29	4	2	128	+30
w tym urzędnik podatkowy *of which tax officer*	3	1	-	-	36	+33
Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii *Legal, social and religious associate professionals*	517	455	44	42	882	+365
w tym: / *of which:*						
opiekun osoby starszej *aged person assistant*	134	128	4	4	641	+507
opiekun w domu pomocy społecznej *assistant in social welfare home*	78	67	7	7	110	+32
Średni personel w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej *Artistic, cultural and culinary associate professionals*	988	648	133	94	353	-635
w tym: / *of which:*						
technik organizacji usług gastronomicznych *technician of catering services organization*	310	202	68	44	1	-309
animator kultury *cultural animator*	89	71	15	10	123	+34
Technicy do spraw technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych *Information and communications technology operations and user support technicians*	1145	193	235	18	181	-964
w tym technik informatyk *of which technik informatyk*	1069	178	217	16	114	-955
Technicy telekomunikacji i urządzeń transmisyjnych *Telecommunications and broadcasting technicians*	255	46	18	6	26	-229

a Suma ofert pracy zgłoszonych w ciągu roku została skorygowana o liczbę ofert pracy, które pracodawcy anulowali.
a Total job offers submitted during the year has been adjusted for the number of of job offers that employers canceled.

TABL. 20(39). **BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W 2013 R.** (cd.)
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND JOB OFFERS BY OCCUPATIONS AND SPECIALITIES IN 2013 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Zarejestrowani bezrobotni *Registered unemployed persons*				Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej[a] *Number of job offers and places of vocational education*[a]	Nadwyżka (+)/deficyt (-) ofert pracy *Surplus (+)/deficit (-) job offers*
	ogółem *grand total*	kobiety *women*	do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki *persons who completed education 12 months ago or less*			
			razem *total*	w tym kobiety *of which women*		
Pracownicy biurowi ***Clerical support workers***	**9602**	**6404**	**808**	**649**	**8437**	**-1165**
w tym: / *of which:*						
Pracownicy obsługi biurowej *General office clerks*	2742	2366	201	169	3670	+928
w tym technik prac biurowych *of which office works technician*	1730	1525	87	80	2073	+343
Pracownicy obrotu pieniężnego *Tellers, money collectors and related clerks*	570	446	30	23	223	-347
Pracownicy do spraw informowania klientów *Client information workers*	1892	1609	350	314	683	-1209
w tym technik hotelarstwa *of which hospitality technician*	897	762	244	221	2	-895
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych *Numerical clerks*	467	424	23	21	427	-40
Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej i transportu *Material-recording and transport clerks*	2851	736	145	69	1640	-1211
w tym magazynier *of which warehouseman*	2209	457	77	24	1168	-1041
Pracownicy usług i sprzedawcy ***Service and sales workers***	**35304**	**26769**	**2679**	**2161**	**18823**	**-16481**
Kucharze *Cooks*	4677	3099	410	232	996	-3681
Kelnerzy i barmani *Waiters and bartenders*	1948	1580	140	115	865	-1083
Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni *Hairdressers, beauticians and related workers*	2470	2345	483	464	710	-1760
w tym fryzjer *of which hairdresser*	1741	1626	388	369	359	-1382
Gospodarze obiektów *Building and housekeeping supervisors*	3147	1224	52	26	6307	+3160
w tym robotnik gospodarczy *of which janitor*	2989	1103	49	24	6229	+3240
Pracownicy sprzedaży w sklepach *Shop salespersons*	18285	15741	1240	1070	4442	-13843
w tym: / *of which:*						
sprzedawca *salesperson*	16451	14364	1100	947	3720	-12731
technik handlowiec *trade technician*	1294	951	99	85	286	-1008
Kasjerzy i sprzedawcy biletów *Cashiers and ticket clerks*	1063	950	84	70	496	-567
w tym kasjer handlowy *of which cashier*	885	787	67	56	418	-467
Inni pracownicy sprzedaży i pokrewni *Other sales workers*	1301	885	154	119	1679	+378
w tym: / *of which:*						
telemarketer *telemarketer*	175	146	39	33	372	+197
doradca klienta *customer assistant*	511	324	32	23	725	+214
Opiekunowie dziecięcy i asystenci nauczycieli *Child care workers and teachers' aides*	119	117	15	15	295	+176

a Suma ofert pracy zgłoszonych w ciągu roku została skorygowana o liczbę ofert pracy, które pracodawcy anulowali.

a Total job offers submitted during the year has been adjusted for the number of of job offers that employers canceled.

TABL. 20(39). **BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W 2013 R.** (cd.)
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND JOB OFFERS BY OCCUPATIONS AND SPECIALITIES IN 2013 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Zarejestrowani bezrobotni *Registered unemployed persons*				Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej[a] *Number of job offers and places of vocational education*[a]	Nadwyżka (+)/deficyt (-) ofert pracy *Surplus (+)/deficit (-) job offers*
	ogółem *grand total*	kobiety *women*	do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki *persons who completed education 12 months ago or less*			
			razem *total*	w tym kobiety *of which women*		
Pracownicy usług i sprzedawcy (dok.) ***Service and sales workers (cont.)***						
Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni *Personal care workers in health services*	608	496	34	33	524	-84
w tym sanitariusz szpitalny *of which hospital orderly*	223	118	3	2	18	-205
Pracownicy usług ochrony *Protective services workers*	1454	263	62	13	2411	+957
w tym pracownik ochrony fizycznej bez licencji *of which psychical protection worker without license*	311	31	19	2	1673	+1362
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy ***Skilled agricultural, forestry and fishery workers***	**2957**	**1276**	**40**	**21**	**652**	**-2305**
w tym: / *of which:*						
Rolnicy produkcji roślinnej *Market gardeners and crop growers*	1311	640	22	13	377	-934
w tym ogrodnik terenów zieleni *of which green areas gardener*	434	209	6	5	173	-261
Hodowcy zwierząt *Animal producers*	236	113	-	-	31	-205
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej *Mixed crop and animal producers*	517	299	5	3	4	-513
Robotnicy leśni i pokrewni *Forestry and related workers*	682	99	5	1	234	-448
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy ***Craft and related trades workers***	**50499**	**10760**	**1617**	**185**	**13489**	**-37010**
w tym: / *of which:*						
Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni *Building frame and related trades workers*	7991	78	133	2	2782	-5209
w tym: / *of which:*						
murarz *bricklayer*	4801	12	105	-	704	-4097
stolarz budowlany *building joiner*	472	8	-	-	25	-447
brukarz *paver*	317	2	10	-	417	+100
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni *Building finishers and related trades workers*	2959	63	119	2	1804	-1155
w tym hydraulik *of which plumber*	640	4	1	-	80	-560
Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni *Painters, building structure cleaners and related trades workers*	2049	188	66	5	328	-1721
w tym malarz budowlany *of which building painter*	919	95	2	-	81	-838
Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni *Sheet and structural metal workers, moulders and welders, and related workers*	1985	91	53	1	1154	-831
w tym blacharz samochodowy *of which car tinsmith*	590	-	34	-	57	-533

a Suma ofert pracy zgłoszonych w ciągu roku została skorygowana o liczbę ofert pracy, które pracodawcy anulowali.

a Total job offers submitted during the year has been adjusted for the number of of job offers that employers canceled.

TABL. 20(39). **BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W 2013 R.** (cd.)
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND JOB OFFERS BY OCCUPATIONS AND SPECIALITIES IN 2013 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Zarejestrowani bezrobotni *Registered unemployed persons*				Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej[a] *Number of job offers and places of vocational education*[a]	Nadwyżka (+)/deficyt (-) ofert pracy *Surplus (+)/deficit (-) job offers*
	ogółem *grand total*	kobiety *women*	do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki *persons who completed education 12 months ago or less*			
			razem *total*	w tym kobiety *of which women*		
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (dok.) ***Craft and related trades workers (cont.)***						
Kowale, ślusarze i pokrewni *Blacksmiths, toolmakers and related trades workers*	7898	340	145	6	1393	-6505
w tym: / *of which:*						
ślusarz *locksmith*	5216	120	112	-	497	-4719
tokarz w metalu *metal turner*	1506	101	2	-	141	-1365
Mechanicy maszyn i urządzeń *Machinery mechanics and repairers*	6658	99	481	1	899	-5759
w tym mechanik pojazdów samochodowych *of which motor vehicle mechanic*	2496	5	421	1	356	-2140
Rzemieślnicy *Handicraft workers*	2764	2065	22	19	277	-2487
w tym tkacz *of which weaver*	529	479	1	1	8	-521
Elektrycy budowlani, elektromechanicy i elektromonterzy *Electrical equipment installers and repairers*	3122	144	177	3	1012	-2110
w tym: / *of which:*						
elektryk *electrician*	317	1	76	-	383	+66
elektromechanik pojazdów samochodowych *electrical car mechanic*	360	2	61	-	58	-302
elektromonter (elektryk) zakładowy *plant wireman*	749	31	9	2	121	-628
Monterzy elektronicy i monterzy instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych *Electronics and telecommunications installers and repairers*	852	221	29	1	136	-716
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni *Food processing and related trades workers*	4169	1391	180	65	1099	-3070
w tym: / *of which:*						
cukiernik *confectioner*	1383	801	101	60	119	-1264
piekarz *baker*	2016	313	72	4	172	-1844
Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni *Wood treaters, cabinet-makers and related trades workers*	3114	228	92	1	688	-2426
w tym stolarz *of which wood treater*	1801	75	83	-	345	-1456
Robotnicy produkcji odzieży i pokrewni *Garment and related trades workers*	6576	5694	105	68	1851	-4725
w tym: / *of which:*						
krawiec *tailor*	2585	2509	39	38	93	-2492
szwaczka *needlewoman*	2367	2325	20	20	1259	-1108

a Suma ofert pracy zgłoszonych w ciągu roku została skorygowana o liczbę ofert pracy, które pracodawcy anulowali.

a Total job offers submitted during the year has been adjusted for the number of of job offers that employers canceled.

TABL. 20(39). **BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W 2013 R.** (dok.)
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND JOB OFFERS BY OCCUPATIONS AND SPECIALITIES IN 2013 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Zarejestrowani bezrobotni *Registered unemployed persons*				Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej[a] *Number of job offers and places of vocational education*[a]	Nadwyżka (+)/deficyt (-) ofert pracy *Surplus (+)/deficit (-) job offers*
	ogółem *grand total*	kobiety *women*	do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki *persons who completed education 12 months ago or less*			
			razem *total*	w tym kobiety *of which women*		
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń ***Plant and machine operators and assemblers***	**12382**	**2692**	**259**	**88**	**6421**	**-5961**
w tym: / *of which:*						
Operatorzy maszyn i urządzeń górniczych i pokrewni *Mining and mineral processing plant operators*	1495	15	18	3	542	-953
Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych *Other stationary plant and machine operators*	1306	314	46	18	199	-1107
Monterzy *Assemblers*	2484	1184	94	48	1396	-1088
Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli *Car, van and motorcycle drivers*	1162	14	21	1	769	-393
w tym kierowca samochodu osobowego *of which passenger car driver*	740	10	5	-	411	-329
Kierowcy ciężarówek i autobusów *Heavy truck and bus drivers*	1381	4	11	-	1632	+251
w tym kierowca autobusu *of which bus driver*	184	1	4	-	303	+119
Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni *Mobile plant operators*	1916	50	22	-	569	-1347
Pracownicy przy pracach prostych ***Elementary occupations***	**17933**	**7936**	**590**	**302**	**11779**	**-6154**
w tym: / *of which:*						
Pomoce i sprzątaczki domowe, biurowe, hotelowe *Domestic, hotel and office cleaners and helpers*	3326	3002	54	49	2308	-1018
w tym salowa *of which hospital porter*	616	601	5	4	119	-497
Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie *Mining and construction labourers*	4805	58	35	-	2135	-2670
w tym robotnik budowlany *of which construction worker*	3707	33	27	-	1520	-2187
Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki *Food preparation assistants*	1136	958	66	43	922	-214
w tym pomoc kuchenna *of which kitchen help*	999	877	37	25	829	-170
Ładowacze nieczystości i pokrewni *Refuse workers*	618	145	6	4	441	-177
w tym: / *of which:*						
sortowacz surowców wtórnych *grader recycables*	18	4	3	2	137	+119
robotnik oczyszczania miasta *city sweep worker*	7	-	-	-	90	+83
Pozostali pracownicy przy pracach prostych *Other elementary workers*	1741	795	86	42	2204	+463
w tym dozorca *of which watchman*	557	229	2	2	220	-337
Bez zawodu ***Without profession***	**38690**	**18234**	**7338**	**3867**	**350**	**-38340**

a Suma ofert pracy zgłoszonych w ciągu roku została skorygowana o liczbę ofert pracy, które pracodawcy anulowali.

a Total job offers submitted during the year has been adjusted for the number of of job offers that employers canceled.

TABL. 21(40). **WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2011	2012	2013		
	w mln zł *in mln zl*			2012=100	w odsetkach *in percent*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**468,5**	**522,9**	**603,6**	**115,4**	**100,0**
w tym: / *of which:*					
Zasiłki dla bezrobotnych *Unemployment benefits*	258,1	286,1	303,7	106,1	50,3
Dodatki aktywizacyjne *Activating allowances*	11,8	12,8	13,9	108,6	2,3
Programy na rzecz promocji zatrudnienia *Programs for unemployment promotion*	177,1	203,6	262,3	128,9	43,5
w tym: / *of which:*					
koszty szkoleń *training costs*	7,7	8,5	8,9	104,8	1,5
prace interwencyjne *intervention works*	10,2	7,8	8,4	107,9	1,4
roboty publiczne *public works*	8,1	11,2	15,1	135,1	2,5
środki na podjęcie działalności gospodarczej *professional education for non-adults*	35,1	53,0	68,3	128,8	11,3
stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne *grants and social security contributions*	77,3	71,5	103,1	144,3	17,1

TABL. 22(41). **UCZESTNICTWO W WYBRANYCH AKTYWNYCH PROGRAMACH RYNKU PRACY Z UWZGLĘDNIENIEM GRUP OSÓB BEZROBOTNYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY**
PARTICIPATION IN SELECTED ACTIVE LABOUR MARKET PROGRAMS INCLUDNING WITH REGARD GROUPS OF UNEMPLOYED WITH A SPECIFIC SITUATION ON THE LABOUR MARKET

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	Z ogółem O*f total*				
			kobiety *women*	zamieszkali na wsi *in rural areas*	do 25 roku życia *aged 25 and below*	powyżej 50 roku życia *aged 50 and more*	długotrwale bezrobotne *long-term unemployed*
Bezrobotni, którzy: ***Unemployed persons who:***							
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	2011	1689	482	886	119	829	954
Undertaking employment in public works	2012	2217	650	1198	133	1218	1454
	2013	**2294**	**628**	**1080**	**109**	**1070**	**1228**
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	2011	1510	821	630	480	550	618
Undertaking employment in intervention works	2012	1592	847	690	311	599	737
	2013	**1843**	**964**	**790**	**387**	**560**	**846**
Podjęli działalność gospodarczą	2011	2312	1001	654	288	300	838
Undertaking economic activity	2012	3092	1435	986	555	344	978
	2013	**3606**	**1613**	**1222**	**588**	**348**	**897**
Podjęli zatrudnienie przy pracach społecznie użytecznych	2011	2737	1363	1028	125	1269	2282
Undertaking employment in socially useful work	2012	2604	1288	964	118	1225	2219
	2013	**2920**	**1459**	**1060**	**124**	**1084**	**2090**
Rozpoczęli szkolenie	2011	2935	1107	1025	649	595	1116
Started training	2012	4657	1671	1493	1178	995	1612
	2013	**4484**	**1439**	**1470**	**868**	**881**	**1433**
Rozpoczęli staż	2011	8640	6152	3066	4166	1370	2872
Started internship	2012	12555	8842	4331	6220	2029	4771
	2013	**14573**	**10031**	**5141**	**6484**	**2638**	**5621**
Rozpoczęli przygotowanie zawodowe dorosłych	2011	42	13	21	298	4	24
Started adult vocational training	2012	68	25	40	23	7	37
	2013	**78**	**54**	**63**	**35**	**2**	**23**

III. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w województwie dolnośląskim w 2013 r. wyniosły 32555,8 mln zł, tj. o 3,2% więcej niż rok wcześniej.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej ukształtowało się na poziomie 3654,57 zł i było większe o 4,3% niż w 2012 r. Pomimo wzrostu płac, przeciętne wynagrodzenie w województwie dolnośląskim było o 0,1% niższe od średniej krajowej, która wynosiła 3659,40 zł. Pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia województwo zajęło, podobnie jak przed rokiem, 3. lokatę w kraju po województwach mazowieckim (4514,42 zł) i śląskim (3786,14 zł).

Rozpatrując wysokość płac według sekcji można stwierdzić, że w 2013 r. najwyższy poziom odnotowano w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (5999,43 zł) oraz w informacji i komunikacji (5488,32 zł). Płace znacznie poniżej średniej wojewódzkiej otrzymywali pracujący w sekcjach zakwaterowanie i gastronomia (niższe o 35,6%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (o 29,4%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2013 r. wyniosło 3868,86 zł (w relacji do płacy w kraju było niższe o 0,2%), w skali roku wzrosło o 4,3%. Najniższą płacę zanotowano w sekcji zakwaterowanie i gastronomia, tj. 2552,14 zł i była ona o 34,0% niższa od średniej w województwie.

Analiza przestrzennego zróżnicowania przeciętnej płacy brutto w poszczególnych powiatach wykazała, że najwyższy poziom wynagrodzeń zanotowano w powiatach: lubińskim (6641,40 zł), we Wrocławiu (4129,56 zł) i polkowickim (4050,14 zł), natomiast najniższy w powiatach: milickim, lubańskim i jaworskim (odpowiednio: 2935,92 zł, 3034,94 zł i 3040,71 zł).

W grudniu 2013 r. w województwie dolnośląskim 30,4 tys. osób otrzymało **wynagrodzenie nieprzekraczające minimalnego** (niższe bądź równe 1600,00 zł). Jak wynika z danych, grupą najgorzej opłacaną byli pracujący w sekcjach administrowanie i działalność wspierająca – 8,5 tys., przetwórstwo przemysłowe – 7,1 tys. oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych – 4,4 tys.

Z danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wynika, że **liczba emerytów i rencistów** w 2013 r. wyniosła 650,9 tys. (co stanowiło 7,3% ogólnej ich liczby w kraju) i była o 7,4 tys. (o 1,1%) niższa niż przed rokiem (w kraju spadek ten wyniósł 0,8%). Wśród nich dominowali świadczeniobiorcy z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych – 601,7 tys. (tj. 92,4%), natomiast pozostałe 49,2 tys. to rolnicy indywidualni.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w 2013 r. w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych ukształtowała się na poziomie 1877,72 zł (tj. o 2,3% mniejszym niż średnia w kraju) i w porównaniu do roku poprzedniego była wyższa o 5,3%. Stanowiła ona zaledwie 51,3% przeciętnej miesięcznej płacy brutto w województwie (przed rokiem – 50,9%). Znacznie niższe niż ogółem było przeciętne miesięczne świadczenie emerytalne i rentowe brutto wypłacone rolnikom indywidualnym – 1226,90 zł (w 2012 r. – 1159,65 zł), było ono jednak o 9,4% wyższe od średniej w kraju.

TABL. 1(42). **WYNAGRODZENIA BRUTTO ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO[a] W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI**
GROSS WAGES AND SALARIES AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES[a] IN NATIONAL ECONOMY BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Wynagrodzenia brutto *Gross wages and salaries*		Przeciętne wynagrodzenia miesięczne *Average monthly gross wages and salaries*	
	w mln zł *in mln zl*	w odsetkach *in percent*	w zł *in zl*	Polska=100 *Poland=100*
O G Ó Ł E M 2011	30275,2	100,0	3374,45	99,1
T O T A L 2012	31532,3	100,0	3503,59	99,2
2013	**32555,8**	**100,0**	**3654,57**	**99,9**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	345,8	1,1	4190,54	105,5
Przemysł *Industry*	10737,0	33,0	4121,72	109,5
w tym przetwórstwo przemysłowe *of which manufacturing*	7697,8	23,6	3581,83	105,8
Budownictwo *Construction*	1552,9	4,8	3114,04	104,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles[Δ]*	3608,8	11,1	2784,79	92,7
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	851,5	2,6	2809,80	86,2
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering[Δ]*	501,1	1,5	2352,19	103,6
Informacja i komunikacja *Information and communication*	825,6	2,5	5488,32	89,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	1804,6	5,5	5999,43	97,5
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*	504,3	1,5	3644,23	95,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	1133,8	3,5	3849,50	86,5
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*	1785,1	5,5	2580,27	101,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*	2427,2	7,5	4462,66	98,7
Edukacja *Education*	3594,6	11,0	3997,94	102,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	2240,3	6,9	3336,88	98,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	366,5	1,1	3241,22	99,6
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	276,7	0,8	2594,07	90,2

a Bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

a Excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 2(43). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO[a] W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES[a] IN NATIONAL ECONOMY BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2011	2012	2013	2011	2012	2013
	w zł *in zl*			w % *in %*		
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**3374,45**	**3503,59**	**3654,57**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*	3870,50	4138,18	4190,54	114,7	118,1	114,7
Przemysł ..... *Industry*	3767,58	3958,09	4121,72	111,7	113,0	112,8
w tym przetwórstwo przemysłowe.... *of which manufacturing*	3220,31	3402,52	3581,83	95,4	97,1	98,0
Budownictwo ..... *Construction*	3107,00	3022,67	3114,04	92,1	86,3	85,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles[Δ]*	2612,28	2688,96	2784,79	77,4	76,7	76,2
Transport i gospodarka magazynowa..... *Transportation and storage*	2550,45	2747,28	2809,80	75,6	78,4	76,9
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ]..... *Accommodation and catering[Δ]*	2135,56	2167,57	2352,19	63,3	61,9	64,4
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*	4938,35	5181,87	5488,32	146,3	147,9	150,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... *Financial and insurance activities*	5309,24	5594,88	5999,43	157,3	159,7	164,2
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]..... *Real estate activities*	3434,32	3570,62	3644,23	101,8	101,9	99,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... *Professional, scientific and technical activities*	3475,58	3675,28	3849,50	103,0	104,9	105,3
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*	2304,58	2432,85	2580,27	68,3	69,4	70,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence; compulsory social security*	4250,45	4329,47	4462,66	126,0	123,6	122,1
Edukacja ..... *Education*	3649,84	3796,24	3997,94	108,2	108,4	109,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... *Human health and social work activities*	3125,95	3235,46	3336,88	92,6	92,3	91,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... *Arts, entertainment and recreation*	3014,51	3148,04	3241,22	89,3	89,9	88,7
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	2294,58	2386,90	2594,07	68,0	68,1	71,0

a Bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

a Excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 3(44). **WYNAGRODZENIA BRUTTO[a] WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI**
GROSS WAGES AND SALARIES[a] BY FORMS OF OWNERSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	Osobowe[b] *Personal[b]*	Wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach *Payments from profit and balance surplus in co-operatives*	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej *Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities*	Bezosobowe *Impersonal*	Honoraria *Fees*	Agencyjno-prowizyjne *Agency commission*	Uczniów *Apprentices*
		w mln zł *in mln zl*							
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2011	29269,1	27406,2	14,8	351,3	1346,4	119,2	25,9	5,4
	2012	30885,8	28614,5	17,8	361,4	1776,3	91,9	19,0	4,8
	2013	**31645,7**	**29670,0**	**12,7**	**375,4**	**1470,5**	**93,5**	**18,7**	**4,9**
własność: / *ownership of:*									
Państwowa *State*		3482,5	3219,4	1,0	94,6	104,5	62,6	-	0,3
Skarbu Państwa *State Treasury*		2234,3	2087,7	1,0	94,4	43,0	8,0	-	0,3
państwowych osób prawnych *state legal persons*		1248,1	1131,8	0,0	0,2	61,5	54,6	-	0,1
Samorządu terytorialnego *Local self-government*		6044,1	5571,3	0,4	280,8	171,4	17,7	2,3	0,2
Prywatna krajowa *Private domestic*		11808,8	10801,2	5,2	-	987,8	7,7	3,3	3,6
w tym: *of which:*									
krajowych osób fizycznych *domestic natural persons*		1535,8	1462,0	0,3	-	71,9	0,4	-	1,2
spółdzielni *cooperatives*		526,9	501,1	1,8	-	23,5	0,3	-	0,2
Zagraniczna *Foreign*		6951,3	6765,3	6,2	-	160,7	5,4	13,1	0,7

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą, bez wynagrodzeń uczniów.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork, excluding wages and salaries of apprentices.

TABL. 4(45). **WYNAGRODZENIA BRUTTO[a] WEDŁUG SEKCJI**
GROSS WAGES AND SALARIES[a] BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Osobowe[b] *Personal[b]*	Wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach *Payments from profit and balance surplus in co-operatives*	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej *Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities*	Uczniów *Apprentices*	Pozostałe[c] *Others[c]*
	w mln zł *in mln zl*					
O G Ó Ł E M 2011	29269,1	27406,2	14,8	351,3	5,4	1491,5
T O T A L 2012	30885,8	28614,5	17,8	361,4	4,8	1887,2
2013	**31645,7**	**29670,0**	**12,7**	**375,4**	**4,9**	**1582,7**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	355,1	331,5	0,2	0,0	0,0	23,3
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł	10663,0	10445,3	8,7	3,4	2,4	203,3
Industry						
w tym przetwórstwo przemysłowe	7614,3	7432,8	8,2	0,1	2,4	170,9
of which manufacturing						
Budownictwo	1325,0	1269,3	1,0	-	0,4	54,2
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ]	2971,8	2849,0	1,8	-	1,0	120,0
Trade; repair of motor vehicles[Δ]						
Transport i gospodarka magazynowa	721,9	695,4	-	-	0,2	26,3
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ]	456,6	406,9	-	1,0	0,3	48,5
Accommodation and catering[Δ]						
Informacja i komunikacja	807,7	735,8	-	-	-	71,9
Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1783,6	1743,7	0,0	-	-	39,9
Financial and insurance activities						
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]	456,2	424,7	0,2	5,1	0,0	26,2
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	960,5	884,0	0,5	3,5	0,0	72,5
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ]	2088,1	1737,8	0,1	0,8	0,2	349,3
Administrative and support service activities						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2493,1	2273,9	-	154,6	-	64,6
Public administration and defence; compulsory social security						
Edukacja	3746,7	3345,2	-	174,3	0,2	227,0
Education						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2323,6	2122,9	0,2	28,8	0,0	171,7
Human health and social work activities						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	432,3	349,3	-	3,6	0,0	79,4
Arts, entertainment and recreation						
Pozostała działalność usługowa	60,5	55,6	-	0,3	0,0	4,6
Other service activities						

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą, bez wynagrodzeń uczniów. c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork, excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 5(46). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO[a] ORAZ PRACOWNICY OTRZYMUJĄCY W GRUDNIU 2013 R. WYNAGRODZENIA NIEPRZEKRACZAJĄCE MINIMALNEGO WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI I SEKCJI**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES[a] AND EMPLOYEES RECEIVING IN DECEMBER 2013 LESS THAN MINIMUM WAGES AND SALARIES BY FORMS OF OWNERSHIP AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł *Average monthly gross wages and salaries in zl*			Liczba pracowników otrzymujących w grudniu wynagrodzenia nieprzekraczające minimalnego *Number of employees receiving in December less than minimum wages and salaries*	
	ogółem *total*	w tym *of which*		ogółem *total*	w tym w wysokości 1280,00-1599,99 zł *of which of 1280,00-1599,99 zl*
		bez nagród rocznych[b] *excluding annual bonuses[b]*	bez składek emerytalno-rentowych i chorobowych *excluding contributions pension forecast*		
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**3868,86**	**3819,23**	**3385,32**	**30440**	**3147**
Według form własności ***By forms of ownership***					
Państwowa ..... *State*	4701,94	4568,49	4183,20	150	15
Skarbu Państwa ..... *State Treasury*	4749,79	4544,72	4266,72	114	9
państwowych osób prawnych ..... *state legal persons*	4613,62	4612,70	4028,81	36	6
Samorządu terytorialnego ..... *Local self-government*	3745,60	3567,40	3254,53	941	127
Prywatna krajowa ..... *Private domestic*	3156,23	3154,72	2747,41	26643	2739
w tym: / *of which:*					
krajowych osób fizycznych ..... *domestic natural persons*	2341,93	2341,47	2030,61	8599	593
spółdzielni ..... *cooperatives*	3379,87	3368,04	2946,56	523	39
Zagraniczna ..... *Foreign*	4119,60	4115,85	3612,09	2554	251
Według sekcji ***By sections***					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*	4514,55	4510,99	3921,11	387	11
Przemysł ..... *Industry*	4232,71	4227,84	3699,62	7387	673
w tym przetwórstwo przemysłowe .... *of which manufacturing*	3676,42	3672,36	3206,75	7149	663
Budownictwo ..... *Construction*	3669,81	3666,87	3202,02	2347	111
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	3043,63	3041,73	2662,16	4400	525

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą. b Dotyczy wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding wages and salaries of persons employed abroad. b Concern payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 5(46). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO[a] ORAZ PRACOWNICY OTRZYMUJĄCY W GRUDNIU 2013 R. WYNAGRODZENIA NIEPRZEKRACZAJĄCE MINIMALNEGO WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI I SEKCJI** (dok.)
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES[a] AND EMPLOYEES RECEIVING IN DECEMBER 2013 LESS THAN MINIMUM WAGES AND SALARIES BY FORMS OF OWNERSHIP AND SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł *Average monthly gross wages and salaries in zl*			Liczba pracowników otrzymujących w grudniu wynagrodzenia nieprzekraczające minimalnego *Number of employees receiving in December less than minimum wages and salaries*	
	ogółem *total*	w tym *of which*		ogółem *total*	w tym w wysokości 1280,00-1599,99 zł *of which of 1280,00-1599,99 zl*
		bez nagród rocznych[b] *excluding annual bonuses[b]*	bez składek emerytalno-rentowych i chorobowych *excluding contributions pension forecast*		
Według sekcji (dok.) ***By sections*** *(cont.)*					
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	3111,35	3111,35	2706,19	1031	87
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering[Δ]*	2552,14	2545,98	2220,06	2860	440
Informacja i komunikacja *Information and communication*	5971,48	5971,48	5228,23	176	3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	6274,58	6274,54	5554,28	298	35
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Real estate activities*	3810,21	3763,58	3324,76	203	29
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	4557,44	4537,01	3985,43	637	29
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] *Administrative and support service activities*	2587,22	2585,84	2248,04	8467	943
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*	4462,62	4180,09	3988,84	282	11
Edukacja *Education*	4018,48	3823,61	3496,28	704	101
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	3402,29	3356,70	2961,20	847	57
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	3284,12	3250,51	2858,59	200	46
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	2620,00	2605,11	2274,73	214	46

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą. b Dotyczy wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding wages and salaries of persons employed abroad. b Concern payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 6(47). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO[a] WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES[a] BY KIND OF ACTIVITY AND SUBREGIONS AND POWIATS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	Przemysł i budownictwo *Industry and construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ], transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia[Δ], informacja i komunikacja *Trade; repair of motor vehicles[Δ], transportation and storage, accommodation and catering[Δ], information and communication*	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Financial and insurance activities, real estate activities*	Pozostałe usługi *Other services*
W O J E W Ó D Z T W O 2011	3587,25	4185,74	3848,85	3019,53	4941,80	3399,07
V O I V O D S H I P 2012	3709,32	4484,59	3990,26	3100,77	5197,56	3523,48
2013	**3868,86**	**4514,55**	**4164,64**	**3250,91**	**5560,90**	**3656,74**
Podregion jeleniogórski	**3250,31**	**5211,77**	**3193,00**	**2431,91**	**3349,63**	**3488,42**
Subregion						
Powiaty: *Powiats*:						
bolesławiecki	3231,49	5782,91	3189,62	2381,06	3556,21	3613,47
jaworski	3040,71	3939,76	2743,72	2526,80	2978,02	3438,95
jeleniogórski	3128,87	5621,57	3105,44	2384,84	2813,59	3281,86
kamiennogórski	3045,35	7284,90	2780,55	2512,78	4096,93	3331,96
lubański	3034,94	4836,88	2702,39	2228,15	3433,79	3449,85
lwówecki	3104,47	6037,77	2956,67	2440,50	3249,38	3414,00
zgorzelecki	3435,69	5758,90	3745,20	2090,43	3465,87	3646,03
złotoryjski	3574,21	4744,19	3487,90	2295,74	3200,40	3794,11
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*						
Jelenia Góra	3367,22	-	3477,27	2935,86	3290,69	3392,24
Podregion legnicko-głogowski	**4620,55**	**4449,85**	**6146,87**	**2858,78**	**4045,36**	**3305,70**
Subregion						
Powiaty: *Powiats*:						
głogowski	3320,48	3924,10	3257,88	2425,68	4114,93	3582,44
górowski	3066,83	3302,31	2575,45	2001,08	3137,84	3449,88
legnicki	3179,49	4344,51	2981,85	3326,09	3114,52	3306,00
lubiński	6641,40	5977,92	8095,05	3128,93	4542,53	3836,05
polkowicki	4050,14	5718,59	5017,95	2594,09	3808,56	3843,94
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*						
Legnica	3188,81	6760,03	3688,58	3201,41	4094,99	2862,22
Podregion wałbrzyski	**3383,23**	**4790,02**	**3467,27**	**2592,83**	**3770,43**	**3470,87**
Subregion						
Powiaty: *Powiats*:						
dzierżoniowski	3156,11	2907,17	3117,93	2448,75	3607,29	3503,10
kłodzki	3200,48	5998,69	3213,30	2267,40	3465,62	3313,21
świdnicki	3394,63	3781,14	3372,69	2900,45	3756,38	3577,62
wałbrzyski	3138,11	5112,85	3044,38	2192,32	3548,71	3310,19
ząbkowicki	3201,11	5182,12	2953,11	2659,57	3889,95	3457,94
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*						
Wałbrzych	3735,14	2829,69	4076,41	2722,04	4291,26	3562,86
Podregion wrocławski	**3430,83**	**4065,33**	**3439,09**	**3239,86**	**3924,47**	**3444,08**
Subregion						
Powiaty: *Powiats*:						
milicki	2935,92	3596,89	2602,27	2330,02	5499,18	3303,72
oleśnicki	3254,89	4882,95	3055,73	2762,57	4488,32	3725,73
oławski	3398,13	5890,08	3493,56	2879,66	3815,39	3328,49
strzeliński	3393,16	4651,53	3236,73	2954,33	3797,82	3529,48
średzki	3602,22	4309,59	3612,72	3289,43	3447,11	3671,58
trzebnicki	3166,96	3842,66	2976,89	2597,84	3223,50	3649,85
wołowski	3554,83	4620,67	3760,43	2769,88	2903,03	3442,25
wrocławski	3638,25	3274,01	3736,80	3875,34	3911,98	3176,06
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu)	**4129,56**	**3498,35**	**4333,78**	**3608,74**	**6153,41**	**3915,39**
Subregion *(city with powiat status)*						

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 7(48). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**[a]
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2011	2012	2013	
			w liczbach bezwzględnych *in absolute numbers*	2012=100
O G Ó Ł E M ***G R A N D T O T A L***				
Świadczeniobiorcy *Persons receiving benefits*	668761	658322	650942	98,9
Świadczenia w mln zł *Benefits in mln zl*	13184,4	13698,6	14282,9	104,3
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH *FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM*				
R a z e m *T o t a l*				
Świadczeniobiorcy *Persons receiving benefits*	614984	606830	601706	99,2
Świadczenia w mln zł *Benefits in mln zl*	12480,1	12982,0	13558,0	104,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł *Average monthly retirement and other pension in zl*	1691,11	1782,76	1877,72	105,3
Emerytury *Retirement pay*				
Świadczeniobiorcy w tys. *Persons receiving benefits*	422217	418793	417932	99,8
Świadczenia w mln zł *Benefits in mln zl*	8975,9	9360,0	9826,8	105,0
Przeciętna miesięczna emerytura w zł *Average monthly retirement pay in zl*	1771,58	1862,50	1959,41	105,2
Renty z tytułu niezdolności do pracy *Pensions resulting from an inability to work*				
Świadczeniobiorcy w tys. *Persons receiving benefits*	92229	87421	83479	95,5
Świadczenia w mln zł *Benefits in mln zl*	1600,4	1608,1	1615,4	100,5
Przeciętna miesięczna renta w zł *Average monthly pension in zl*	1446,02	1532,90	1612,59	105,2
Renty rodzinne *Family pensions*				
Świadczeniobiorcy w tys. *Persons receiving benefits*	100538	100616	100295	99,7
Świadczenia w mln zł *Benefits in mln zl*	1903,8	2013,9	2115,8	105,1
Przeciętna miesięczna renta w zł *Average monthly pension in zl*	1578,00	1667,95	1757,98	105,4
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH *FARMERS*				
R a z e m[b] *T o t a l*[b]				
Świadczeniobiorcy w tys. *Persons receiving benefits*	53777	51492	49236	95,6
Świadczenia w mln zł *Benefits in mln zl*	704,3	716,6	724,9	101,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł *Average monthly retirement and other pension in zl*	1091,32	1159,65	1226,90	105,8
w tym emerytury *of which retirement pay*				
Świadczeniobiorcy w tys. *Persons receiving benefits*	42383	40312	38306	95,0
Świadczenia w mln zł *Benefits in mln zl*	588,7	595,0	592,5	99,6
Przeciętna miesięczna emerytura w zł *Average monthly retirement pay in zl*	1157,46	1230,06	1288,89	104,8

a Bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno - Rentowego.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements. b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

IV. WARUNKI PRACY

Warunki pracy stanowią zespół czynników występujących w środowisku pracy wynikających z procesu pracy oraz czynników związanych z wykonywaniem pracy, które mają wpływ na jej jakość oraz wydajność. Warunki pracy to zagadnienie ważne z punktu widzenia stanu zdrowia pracowników, toteż pracodawcy zobowiązani są do zapewnienia ich na poziomie zgodnym z obowiązującymi normami.

Ocena stanu i analiza zmian w zakresie zagrożeń na stanowiskach pracy oraz liczby osób korzystających ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i z tytułu wypadków przy pracy umożliwia podejmowanie odpowiednich działań zapobiegawczych i prowadzenie skutecznej polityki w zakresie poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Badaniem warunków pracy w województwie dolnośląskim w 2013 r. objęto 425,2 tys. osób w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób, w tym 178,7 tys. (tj. 42,0%) pracowało w zakładach, w których na stanowiskach pracy w ciągu roku wystąpiły zagrożenia. Spośród ogółu objętych badaniem 45,6 tys. osób (tj. 10,7%) pracowało **w warunkach zagrożenia** (liczonych jeden raz w grupie czynnika przeważającego tzn. zagrożenia środowiskiem pracy, uciążliwością pracy bądź też czynnikami mechanicznymi).

Zatrudnieni w 2013 r. w warunkach zagrożenia w woj. dolnośląskim stanowili 9,2% tej zbiorowości w kraju – o 0,5 p.proc. mniej niż rok wcześniej. Dolnośląskie zajmowało, podobnie jak w latach poprzednich, 3. lokatę w kraju pod względem liczby osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia, po woj. śląskim i wielkopolskim. W 2013 r. spośród osób pracujących w warunkach zagrożenia 13,8% (tj. 6,3 tys.) stanowiły kobiety. W porównaniu do 2012 r. liczba pracujących w warunkach zagrożenia zmniejszyła się ogółem o 3,8 tys. osób (tj. o 7,7%), a liczba kobiet pracujących w warunkach zagrożenia zmniejszyła się o 1,5 tys. osób (tj. o 19,3%).
W porównaniu do 2012 r. liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w zbiorowości objętej badaniem znacznie się zmniejszyła (ze 119 do 107).

W 2013 r. najtrudniejsze warunki pracy zanotowano w sekcjach: górnictwo i wydobywanie – 511 zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych ogółem (przed rokiem 438), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 206 (252) oraz dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja – 159 (152). Natomiast najmniejsze zagrożenia zanotowano w sekcjach: informacja i komunikacja (niespełna 1) oraz pozostała działalność usługowa (6).

Analiza przestrzennego rozmieszczenia stanowisk pracy stanowiących zagrożenie wskazuje na to, że w podregionie legnicko-głogowskim było 39,7% ogółu zatrudnionych w warunkach szkodliwych lub uciążliwych dla zdrowia (przed rokiem 34,5%). Było to związane ze znacznym stopniem koncentracji przemysłu (zwłaszcza wydobywczego) i infrastruktury w tym podregionie. Odsetek zatrudnionych w warunkach szkodliwych w podregionie wrocławskim wynosił 16,8% (przed rokiem 16,4%), w podregionie wałbrzyskim 15,9% (przed rokiem 16,3%), we Wrocławiu 15,4% (przed rokiem 19,1%), a w podregionie jeleniogórskim 12,2% (przed rokiem 13,8%). Największą liczbę osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia w końcu 2013 r. odnotowano w powiecie polkowickim – 7,9 tys. oraz lubińskim – 5,2 tys., co stanowiło odpowiednio 17,3% i 11,4% ogółu pracujących w warunkach zagrożenia. W porównaniu do 2012 r. w 23 powiatach odnotowano spadek liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia, największy w Jeleniej Górze (spadek o 41,3%) oraz powiatach: jaworskim (o 39,2%), trzebnickim (o 38,4%) i złotoryjskim (o 38,3%). Natomiast największy wzrost liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia w porównaniu do poprzedniego roku wystąpił w powiecie średzkim (o 38,1%) i polkowickim (o 32,3%).

Zagrożenia związane ze środowiskiem pracy wynikające z przekroczenia dopuszczalnych stężeń lub natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia dotyczyły 26,4 tys. osób, czyli 57,9% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia. W końcu 2013 r. spośród czynników związanych ze środowiskiem pracy największe zagrożenie stanowił hałas - 18,9 tys. osobozagrożeń (49,1% osobozagrożeń związanych ze środowiskiem pracy) oraz pyły przemysłowe (14,7%). W porównaniu do 2012 r. liczba osobozagrożeń związanych ze środowiskiem pracy zmniejszyła się o 9,5%.

Na działanie czynników związanych **z uciążliwością pracy** składała się m.in. praca w wymuszonej pozycji ciała, w warunkach ciężkiego wysiłku fizycznego lub w warunkach szczególnej uciążliwości. W 2013 roku 32,5% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia narażonych było na zagrożenia związane z uciążliwością pracy. **Czynniki mechaniczne**, a zwłaszcza niebezpieczne maszyny, stanowiły zagrożenie dla 9,6% badanych zatrudnionych w takich warunkach w województwie. W 2013 r., w porównaniu do 2012 r., liczba osobozagrożeń wynikających z uciążliwości pracy zmniejszyła się o 14,0%, a związanych z czynnikami mechanicznych (w szczególności z obsługą maszyn niebezpiecznych) o 15,2%.

W 2013 r. w zakładach pracy w województwie dolnośląskim doszło do 9,4 tys. **wypadków przy pracy i wypadków traktowanych na równi z wypadkami przy pracy** i było to o 7,2% mniej niż w 2012 r.

W strukturze wypadków według sekcji dominowały zdarzenia w podmiotach działających w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (30,8% ogólnej liczby wypadków), handel; naprawa pojazdów samochodowych (12,0%) oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna (10,0%). W 2013 r. odnotowano 24 wypadki śmiertelne

(o 6, tj. o 20,0% mniej niż rok wcześniej), w tym najwięcej w budownictwie oraz administrowaniu i działalności wspierającej (po 5).

Wskutek zaistniałych wypadków poszkodowanych zostało 9,5 tys. osób. Mężczyźni częściej niż kobiety ulegali takim zdarzeniom – stanowili blisko 2/3 poszkodowanych. Najwięcej osób poszkodowanych w wypadkach było w wieku od 25 do 34 lat (27,6% ogółu wypadków).

Spośród grup zawodów największą liczbę poszkodowanych stanowili robotnicy (14,6%) oraz operatorzy maszyn i urządzeń, monterzy (14,5%).

Przyczyny wypadków mogą być związane z:

- wszelkimi brakami i nieprawidłowościami, które bezpośrednio lub pośrednio przyczyniły się do powstania wypadku,
- czynnikami materialnymi (technicznymi),
- ogólną organizacją pracy w zakładzie lub organizacją stanowiska pracy,
- pracownikiem, w tym również z jego nieprawidłowym zachowaniem się.

Ponad połowa wszystkich **przyczyn wypadków** (52,4%) to nieprawidłowe zachowanie się pracownika spowodowane m.in. niedostateczną koncentracją uwagi na wykonywanej czynności, zaskoczeniem lub niespodziewanym wydarzeniem czy lekceważeniem zagrożenia.

Wśród **wydarzeń powodujących urazy** najwięcej osób zostało poszkodowanych wskutek zderzeń, uderzeń w nieruchomy obiekt – 27,1% oraz uderzeń przez obiekt w ruchu – 22,4%, a także w wyniku kontaktu z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym – 15,0% ogółu wydarzeń.

W 2013 r. w województwie dolnośląskim najczęściej dochodziło do wypadków w miejscach produkcji przemysłowej (39,6%), następnie w biurach, placówkach naukowych i szkołach, zakładach usługowych (22,2%) oraz w miejscach i środkach komunikacji publicznej (11,4%).

Pod względem rodzaju urazu, jakiego doznali poszkodowani w chwili wypadku dominowały:

- rany i powierzchowne urazy (39,5%),
- przemieszczenia, zwichnięcia, skręcenia i naderwania (26,5%),
- złamania kości (14,6%).

W wyniku wszystkich wypadków, do jakich doszło w 2013 r., na **zwolnieniach lekarskich** trwających od 1 do 3 dni przebywało 1,5% poszkodowanych. Zwolnienia lekarskie na okres od 4 do 20 dni wydano dla 34,1% poszkodowanych. Najwięcej osób przebywało na zwolnieniu przez okres 21 dni - 6 miesięcy (50,4%).

Przestrzenne rozmieszczenie poszkodowanych w wypadkach przy pracy wskazuje na to, że najwięcej osób poszkodowanych odnotowano we Wrocławiu (2844, tj. 29,9%), a następnie w powiecie wrocławskim (6,4%), polkowickim (6,3%) oraz w Legnicy (6,3%), natomiast najmniej – w powiecie lwóweckim (0,6%).

Najwyższy **wskaźnik liczby dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego** zanotowano w powiatach lwóweckim (48,7) i zgorzeleckim (47,2). Natomiast w powiecie wrocławskim i oławskim liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego była znacznie niższa od średniej wojewódzkiej (wynoszącej 37,3) – odpowiednio 30,2 i 30,5.

Ze względu na umiejscowienie urazu, w 2013 r. dominowały urazy kończyn górnych (39,8%) oraz urazy kończyn dolnych (34,1%) i głowy (10,0%).

Biorąc pod uwagę rodzaj umowy o pracę, najwięcej (6,1 tys., tj. 64,6%) wypadków przydarzyło się pracownikom zatrudnionym na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. Natomiast najmniej wypadków zanotowano wśród samozatrudnionych (0,1%).

Na podstawie informacji z KRUS można wnioskować, że w 2013 r. poprawiło się bezpieczeństwo pracy w rolnictwie indywidualnym. Świadczyć o tym może spadek liczby wypadków przy pracy z 599 w 2012 r. do 561 w 2013 r.

W 2013 r. odnotowano 227 przypadków zachorowań na **choroby zawodowe** i było to o 14,1% więcej niż w 2012 r. Pracownicy najczęściej niedomagali z powodu pylicy płuc (30,0%) i chorób zakaźnych lub pasożytniczych lub ich następstw (24,2%).

Badanie warunków pracy dostarcza także informacji na temat **świadczeń wypłacanych z tytułu pracy w warunkach uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia oraz z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.** Świadczenia te przysługują pracownikom, którzy na skutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznali uszczerbku na zdrowiu, a także członkom rodzin pracowników zmarłych wskutek takiego wypadku lub choroby.

W 2013 r. liczba osób korzystających ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia uległa zmniejszeniu, z wyjątkiem liczby osób korzystających z uprawnień wynikających z pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (wzrost o 19,5%) oraz z dodatkowych urlopów (wzrost o 3,0%).

W 2013 r. z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wypłacono 3,0 tys. odszkodowań, w tym z tytułu wypadków przy pracy 2,9 tys. odszkodowań. Średni koszt jednego świadczenia wyniósł 4,1 tys. zł, a najwyższy był w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – 18,9 tys. zł.

TABL. 1(49). **ZBIOROWOŚĆ OBJĘTA BADANIEM ORAZ ZATRUDNIENI[a] W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
THE POPULATION COVERED BY THE SURVEY AND PERSONS WORKING[a] IN HAZARDOUS CONDITION BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Liczba osób zatrudnionych w zakładach *Number of persons working in units*			Zatrudnieni w warunkach zagrożenia *Persons working in hazardous conditions*	
	objętych badaniem *covered by the survey*	w których zagrożenia *in which hazards*			
		nie wystąpiły *not were*	wystąpiły *were*	ogółem *total*	w tym kobiety *of which women*
O G Ó Ł E M 2011	420129	235810	184319	49881	6695
T O T A L 2012	415925	233516	182409	49359	7814
2013	**425174**	**246490**	**178684**	**45565**	**6306**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	5965	3942	2023	537	88
Przemysł *Industry*	216465	80052	136413	37114	4797
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	20526	1781	18745	10488	25
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	175277	70453	104824	22911	4429
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	9166	1633	7533	1889	246
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	11496	6185	5311	1826	97
Budownictwo *Construction*	23266	15502	7764	3447	7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	78633	72936	5697	830	148
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	22697	14688	8009	2246	511
Informacja i komunikacja *Information and communication*	11393	11361	32	5	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	1702	806	896	254	37
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*	3541	3291	250	55	-
Edukacja[b] *Education*[b]	17084	8378	8706	119	62
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	43743	34866	8877	954	656
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	685	668	17	4	-

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy. b Szkolnictwo wyższe.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post. b Higher education.

TABL. 2(50). **ZATRUDNIENI[a] W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG GRUP I NASILENIA ZAGROŻEŃ W ZAKŁADACH OBJĘTYCH BADANIEM W DANEJ ZBIOROWOŚCI ORAZ WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING[a] IN HAZARDOUS CONDITION BY GROUPS OF AGENTS AND INTENSITY OF DANGERS IN ESTABLISHMENTS COVERED BY THE SURVEY IN THE GIVEN POPULATION AND BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	W tym przez jedną grupę czynników *Of which one group factors*	Zagrożenia związane *Hazard connected with*					
			ze środowiskiem pracy *work environment*		z uciążliwością pracy *strenuous conditions*		z czynnikami mechanicznymi *mechanical factors*	
			razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group factors*	razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group factors*	razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group factors*
O G Ó Ł E M 2011	49881	33939	29597	17078	14695	12108	5589	4753
T O T A L 2012	49359	35115	27329	17249	16589	13853	5441	4013
2013	**45565**	**33049**	**26371**	**17388**	**14826**	**12093**	**4368**	**3568**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*	537	233	278	59	140	101	119	73
Przemysł ..... *Industry*	37114	26338	21691	14001	11710	9253	3713	3084
górnictwo i wydobywanie ..... *mining and quarrying*	10488	4641	7187	2704	3013	1688	288	249
przetwórstwo przemysłowe ..... *manufacturing*	22911	18696	13232	10448	7051	6066	2628	2182
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] ..... *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	1889	1522	570	285	852	770	467	467
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja [Δ] ..... *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	1826	1479	702	564	794	729	330	186
Budownictwo ..... *Construction*	3447	2460	2790	1961	490	393	167	106
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	830	746	447	385	250	237	133	124
Transport i gospodarka magazynowa ..... *Transportation and storage*	2246	2038	437	350	1686	1609	123	79
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*	5	5	-	-	-	-	5	5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... *Professional, scientific and technical activities*	254	200	163	109	80	80	11	11
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*	55	31	29	14	4	-	22	17
Edukacja[b] ..... *Education*[b]	119	115	27	25	52	52	40	38
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*	954	879	508	483	414	368	32	28
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	4	4	1	1	-	-	3	3

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy. b Szkolnictwo wyższe.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post. b Higher education.

TABL. 3(51). **ZATRUDNIENI[a] W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG GRUP I NASILENIA ZAGROŻEŃ NA 1000 ZATRUDNIONYCH W ZAKŁADACH OBJĘTYCH BADANIEM W DANEJ ZBIOROWOŚCI ORAZ WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING[a] IN HAZARDOUS CONDITION BY GROUPS OF AGENTS AND INTENSITY OF DANGERS PER 1000 PAID EMPLOYEES IN ESTABLISHMENTS COVERED BY THE SURVEY IN THE GIVEN POPULATION AND BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Grand total*	W tym przez jedną grupę czynników *Of which one group factors*	Zagrożenia związane *Hazard connected with*					
				ze środowiskiem pracy *work environment*		z uciążliwością pracy *strenuous conditions*		z czynnikami mechanicznymi *mechanical factors*	
				razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group factors*	razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group factors*	razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group factors*
O G Ó Ł E M 2011		118,7	80,8	70,4	40,6	35,0	28,8	13,3	11,3
T O T A L 2012		118,7	84,4	65,7	41,5	39,9	33,3	13,1	9,6
2013		**107,2**	**77,7**	**62,0**	**40,9**	**34,9**	**28,4**	**10,3**	**8,4**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*		90,0	39,1	46,6	9,9	23,5	16,9	19,9	12,2
Przemysł ..... *Industry*		171,5	121,7	100,2	64,7	54,1	42,7	17,2	14,2
górnictwo i wydobywanie ..... *mining and quarrying*		511,0	226,1	350,1	131,7	146,8	82,2	14,0	12,1
przetwórstwo przemysłowe..... *manufacturing*		130,7	106,7	75,5	59,6	40,2	34,6	15,0	12,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] ..... *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		206,1	166,0	62,2	31,1	93,0	84,0	50,9	50,9
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja [Δ] ..... *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		158,8	128,7	61,1	49,1	69,1	63,4	28,7	16,2
Budownictwo ..... *Construction*		148,2	105,7	119,9	84,3	21,1	16,9	7,2	4,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ]..... *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]		10,6	9,5	5,7	4,9	3,2	3,0	1,7	1,6
Transport i gospodarka magazynowa..... *Transportation and storage*		99,0	89,8	19,3	15,4	74,3	70,9	5,4	3,5
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*		0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... *Professional, scientific and technical activities*		149,2	117,5	95,8	64,0	47,0	47,0	6,5	6,5
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*		15,5	8,8	8,2	4,0	1,1	0,0	6,2	4,8
Edukacja[b] ..... *Education*[b]		7,0	6,7	1,6	1,5	3,0	3,0	2,3	2,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*		21,8	20,1	11,6	11,0	9,5	8,4	0,7	0,6
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*		5,8	5,8	1,5	1,5	0,0	0,0	4,4	4,4

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.
b Szkolnictwo wyższe.
a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post. b Higher education.

TABL. 4(52). **ZATRUDNIENI[a] W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG GRUP I NASILENIA ZAGROŻEŃ ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING[a] IN HAZARDOUS CONDITION BY GROUPS OF AGENTS AND INTENSITY OF DANGERS AND BY SUBREGIONS AND POWIATS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	W tym przez jedną grupę czynników *Of which one group factors*	Zagrożenia związane *Hazard connected with*					
			ze środowiskiem pracy *work environment*		z uciążliwością pracy *strenuous conditions*		z czynnikami mechanicznymi *mechanical factors*	
			razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group factors*	razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group factors*	razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group factors*
W O J E W Ó D Z T W O.... 2011	49881	33939	29597	17078	14695	12108	5589	4753
V O I V O D S H I P 2012	49359	35115	27329	17249	16589	13853	5441	4013
2013	**45565**	**33049**	**26371**	**17388**	**14826**	**12093**	**4368**	**3568**
Podregion jeleniogórski.....	**5552**	**3982**	**3010**	**1918**	**1874**	**1611**	**668**	**453**
Subregion								
Powiaty: *Powiats*:								
bolesławiecki	828	693	540	452	184	180	104	61
jaworski	354	274	207	158	75	75	72	41
jeleniogórski.....	833	581	329	197	394	305	110	79
kamiennogórski.....	690	637	186	186	441	406	63	45
lubański	102	48	52	15	31	17	19	16
lwówecki	406	302	264	198	86	86	56	18
zgorzelecki.....	1871	1059	1270	580	528	430	73	49
złotoryjski.....	116	73	46	24	61	43	9	6
Miasto na prawach powiatu								
City with powiat status								
Jelenia Góra	352	315	116	108	74	69	162	138
Podregion legnicko-								
-głogowski	**18108**	**10819**	**11913**	**6360**	**5430**	**3765**	**765**	**694**
Subregion								
Powiaty: *Powiats*:								
głogowski.....	3391	2847	1966	1434	1332	1322	93	91
górowski	88	79	71	62	15	15	2	2
legnicki	137	128	94	94	10	10	33	24
lubiński	5180	1936	3332	1407	1720	440	128	89
polkowicki	7899	4574	5667	2738	1955	1580	277	256
Miasto na prawach powiatu								
City with powiat status								
Legnica.....	1413	1255	783	625	398	398	232	232

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.
a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post.

TABL. 4(52). **ZATRUDNIENI[a] W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG GRUP I NASILENIA ZAGROŻEŃ ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW** (dok.)
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING[a] IN HAZARDOUS CONDITION BY GROUPS OF AGENTS AND INTENSITY OF DANGERS AND BY SUBREGIONS AND POWIATS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	W tym przez jedną grupę czynników *Of which one group factors*	Zagrożenia związane *Hazard connected with*					
			ze środowiskiem pracy *work environment*		z uciążliwością pracy *strenuous conditions*		z czynnikami mechanicznymi *mechanical factors*	
			razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group factors*	razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group factors*	razem *total*	w tym przez jedną grupę czynników *of which one group factors*
Podregion wałbrzyski	**7248**	**6142**	**3728**	**2787**	**2834**	**2786**	**686**	**569**
Subregion								
Powiaty: *Powiats*:								
dzierżoniowski	739	553	522	345	62	62	155	146
kłodzki	723	575	507	426	99	69	117	80
świdnicki	2849	2311	1680	1199	970	966	199	146
wałbrzyski	59	58	50	50	5	5	4	3
ząbkowicki	426	382	190	146	172	172	64	64
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*								
Wałbrzych	2452	2263	779	621	1526	1512	147	130
Podregion wrocławski	**7646**	**6306**	**4700**	**4078**	**1832**	**1362**	**1114**	**866**
Subregion								
Powiaty: *Powiats*:								
milicki	249	151	135	83	-	-	114	68
oleśnicki	640	452	391	232	83	76	166	144
oławski	808	649	515	476	190	103	103	70
strzeliński	200	199	128	128	63	63	9	8
średzki	671	620	552	523	75	74	44	23
trzebnicki	478	455	315	295	60	60	103	100
wołowski	534	472	228	211	9	1	297	260
wrocławski	4066	3308	2436	2130	1352	985	278	193
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu)	**7011**	**5800**	**3020**	**2245**	**2856**	**2569**	**1135**	**986**
Subregion *(city with powiat status)*								

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.
a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post.

TABL. 5(53). **ZATRUDNIENI[a] W WARUNKACH ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING[a] IN HAZARDOUS CONDITIONS TO AGENTS HARMFUL AND HAZARDOUS TO HEALTH AND BY SUBREGIONS AND POWIATS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Osobozagrożenia związane *Threats per capita connected with*									
	ze środowiskiem pracy *work environment*							z uciążliwością pracy *strenuous conditions*		
		w tym *of which*								
	razem *total*	substancje chemiczne *chemical substances*	pyły przemysłowe *hazardous industrial dusts*	hałas *noise*	wibracja *vibrations*	mikroklimat gorący *hot microclimates*	mikroklimat zimny *cold microclimates*	razem *total*	w tym niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy *of which threats caused by insufficient lights*	z czynnikami mechanicznymi *mechanical factors*
W O J E W Ó D Z T W O.... 2011	42954	4385	6856	18968	3306	5390	822	21781	7606	6848
V O I V O D S H I P 2012	42447	4080	7419	18042	2597	6090	1056	23825	8457	7650
2013	**38419**	**3231**	**5639**	**18882**	**2105**	**5255**	**583**	**20491**	**8149**	**6489**
Podregion jeleniogórski.....	**3957**	**148**	**753**	**1965**	**331**	**153**	**29**	**2404**	**474**	**820**
Subregion										
Powiaty: *Powiats*:										
bolesławiecki	599	127	30	315	21	23	29	222	72	135
jaworski	317	2	15	199	39	-	-	136	-	72
jeleniogórski	333	13	17	295	3	-	-	416	94	110
kamiennogórski	349	2	74	179	8	-	-	441	-	98
lubański	82	2	12	48	8	12	-	56	-	30
lwówecki	414	1	94	245	55	-	-	149	138	59
zgorzelecki	1701	1	509	583	150	118	-	826	69	110
złotoryjski.....	46	-	2	44	-	-	-	84	81	31
Miasto na prawach powiatu										
City with powiat status										
Jelenia Góra	116	-	-	57	47	-	-	74	20	175
Podregion legnicko-										
-głogowski	**21431**	**2347**	**4070**	**8810**	**649**	**4522**	**127**	**10094**	**6332**	**2455**
Subregion										
Powiaty: *Powiats*:										
głogowski.....	4192	1499	922	830	10	471	28	1332	54	93
górowski	72	-	2	50	5	-	-	15	-	7
legnicki	103	-	63	22	13	-	-	10	-	33
lubiński	5300	166	1289	2050	371	1190	6	4953	4508	849
polkowicki.....	10396	235	1756	5502	248	2615	5	3378	1715	1235
Miasto na prawach powiatu										
City with powiat status										
Legnica.....	1368	447	38	356	2	246	88	406	55	238

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.

a Counted accordingly to the number of hazards with which they are threatened.

TABL. 5(53). **ZATRUDNIENI[a] W WARUNKACH ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW** (dok.)

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING[a] IN HAZARDOUS CONDITIONS TO AGENTS HARMFUL AND HAZARDOUS TO HEALTH AND BY SUBREGIONS AND POWIATS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Zagrożenia związane *Hazard connected with*									
	ze środowiskiem pracy *work environment*							z uciążliwością pracy *strenuous conditions*		z czynnikami mechanicznymi *mechanical factors*
	razem *total*	w tym *of which*						razem *total*	w tym niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy *of which threats caused by insufficient lights*	
		substancje chemiczne *chemical substances*	pyły przemysłowe *hazardous industrial dusts*	hałas *noise*	wibracja *vibrations*	mikroklimat gorący *hot microclimates*	mikroklimat zimny *cold microclimates*			
	osobozagrożenia *threats per capita*									
Podregion wałbrzyski	**4297**	**78**	**408**	**2531**	**436**	**114**	**103**	**2997**	**513**	**802**
Subregion										
Powiaty: *Powiats*:										
dzierżoniowski	570	21	114	379	47	-	-	66	-	160
kłodzki	579	7	79	216	25	-	30	128	55	169
świdnicki	2103	25	215	1388	242	114	73	1030	16	208
wałbrzyski	50	-	-	47	-	-	-	5	-	29
ząbkowicki	190	-	-	62	9	-	-	172	-	64
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*										
Wałbrzych	805	25	-	439	113	-	-	1596	442	172
Podregion wrocławski	**5058**	**213**	**256**	**3634**	**251**	**278**	**31**	**1889**	**212**	**1212**
Subregion										
Powiaty: *Powiats*:										
milicki	140	-	5	121	3	11	-	6	-	125
oleśnicki	442	12	36	307	24	15	2	86	-	195
oławski	536	16	10	445	42	-	-	190	2	104
strzeliński	130	2	-	61	1	-	-	63	-	10
średzki	573	4	25	521	3	4	4	75	8	66
trzebnicki	327	12	42	225	24	-	-	60	-	108
wołowski	278	26	20	172	13	-	10	13	-	297
wrocławski	2632	141	118	1782	141	248	15	1396	202	307
Podregion m. Wrocław (miasto na prawach powiatu)	**3676**	**445**	**152**	**1942**	**438**	**188**	**293**	**3107**	**618**	**1200**
Subregion *(city with powiat status)*										

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.

a Counted accordingly to the number of hazards with which they are threatened.

TABL. 6(54). **STANOWISKA PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO ORAZ ZATRUDNIENI NA TYCH STANOWISKACH W 2013 R.**
WORKSTATIONS FOR WHICH AN OCCUPATIONAL RISK ASSESSMENT WAS DONE AND WORKERS EMPLOYED ON THEM IN 2013

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION* a - liczba stanowisk pracy *the number of workstations* b - liczba zatrudnionych *the number of employees*		Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego *Assessment of occupational risk*	Wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego *Elimination or limitation of occupational risk*	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego *Measures taken to eliminate or reduce the occupational risk*		
				techniczne *technical*	organizacyjne *organizational*	ochrony indywidualnej *personal protection*
O G Ó Ł E M	**a**	**86117**	**35968**	**15492**	**17262**	**21892**
T O T A L	**b**	**151021**	**64803**	**32706**	**27938**	**39764**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	a	1253	877	165	372	680
Agriculture, forestry and fishing	b	1690	1088	171	389	829
Przemysł	a	46459	22301	10412	9970	13087
Industry	b	94449	45830	25788	18723	27385
górnictwo i wydobywanie	a	4537	2305	1811	471	1527
mining and quarrying	b	17500	10297	8637	1708	5844
przetwórstwo przemysłowe	a	36846	17252	7752	8054	9770
manufacturing	b	68238	30872	15463	14637	18541
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ]	a	2412	1278	637	834	916
electricity, gas, steam and air conditioning supply	b	3577	2180	1157	1271	1487
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ]	a	2664	1466	212	611	874
water supply; sewerage, waste management and remediation activities	b	5134	2481	531	1107	1513
Budownictwo	a	6826	3953	1771	2131	3082
Construction	b	8211	4952	2069	2364	3832
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ]	a	12571	3302	958	1700	1739
Trade; repair of motor vehicles [Δ]	b	19172	4773	1365	2415	2793
Transport i gospodarka magazynowa	a	4732	1537	754	944	1043
Transportation and storage	b	6939	2047	1098	1064	1412
Informacja i komunikacja	a	5789	244	141	197	11
Information and communication	b	6447	290	161	238	18
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	a	270	71	13	27	31
Professional, scientific and technical activities	b	413	71	13	27	31
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ]	a	431	150	58	29	89
Administrative and support service activities	b	546	227	129	60	122
Edukacja [1]	a	1442	359	311	323	65
Education [1]	b	2530	359	311	323	67
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	a	5967	2847	909	1312	1759
Human health and social work activities	b	10159	4766	1601	2074	2880
Pozostała działalność usługowa	a	377	327	-	257	306
Other service activities	b	465	400	-	261	395

1 Szkolnictwo wyższe.

1 Higher education.

TABL. 7(55). **ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW**
PAID EMPLOYEES ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE BY SUBREGIONS AND POWIATS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego *Assessment of occupational risk*	Wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego *Elimination or limitation of occupational risk*	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego *Measures taken to eliminate or reduce the occupational risk*		
				techniczne *technical*	organizacyjne *organizational*	ochrony indywidualnej *personal protection*
		na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości *per 1000 paid employees of total surveyed*				
W O J E W Ó D Z T W O *V O I V O D S H I P*	2012	369,7	171,9	84,6	77,3	97,1
	2013	**355,2**	**152,4**	**76,9**	**65,7**	**93,5**
Podregion jeleniogórski *Subregion*	2012	315,1	143,9	52,4	58,4	85,2
	2013	**292,7**	**135,6**	**53,5**	**62,0**	**87,7**
Powiaty: *Powiats*:						
bolesławiecki	2012	288,0	152,3	33,5	29,7	98,5
	2013	237,2	88,5	33,6	15,6	53,7
jaworski	2012	296,4	146,0	28,4	9,7	107,6
	2013	315,3	95,8	28,5	20,0	55,7
jeleniogórski	2012	236,2	118,7	92,2	88,8	70,1
	2013	206,8	183,5	115,9	114,0	99,2
kamiennogórski	2012	342,1	168,9	61,5	24,4	97,6
	2013	383,5	160,6	67,2	98,1	113,9
lubański	2012	197,2	111,0	62,6	73,0	60,8
	2013	266,1	198,7	68,7	103,7	34,2
lwówecki	2012	381,1	182,4	44,5	43,6	158,6
	2013	383,2	212,6	33,7	51,7	168,6
zgorzelecki	2012	455,6	132,6	43,1	63,1	79,4
	2013	324,6	95,4	16,4	26,8	83,0
złotoryjski	2012	348,6	90,9	42,0	35,4	57,8
	2013	538,3	93,1	27,6	23,0	57,1
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*						
Jelenia Góra	2012	221,3	163,1	72,1	101,4	65,7
	2013	224,8	169,0	94,2	117,4	120,4
Podregion legnicko-głogowski *Subregion*	2012	603,6	306,2	184,4	131,1	171,6
	2013	**571,3**	**293,6**	**208,2**	**100,9**	**172,4**
Powiaty: *Powiats*:						
głogowski	2012	584,3	492,6	316,4	379,8	449,7
	2013	562,3	471,2	311,2	358,4	427,8
górowski	2012	452,3	269,3	99,5	175,4	113,4
	2013	427,6	340,0	102,4	173,0	117,3
legnicki	2012	563,9	126,9	35,7	23,7	98,6
	2013	491,4	288,3	209,7	22,0	78,9
lubiński	2012	476,6	244,9	117,9	60,6	109,0
	2013	421,5	192,8	105,0	36,5	109,9
polkowicki	2012	734,2	372,0	281,0	133,3	201,4
	2013	684,5	365,4	318,7	58,5	202,8
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*						
Legnica	2012	536,1	190,5	44,9	87,7	53,7
	2013	565,2	163,6	63,7	115,7	63,0

TABL. 7(55). **ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW** (dok.)
PAID EMPLOYEES ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE BY SUBREGIONS AND POWIATS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego *Assessment of occupational risk*	Wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego *Elimination or limitation of occupational risk*	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego *Measures taken to eliminate or reduce the occupational risk*		
				techniczne *technical*	organizacyjne *organizational*	ochrony indywidualnej *personal protection*
		na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości *per 1000 paid employees of total surveyed*				
Podregion wałbrzyski	2012	383,9	175,6	90,5	81,9	113,5
Subregion	**2013**	**380,4**	**139,0**	**77,9**	**61,3**	**72,2**
Powiaty: *Powiats*:						
dzierżoniowski	2012	357,7	133,5	45,8	52,8	83,1
	2013	373,9	158,8	68,9	60,0	105,7
kłodzki	2012	301,0	145,1	77,1	37,8	91,2
	2013	307,9	147,5	74,7	33,9	67,4
świdnicki	2012	384,1	235,5	131,9	136,5	170,3
	2013	330,9	122,9	71,1	77,0	100,1
wałbrzyski	2012	411,5	132,8	81,1	45,8	77,3
	2013	395,2	70,2	20,3	15,5	28,1
ząbkowicki	2012	515,4	246,8	56,2	153,8	122,9
	2013	371,0	172,4	48,8	107,0	86,3
Miasto na prawach powiatu *City with powiat status*						
Wałbrzych	2012	.	.	.	.	.
	2013	485,2	143,5	105,6	53,4	28,6
Podregion wrocławski	2012	325,2	151,8	63,7	53,0	72,7
Subregion	**2013**	**329,7**	**167,8**	**62,4**	**68,2**	**101,2**
Powiaty: *Powiats*:						
milicki	2012	162,6	80,2	27,1	22,0	65,3
	2013	178,6	61,6	22,1	27,5	51,9
oleśnicki	2012	153,8	38,7	8,7	15,1	23,2
	2013	293,0	219,5	100,8	178,4	97,8
oławski	2012	416,2	206,5	138,8	80,1	92,4
	2013	388,7	104,4	31,8	32,1	74,1
strzeliński	2012	329,5	99,3	78,0	1,1	15,4
	2013	247,4	27,1	3,6	5,0	19,3
średzki	2012	264,0	153,2	120,6	127,3	145,2
	2013	332,5	215,6	157,7	124,6	140,6
trzebnicki	2012	324,4	187,5	103,1	47,8	68,4
	2013	353,0	226,8	101,5	60,6	89,7
wołowski	2012	454,4	207,9	58,8	88,7	106,5
	2013	210,4	273,5	82,5	19,6	208,4
wrocławski	2012	367,9	170,3	34,6	45,4	71,3
	2013	358,6	159,0	36,2	47,7	105,7
Podregion m. Wrocław	2012	297,2	128,1	58,2	70,0	71,9
(miasto na prawach powiatu)	**2013**	**282,2**	**92,3**	**32,7**	**51,7**	**64,8**
Subregion *(city with powiat status)*						

TABL. 8(56). **WYPADKI PRZY PRACY ORAZ POSZKODOWANI W TYCH WYPADKACH[a] WEDŁUG TYPU, PŁCI I SKUTKÓW WYPADKÓW ORAZ WEDŁUG SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**

ACCIDENTS AT WORK AND PERSONS INJURED IN THE OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY TYPES, SEX, CONSEQUENCES OF THE ACCIDENTS AND BY NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Wypadki *Occupational accidents*				Poszkodowani w wypadkach *Persons injured in occupational accidents*					
	ogółem *total*	z ogółem *of total*			ogółem *total*	mężczyźni *men*	kobiety *women*	z ogółem w wypadkach *of total in occupational accidents*		
		zbiorowe *mass*	śmiertelne *fatal*	ciężkie *serious*				zbiorowych *mass*	śmiertelnych *fatal*	ciężkich *serious*
O G Ó Ł E M 2011	10477	65	37	63	10555	6874	3681	143	42	65
T O T A L 2012	10166	61	30	50	10232	6445	3787	127	33	53
2013	**9438**	**76**	**24**	**53**	**9509**	**5875**	**3634**	**147**	**28**	**55**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	126	-	1	2	126	105	21	-	1	2
Przemysł *Industry*	3596	41	8	23	3621	2879	742	66	10	24
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	411	25	3	4	414	408	6	28	3	4
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	2907	14	4	18	2927	2217	710	34	6	19
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning*	67	-	-	-	67	59	8	-	-	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	211	2	1	1	213	195	18	4	1	1
Budownictwo *Construction*	540	7	5	7	546	538	8	13	6	7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles[Δ]*	1129	1	1	6	1130	537	593	2	1	6
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	574	1	-	4	575	444	131	2	-	4
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering[Δ]*	170	-	-	1	170	57	113	-	-	1
Informacja i komunikacja *Information and communications*	63	-	1	-	63	44	19	-	1	-

a Zgłoszone w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 8(56). **WYPADKI PRZY PRACY ORAZ POSZKODOWANI W TYCH WYPADKACH[a] WEDŁUG TYPU, PŁCI I SKUTKÓW WYPADKÓW ORAZ WEDŁUG SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (dok.)
ACCIDENTS AT WORK AND PERSONS INJURED IN THE OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY TYPES, SEX, CONSEQUENCES OF THE ACCIDENTS AND BY NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Wypadki *Occupational accidents*				Poszkodowani w wypadkach *Persons injured in occupational accidents*					
	ogółem *total*	z ogółem *of total*			ogółem *total*	mężczyźni *men*	kobiety *women*	z ogółem w wypadkach *of total in occupational accidents*		
		zbiorowe *mass*	śmiertelne *fatal*	ciężkie *serious*				zbiorowych *mass*	śmiertelnych *fatal*	ciężkich *serious*
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	142	6	-	-	153	49	104	17	-	-
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*	114	-	-	1	114	71	43	-	-	1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	118	1	1	1	119	68	51	2	1	1
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and suport service activities*	748	5	5	6	755	430	325	12	5	7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*	442	7	2	-	452	216	236	17	2	-
Edukacja[b] *Education*[b]	601	2	-	-	604	160	444	5	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	948	5	-	1	954	209	745	11	1	1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	98	-	-	1	98	54	44	-	-	1
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	29	-	-	-	29	14	15	-	-	-

a Zgłoszone w danym roku. b Szkolnictwo wyższe.
a Registered in a given year. b Higher education

TABL. 9(57). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] ORAZ LICZBA DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY WEDŁUG SKUTKÓW WYPADKÓW I SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**

PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] AND THE NUMBER OF DAYS INCAPACITY TO WORK BY CONSEQUENCES OF THE ACCIDENTS AND BY SECTIONS (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Poszkodowani w wypadkach *Persons injured in occupational accidents*				Liczba dni niezdolności do pracy *Number of days inability to work*					
	ogółem *total*	powodujących *causing*			ogółem *total*		w wypadkach *in occupational accidents*			
							śmiertelnych *fatal*		pozostałych *others*	
		śmierć osoby poszkodowanej *death of the injured person*	ciężkie uszkodzenie ciała *serious injury*	lżejsze uszkodzenie ciała *lighter injury*	w liczbach bezwzględnych *in absolute number*	na 1 poszkodowanego *per 1 person injured*	w liczbach bezwzględnych *in absolute number*	na 1 poszkodowanego *per 1 person injured*	w liczbach bezwzględnych *in absolute number*	na 1 poszkodowanego[b] *per 1 person injured*[b]
O G Ó Ł E M 2011	10555	42	65	10448	396257	37,5	202	4,8	396055	37,7
T O T A L 2012	10232	33	53	10146	383558	37,5	45	1,4	383513	37,6
2013	**9509**	**28**	**55**	**9426**	**354773**	**37,3**	**205**	**7,3**	**354568**	**37,4**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*	126	1	2	123	6230	49,4	3	3,0	6227	49,8
Przemysł ..... *Industry*	3621	10	24	3587	137938	38,1	27	2,7	137911	38,2
górnictwo i wydobywanie ..... *mining and quarrying*	414	3	4	407	23108	55,8	-	-	23108	56,2
przetwórstwo przemysłowe..... *manufacturing*	2927	6	19	2902	103526	35,4	26	4,3	103500	35,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę [Δ] ..... *electricity, gas, steam and air conditioning*	67	-	-	67	2871	42,9	-	-	2871	42,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] ..... *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	213	1	1	211	8433	39,6	1	1,0	8432	39,8

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób.

a Registered in a given year. b Without persons injured in fatal accidents and without the number of days incapacity to work of this persons.

TABL. 9(57). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] ORAZ LICZBA DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY WEDŁUG SKUTKÓW WYPADKÓW I SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (cd.)

PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] AND THE NUMBER OF DAYS INCAPACITY TO WORK BY CONSEQUENCES OF THE ACCIDENTS AND BY SECTIONS (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Poszkodowani w wypadkach *Persons injured in occupational accidents*				Liczba dni niezdolności do pracy *Number of days inability to work*					
		powodujących *causing*			ogółem *total*		w wypadkach *in occupational accidents*			
							śmiertelnych *fatal*		pozostałych *others*	
	ogółem *total*	śmierć osoby poszkodowanej *death of the injured person*	ciężkie uszkodzenie ciała *serious injury*	lżejsze uszkodzenie ciała *lighter injury*	w liczbach bezwzględnych *in absolute number*	na 1 poszkodowanego *per 1 person injured*	w liczbach bezwzględnych *in absolute number*	na 1 poszkodowanego *per 1 person injured*	w liczbach bezwzględnych *in absolute number*	na 1 poszkodowanego[b] *per 1 person injured*[b]
Budownictwo ..... *Construction*	546	6	7	533	28136	51,5	51	8,5	28085	52,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	1130	1	6	1123	39115	34,6	-	-	39115	34,6
Transport i gospodarka magazynowa ..... *Transportation and storage*	575	-	4	571	25096	43,6	-	-	25096	43,6
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] ..... *Accommodation and catering*[Δ]	170	-	1	169	5147	30,3	-	-	5147	30,3
Informacja i komunikacja ..... *Information and communications*	63	1	-	62	1223	19,4	-	-	1223	19,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... *Financial and insurance activities*	153	-	-	153	3321	21,7	-	-	3321	21,7
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] ..... *Real estate activities*	114	-	1	113	5246	46,0	-	-	5246	46,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... *Professional, scientific and technical activities*	119	1	1	117	4140	34,8	-	-	4140	35,1

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób.

a Registered in a given year. b Without persons injured in fatal accidents and without the number of days incapacity to work of this persons.

TABL. 9(57). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] ORAZ LICZBA DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY WEDŁUG SKUTKÓW WYPADKÓW I SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (dok.)

PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] AND THE NUMBER OF DAYS INCAPACITY TO WORK BY CONSEQUENCES OF THE ACCIDENTS AND BY SECTIONS (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Poszkodowani w wypadkach *Persons injured in occupational accidents*				Liczba dni niezdolności do pracy *Number of days inability to work*					
		powodujących *causing*			ogółem *total*		w wypadkach *in occupational accidents*			
							śmiertelnych *fatal*		pozostałych *others*	
	ogółem *total*	śmierć osoby poszkodowanej *death of the injured person*	ciężkie uszkodzenie ciała *serious injury*	lżejsze uszkodzenie ciała *lighter injury*	w liczbach bezwzględnych *in absolute number*	na 1 poszkodowanego *per 1 person injured*	w liczbach bezwzględnych *in absolute number*	na 1 poszkodowanego *per 1 person injured*	w liczbach bezwzględnych *in absolute number*	na 1 poszkodowanego[b] *per 1 person injured*[b]
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and suport service activities*	755	5	7	743	30587	40,5	124	24,8	30463	40,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence; compulsory social security*	452	2	-	450	13677	30,3	-	-	13677	30,4
Edukacja[c] ..... *Education*[c]	604	-	-	604	19315	32,0	-	-	19315	32,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*	954	1	1	952	31746	33,3	-	-	31746	33,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... *Arts, entertainment and recreation*	98	-	1	97	2900	29,6	-	-	2900	29,6
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	29	-	-	29	956	33,0	-	-	956	33,0

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób. c Szkolnictwo wyższe.

a Registered in a given year. b Without persons injured in fatal accidents and without the number of days incapacity to work of this persons. c Higher education

TABL. 10(58). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG PŁCI I SKUTKÓW WYPADKÓW ORAZ LICZBA DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY SPOWODOWANEJ WYPADKAMI WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY SEX AND CONSEQUENCES OF THE ACCIDENTS AND THE NUMBER OF DAYS INCAPACITY TO WORK CAUSED BY ACCIDENTS AND BY SUBREGIONS AND POWIATS (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z ogółem w wypadkach *Of total in occupational accidents*			Liczba dni niezdolności do pracy *The number of days incapacity to work*	
				śmiertelnych *fatal*	ciężkich *serious*	lżejszych *lighter*	ogółem *total*	na 1 poszkodowanego *per one person injured*
W O J E W Ó D Z T W O.... 2011	10555	6874	3681	42	65	10448	396257	37,5
V O I V O D S H I P 2012	10232	6445	3787	33	53	10146	383558	37,5
2013	**9509**	**5875**	**3634**	**28**	**55**	**9426**	**354773**	**37,3**
Podregion jeleniogórski.....	**1144**	**672**	**472**	**3**	**4**	**1137**	**45505**	**39,8**
Subregion								
Powiaty: *Powiats*:								
bolesławiecki	243	156	87	1	-	242	8512	35,0
jaworski	126	75	51	1	-	125	4336	34,4
jeleniogórski.....	84	45	39	-	-	84	3225	38,4
kamiennogórski.....	79	56	23	1	1	77	3705	46,9
lubański	87	46	41	-	-	87	3598	41,4
lwówecki	53	34	19	-	2	51	2581	48,7
zgorzelecki.....	186	110	76	-	1	185	8770	47,2
złotoryjski.....	61	38	23	-	-	61	1998	32,8
Miasto na prawach powiatu								
City with powiat status								
Jelenia Góra	225	112	113	-	-	225	8780	39,0
Podregion legnicko-								
-głogowski	**2169**	**1548**	**621**	**6**	**8**	**2155**	**86087**	**39,7**
Subregion								
Powiaty: *Powiats*:								
głogowski.....	258	195	63	-	-	258	9934	38,5
górowski	78	58	20	-	1	77	2902	37,2
legnicki	110	68	42	1	-	109	4068	37,0
lubiński	523	354	169	-	3	520	21643	41,4
polkowicki	603	496	107	3	2	598	26624	44,2
Miasto na prawach powiatu								
City with powiat status								
Legnica.....	597	377	220	2	2	593	20916	35,0

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 10(58). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG PŁCI I SKUTKÓW WYPADKÓW ORAZ LICZBA DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY SPOWODOWANEJ WYPADKAMI WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (dok.)
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY SEX AND CONSEQUENCES OF THE ACCIDENTS AND THE NUMBER OF DAYS INCAPACITY TO WORK CAUSED BY ACCIDENTS AND BY SUBREGIONS AND POWIATS (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z ogółem w wypadkach *Of total in occupational accidents*			Liczba dni niezdolności do pracy *The number of days incapacity to work*	
				śmiertelnych *fatal*	ciężkich *serious*	lżejszych *lighter*	ogółem *total*	na 1 poszkodowanego *per one person injured*
Podregion wałbrzyski	**1586**	**1007**	**579**	**8**	**18**	**1560**	**60175**	**37,9**
Subregion								
Powiaty: *Powiats*:								
dzierżoniowski	171	113	58	1	2	168	6140	35,9
kłodzki	348	207	141	2	1	345	12728	36,6
świdnicki	468	337	131	3	9	456	18966	40,5
wałbrzyski	60	37	23	-	1	59	2229	37,2
ząbkowicki	147	108	39	1	2	144	6818	46,4
Miasto na prawach powiatu								
City with powiat status								
Wałbrzych	392	205	187	1	3	388	13294	34,0
Podregion wrocławski	**1766**	**1131**	**635**	**5**	**9**	**1752**	**61481**	**34,8**
Subregion								
Powiaty: *Powiats*:								
milicki	82	66	16	1	-	81	3324	40,5
oleśnicki	225	152	73	2	1	222	9509	42,3
oławski	396	218	178	1	3	392	12090	30,5
strzeliński	76	43	33	-	-	76	2622	34,5
średzki	143	91	52	-	2	141	6696	46,8
trzebnicki	132	77	55	-	-	132	4841	36,7
wołowski	108	77	31	-	-	108	4136	38,3
wrocławski	604	407	197	1	3	600	18263	30,2
Podregion m. Wrocław	**2844**	**1517**	**1327**	**6**	**16**	**2822**	**101525**	**35,7**
(miasto na prawach powiatu)								
Subregion *(city with powiat status)*								

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 11(59). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG LICZBY DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY SPOWODOWANEJ WYPADKAMI ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY THE NUMBER OF DAYS INABILITY TO WORK CAUSED BY ACCIDENTS AND BY NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	W tym w wypadkach *Of which in occupational accidents*				
		śmiertelnych *fatal*	powodujących niezdolność do pracy *resulting in an inability to work*			
			1-3 dni *days*	4-20 dni *days*	21 dni- -6 m-cy *21 days- -6 months*	6 m-cy i więcej *6 months and more*
O G Ó Ł E M 2011	10555	42	119	3709	5361	348
T O T A L 2012	10232	33	133	4305	5081	327
2013	**9509**	**28**	**139**	**3245**	**4789**	**279**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	126	1	2	36	76	4
Przemysł *Industry*	3621	10	55	1311	1880	98
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	414	3	-	102	286	19
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	2927	6	48	1118	1437	72
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	67	-	1	17	47	1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	213	1	6	74	110	6
Budownictwo *Construction*	546	6	6	146	343	27
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles* [Δ]	1130	1	16	454	513	41
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	575	-	4	147	350	20
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]	170	-	-	70	77	3
Informacja i komunikacja *Information and communication*	63	1	4	25	19	1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	153	-	8	57	42	1
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*	114	-	1	36	65	5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	119	1	-	44	53	3
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*	755	5	14	245	397	29
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*	452	2	11	166	199	7
Edukacja [b] *Education* [b]	604	-	11	203	275	19
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	954	1	7	271	445	18
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	98	-	-	24	40	3
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	29	-	-	10	15	-

a Zgłoszone w danym roku. b Szkolnictwo wyższe.

a Registered in a given year. b Higher education.

TABL. 12(60). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG MIESIĄCA, W KTÓRYM ZDARZYŁ SIĘ WYPADEK ORAZ SEKCJI W 2013 R. (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY MONTH OF THE ACCIDENTS AND NACE SECTIONS IN 2013 (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Miesiąc, w którym zdarzył się wypadek przy pracy *Month of the accident*											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**9509**	**820**	**847**	**846**	**759**	**799**	**865**	**827**	**746**	**751**	**921**	**700**	**628**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*	126	8	10	10	8	13	7	13	13	10	12	10	12
Przemysł ..... *Industry*	3621	315	319	326	289	290	330	343	284	305	352	253	215
górnictwo i wydobywanie ..... *mining and quarrying*	414	31	37	54	23	30	47	47	26	33	34	28	24
przetwórstwo przemysłowe..... *manufacturing*	2927	263	256	254	241	245	256	266	234	245	289	205	173
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] ..... *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	67	7	8	4	4	4	5	5	8	5	8	3	6
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] ..... *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	213	14	18	14	21	11	22	25	16	22	21	17	12
Budownictwo ..... *Construction*	546	29	45	42	49	48	49	62	55	55	48	35	29
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ]..... *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	1130	86	101	115	84	117	100	93	96	91	99	84	64
Transport i gospodarka magazynowa..... *Transportation and storage*	575	49	63	38	55	45	45	42	36	39	76	40	47
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ]..... *Accommodation and catering*[Δ]	170	15	14	14	13	19	16	20	14	15	10	12	8
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*	63	7	5	6	4	3	6	11	6	3	7	2	3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... *Financial and insurance activities*	153	21	13	12	7	15	13	13	16	10	11	14	8
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]..... *Real estate activities*	114	12	7	15	3	8	10	4	10	12	8	10	15
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... *Professional, scientific and technical activities*	119	15	4	10	11	10	7	7	12	14	13	4	12
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*	755	66	65	75	59	52	57	81	53	50	76	63	58
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence; compulsory social security*	452	37	43	40	35	40	46	24	29	44	34	34	46
Edukacja[b] ..... *Education*[b]	604	63	53	48	41	56	83	28	34	38	73	52	35
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*	954	90	93	88	93	70	85	76	72	54	90	78	65
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... *Arts, entertainment and recreation*	98	5	11	6	6	12	8	6	9	8	10	8	9
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	29	2	1	1	2	1	3	4	7	3	2	1	2

a Zgłoszone w danym roku. b Szkolnictwo wyższe.

a Registered in a given year. b Higher education.

TABL. 13(61). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY EMPLOYMENT STATUS AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Osoba samozatrudniająca *Self-employed person*	Osoba współpracująca, praktykant, uczeń i inny status *A person cooperates, apprentice, student and other status*	Pracownik zatrudniony na czas *Employee time*					
				nieokreślony *indefinitely*			określony *definite*		
				razem *total*	w wymiarze czasu pracy *in-time*		razem *total*	w wymiarze czasu pracy *in-time*	
					pełnym *full*	niepełnym *part*		pełnym *full*	niepełnym *part*
O G Ó Ł E M 2011	10555	9	265	6598	6368	230	3683	3468	215
T O T A L 2012	10232	8	293	6524	6257	267	3407	3208	199
2013	**9509**	**8**	**282**	**6143**	**5882**	**261**	**3076**	**2896**	**180**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	126	-	10	82	78	4	34	33	1
Przemysł *Industry*	3621	3	39	2306	2259	47	1273	1259	14
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	414	-	1	386	384	2	27	26	1
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	2927	3	33	1688	1651	37	1203	1191	12
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	67	-	1	66	65	1	-	-	-
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	213	-	4	166	159	7	43	42	1
Budownictwo *Construction*	546	2	7	334	324	10	203	201	2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	1130	1	14	661	615	46	454	406	48
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	575	-	6	436	409	27	133	120	13
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering*[Δ]	170	-	4	61	50	11	105	80	25
Informacja i komunikacja *Information and communication*	63	-	1	45	45	-	17	17	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	153	-	1	134	121	13	18	17	1
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*	114	-	-	85	79	6	29	28	1

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 13(61). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (dok.)
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY EMPLOYMENT STATUS AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Osoba samozatrudniająca *Self-employed person*	Osoba współpracująca, praktykant, uczeń i inny status *A person cooperates, apprentice, student and other status*	Pracownik zatrudniony na czas *Employee time*					
				nieokreślony *indefinitely*			określony *definite*		
				razem *total*	w wymiarze czasu pracy *in-time*		razem *total*	w wymiarze czasu pracy *in-time*	
					pełnym *full*	niepełnym *part*		pełnym *full*	niepełnym *part*
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	119	-	7	69	65	4	43	42	1
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*	755	-	122	127	110	17	506	472	34
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*	452	-	21	391	381	10	40	36	4
Edukacja[b] *Education[b]*	604	-	1	528	488	40	75	48	27
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	954	2	23	803	783	20	126	121	5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	98	-	25	63	60	3	10	6	4
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	29	-	1	18	15	3	10	10	-

a Zgłoszone w danym roku. b Szkolnictwo wyższe.
a Registered in a given year. b Higher education.

TABL. 14(62). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG WYBRANYCH GRUP WYKONYWANYCH ZAWODÓW ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY SELECTED GROUPS OF OCCUPATIONS AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	W tym *Of which*									
		kierownicy *managers*	specjaliści *professionals*	pracownicy *employees*		modelki, sprzedawcy i demonstratorzy *models, shop salespersons and demonstrators*	górnicy i robotnicy budowlani *miners and construction workers*	robotnicy *workers*	operatorzy maszyn i urządzeń, monterzy *machine and equipment operators, assemblers*	kierowcy i operatorzy pojazdów *drivers and vehicles operators*
				obsługi biurowej *general*	usług osobistych i ochrony *personal services and security*					
O G Ó Ł E M 2011	10555	245	1072	117	290	625	582	1627	1608	796
T O T A L 2012	10232	234	1086	89	327	671	476	1514	1379	735
2013	**9509**	**204**	**1090**	**106**	**246**	**611**	**417**	**1389**	**1379**	**636**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	126	2	3	3	1	-	-	6	1	20
Przemysł *Industry*	3621	46	100	12	16	18	136	1041	1210	176
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	414	1	10	-	-	-	4	121	207	19
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	2927	40	85	11	11	18	81	877	986	115
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	67	-	3	1	-	-	13	25	6	2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	213	5	2	-	5	-	38	18	11	40
Budownictwo *Construction*	546	17	13	3	-	-	169	92	74	57
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	1130	28	29	8	11	554	13	86	27	55
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	575	4	6	1	10	3	8	57	5	237

a Zgłoszone w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 14(62). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG WYBRANYCH GRUP WYKONYWANYCH ZAWODÓW ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (dok.)

PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY SELECTED GROUPS OF OCCUPATIONS AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	W tym *Of which*								
		kierownicy *managers*	specjaliści *professionals*	pracownicy *employees*		modelki, sprzedawcy i demonstratorzy *models, shop salespersons and demonstrators*	górnicy i robotnicy budowlani *miners and construction workers*	robotnicy *workers*	operatorzy maszyn i urządzeń, monterzy *machine and equipment operators, assemblers*	kierowcy i operatorzy pojazdów *drivers and vehicles operators*
				Obsługi biurowej *general*	Usług osobistych i ochrony *personal services and security*					
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] ..... *Accommodation and catering* [Δ]	170	1	5	1	62	9	2	1	-	1
Informacja i komunikacja..... *Information and communication*	63	2	9	-	1	5	-	7	-	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... *Financial and insurance activities*	153	25	68	2	-	6	-	-	-	1
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]..... *Real estate activities*	114	3	14	5	21	1	25	7	2	4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... *Professional, scientific and technical activities*	119	2	16	9	2	2	7	26	6	1
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ]..... *Administrative and support service activities*	755	12	15	-	7	8	17	26	51	32
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence; compulsory social security*	452	13	96	32	24	-	8	12	1	16
Edukacja[b] ..... *Education*[b]	604	21	297	21	37	-	17	9	-	4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*	954	27	406	7	40	4	13	13	-	31
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... *Arts, entertainment and recreation*	98	1	6	2	9	1	2	3	-	-
Pozostała działalność usługowa..... *Other service activities*	29	-	7	-	5	-	-	3	2	1

a Zgłoszone w danym roku. b Szkolnictwo wyższe.

a Registered in a given year. b Higher education.

TABL. 15(63). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZ ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**

PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY CONTACT-MODE OF INJURY AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Grand total*	Wydarzenia powodujące uraz *Contact-mode of injury*											
			kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi *contact with electricity, temperature, hazardous substances and chemicals*		tonięcie, zakopanie, zamknięcie *drowned in linquid, buried, closed*	zderzenie/uderzenie w nieruchomy obiekt *collision/ hit the stationary object*	uderzenie przez obiekt w ruchu *struck by object in motion*		kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym *contact with object sharp, rough, rugged*		uwięzienie, zmiażdżenie *trapped, crushed*	obciążenie fizyczne i psychiczne *physical and psychological burden*	przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia *aggression human or animal*	pozostałe *others*
			razem *total*	w tym z niebezpiecznymi substancjami *of which with hazardous substances*			razem *total*	w tym przez spadający obiekt *of which by falling object*	razem *total*	w tym z przedmiotem ostrym *of which with sharp object*				
O G Ó Ł E M	2011	10555	340	93	22	2811	2413	999	1593	983	632	1419	229	1049
T O T A L	2012	10232	330	81	10	2566	2339	954	1610	952	635	1339	243	1116
	2013	**9509**	**304**	**58**	**17**	**2577**	**2130**	**873**	**1424**	**845**	**542**	**1261**	**201**	**1016**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*		126	3	-	-	37	24	7	12	4	3	15	9	22
Przemysł ..... *Industry*		3621	147	37	11	811	957	445	694	429	296	408	19	268
górnictwo i wydobywanie ..... *mining and quarrying*		414	15	1	4	104	131	96	29	14	26	87	-	18
przetwórstwo przemysłowe ..... *manufacturing*		2927	124	35	3	638	764	331	631	404	259	278	6	215
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę[Δ] ..... *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		67	4	1	-	14	14	1	4	2	2	14	4	11
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] ..... *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		213	4	-	4	55	48	17	30	9	9	29	9	24

a Zgłoszone w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 15(63). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZ ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (cd.)
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY CONTACT-MODE OF INJURY AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Wydarzenia powodujące uraz *Contact-mode of injury*											
		kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi *contact with electricity, temperature, hazardous substances and chemicals*		tonięcie, zakopanie, zamknięcie *drowned in linquid, buried, closed*	zderzenie/uderzenie w nieruchomy obiekt *collision/ hit the stationary object*	uderzenie przez obiekt w ruchu *struck by object in motion*		kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym *contact with object sharp, rough, rugged*		uwięzienie, zmiażdżenie *trapped, crushed*	obciążenie fizyczne i psychiczne *physical and psychological burden*	przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia *aggression human or animal*	pozostałe *others*
		razem *total*	w tym z niebezpiecznymi substancjami *of which with hazardous substances*			razem *total*	w tym przez spadający obiekt *of which by falling object*	razem *total*	w tym z przedmiotem ostrym *of which with sharp object*				
Budownictwo ..... *Construction*	546	19	6	3	123	160	82	86	43	47	59	4	45
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	1130	14	1	-	307	271	120	231	167	59	154	11	78
Transport i gospodarka magazynowa ..... *Transportation and storage*	575	14	2	-	157	151	45	31	13	24	80	47	70
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering*[Δ]	170	21	-	-	53	22	10	38	26	5	15	2	13
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*	63	2	-	-	25	11	3	2	1	2	9	3	7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... *Financial and insurance activities*	153	-	-	-	60	24	2	6	2	6	36	1	18
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]..... *Real estate activities*	114	4	-	-	32	19	6	16	7	4	16	1	22
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... *Professional, scientific and technical activities*	119	8	1	-	31	27	10	22	8	2	13	1	15

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 15(63). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZ ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (dok.)
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY CONTACT-MODE OF INJURY AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Wydarzenia powodujące uraz *Contact-mode of injury*											
		kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi *contact with electricity, temperature, hazardous substances and chemicals*		tonięcie, zakopanie, zamknięcie *drowned in linquid, buried, closed*	zderzenie/uderzenie w nieruchomy obiekt *collision/ hit the stationary object*	uderzenie przez obiekt w ruchu *struck by object in motion*		kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym *contact with object sharp, rough, rugged*		uwięzienie, zmiażdżenie *trapped, crushed*	obciążenie fizyczne i psychiczne *physical and psychological burden*	przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia *aggression human or animal*	pozostałe *others*
		razem *total*	w tym z niebezpiecznymi substancjami *of which with hazardous substances*			razem *total*	w tym przez spadający obiekt *of which by falling object*	razem *total*	w tym z przedmiotem ostrym *of which with sharp object*				
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*	755	25	4	2	243	157	43	109	70	41	100	13	62
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... *Public administration and defence; compulsory social security*	452	9	-	1	148	76	21	39	15	8	59	18	88
Edukacja[b] ..... *Education[b]*	604	18	1	-	204	98	35	36	13	16	82	12	134
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*	954	18	6	-	311	104	38	96	46	26	184	49	164
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... *Arts, entertainment and recreation*	98	2	-	-	31	22	4	5	-	3	25	6	4
Pozostała działalność usługowa .... *Other service activities*	29	-	-	-	4	7	2	1	1	-	6	5	6

a Zgłoszone w danym roku. b Szkolnictwo wyższe.
a Registered in a given year. b Higher education.

TABL. 16(64). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG GRUP UMIEJSCOWIENIA URAZU ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY PART OF BODY INJURED AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Umiejscowienie urazu *Part of body injured*								
		nieznane lub nieokreślone *unknown or unspecified*	głowa *head*	szyja wraz z kręgosłupem szyjnym *neck, inclusive spine and vertebra in the neck*	grzbiet, łącznie z kręgosłupem *back, including spine and vertebra in the back*	tułów i organy wewnętrzne *torso and organs*	kończyny *extremities*		całe ciało i jego różne części *whole body and multiple sites*	inne części ciała *other parts of body*
							górne *upper*	dolne *lower*		
O G Ó Ł E M 2011	10555	25	1021	404	442	337	4284	3546	354	142
T O T A L 2012	10232	22	1019	425	398	289	4164	3398	386	131
2013	**9509**	**22**	**955**	**401**	**373**	**297**	**3781**	**3239**	**316**	**125**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	126	-	15	1	3	10	33	57	3	4
Przemysł *Industry*	3621	14	394	95	133	98	1783	985	84	35
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	414	10	37	17	17	8	133	153	34	5
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	2927	3	328	66	105	80	1545	728	45	27
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę [Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	67	-	5	5	3	-	23	29	2	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	213	1	24	7	8	10	82	75	3	3
Budownictwo *Construction*	546	-	61	25	16	28	205	186	16	9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	1130	2	113	62	61	24	470	369	21	8
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	575	1	50	40	17	16	146	257	41	7

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 16(64). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG UMIEJSCOWIENIA URAZU ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (dok.)
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY PART OF BODY INJURED AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Umiejscowienie urazu *Part of body injured*								
		nieznane lub nieokreślone *unknown or unspecified*	głowa *head*	szyja wraz z kręgosłupem szyjnym *neck, inclusive spine and vertebra in the neck*	grzbiet, łącznie z kręgosłupem *back, including spine and vertebra in the back*	tułów i organy wewnętrzne *torso and organs*	kończyny *extremities*		całe ciało i jego różne części *whole body and multiple sites*	inne części ciała *other parts of body*
							górne *upper*	dolne *lower*		
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ] *Accommodation and catering* [Δ]	170	-	10	3	5	12	91	39	7	3
Informacja i komunikacja *Information and communication*	63	-	7	7	1	3	12	26	6	1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	153	-	20	24	8	2	23	57	11	8
Obsługa rynku nieruchomości [Δ] *Real estate activities*	114	-	12	11	3	6	38	43	-	1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	119	-	13	3	4	7	44	38	10	-
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] *Administrative and support service activities*	755	3	53	28	25	25	306	279	28	8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*	452	1	48	30	14	19	115	192	23	10
Edukacja[b] *Education*[b]	604	-	69	30	20	18	150	280	31	6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	954	1	76	34	60	23	332	371	33	24
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	98	-	11	5	3	6	28	42	2	1
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	29	-	3	3	-	-	5	18	-	-

a Zgłoszone w danym roku. b Szkolnictwo wyższe.
a Registered in a given year. b Higher education.

TABL. 17(65). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG RODZAJU URAZU ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**

PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY TYPE OF INJURY AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	Rodzaj urazu *Type of injury*									skutki *consequences*				
			rodzaj urazu nieznany lub nieokreślony *type unknown or undetermined injury*	rany i powierzchowne urazy *wounds and superficial injures*	złamania kości *bone fractures*	przemieszczenia, zwichnięcia, skręcenia i naderwania *dislocations, sprains and strains*	amputacje urazowe (utrata części ciała) *traumatic amputations (loss of body parts)*	urazy wewnętrzne *concussion and internal injures*	oparzenia ogniem lub środkami chemicznymi, oparzenia wodą lub parą, odmrożenia *burns, scalds and frostbites*	zatrucia, zakażenia *poisonings and infections*	tonięcia, duszenia z powodu braku tlenu *drowning, suffocation due to lack of oxygen*	dźwięków, wibracji i ciśnienia *sound, vibrations and pressure*	ekstremalnych temperatur, oświetlenia oraz promieniowania (różne od odmrożenia) *extreme temperatures, illumination and radiation (different from frostbite)*	wstrząsy (ostra reakcja na stres, wstrząs urazowy) *vibration (acute stress reaction, traumatic shock)*	liczne urazy *numerous injuries*	inny uraz *other injury*
OGÓŁEM ..... *TOTAL*	2011	10555	87	4021	1642	2642	118	612	288	23	4	4	8	36	294	776
	2012	10232	68	4047	1559	2615	138	472	287	12	1	3	8	36	304	682
	2013	**9509**	**67**	**3756**	**1390**	**2520**	**118**	**445**	**244**	**14**	**2**	**4**	**8**	**38**	**252**	**651**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*		126	3	36	26	32	3	6	2	-	-	-	-	-	2	16
Przemysł ..... *Industry*		3621	19	1709	541	723	61	145	113	5	1	2	4	13	85	200
górnictwo i wydobywanie ..... *mining and quarrying*		414	1	136	71	120	8	8	7	-	1	1	4	10	35	12
przetwórstwo przemysłowe ..... *manufacturing*		2927	18	1461	431	524	50	119	102	4	-	1	-	2	46	169
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę [Δ] ..... *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		67	-	16	13	25	1	1	2	-	-	-	-	-	1	8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		213	-	96	26	54	2	17	2	1	-	-	-	1	3	11

a Zgłoszone w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 17(65). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG RODZAJU URAZU ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (cd.)

PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY TYPE OF INJURY AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Rodzaj urazu *Type of injury*													
		rodzaj urazu nieznany lub nieokreślony *type unknown or undetermined injury*	rany i powierzchowne urazy *wounds and superficial injures*	złamania kości *bone fractures*	przemieszczenia, zwichnięcia, skręcenia i naderwania *dislocations, sprains and strains*	amputacje urazowe (utrata części ciała) *traumatic amputations (loss of body parts)*	urazy wewnętrzne *concussion and internal injures*	oparzenia ogniem lub środkami chemicznymi, oparzenia wodą lub parą, odmrożenia *burns, scalds and frostbites*	zatrucia, zakażenia *poisonings and infections*	tonięcia, duszenia z powodu braku tlenu *drowning, suffocation due to lack of oxygen*	skutki *consequences*: dźwięków, wibracji i ciśnienia *sound, vibrations and pressure*	skutki *consequences*: ekstremalnych temperatur, oświetlenia oraz promieniowania (różne od odmrożenia) *extreme temperatures, illumination and radiation (different from frostbite)*	wstrząsy (ostra reakcja na stres, wstrząs urazowy) *vibration (acute stress reaction, traumatic shock)*	liczne urazy *numerous injuries*	inny uraz *other injury*
Budownictwo ..... *Construction*	546	1	209	111	130	17	25	10	2	-	-	1	1	16	23
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	1130	12	550	138	275	12	57	14	1	-	-	-	1	16	54
Transport i gospodarka magazynowa..... *Transportation and storage*	575	7	183	89	182	6	25	8	-	1	-	-	3	32	39
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ]..... *Accommodation and catering*[Δ]	170	-	73	21	31	3	8	21	-	-	-	-	1	3	9
Informacja i komunikacja..... *Information and communication*	63	-	21	7	21	2	2	1	-	-	-	-	-	5	4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... *Financial and insurance activities*	153	3	37	16	69	-	4	2	-	-	1	-	8	7	6
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]..... *Real estate activities*	114	1	30	18	36	-	15	1	-	-	-	-	1	1	11
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... *Professional, scientific and technical activities*	119	-	35	17	32	-	11	6	-	-	-	-	-	4	14

a Zgłoszone w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 17(65). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG RODZAJU URAZU ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (dok.)

PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY TYPE OF INJURY AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Rodzaj urazu *Type of injury*													
		rodzaj urazu nieznany lub nieokreślony *type unknown or undetermined injury*	rany i powierzchowne urazy *wounds and superficial injures*	złamania kości *bone fractures*	przemieszczenia, zwichnięcia, skręcenia i naderwania *dislocations, sprains and strains*	amputacje urazowe (utrata części ciała) *traumatic amputations (loss of body parts)*	urazy wewnętrzne *concussion and internal injures*	oparzenia ogniem lub środkami chemicznymi, oparzenia wodą lub parą, odmrożenia *burns, scalds and frostbites*	zatrucia, zakażenia *poisonings and infections*	tonięcia, duszenia z powodu braku tlenu *drowning, suffocation due to lack of oxygen*	skutki *consequences*: dźwięków, wibracji i ciśnienia *sound, vibrations and pressure*	skutki *consequences*: ekstremalnych temperatur, oświetlenia oraz promieniowania (różne od odmrożenia) *extreme temperatures, illumination and radiation (different from frostbite)*	wstrząsy (ostra reakcja na stres, wstrząs urazowy) *vibration (acute stress reaction, traumatic shock)*	liczne urazy *numerous injuries*	inny uraz *other injury*
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*	755	6	288	142	195	7	31	20	2	-	-	1	2	20	41
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... *Public administration and defence; compulsory social security*	452	3	125	44	173	1	17	8	-	-	-	1	3	12	65
Edukacja[b] ..... *Education[b]*	604	8	138	82	246	3	29	13	1	-	1	-	3	21	59
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*	954	2	296	114	328	3	59	24	2	-	-	1	2	23	100
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... *Arts, entertainment and recreation*	98	2	17	17	37	-	8	1	1	-	-	-	-	5	10
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	29	-	9	7	10	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-

a Zgłoszone w danym roku. b Szkolnictwo wyższe.

a Registered in a given year. b Higher education.

TABL. 18(66). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG CZYNNOŚCI WYKONYWANYCH PRZEZ POSZKODOWANEGO W CHWILI WYPADKU ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**

PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY SPECIFIC PHYSICAL ACTIVITY PERFORMED BY THE VICTIM AT THE MOMENT OF ACCIDENT AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Grand total*	Czynności wykonywane przez poszkodowanego w chwili wypadku *Specific physical activity performed by the victim at the moment of accident*										
			obsługiwanie maszyn *operating machines*		prace narzędziami ręcznymi *working with hand-held tools*						poruszanie się *movement*		
			razem *total*	w tym podawanie/odbieranie materiałów, półwyrobów, wyrobów itp. *of which feeding/ receiving materials, semi-finished products, etc.*	razem *total*	w tym prace narzędziami *of which tools*		kierowanie/jazda środkami transportu/obsługa ruchomych maszyn i innych urządzeń *driving means of transportation*	operowanie przedmiotami *handing of objects*	transport ręczny *carrying by hand*	razem *total*	w tym chodzenie, bieganie, wchodzenie na, schodzenie z itp. *of which walking, running, going up, going down etc.*	pozostałe *others*
						niezmechanizowanymi *manual*	zmechanizowanymi *motorised*						
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2011	10555	926	440	1224	846	314	792	1809	1558	3750	2730	496
	2012	10232	884	385	1160	833	265	805	1694	1458	3652	2649	575
	2013	**9509**	**730**	**339**	**1043**	**741**	**253**	**737**	**1601**	**1364**	**3535**	**2555**	**497**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		126	8	1	18	14	4	9	17	9	50	41	15
Przemysł *Industry*		3621	537	247	585	417	139	229	683	543	908	658	135
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*		414	25	3	42	32	9	54	67	53	160	123	13
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		2927	497	240	502	358	119	151	577	447	642	470	111
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę[Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		67	2	-	8	4	3	8	8	6	34	18	1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		213	13	4	33	23	8	16	31	37	72	47	10

a Zgłoszone w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 18(66). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG CZYNNOŚCI WYKONYWANYCH PRZEZ POSZKODOWANEGO W CHWILI WYPADKU ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (cd.)

PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY SPECIFIC PHYSICAL ACTIVITY PERFORMED BY THE VICTIM AT THE MOMENT OF ACCIDENT AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Czynności wykonywane przez poszkodowanego w chwili wypadku *Specific physical activity performed by the victim at the moment of accident*										
		obsługiwanie maszyn *operating machines*		prace narzędziami ręcznymi *working with hand-held tools*			kierowanie/jazda środkami transportu/obsługa ruchomych maszyn i innych urządzeń *driving means of transportation*	operowanie przedmiotami *handing of objects*	transport ręczny *carrying by hand*	poruszanie się *movement*		pozostałe *others*
		razem *total*	w tym podawanie/odbieranie materiałów, półwyrobów, wyrobów itp. *of which feeding/receiving materials, semi-finished products, etc.*	razem *total*	w tym prace narzędziami *of which tools*					razem *total*	w tym chodzenie, bieganie, wchodzenie na, schodzenie z itp. *of which walking, running, going up, going down etc.*	
					niezmechanizowanymi *manual*	zmechanizowanymi *motorised*						
Budownictwo ..... *Construction*	546	31	14	96	54	38	33	100	90	161	107	34
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	1130	71	42	111	79	28	131	193	273	304	230	47
Transport i gospodarka magazynowa ..... *Transportation and storage*	575	12	3	31	22	7	100	106	59	235	168	32
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ]..... *Accommodation and catering*[Δ]	170	4	1	19	18	1	5	48	24	65	48	5
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*	63	4	2	3	3	-	8	3	-	37	27	8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... *Financial and insurance activities*	153	-	-	1	1	-	33	24	6	76	56	13
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]..... *Real estate activities*	114	2	1	13	11	1	6	16	18	53	39	6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... *Professional, scientific and technical activities*	119	4	-	16	10	5	11	21	9	48	41	10

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 18(66). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG CZYNNOŚCI WYKONYWANYCH PRZEZ POSZKODOWANEGO W CHWILI WYPADKU ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (dok.)

PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY SPECIFIC PHYSICAL ACTIVITY PERFORMED BY THE VICTIM AT THE MOMENT OF ACCIDENT AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Grand total*	Czynności wykonywane przez poszkodowanego w chwili wypadku *Specific physical activity performed by the victim at the moment of accident*										
		obsługiwanie maszyn *operating machines*		prace narzędziami ręcznymi *working with hand-held tools*			kierowanie/jazda środkami transportu/obsługa ruchomych maszyn i innych urządzeń *driving means of transportation*	operowanie przedmiotami *handing of objects*	transport ręczny *carrying by hand*	poruszanie się *movement*		pozostałe *others*
		razem *total*	w tym podawanie/odbieranie materiałów, półwyrobów, wyrobów itp. *of which feeding/receiving materials, semi-finished products, etc.*	razem *total*	w tym prace narzędziami *of which tools*					razem *total*	w tym chodzenie, bieganie, wchodzenie na, schodzenie z itp. *of which walking, running, going up, going down etc.*	
					niezmechanizowanymi *manual*	zmechanizowanymi *motorised*						
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*	755	44	23	57	43	13	54	129	92	349	272	30
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... *Public administration and defence; compulsory social security*	452	2	-	23	14	8	48	40	29	281	216	29
Edukacja[b] ..... *Education[b]*	604	5	2	28	18	7	21	63	31	417	292	39
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*	954	5	2	38	35	1	38	146	168	474	309	85
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... *Arts, entertainment and recreation*	98	-	-	1	1	-	8	11	9	64	43	5
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	29	1	1	3	1	1	3	1	4	13	8	4

a Zgłoszone w danym roku. b Szkolnictwo wyższe.

a Registered in a given year. b Higher education.

TABL. 19(67). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG WIEKU ORAZ SEKCJI (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY AGE AND NACE SECTIONS (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Ogółem *Total*	W wieku *Age*						
			17 lat i mniej *years and less*	18 – 24	25 – 34	35 – 44	45 – 54	55 – 64	65 lat i więcej *years and more*
O G Ó Ł E M ..... *T O T A L*	2011	10555	3	1046	3021	2535	2503	1393	54
	2012	10232	7	1030	2826	2484	2348	1486	51
	2013	**9509**	**3**	**817**	**2626**	**2403**	**2099**	**1493**	**68**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*		126	-	10	27	32	33	22	2
Przemysł ..... *Industry*		3621	2	375	1116	987	721	409	11
górnictwo i wydobywanie ..... *mining and quarrying*		414	-	15	124	155	84	36	-
przetwórstwo przemysłowe..... *manufacturing*		2927	2	347	940	763	546	319	10
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] ..... *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		67	-	2	9	17	29	10	-
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja [Δ] ..... *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		213	-	11	43	52	62	44	1
Budownictwo ..... *Construction*		546	1	43	159	133	110	97	3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ]..... *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]		1130	-	134	462	288	161	82	3
Transport i gospodarka magazynowa..... *Transportation and storage*		575	-	44	156	152	131	90	2
Zakwaterowanie i gastronomia [Δ]..... *Accommodation and catering*[Δ]		170	-	49	39	31	30	20	1
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*		63	-	4	29	15	9	6	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... *Financial and insurance activities*		153	-	8	59	45	24	17	-
Obsługa rynku nieruchomości [Δ]..... *Real estate activities*		114	-	3	18	20	26	45	2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... *Professional, scientific and technical activities*		119	-	7	46	25	26	14	1
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*		755	-	99	185	148	142	165	16
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence; compulsory social security*		452	-	8	72	121	121	122	8
Edukacja[b]..... *Education*[b]		604	-	3	77	153	199	162	10
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*		954	-	13	133	233	345	222	8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... *Arts, entertainment and recreation*		98	-	12	37	17	18	13	1
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*		29	-	5	11	3	3	7	-

a Zgłoszone w danym roku. b Szkolnictwo wyższe.
a Registered in a given year. b Higher education.

TABL. 20(68). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG GRUP ZAWODÓW, PŁCI I WIEKU (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY GROUPS OF OCCUPATIONS, SEX AND AGE (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z ogółem w wieku *Of total at age*						
				17 lat i mniej *years and less*	18 - 24	24 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 lat i więcej *years and more*
O G Ó Ł E M 2011	10555	6874	3681	3	1046	3021	2535	2503	1393	54
T O T A L 2012	10232	6445	3787	7	1030	2826	2484	2348	1486	51
2013	**9509**	**5875**	**3634**	**3**	**817**	**2626**	**2403**	**2099**	**1493**	**68**
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy *Chief executives, senior official and legislators*	43	26	17	-	-	5	13	12	13	-
Kierownicy do spraw zarządzania i handlu *Administrative and commercial managers*	77	30	47	-	1	24	23	16	13	-
Kierownicy do spraw produkcji i usług *Production and specialized services managers*	127	66	61	-	2	28	27	38	29	3
Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych *Hospitality, retail and other services managers*	111	35	76	-	8	50	32	16	4	1
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych *Science and engineering professionals*	120	85	35	-	4	54	24	19	19	-
Specjaliści do spraw zdrowia *Health professionals*	380	30	350	-	7	38	110	152	69	4
Specjaliści nauczania i wychowania *Teaching professionals*	311	76	235	-	1	56	104	105	41	4
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania *Business and administration professionals*	279	77	202	-	5	104	82	41	45	2
Pozostali specjaliści *Other professionals*	87	40	47	-	3	38	18	12	16	-
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych *Science and engineering associate professionals*	212	174	38	-	12	67	43	54	36	-
Średni personel do spraw zdrowia *Health associate professionals*	113	52	61	-	3	40	28	27	15	-
Średni personel do spraw biznesu i administracji *Business and administration associate professionals*	272	131	141	-	45	91	59	43	29	5
Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny *Legal, social, cultural and related associate professionals*	127	37	90	-	11	42	22	28	23	1
Technicy i informatycy *Information and communications technicians*	24	22	2	-	2	5	7	6	4	-
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni *General and keyboard clerks*	106	25	81	-	6	27	21	22	27	3
Pracownicy obsługi klienta *Customer services clerks*	92	28	64	-	8	28	29	13	14	-
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej *Numerical and material recording clerks*	312	234	78	-	51	121	64	42	32	2

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 20(68). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG GRUP ZAWODÓW, PŁCI I WIEKU (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (dok.)
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY GROUPS OF OCCUPATIONS, SEX AND AGE (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Mężczyźni *Men*	Kobiety *Women*	Z ogółem w wieku *Of total at age*						
				17 lat i mniej *years and less*	18 - 24	24 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 lat i więcej *years and more*
Pozostali pracownicy obsługi biura .... *Other clerical suport workers*	182	84	98	-	13	55	37	45	32	-
Pracownicy usług osobistych..... *Service and sales workers*	246	118	128	-	27	50	50	52	64	3
Sprzedawcy i pokrewni..... *Sales workers*	611	150	461	-	82	245	159	82	43	-
Pracownicy opieki osobistej i pokrewni... *Personal care workers*	74	16	58	-	2	11	22	22	17	-
Pracownicy usług ochrony..... *Protective services workers*	248	196	52	-	6	42	59	54	77	10
Rolnicy produkcji towarowej ..... *Market-oriented skilled agricultural workers*	25	21	4	-	2	8	3	8	4	-
Leśnicy i rybacy..... *Market-oriented skilled forestry, fishery and hunting workers*	12	12		-	1	1	2	3	5	-
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)..... *Building and related trades workers, excluding electricians*	417	413	4	1	24	97	106	88	99	2
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni ..... *Metal, machinery and related trades workers*	1075	1050	25	2	105	314	253	227	169	5
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni... *Handicraft and printing workers*	90	58	32	-	7	28	18	28	9	-
Elektrycy i elektronicy..... *Electrical and electronics trades workers*	224	222	2	-	31	48	52	53	39	1
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni ..... *Food processing, wood working, garment and other craft and related trades workers*	379	253	126	-	46	81	118	101	32	1
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych..... *Stationary plant and machine operators*	1046	860	186	-	135	332	315	176	85	3
Monterzy ..... *Assemblers*	333	161	172	-	34	117	90	64	28	-
Kierowcy i operatorzy pojazdów ..... *Drivers and mobile plant operators*	636	609	27	-	29	171	164	148	116	8
Pomoce domowe i sprzątaczki ..... *Cleaners and helpers*	405	37	368	-	10	39	79	148	123	6
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie ..... *Agricultural, forestry and fishery labourers*	42	28	14	-	5	9	16	8	4	-
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie ..... *Labourers in mining, construction, manufacturing and transport*	388	286	102	-	55	121	94	73	45	-
Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki ..... *Food preparation assistants*	94	13	81	-	22	11	16	24	21	-
Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych .... *Refuse workers and other elementary workers*	189	120	69	-	12	28	44	49	52	4

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 21(69). **PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY[a] (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK[a] (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2011		2012		2013	
	ogółem *total*	w tym w przemyśle *of which in industry*	ogółem *total*	w tym w przemyśle *of which in industry*	ogółem *total*	w tym w przemyśle *of which in industry*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**20718**	**9510**	**20602**	**8770**	**19403**	**8196**
Stan czynnika materialnego *Condition of material objects/agents*	1935	1091	2005	1000	1916	979
Organizacja pracy *Organization of work*	1172	728	1143	643	1153	684
Organizacja stanowiska pracy *Organization of work post*	1343	704	1302	633	1200	611
Czynnik materialny *Material objects/agents*	1598	903	1530	778	1293	669
Nieużywanie sprzętu ochronnego *Not using protective equipment*	304	177	267	144	281	150
Samowolne zachowanie pracownika *Wilful employee action*	1497	871	1473	822	1403	718
Stan psychofizyczny pracownika[b] *Mental-physical condition of employee[b]*	426	148	418	135	386	134
Nieprawidłowe zachowanie pracownika *Incorrect employee's action*	10684	4445	10579	4154	10165	3869
Inna przyczyna *Other causes*	1759	443	1885	461	1606	382

a Zgłoszone w danym roku. b Spowodowany m.in. nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.
a Registered in a given year. b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 22(70). **WYPADKI PRZY PRACY[a] W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNCTWIE WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJACYCH URAZY**
OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE BY CONTACT - MODE OF INJURY

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2011		2012		2013	
	ogółem *total*	w tym wypadki śmiertelne *of which in fatal accidents*	ogółem *total*	w tym wypadki śmiertelne *of which in fatal accidents*	ogółem total	w tym wypadki śmiertelne *of which in fatal accidents*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**588**	**1**	**599**	**1**	**561**	**1**
Upadek osób *Falling persons*	314	1	331	-	305	-
Uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty *Persons hit or crushed by falling objects*	53	-	58	-	68	-
Przejechanie, uderzenie, przechwycenie przez środki transportu w ruchu *Persons run over, hit or caught by moving means of transport*	16	-	14	1	16	-
Pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń *Persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment*	79	-	85	-	71	1
Uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta *Persons hit, crushed or bitten by animals*	29	-	34	-	32	-
Działanie skrajnych temperatur *Influence of extreme temperatures*	2	-	2	-	2	-
Działanie materiałów szkodliwych *Influence of hazardous materials*	-	-	-	-	1	-
Inne wydarzenia *Other events*	95	-	75	-	66	-

a Za które wypłacono jednorazowe odszkodowania.
a For which one-off compensation was paid.

TABL. 23(71). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG MIEJSCA ZDARZENIA ORAZ WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZY W 2013 R. (poza gospodarstwami indywiduanymi w rolnictwie)**

PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY WORKING ENVIRONMENT OF THE ACCIDENT AND BY CONTACT-MODE OF INJURY IN 2013 (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Miejsca produkcji przemysłowej *Industrial sites*	Teren budowy, kamieniołom, kopalnia odkrywkowa *Construction site, construction, opencast quarry, opencast mine*	Miejsca uprawy, hodowli, połowu ryb, lasy i tereny zielone *Farming, breeding, fish farming, ferest zone, green zone*	Biura, placówki naukowe i szkoły, zakłady usługowe *Offices, tertiary activity areas and schools, service establishments*	Placówki ochrony zdrowia *Health care establishments*	Miejsca i środki komunikacji publicznej *Public communication areas*	Gospodarstwa domowe *In the home*	Obiekty sportowe *Sports area*	W powietrzu, na wysokości, wyłączając place budowy *In the air, elevated, excluding construction sites*	Pod ziemią, wyłączając place budowy *Underground, excluding construction sites*	Na wodzie, pod wodą, wyłączając place budowy *On/over water, excluding construction sites*	Inne miejsca *Other*
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**9509**	**3767**	**484**	**142**	**2110**	**741**	**1084**	**179**	**113**	**21**	**417**	**4**	**445**
w tym: / *of which:*													
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi ..... *Contact with electricity, temperature, hazardous substances and chemicals*	304	164	17	3	57	17	10	4	-	1	16	-	15
w tym z niebezpiecznymi substancjami ..... *of which with hazardous substances*	58	40	4	-	3	5	1	-	-	-	2	-	3
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie ..... *Drowned in linquid, buried, closed*	17	4	7	-	-	-	1	-	-	-	5	-	-
Zderzenie/uderzenie w nieruchomy obiekt ..... *Collision/hit the stationary object*	2577	821	130	39	711	244	335	48	21	7	91	1	129

a Zgłoszone w danym roku. b Obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego, oddziaływanie promieniowania, hałasu, światła, ciśnienia; obciążenie psychiczne np. nagły stres, szok.
a Registered in a given year. b Physical stress on the musculoskeletal system, due to radiation, noise, light or pressure; mental stress, eg, sudden stress, shock.

TABL. 23(71). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG MIEJSCA ZDARZENIA ORAZ WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZY W 2013 R. (poza gospodarstwami indywiduanymi w rolnictwie)** (dok.)
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY WORKING ENVIRONMENT OF THE ACCIDENT AND BY CONTACT-MODE OF INJURY IN 2013 (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Miejsca produkcji przemysłowej *Industrial sites*	Teren budowy, kamieniołom, kopalnia odkrywkowa *Construction site, construction, opencast quarry, opencast mine*	Miejsca uprawy, hodowli, połowu ryb, lasy i tereny zielone *Farming, breeding, fish farming, ferest zone, green zone*	Biura, placówki naukowe i szkoły, zakłady usługowe *Offices, tertiary activity areas and schools, service establishments*	Placówki ochrony zdrowia *Health care establishments*	Miejsca i środki komunikacji publicznej *Public communication areas*	Gospodarstwa domowe *In the home*	Obiekty sportowe *Sports area*	W powietrzu, na wysokości, wyłączając place budowy *In the air, elevated, excluding construction sites*	Pod ziemią, wyłączając place budowy *Underground, excluding construction sites*	Na wodzie, pod wodą, wyłączając place budowy *On/over water, excluding construction sites*	Inne miejsca *Other*
Uderzenie przez obiekt w ruchu *Struck by object in motion*	2130	973	126	30	313	79	365	7	28	5	150	2	52
w tym przez: *of which by:*													
spadający obiekt ..... *falling object*	873	427	62	11	160	34	35	3	5	4	110	2	20
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym ..... *Contact with object sharp, rough, rugged*	1424	805	66	18	314	91	40	16	4	2	18	-	50
w tym z przedmiotem ostrym..... *of which with sharp object*	845	501	28	9	218	43	6	7	-	-	12	-	21
Uwięzienie, zmiażdżenie ..... *Trapped, crushed*	542	334	36	3	81	19	18	5	3	-	25	-	18
Obciążenie fizyczne i psychiczne[b] ..... *Physical or mental stress*[b]	1261	412	43	20	319	149	126	28	30	3	96	1	34
w tym obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego ..... *of which on the musculoskeletal system*	1122	382	38	16	267	131	110	25	28	3	90	1	31
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia..... *Aggression human or animal*	201	15	4	6	34	30	46	40	7	1	1	-	17
Inne wydarzenia ..... *Other contacts*	1016	227	55	20	268	112	139	31	19	2	15	-	126

a Zgłoszone w danym roku. b Obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego, oddziaływanie promieniowania, hałasu, światła, ciśnienia; obciążenie psychiczne np. nagły stres, szok.
a Registered in a given year. b Physical stress on the musculoskeletal system, due to radiation, noise, light or pressure; mental stress, eg, sudden stress, shock.

TABL. 24(72). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG CZYNNOŚCI WYKONYWANYCH PRZEZ POSZKODOWANYCH W CHWILI WYPADKU ORAZ PRZYCZYN WYPADKU W 2013 R. (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**

PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY SPECIFIC PHYSICAL ACTIVITY PERFORMED BY THE VICTIM AT THE MOMENT OF ACCIDENT AND BY CAUSES OF THE OCCUPATIONAL ACCIDENTS IN 2013 (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Czynności wykonywane przez poszkodowanego *Specific physical activity performed by the victim*								Brak informacji *No information*
		obsługiwanie maszyn *operating machines*	praca narzędziami ręcznymi *working with hand-held tools*	kierowanie/jazda środkami transportu, obsługa ruchomych maszyn i innych urządzeń *driving means of transportation*	operowanie przedmiotami *handing of objects*	transport ręczny *carrying by hand*	poruszanie się *movement*	obecność *presence*	inna czynność *other specific physical activities*	
CZYNNOŚCI ..... *ACTIVITIES*	**9509**	**730**	**1043**	**737**	**1601**	**1364**	**3535**	**208**	**289**	**2**
PRZYCZYNY ..... *CAUSES*	**19403**	**1831**	**2266**	**1337**	**3587**	**2876**	**6578**	**394**	**532**	**2**
Niewłaściwy stan czynnika materialnego ..... *Inappropriate condition of material objects/agents*	1916	253	241	160	366	227	573	54	42	-
w tym: / *of which:*										
wady konstrukcyjne lub niewłaściwe rozwiązania techniczne i ergonomiczne czynnika materialnego ..... *construction defects or incorrect technical and ergonomic solution*	994	129	105	91	182	126	306	32	23	-
niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego ..... *inproper operations of material agent*	141	20	21	8	26	12	46	4	4	-
Niewłaściwa organizacja: *Inappropriate organization of:*										
pracy ..... *work*	1153	118	154	63	239	271	225	33	50	-
stanowiska pracy ..... *work post*	1200	77	115	49	206	228	481	10	34	-

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 24(72). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] WEDŁUG CZYNNOŚCI WYKONYWANYCH PRZEZ POSZKODOWANYCH W CHWILI WYPADKU ORAZ PRZYCZYN WYPADKU W 2013 R. (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)** (dok.)
PERSONS INJURED IN OCCUPATIONAL ACCIDENTS[a] BY SPECIFIC PHYSICAL ACTIVITY PERFORMED BY THE VICTIM AT THE MOMENT OF ACCIDENT AND BY CAUSES OF THE OCCUPATIONAL ACCIDENTS IN 2013 (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Czynności wykonywane przez poszkodowanego *Specific physical activity performed by the victim*								Brak informacji *No information*
		obsługiwanie maszyn *operating machines*	praca narzędziami ręcznymi *working with hand-held tools*	kierowanie/jazda środkami transportu, obsługa ruchomych maszyn i innych urządzeń *driving means of transportation*	operowanie przedmiotami *handing of objects*	transport ręczny *carrying by hand*	poruszanie się *movement*	obecność *presence*	inna czynność *other specific physical activities*	
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym przez pracownika ..... *Absence or inappropriate use of material objects/agents*	1293	174	254	56	339	294	130	24	22	-
Nieużywanie sprzętu ochronnego przez pracownika ..... *Not using protective equipment*	281	43	66	13	68	26	52	8	4	1
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika ..... *Inappropriate wilful employee action*	1403	230	146	116	305	134	398	35	39	-
Stan psychofizyczny pracownika, nie zapewniający bezpiecznego wykonywania pracy..... *Inappropriate mental-physical condition of employee*	386	40	39	32	42	62	153	11	7	-
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika..... *Incorrect employee's action*	10165	830	1136	551	1843	1461	3948	158	237	1
Inna przyczyna..... *Other causes*	1606	66	115	297	179	173	618	61	97	-

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 25 (73). **STWIERDZONE CHOROBY ZAWODOWE**[a]
OCCUPATIONAL DISEASES[a]

CHOROBY *DISEASES*	2011	2012	2013	
	liczba przypadków zachorowań w liczbach bezwzględnych *number of cases in absolute numbers*			na 100 tys. zatrudnionych *per 100 thous. paid employees*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**218**	**199**	**227**	**29,2**
w tym: / *of which*:				
Pylice płuc *Pneumoconioses*	40	39	68	8,8
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu *Pleural conditions and diseases of pericardium caused by asbestos dust*	4	4	3	0,4
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc *Chronic obstructive bronchitis with permanent respiratory impairment*	2	1	-	-
Astma oskrzelowa *Bronchial asthma*	2	2	4	0,5
Alergiczny nieżyt nosa *Allergic rhinitis*	4	2	2	0,3
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym *Chronic voice disorders secondary to vocal abuse*	10	11	12	1,5
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze *Malignant neoplasms resulting from agents in the work environment, considered cancerogenic in humans*	20	12	13	1,7
Choroby skóry *Skin diseases*	13	5	8	1,0
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy *Chronic diseases of locomotor system caused by specific work activities*	15	6	10	1,3
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy *Chronic diseases of peripheral nervous system caused by specific work activities*	31	28	26	3,3
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem *Permanent bilateral cochlear noise-induced hearing loss*	22	11	21	2,7
Zespół wibracyjny *Vibration syndrome*	2	2	1	0,1
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi *Diseases of visual system caused by physical, chemical and biological factors*	2	3	2	0,3
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa *Infectious or parasitic diseases or their consequences*	51	72	55	7,1

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.
S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 26(74). **ŚWIADCZENIA[a] Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIĄŻLIWYCH WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 15 XII
BENEFITS[a] FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS BY SECTIONS
As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Posiłki profilaktyczne oraz regeneracyjno-wzmacniające *Preventive food and regenerative-strengthening*	Napoje *Drinks*	Inne środki odżywcze *Other nutrition*	Dodatki pieniężne *Special pay*	Skrócony czas pracy *Short time working*	Dodatkowe urlopy *Extra leaves*	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze *Entitlements arising from work in particular conditions*
	osoby korzystające *beneficiaries*						
O G Ó Ł E M 2011	47573	89443	18658	40285	7549	16436	1136
T O T A L 2012	46927	92888	17388	43299	7351	15939	959
2013	**43803**	**79826**	**17215**	**40350**	**6275**	**16410**	**1146**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	1891	1316	49	201	16	-	24
Przemysł *Industry*	32384	53641	14998	31094	4644	11895	705
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	16181	14352	10715	16463	3951	9123	399
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	11004	30316	2876	9143	690	2713	225
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	2115	4531	874	3958	1	44	24
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja[Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	3084	4442	533	1530	2	15	57
Budownictwo *Construction*	5275	6544	1689	2221	728	325	24
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	1475	8467	56	234	-	-	17
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	2219	4500	407	4590	14	2724	93
Informacja i komunikacja *Information and communication*	6	30	-	188	1	-	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	69	-	8	11	-	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] *Administrative and support service activities*	158	376	-	8	-	-	-
Edukacja[b] *Education*[b]	127	261	-	960	76	23	7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	199	4607	8	843	796	1443	276
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	-	84	-	-	-	-	-

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Szkolnictwo wyższe.
a Data concern entities employing more than 9 persons. b Higher education

TABL. 27(75). **ODSZKODOWANIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH [a] WEDŁUG SEKCJI**
OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES COMPENSATION[a] BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Liczba świadczeń *Number of benefits*		Średni koszt świadczeń *Average cost of benefits*	
	ogółem *total*	w tym z tytułu wypadków przy pracy *of which occupational accidents compensation*	ogółem *total*	w tym z tytułu wypadków przy pracy *of which occupational accidents compensation*
			w zł na 1 świadczenie	*in zl per benefit*
O G Ó Ł E M 2011	3077	2931	3087	2888
T O T A L 2012	2696	2605	3410	3365
2013	**3024**	**2906**	**4075**	**3824**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*	64	57	5363	5288
Przemysł ..... *Industry*	1728	1659	4217	3902
górnictwo i wydobywanie ..... *mining and quarrying*	290	275	7626	6689
przetwórstwo przemysłowe ..... *manufacturing*	1306	1254	3470	3276
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę [Δ] ..... *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	45	44	4127	3911
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja [Δ] ..... *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	87	86	4120	4121
Budownictwo ..... *Construction*	226	220	4704	4247
Handel; naprawa pojazdów samochodowych [Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	271	258	3227	3221
Transport i gospodarka magazynowa ..... *Transportation and storage*	154	154	3977	3977
Informacja i komunikacja ..... *Information and communication*	9	9	3867	3867
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... *Professional, scientific and technical activities*	6	6	18900	18900
Administrowanie i działalność wspierająca [Δ] ..... *Administrative and support service activities*	15	14	2920	3036
Edukacja [b] ..... *Education*[b]	54	52	3402	3031
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*	495	475	3562	3389
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	2	2	1050	1050

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Szkolnictwo wyższe.

a Data concern entities employing more than 9 persons. b Higher education

TABL. 28(76). **OSOBY POBIERAJĄCE RENTY WYPADKOWE Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY[a] ORAZ KOSZT TYCH RENT**
PERSONS RECEIVING OCCUPATIONAL INJURY BENEFITS DUE TO INABILITY TO WORK[a] AND COSTS OF THESE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2011		2012		2013	
	liczba osób[b] *number of persons[b]*	koszt świadczeń w tys. zł *cost in thous. zl*	liczba osób[b] *number of persons[b]*	koszt świadczeń w tys. zł *cost in thous. zl*	liczba osób[b] *number of persons[b]*	koszt świadczeń w tys. zł *cost in thous. zl*
Renty wypadkowe z tytułu niezdolności do pracy ..... ***Occupational injury benefis due to inability to work***	**18859**	**589339,0**	**18155**	**589873,8**	**17470**	**590234,0**
spowodowanej skutkami: *caused by:*						
Wypadku przy pracy ..... *Accident at work*	8043	202723,1	7779	205257,4	7789	217303,2
Choroby zawodowej ..... *Occupational disease*	9807	362702,6	9411	360730,9	8763	349068,8
Wypadku w drodze do (z) pracy ..... *Accident on the way to (from) work*	1009	23913,3	965	23885,5	918	23862,0

a Łącznie z emeryturami wypłaconymi w zbiegu przy tych rentach. Bez wypłat rent dla osób posiadających prawo także do świadczenia rolniczego oraz bez wypłat rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. b Przeciętna miesięczna.
Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
a Including retirement pensions paid jointly with these benefits. Excluding benefits for persons holding the right to farmers' allowance and payments of pensions realized in accordance with international agreements. b Monthly average.
S o u r c e: data of the Social Insurance Institution.

TABL. 29(77). **LICZBA JEDNORAZOWYCH ODSZKODOWAŃ WYPADKOWYCH[a] ORAZ KOSZT TYCH ODSZKODOWAŃ**
THE NUMBER OF ONE-OFF INJURY COMPENSATIONS[a] AND COST OF THESE COMPENSATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2011		2012		2013	
	liczba odszkodowań[b] *number of compensations[b]*	koszt odszkodowań w tys. zł *cost in thous. zl*	liczba odszkodowań[b] *number of compensations[b]*	koszt odszkodowań w tys. zł *cost in thous. zl*	liczba odszkodowań[b] *number of compensations[b]*	koszt odszkodowań w tys. zł *cost in thous. zl*
Jednorazowe odszkodowania wypadkowe ..... ***One-off injury compensation***	**8651**	**34236,6**	**8651**	**34537,3**	**7578**	**34088,0**
z tytułu: *due to this:*						
Wypadku przy pracy ..... *Accident at work*	8423	30116,3	8471	31453,7	7332	30043,1
Choroby zawodowej ..... *Occupational disease*	226	4059,4	178	3074,1	243	4031,2
Wypadku w drodze do (z) pracy ..... *Accident on the way to (from) work*	2	60,9	2	9,5	3	13,7

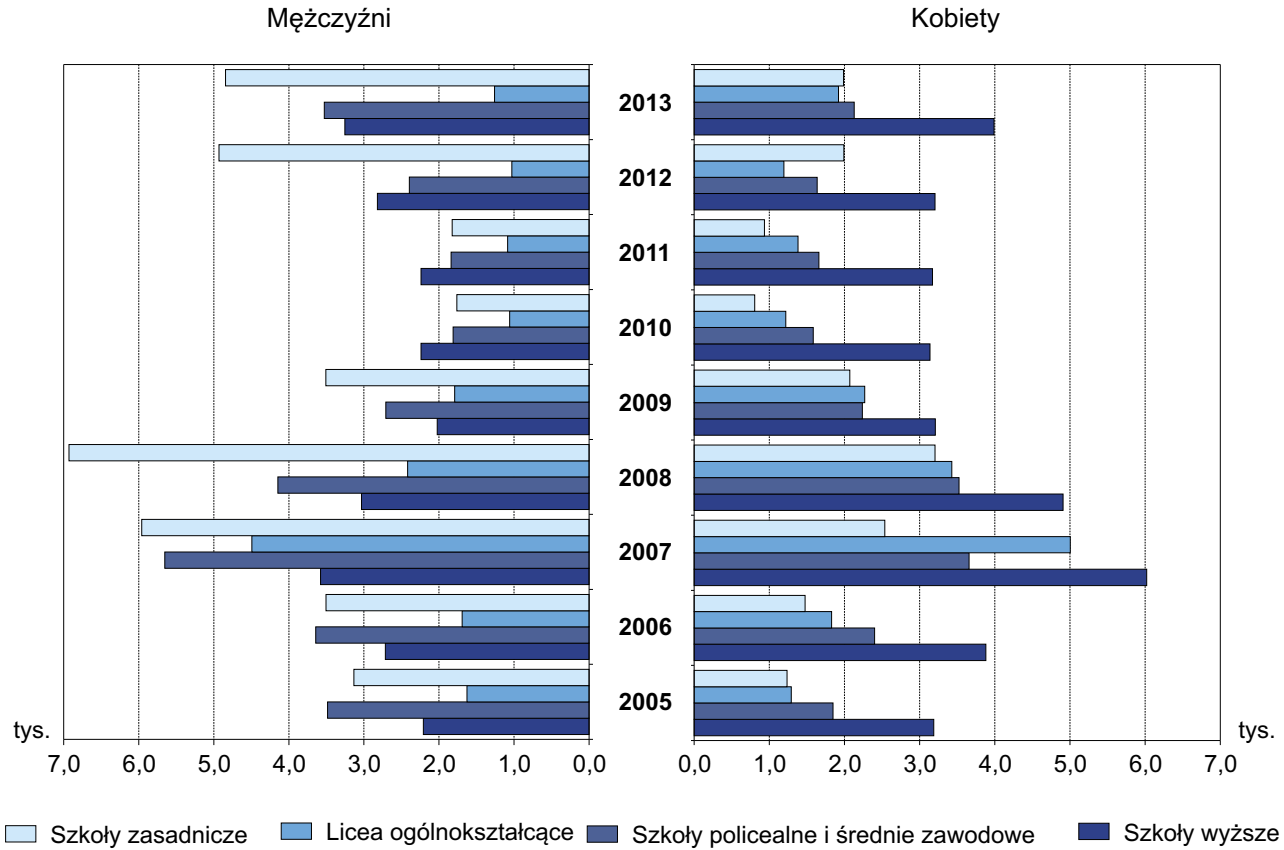
a Bez kwot jednorazowych odszkodowań realizowanych na mocy umów międzynarodowych. b Liczba wypłaconych odszkodowań.
Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
a Excluding the mount of one-off compensations realized in accordance with international agreements. b The number of paid compensations.
S o u r c e: data of the Social Insurance Institution.

TABL. 30(78). **ZASIŁKI CHOROBOWE I ŚWIADCZENIA REHABILITACYJNE WYPADKOWE**
SICK BENEFITS AND INJURY REHABILITATION BENEFITS

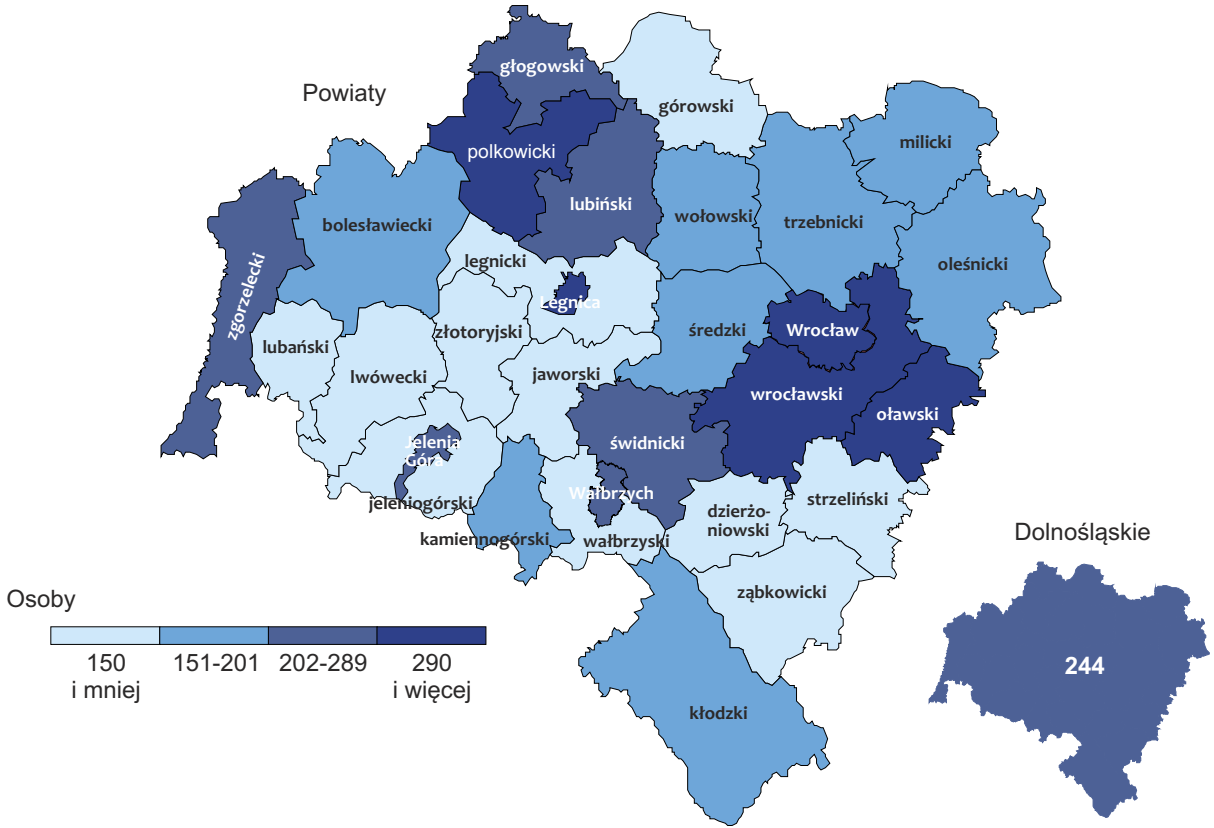
WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2011	2012	2013
Zasiłki chorobowe wypadkowe:			
Sick benefits:			
liczba dni, za które wypłacono zasiłki chorobowe wypadkowe	702551	656732	548147
the number of days that sick benefis were paid for			
koszt w tys. zł	51975,9	49856,4	41472,9
cost in thous. zl			
Świadczenia rehabilitacyjne wypadkowe:			
Injury rehabilitation benefits:			
liczba świadczeń.....	394	424	396
the number of benefits			
koszt w tys. zł	7279,0	8594,1	7337,9
cost in thous. zl			

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
S o u r c e: data of the Social Insurance Institution.

Pracujący absolwenci podejmujący pracę po raz pierwszy według płci i typu szkoły

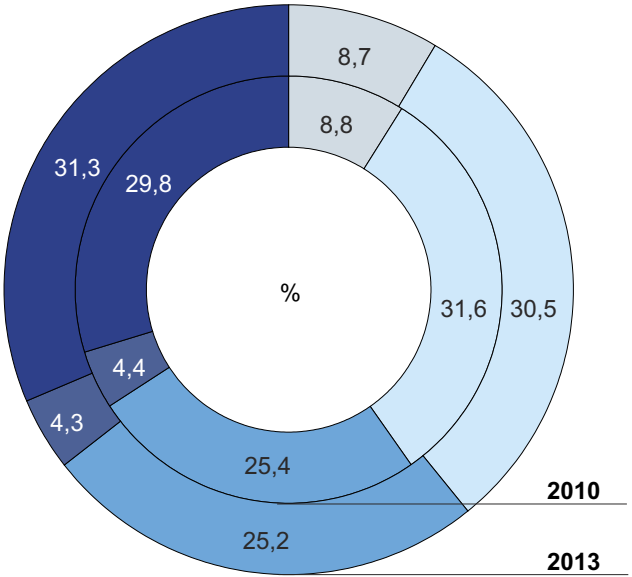

Pracujący[a] na 1000 ludności w 2013 r.

a Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

Struktura pracujących według grup sekcji (stan w dniu 31 XII)

Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo

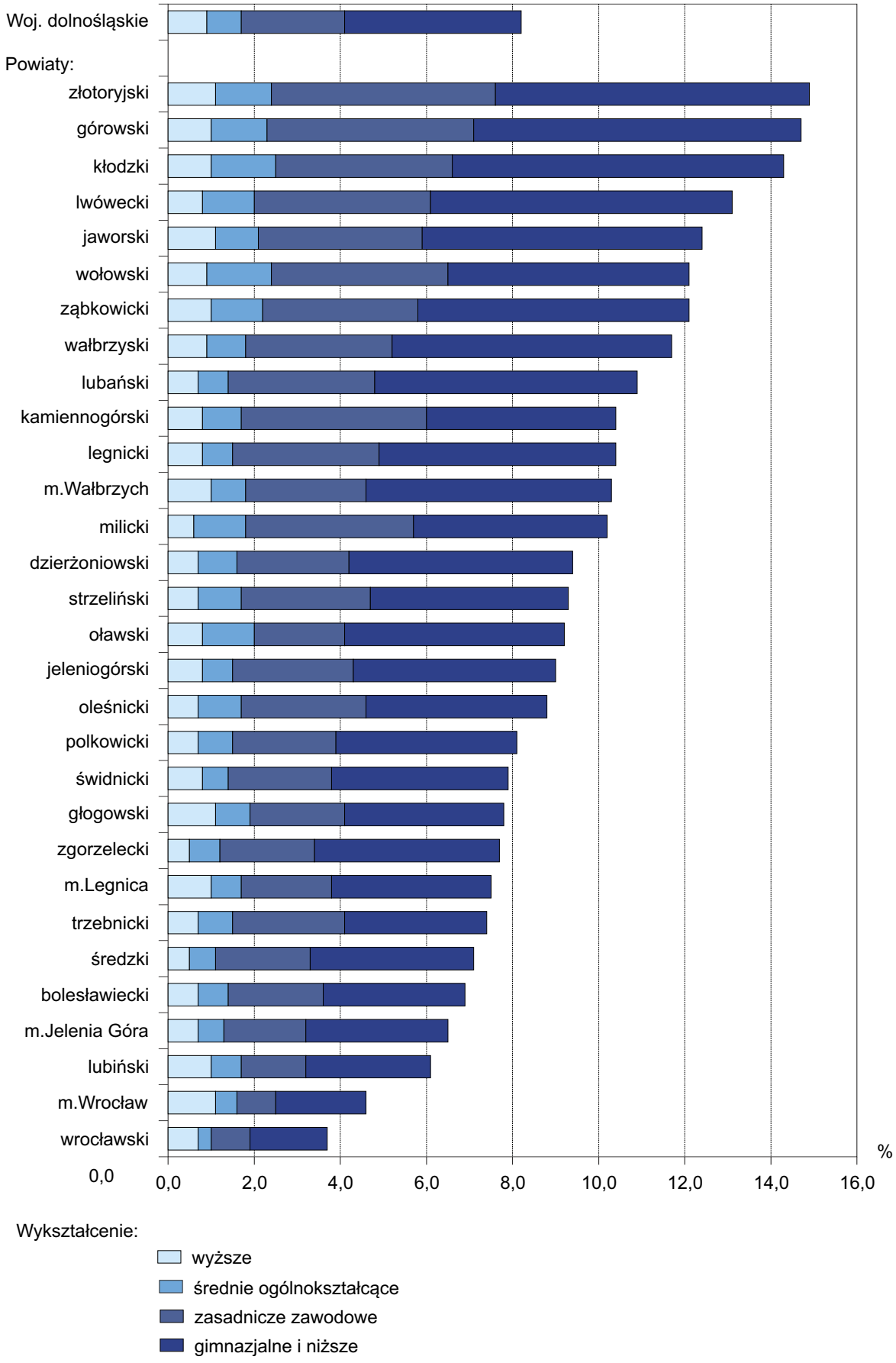
Przemysł i budownictwo

Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja

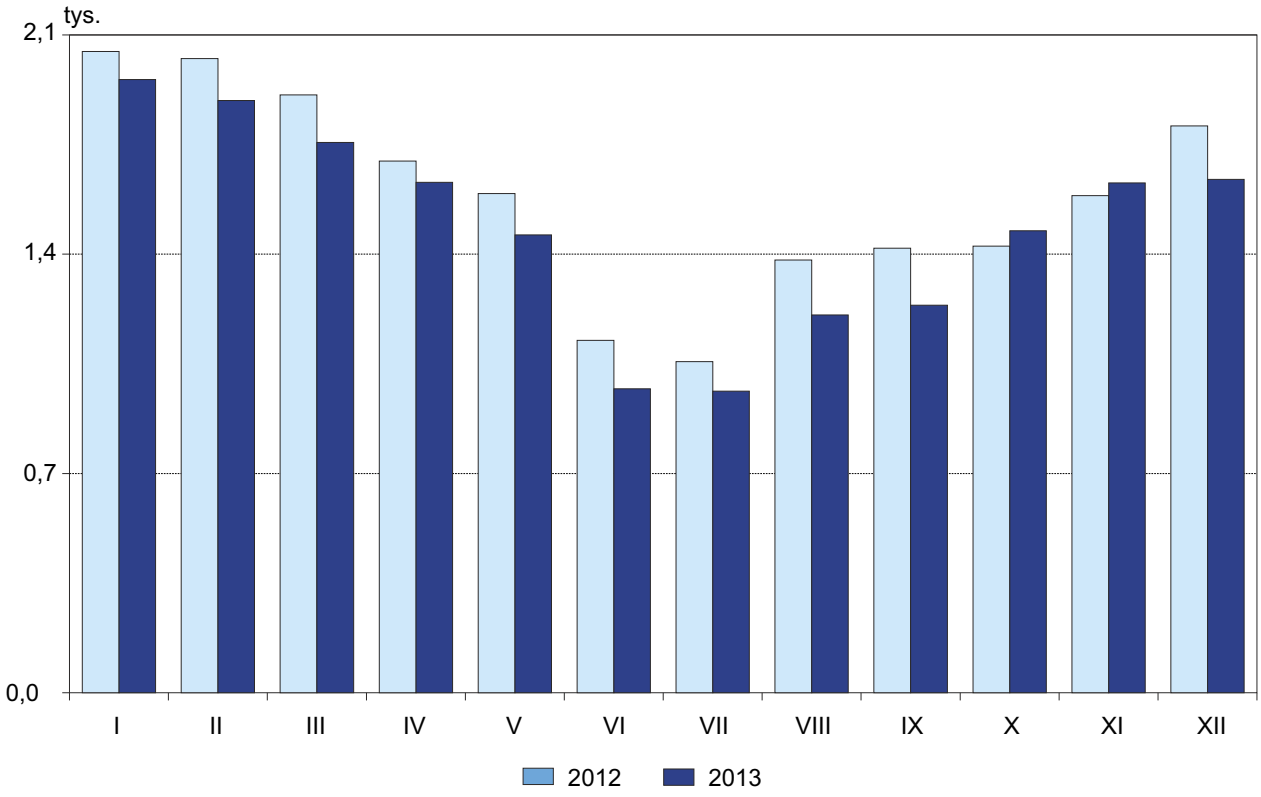
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości

Pozostałe usługi

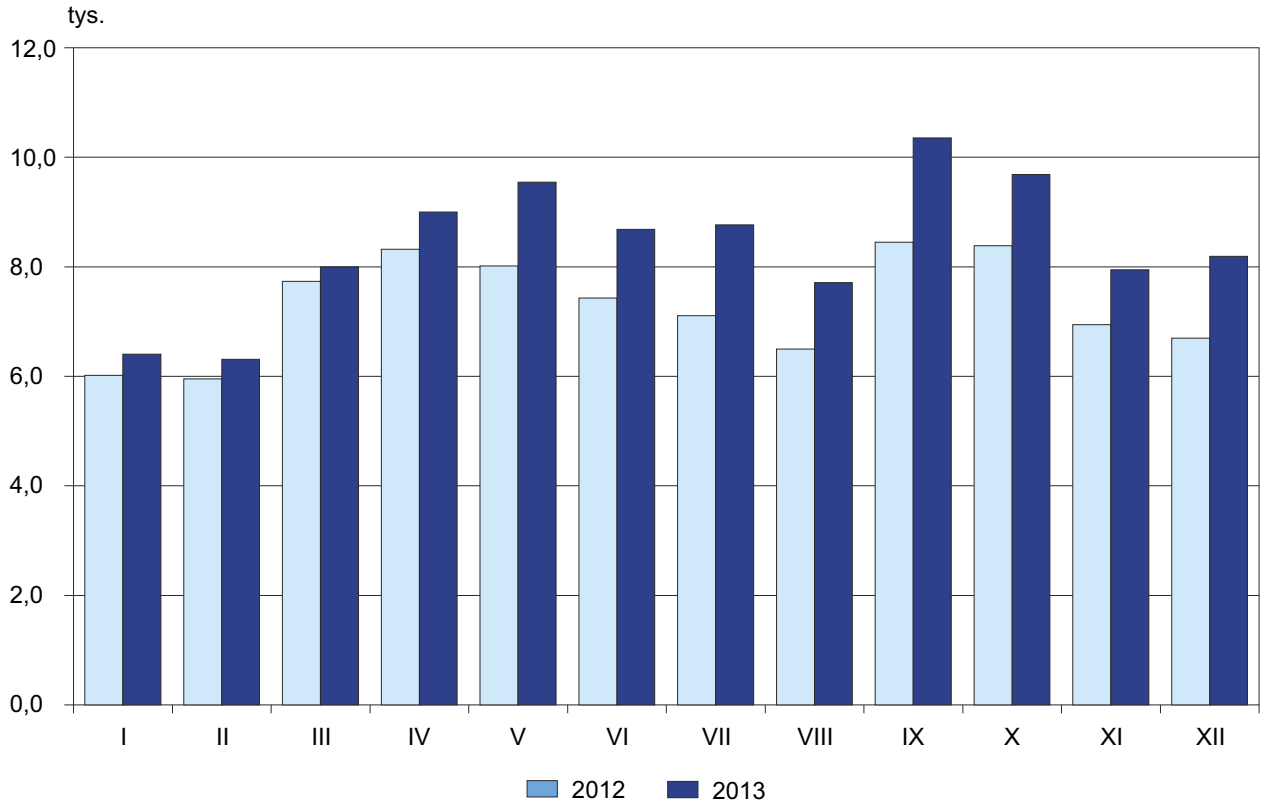
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według wykształcenia w 2013 r. (stan w dniu 31 XII)

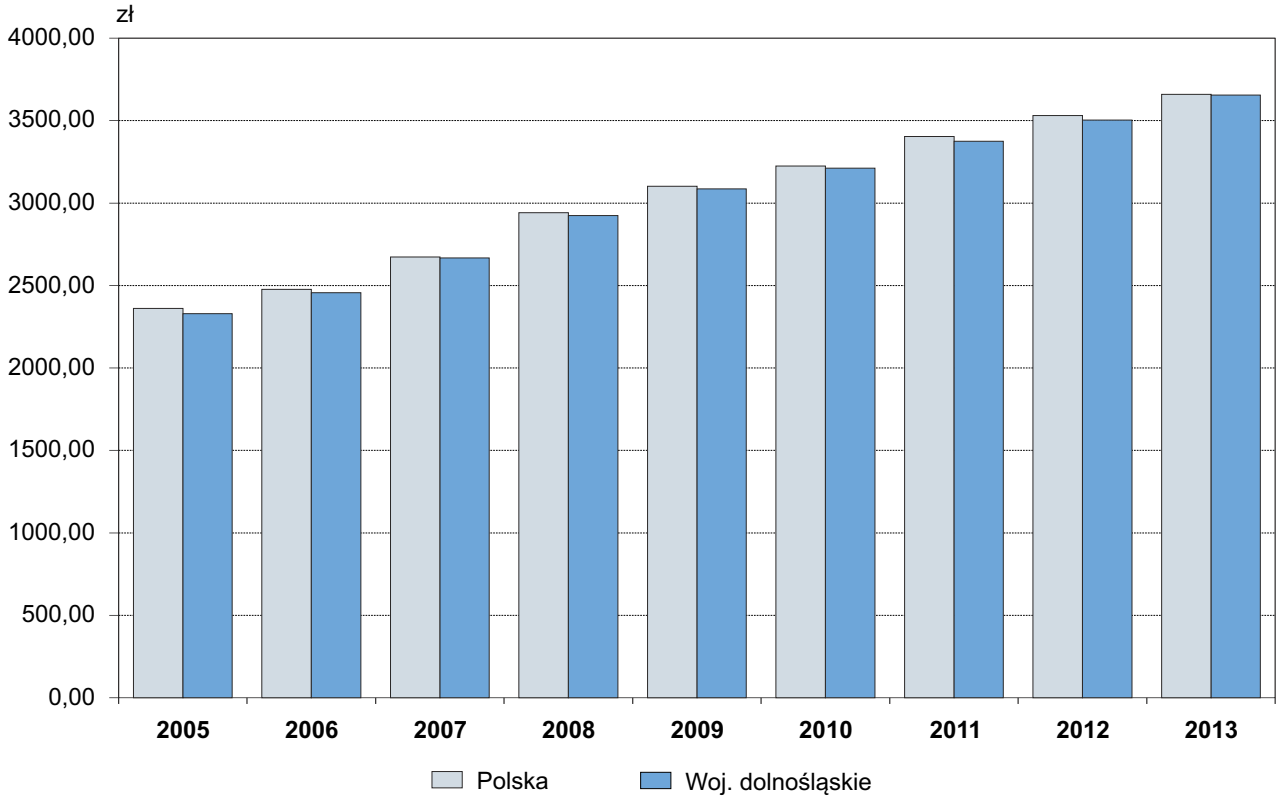
Zarejestrowani bezrobotni absolwenci szkół wyższych, którzy nie ukończyli 27 lat (stan w końcu miesiąca)

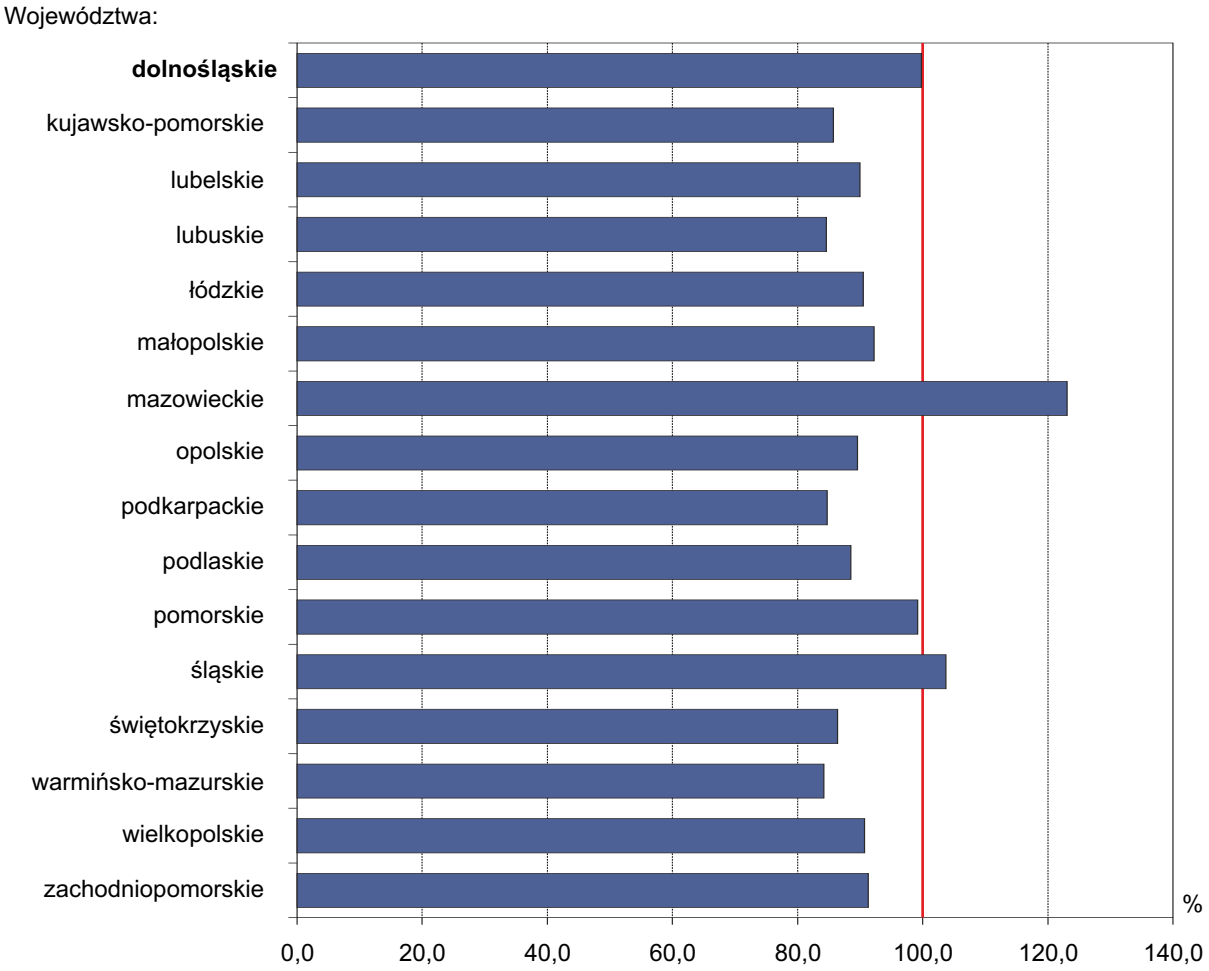
Bezrobotni wyrejestrowani z tytułu podjęcia pracy

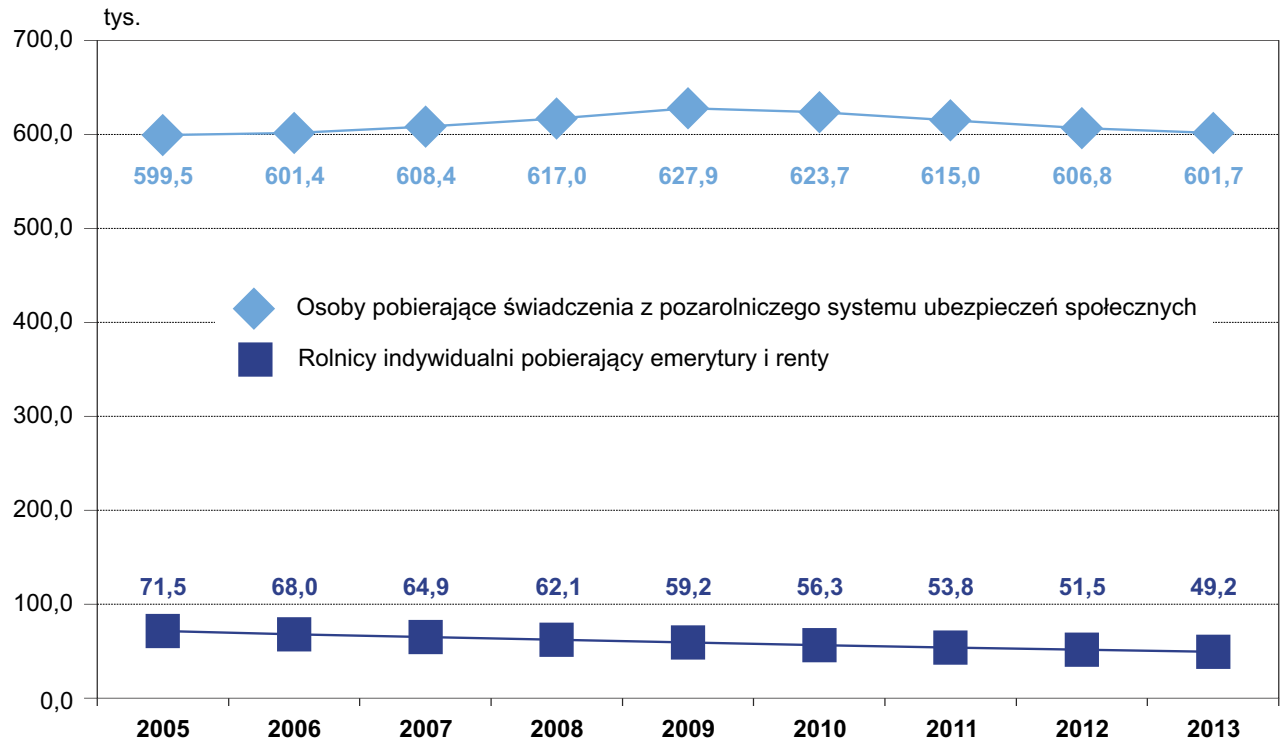

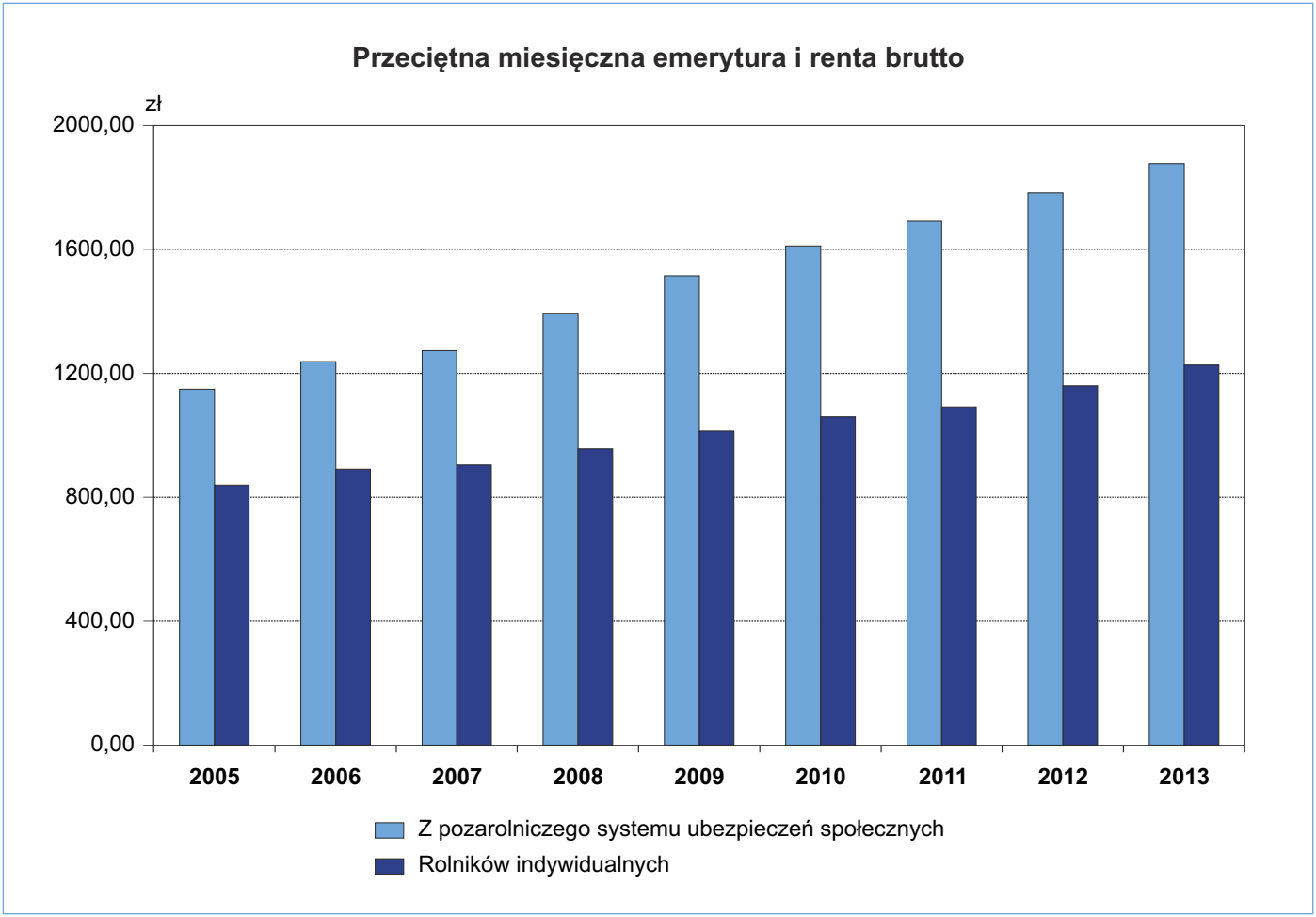
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej

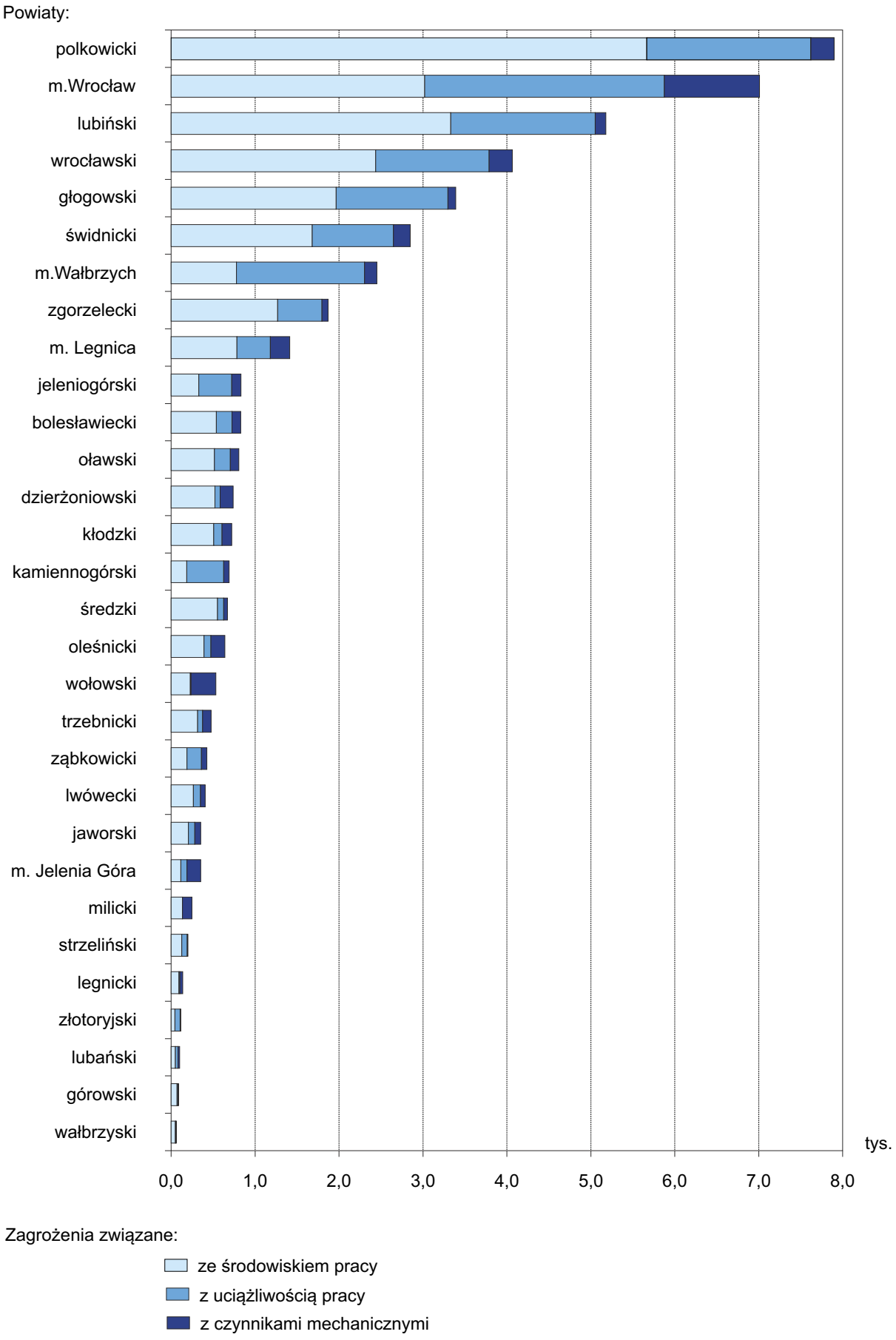
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w relacji do średniej krajowej (Polska = 100)

Emeryci i renciści
tys.
700,0
600,0
500,0
400,0
300,0
200,0
100,0
0,0
599,5
601,4
608,4
617,0
627,9
623,7
615,0
606,8
601,7
Osoby pobierające świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych
Rolnicy indywidualni pobierający emerytury i renty
71,5
68,0
64,9
62,1
59,2
56,3
53,8
51,5
49,2
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto
zł
2000,00
1600,00
1200,00
800,00
400,00
0,00
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
Z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych
Rolników indywidualnych

Zatrudnieni[a] w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń w 2013 r. (stan w dniu 31 XII)

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w 2013 r.

